Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Edit. des Elsevirs
Motteley 1919

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

KW 224
E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Franc. Baconi

DE VERULAMIO

HISTORIA REGNI HENRICI SEPTIMI

Angliæ Regis

OPUS VERE POLITICUM.

LVG. BATAVOR.
Apud Franc. Hackium.
Anno 1642.

Cornelis v. Dalen ſculp.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Koninklijke Bibliotheek 's Hage

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo

PRINCIPI

CAROLO,

PRINCIPI WALLIÆ,

Duci CORNUBIÆ, Comiti CESTRIÆ, &c.

Excell. Princeps;

VT *in parte recognoſcerem Debitum infinitum*, *quo* Celſitudini *veſtræ obſtrictus ſum*, *operam dedi*, *ut Honorem exhiberem*, *Memoriæ* Regis *illius* Angliæ, *qui ex Progenitoribus* Regis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Patris veſtri, & *veſtri ipſius*, *fuit poſtremus*: *Cui* Regi *utraque* Unio *quodammodo attribui poſſit*: *Quandoquidem illa* Roſarum *in ipſo conſummata fuit*, *illa vero* Regnorum *fundata & inchoata*. *Quin etiam*, *Tempora ejus celebrari merentur*. *Vir enim Prudens fuit*, & Rex Egregius: *Tempora nihilominus ſua turbida*, & *Mutationum & Eventuum rariorũ plena*. *Etenim in* Temporibus *idem uſu-venit*, *quod in* Viis: *ut alia ſint magis*

gis Acclivia & Declivia, alia vero magis Plana & Æquabilia. Quorum alterum Genus Temporum *Viventibus commodius, alterum Scribentibus gratius. Neutiquam eum aſſentatione colui, ſed Imaginem ejus ad vivum excepi; quantum fieri potuit, ſtando tam procul, & luce paulo obſcuriore. Verum eſt* Celſitudinem *veſtram, ante oculos habere, Exemplar Incomparabile,* Regis Iacobi Patris veſtri: *Attamen, non abs re vobis fuerit, unum*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ex Antiquioribus etiam E-xemplaribus intueri. Deus Opt. Max. Celſitudinem *veſtram conſervet incolumem.*

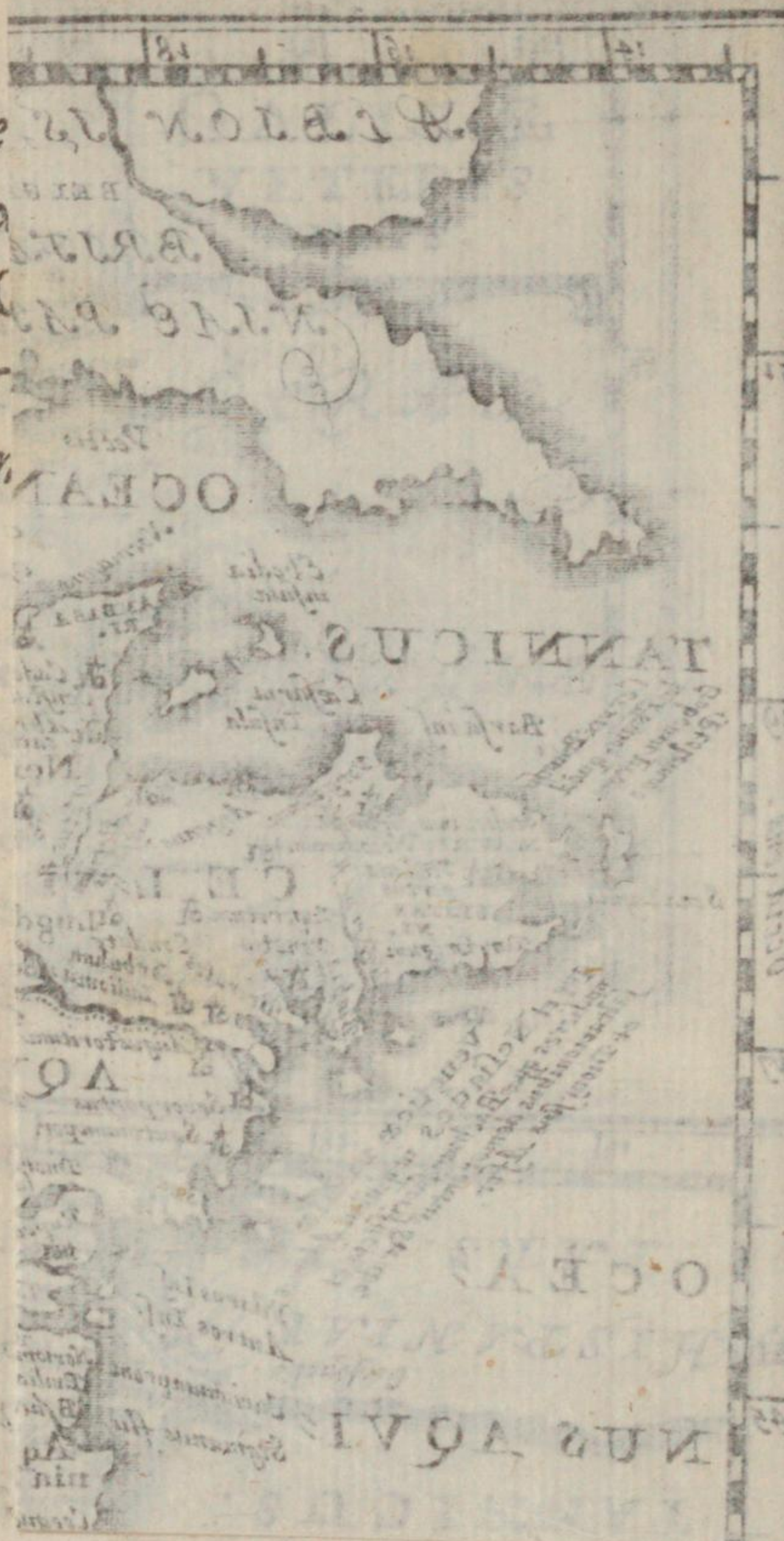
Celſitudinis veſtræ Servus

Humillimus & Devotiſſimus,

FR. S. ALBAN.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

HISTORIA REGNI HENRICI SEPTIMI Regis ANGLIÆ.

POSTQUAM *Richardus* ejus Nominis *Tertius*, de Facto *Rex*, ſed Titulo & Regimine *Tyrannus*; atque ita hucuſque appellatus & habitus, Ultione divinâ, Exulis Expeditionem fortunante, in prælio apud *Boſvvorth*, victus fuiſſet & interfectus; ſucceſſit ei in Regno, *Comes Richmondiæ*, exinde *Rex* HENRICUS *Septimus* appellatus. *Rex*, ſtatim à Victoriâ, ut qui ſub Matre admodum piâ, & devotâ, educatus fuiſſet; atque Naturæ ſuæ ductu, Sacris operandis deditus eſſet; Canticum *Te Deum* cantari ſolenniter juſſit, toto exercitu præſente, in Loco ipſo, ubi pu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

gnatum fuerat. Ipſe autem, magno Applauſu, & lætis Acclamationibus, Militari quadam Electione, aut Recognitione, *Rex* eſt ſalutatus. Interim, Corpus *Richardi*, poſt multas Injurias & Contumelias, (quæ pro Commemorationibus Funebribus, & Exequiis, plebi, verſus Tyrannos, eſſe conſueverunt) obſcure ſepultum eſt. Etſi enim *Rex* ipſe, qua fuit Nobilitate, *Fratribus Monaſterii* de *Leiceſtriâ* mandaſſet, ut honorifice humaretur, attamen Religioſi ipſi (à Vulgi affectibus haud immunes) hoc facere neglexerunt: Neque tamen propterea ullius Reprehenſionē aut Cenſuram ſubierunt: Cum nemo ullum Ignominiæ aut Contumeliæ Genus, in eum Virum injurioſum fuiſſe exiſtimaret, qui propriis Manibus *Henrici Sexti* (Principis innocentiſſimi) Carnifex fuiſſet; Qui necem etiam Fratris ſui *Clarentiæ Ducis* procuraſſet; Qui *Nepotes* ſuos, primo Juventutis flore (quorum Alter eo tempore Rex ejus erat Legitimus; Alter quoque in futuro, ſi aliquid Fratri humanitus contigiſſet) occidiſſet; Qui denique gravi infamiâ laboraſſet, quod *Vxorem* ſuam veneno ſuſtuliſſet; ut ad Inceſtuoſas cum *Nepti* ſua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſua Nuptias lectum ſterneret. Quanquam autem Princeps fuiſſet in Militari Virtute probatus, atque Honoris Anglici Aſſertor ſtrenuus, Legiſlator item bonus, in Levamen & Solatium Vulgi; tamen omnium Opinione, longe, Virtutibus & Meritis ejus, præponderabant Parricidia & Scelera; Quin & Opinione Prudentium, ipſæ illæ Virtutes habitæ ſunt potius, pro Rebus Affectatis & Fictis, ut Ambitioni ſuæ velificaret, quam pro Dotibus Naturæ ſuæ aut Judicio inſitis. Itaque notatum eſt, à viris perſpicacioribus (qui Priora Geſta ejus ad Poſteriora trahebant) eum, etiam tempore Regni Fratris ſui *Edvvardi Quarti,* in hoc calide & ſecreto incubuiſſe, ut Fratris Regimini Invidiam & Odium conflaret; Cum expectaret, & quaſi divinaret, Regem, propter Luxum & Intemperantiam, diu non victurum, ſed Filios ſuos, tenera adhuc ætate, relicturum: Tum vero ſatis noverat, quam facilis eſſet Aſcenſus, à faſtigio *Protectoris*, & primi Regii ſanguinis Principis, ad ipſam Coronam. Atque ex hoc Ambitionis profundæ Fonte promanaſſe, quod, tam ſub Tractatum illum Pacis & Fœderis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

inter *Edvvardum*, & *Ludovicum Vndecimum Galliæ Regem*, icti, & colloquio utriuſque Regis apud *Piqueneam* firmati, quam alias, *Richardus* tunc *Gloceſtriæ Dux* Pacem pro viribus impugnaſſet, & à parte Honoris ſtetiſſet, Exiſtimationem ſuam in Fratris contumeliam attollens, oculos omnium (præſertim Nobilium & militum) à Fratre in ſeipſum convertere cupiens; quaſi Rex, vita ſua luxurioſa, & minus nobili conjugio, Effœminatus factus eſſet, minuſque Honoris ſenſu, & Reipublicæ cura, quam Regem deceret, tangeretur. Quatenus vero, ad Leges illas Salubres, & Politicas, quæ ejus tempore introductæ erant & ſancitæ, interpretabantur Homines, eas nihil aliud fuiſſe, quam Tyranni ineſcationes, & Lenocinia, quibus ſe Populo oſtentaret, eorumque benevolentiam captaret; cum ſibi ipſi conſcius eſſet, quod plane deeſſet ſibi verum Obedientiæ Subditorum Vinculum; Jus ſcilicet ad Regnum, Legitimum. At *Henrico*, in Introitu in Regnum ſuum, & in ipſo Momento, quo Corona ad ipſum delata eſt, occurrit res perplexa prorſus & nodoſa, nec facile ſolubilis;

quæ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

quæque poſſet Regem vel prudentiſſimum, præſertìm in Regni ſui Novitate, perturbare, & in diverſas partes trahere; Atque eo magis, quod erat hujuſmodi Res, quæ moram & Deliberationem non pateretur, verum neceſſe foret, de ea, ſimul & deliberare, & ſtatuere. Evenit, ut in ejus Perſona, tres Tituli diverſi, quibus Regnum ſibi vendicare poſſet, concurrerent. Primus erat Titulus *Reginæ* ſuæ *Elizabethæ*; Cui etiam acceſſerat Pactum illud, quo ſe Proceribus, quorum auxiliis Regnum adeptus eſt, obſtrinxerat, de Nuptiis cum illa contrahendis, Quod illum in jure ejus regnaturum, haud obſcure ſubinnuebat. Secundus, vetus ille, & tam Jure quam Armis diſceptatus Titulus, inter *Familias Lancaſtriæ* & *Eboraci*; Quarum alteri, *Lancaſtriæ* ſcilicet, ipſe ſe pro Hærede gerebat. Poſtremus erat Titulus *Gladii* & *Armorum*, quod Victoria ſibi aditum feciſſet, & quod *Rex*, qui in poſſeſſione Regni fuit, in pugna fuiſſet occiſus. Horum Titulorum Primus, maxime erat favorabilis, quique animos Subditorum ſibi potiſſimum conciliare poſſet; qui per ſpatium viginti duorum Anno-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rum, quibus *Edvvardus Quartus* regnarat, opinionem penitus imbiberant, de Jure *Roſæ Albæ* ſive *Familiæ Eboracenſis*; atque in eam Stirpem, propter benignum & gratioſum ejuſdem *Edvvardi*, præcipue poſterioribus vitæ ſuæ Annis, Regimen, propendebant. Attamen obverſabatur ei ante oculos cogitatio illa, quod ſi huic Titulo inniteretur, precario fere Rex futurus fuiſſet, atque Matrimoniali potius Jure, quam vere Regio imperaturus; Jure Regni in Perſona *Reginæ* ſuæ permanente; quæ ſi deceſſiſſet, vel Prole relicta, vel ſine Liberis, neceſſe illi fuiſſet Regno cedere, & in Fortunam privatam redigi. Et licet magna Spes ſubeſſet, quod Comitiorum ſuffragiis, Regnum, in Perſona ſua, durante Vita ſua, continuare, & ſtabilire poſſet: Attamen reputabat ſecum Rex prudentiſſimus, haud parum intereſſe, ſi quis Actorum Civilium Auctoritate, in Regnum aſcitus eſſet, & ſi quis Regnum Jure naturali, & Jure Sanguinis, obtineret. Neque defuerunt, eo tempore, Rumores & Suſurri ſecreti (qui poſtea vires nacti ſunt validas, & magnas Perturbationes pepererunt) quod ſcilicet, duo illi *Edvvardi Quar-*

di Quarti Filii, (aut ſaltem ex illis Alter) qui in Turri Londinenſi dicebantur eſſe ſublati, revera Mortui non eſſent, ſed clanculum è Cuſtodia emiſſi, & adhuc viverent. Quod ſi verum fuiſſet, actum eſſet de Titulo *Vxoris* ſuæ *Elizabethæ*. Ex altera parte, ſi Juri proprio, & in Perſona ſua inhærenti, tanquam *Hærede Familiæ Lancaſtrenſis*, inſiſteret, ſatis ſciebat, Titulum illum, à Comitiis Parlamentariis, jampridem damnatum fuiſſe, & totius Populi præjudicio excluſum; Quodque hæc Res ad Exhæredationem *Familiæ Eboracenſis*, tunc pro indubitatis Regni Hæredibus habitæ, manifeſto tendebat: Animoque providebat fore, ut ſi nullos ex *Elizabetha* Liberos progigneret, in quibus Jura utriuſque *Familiæ* coaleſcerent, tunc veteres illæ Diſcordiarum & Bellorum inteſtinorum Flammæ, & Incendia, iterum redire, & redivivæ factæ, per omnia graſſari poſſent. Quatenus vero ad Jus *Victoriæ* & *Armorũ*, quamvis *Guilielmus Stanlejus*, poſt Militum à prælio Acclamationes, *Coronam* (non Imperialem illam, ſed quam Ornamenti & Ominis cauſſa, *Richardus* ſecum in Bellum attulerat,) tunc forte inter

Spolia

Spolia repertam, Capiti HENRICI impoſuiſſet, ac ſi Jure Belli Regno potitus eſſet; haud tamen oblitus erat, quibus Pactis & Legibus ad Imperium vocatus eſſet; Quodque ſi Jure Armorum regnare ſe prædicaſſet, non minus ſuæ Factionis Homines, quam alios omnes, in magnos metus conjecturus fuiſſet; Utpote quod ei poteſtatem feciſſet, Leges, pro libitu ſuo, abrogandi, & de Fortunis ac Opibus omnium ſtatuendi, & cæterarum Rerum quæ abſoluti ſunt Imperii; Quæ Res tam aſperæ & odioſæ viſæ ſunt, ipſi *Guilielmo Normanno, Angliæ Regi,* (quem vulgo vocant *Conqueſtorem*) ut licet Victoris Jura reipſa exerceret, ad *Normannos* ſcilicet ſuos remunerandos, verbo tamen abſtinuerit; Neque hoc jure ſe regnum tenere unquam profeſſus ſit, ſed illud titulari quodam Prætextu velaverit, in Teſtamento, & Deſignatione *Edvvardi Confeſſoris* fundato.

Verum *Rex,* pro Animi ſui Magnitudine, Aleam ſtatim jecit; Et incommodis ſe ex omni parte prodentibus, recte appenſis; & ſatis gnarus, Interregnum aut Tituli ſuſpenſionem, Leges Regni non permittere; Sive Amori erga Fa-

ga Familiam ſuam reliqua poſt habens; Sive Titulum illum præoptans, qui ſeſe ſiſteret maxime liberum, & independentem; Quin & Natura, atque Animi Conſtitutione, minime in longum proſpicere ſolitus, ſed veluti Fortunam, ut apud ſe per Diem mereretur, conducere; Titulo *Lancaſtriæ* tanquam Principali niti decrevit: Reliquis autem duobus, (videlicet *Nuptiarum* & *Armorum*) pro Adminiculis tantummodo uti; Priore, ad ſecretam Invidiam leniendam; Poſteriore, ad Murmura & Contradictiones apertas compeſcendas: Minime oblitus, ipſum illum Titulum *Lancaſtriæ*, per tres continuas Regum Succeſſiones valuiſſe, atque plane perpetuari potuiſſe, niſi per Judicii Debilitatem, in Principe poſtremo regnante, defeciſſet. Unde ipſo Prælii Die, qui fuit *Auguſti* viceſimus ſecundus, ſuo nomine, nulla facta Uxoris mentione, Regnum aſſumpſit. In quo conſilio, ad extremum uſque perſtitit, quod multarum ei Seditionum & Turbarum telam quandam texuit.

Rex harum Cogitationum plenus, ante ſuum à *Leiceſtria* Diſceſſum, *Robertum VVilloughbeium* Equitem Auratum,

ratum, ad Caſtrum de *Sherry Hutton*, in Comitatu *Eboracenſi*, miſit, ubi in ſalva cuſtodia, juſſu *Richardi*, detinebantur, tam Domina *Elizabetha Regis Edvvardi* Filia, ad nuptias HENRICI deſtinata, quam *Edvvardus Plantageniſta*, Filius & Hæres *Georgii* nuper *Clarentiæ Ducis*. *Edvvardus* iſte, traditus fuit à Caſtri Præfecto, per Mandatum *Regis* expreſſum, in Manus *Roberti VVilloughbeii*; Et per eum, magna cura & diligentia, Turri Londinenſi incluſus, ubi in arcta cuſtodia ſervatus eſt. Quod Factum *Regis* (Imperio mero, & Politicis Rationibus tantummodo ſubnixum) non ex eo proveniebat, quod Rex alicujus momenti putarat eſſe Fabulam illam, quam *Doctor Shavvus*, ad *Crucem D. Pauli*, in Concione publicavit, de Natalibus Illegitimis Liberorum *Regis Edvvardi*; in quo caſu *Edvvardus* iſte proximus fuiſſet Regni Hæres, (illa enim Fabula jampridem exploſa fuit) ſed quod in Animo fixum & conſtitutum apud ſe haberet, Perſonas quaſcunque eminentiores, ex Linea Eboracenſi oriundas, deprimere. In quo inſtituto, Rex perpetuo, ſive ex Affectus ſui pertinacia, ſive ex Judicii

imbe-

imbecillitate, potius ſe Partibus addictum præbuit, quam Regii Decoris memorem.

Quatenus ad Sponſam *Elizabetham*, Literas ad eam miſit, ut quam primum *Londinum* ſe conferret, ibique cum Regina vidua, Matre ſua, maneret. Quod paulo poſt illa præſtitit, multis ex Proceribus & Fœminis Nobilioribus, comitata. Interea *Rex* itineribus exiguis *Londinum* verſus contendit, Populi Plauſibus & Acclamationibus eum ubique deducentibus, quæ proculdubio fuerunt ſinceræ, & minime ſimulatæ; Quod in eo cernere erat, quia tanta Alacritate, & Impetu fundebantur. Recipiebant enim eum, veluti Principem cœlitus demiſſum, qui inveteratis, inter duas illas *Familias*, Diſcordiis finem imponeret; Quæ, licet temporibus *Henrici Quarti, Henrici Quinti*, & aliquibus Annis *Henrici Sexti*, ex una parte, & *Edvvardi Quarti* ex altera, Lucidis Intervallis, & Felicibus Ceſſationibus, gaviſæ eſſent; nihilominus perpetuo, veluti Nubes procelloſæ, Regno imminebant, novos Motus & Calamitates minantes. Et ſicut ex *Victoria* ejus, flexa ſunt Hominum Genua,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

nua, ita ex *Nuptiis Elizabethæ* deſtinatis, etiam & Corda.

Ipſe interim, pro ſumma ſua prudentia, (Affectuum & metuum populi non ignarus) ut Opinionem & Terrorem de Regno debellato diſſiparet, præceperat, ut Profectio ſua nihil Profectionis Militaris ſimile haberet, ſed potius Itineris pacifici, quali Reges, Animi cauſa Provincias ſuas peragrantes, uti ſolent.

Civitatem *Londini* Die Saturni ingreſſus eſt, ſicut & in Die Saturni Victoriam obtinuerat: Quem Diem Septimanæ, primum ex Obſervatione Eventuum, dein ex Memoria & Opinione, præ cæteris, tanquam ſibi fauſtum & proſperum, ſubinde delegit.

Major Londinenſis, Comitatus Fraternitatibus Civitatis, ſolenni pompa, apud *Shore-ditch*, eum recepit; Ex quo loco, magna Procerum & Virorum primariorum caterva ſtipatus, Urbem ingreſſus eſt: Ipſe, non Equo, aut aperta aliqua Sella, aut Throno, ſed Curru clauſo vectus eſt; utpote qui Regni univerſi quondam Hoſtis publicatus, & Proſcriptus, ſatius ſibi duxit, Majeſtatem ſuam tueri, & Reverentiam ſui Po-

pulo

pulo incutere, quam Favorem ejus ullatenus aucupari.

Primum omnium Templum *D.Pauli* adiit; ubi minime volens, populum citius, quam oportebat, oblivifci, ipſum Prælio Regnum adeptum, Vexillum ſuum in Templo obtulit, & repoſuit, precibuſque pro more ſolennibus interfuit, Hymnumque *Te Deum*, iterum cantari fecit: Deinde, ad Palatium Epiſcopi Londinenſis, ubi Hoſpitium ei paratum erat, ſe contulit, atque illic per aliquot dies manſit.

Dum ibi moraretur, Sanctius Concilium ſuum, adhibitis etiam aliis magnæ Dignitatis Viris, convocavit, in quorum præſentia Pactum ſuum, de ineundo cum *Elizabetha* Matrimonio, renovavit. Quod ut faceret, illud eum maxime impulit, quia ſub diſceſſum ſuum è *Britannia*, ſpem nonnullam ſummo cum artificio injecerat, (prout tunc Res ſuæ poſtulabant) ſe, ſi in Regno Angliæ obtinendo ſibi Res feliciter cederent, *Annam Ducatus Britanniæ* Hæredem, (quæ paulo poſt *Carolo Octavo Franciæ* nupſit) in Uxorem ducturum. Itaque ſuſpicio nonnulla oborta eſt, eum minus ſincere aut minus

conſtan-

conſtanter ſe gerere, in Tractatu Matrimonii cum *Elizabetha*, omnium votis vehementer expetiti: Quæ etiam Fama, licet Sermonibus tantum Hominum jactata, miſeram *Elizabetham* miris modis afflixerat. Verum ille, optima fide agebat; Quin & hoc ab omnibus credi expetebat (ut hoc modo, Invidiam & Contradictiones, ad ea quæ animo volvebat, facilius reſtingueret) cum tamen apud ſe ſecreto ſtatuiſſet, ad Conſummationem Matrimonii non procedere, donec ſolennis ſua Inauguratio, & Comitia Parliamentaria, celebrata eſſent. Quorum primum eo ſpectabat, ne Coronatio Sui ipſius, & Reginæ conjunctim (ut par erat) facta, ſpeciem aliquam Participationis in Jure Regni, præ ſe ferret; Alterum, ne in Jure Coronæ ſtabiliendo, in perſona ſua, (id quod Comitiorum Auctoritate ſe conſecuturum confidebat) vota Ordinum ullatenus in *Elizabetham* reflecterent.

Circa hoc tempus, in *Autumno*, verſus Finem *Septembris*, graſſari cœpit, tum in ipſa urbe Londini, tum in aliis Regni Partibus, Morbus quidam Epidemicus, tunc temporis novus; Cui, ex

natura & Symptomatibus ejus, Febris Sudorificæ nomen indiderunt. Morbus iſte, breves ſortitus eſt Periodos, tam in Morbi ipſius Criſi, quam in Tempore Durationis ipſius: Quippe, qui eodem correpti erant, ſi intra ſpacium viginti quatuor Horarum non morerentur, ſecuri fere & ſine metu erant. At quoad ſpatium temporis, per quod Malitia Morbi duravit, incœpit quidem circa viceſimum primum *Septembris* diem, ceſſavit autem ſub finem *Octobris* ſequentis: Adeo ut Feſtum Regiæ Coronationis, quod celebratum eſt ultimo *Octobris*, neutiquam procraſtinaverit aut impediverit; Neque itidem Comitia Parliamentaria, quæ intra ſeptem à Coronatione dies ſucceſſerunt. Fuit iſte Morbus, Febris peſtilentis genus quoddam; Neque tamen (ut videtur) in Venis aut Humoribus ſedem occupans, cum non Puſtulæ, non purpureæ aut lividæ Maculæ ſequerentur, (Maſſa ſcilicet Corporis intacta;) Tantum Malignus quidam Vapor, & Aura, ad Cor advolavit, Spiritusque Vitales petebat & occupabat; unde Natura excitabatur ad eundem per Sudores emittendum & exhalandum. Patuit autem

tem per Experientiam, quod Morbus iſte, Naturæ potius inſidiatrix erat, eamque imparatam opprimebat, quam adverſus Remedia obſtinatus, ſi in tempore ſubventum foret. Etenim ſi Ægrotus, in æquabili temperamento, quoad Veſtes, & Focum, detentus eſſet, tepidumque bibiſſet, & Cordialia etiam temperata ſumpſiſſet, unde Naturæ ipſius Opus, nec Calore irritaretur, nec Frigore repelleretur, plerunque Sanitas ſequebatur. Verum innumeri Homines ex eo ſubito occubuerunt, antequam Curationis Modus, & Regimen Ægroti, innoteſceret. Opinio erat, Morbum iſtum, neutiquam ex Epidemicis illis, qui ſimul contagioſi ſunt, & de Corpore in Corpus fluunt, fuiſſe; Sed à Malignitate quadam, in ipſo Aere, ex Prædiſpoſitione Tempeſtatum, & Mutationibus Cœli crebris, & inſalubribus, impreſſa, manaſſe: Atque brevis ejus Mora hoc ipſum indicabat.

In Vigilia Sanctorum *Simonis* & *Iudæ*, pranſus eſt *Rex*, apud Ædes *Thomæ Bourchieri*, *Archiepiſcopi Cantuariæ*, & *Cardinalis*; Et à *Lambitha*, per Prata profectus eſt, (Pontem tranſiens,) ad

Turrim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Turrim Londinenſem; Ubi die ſequenti duodecim Equites Vexillarios (quos vocant *Banarettos*) creavit. At Creationes Nobilium parca manu diſpenſavit: Etenim, licet Prælium nuper commiſſum fuiſſet, & Coronationis Celebritas prope inſtaret, tres tantum evexit. *Iaſpar Comes Pembrochiæ*, *Regis* Avunculus, promotus eſt in *Ducem Bedfordiæ*, *Thomas Baro Stanlejus*, *Regis* Socer, factus eſt *Comes Derbiæ*: *Edvvardus* autem *Courtnejus*, *Devoniæ*. Quamvis *Rex* etiam tunc apud ſe ſtatuiſſet, tempore Comitiorum, in plures Nobilitatis Gradum conferre; Ita rem diſtribuens, ut civiliter admodum & decore, hujuſmodi Magnificentiis, partim Feſtum Coronationis ſuæ, partim Conventum Comitiorum, ornaret.

Sequuta poſt biduum Coronatio ipſa, triceſimo die *Octobris*, *Anno Salutis* 1485. Quo tempore, ſedit *Innocentius Octavus Papa Romanus*; *Fredericus Tertius Imperator Alemanniæ* fuit; *Maximilianus* autem Filius ejus nuper electus in *Regem Romanorum*; *Carolus Octavus* in *Galliis* regnavit; *Ferdinandus* & *Iſabella Hiſpaniis* imperarunt; *Iacobus Tertius Scotiæ* Regnum tenuit; Inter

ter quos omnes Principes, & Regem, Pax & Amicitia, eo tempore, interceſſit. Quo inſuper die (quaſi Corona Capiti impoſita, etiam Formidines Animo inſtillaſſet) inſtituit, ad majorem Securitatem, *Cohortem quinquaginta Sagittariorum*, ſub Præfecti Regimine, qui corpus ejus ſtiparent, per Nomen *Satellitii Inferioris*. Veruntamen, ut hoc ſe feciſſe putaretur, potius Majeſtatis ſuæ augendæ gratia, atque imitatione Moris illius, quem in Partibus tranſmarinis obſervaverat, quam metu, quaſi rebus ſuis diffideret, ordinavit hoc pro Inſtituto non temporaneo, ſed quod etiam apud Succeſſores ſuos retineretur.

Septimo *Novembris*, *Rex* Comitia Regni ſui inchoavit, quæ immediate poſt Adventum ſuum Londinum ſummoneri fecit. Conſilia ejus & Fines, in Comitiis tam propere convocandis, fuerunt præcipue tres. Primus, ut Regnum in Perſona ſua, Suffragiis Ordinum, ſtabiliretur. Secundus, ut Condemnationes & Proſcriptiones eorum, qui à partibus ſuis ſteterant (quæ fuerunt plurimæ) reſcinderentur; & facta quæcunque Hoſtilia, quæ ab illis, in cau-

ſa ejus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſa ejus, fuerunt perpetrata, à pœna eximerentur, plenaque iis venia fieret: Atque ex alteta parte, ut præcipui ex Hoſtibus ſuis, & potentiſſimi, judicio Ordinum damnarentur. Tertius, ut inferioris Conditionis Homines, qui *Richardo* adhæſerant, (ne forte novis Motibus materiam præberet) Remiſſionem generalem, qualis in fine Comitiorum à Rege emanare ſolet, conſequerentur: Haud immemor, quantum *Regi* periculi immineat à Subditis ſuis, cum maxima pars eorum ſibi conſcia ſit, periculum ſibi imminere à *Rege*. Accedebat & alia cauſſa Comitiorum non parua. Nimirum quod ipſe, tanquam Princeps Prudens & Moderatus, ſecum reputabat, rebus ſuis convenire, ut mora omiſſa, manifeſtum Populo ſuo fieret, ſibi in animo eſſe, ex norma Legum ſuarum regnare, licet in ore Gladii ingreſſus eſſet. Nec minus, ut aſſuefaceret Subditos, pro *Rege* eum venerari & recognoſcere, quem modo pro Hoſte & Exule ducebant. Quod ad ſtabilimentum Coronæ, præterquã quod illud mordicus tenebat, ne Sponſæ ſuæ ulla prorſus fieret mentio (imo nec quod minimum erat permittens, *Vt*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Liberi ex ea ſuſcepti primi ante omnes ſuccederent) alias magna prudentia & moderatione, rem tractavit. Neque enim illud urgebat, ut per viam Declarationis, aut Recognitionis Juris ſui, Statutum perſcriberetur: Sicut ex altera parte, ut tanquam Lex nova ſanciretur, minime volebat; Sed potius media via inſtitit, ſimplicis ſcilicet ſtabilimenti, idque verbis tectis & utrinque nutantibus; His ſcilicet, *ut Hæreditas Coronæ reſideret, remaneret, & continuaretur in Rege, &c.* Quæ verba, in utrumque ſenſum trahi poterant: Illud commune habentia, ut ſcilicet Corona in eo ſtabiliretur; Sed, utrum hoc ex Jure præexiſtente, (quod in dubium vocabatur) an quod de Facto, in poſſeſſione Coronæ erat, (quod nemo negabat) in medio relinquebatur, ut utramlibet Interpretationem reciperet. Quinetiam in Propaginis, quæ ad Succeſſionem admittebatur, limitatione, eam non ultra perſonam ſuam, & Hæredes ex Corpore ſuo, extendi volebat; omiſſa Heredum Generalium mentione, ſed illud Legis Deciſioni, qualis ex verbis antedictis elici poterat, ſubiiciebat. Ita ut Stabilimentum iſtud, potius gratiam perſo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

perſonalem ſibi, & Liberis ſuis factam, quàm *Familiæ Eboracenſis* Exhæredationem totalem, ſaperet. Atque tali temperamento Lex condita & ſancita eſt: Quam legem *Bulla Papali*, proximo Anno, muniri procuravit; Mentione nihilominus facta per viam *Recitationis*, Reliquorum titulorum, tam *Sanguinis*, quam *Victoriæ*. Ita ut jam Tripex ille *Titulus* ſuus factus eſſet Quintuplex; Addita ſcilicet tribus illis, quibus initio nitebatur, Auctoritate *Papali*, & *Parlamentaria*.

In iiſdem quoque Comitiis, Rex, in reſcindendis eorum, qui à partibus ejus ſteterant, Convictionibus, iiſdemque ab omnibus Criminibus, & pœnis, propter ea quæ in ſua cauſa commiſerant, eximendis, quod voluit, obtinuit: Sancitaque ſunt Statuta in eam ſententiam. Cum vero Statutum illud eſſet ſub Incude, intervenit Quæſtio Juris ſatis ſubtilis. Dubitatum eſt enim, utrum Suffragia Complurium, in inferiori Conſeſſu tunc exiſtentium, valida eſſent & legitima, eo quod, Proditionis, tempore *Richardi*, damnati fuiſſent; Unde incapaces, & inhabiles redditi eſſent, in ſummo gradu. Incon-

gruum enim quiddam videbatur, ut illi Leges conderent, qui ipſi Ex-leges eſſent. Sic autem ſe res habuit; Plurimi ex iis, qui temporibus *Richardi*, in *Regis* HENRICI partes, maxime inclinarant, pro Equitibus & Burgenſibus Parlamenti, electi & delegati fuerunt: ſive hoc Rex ſecreto procuraverit, ſive ex mero Populi Affectu proceſſerit; Quorum plerique, temporibus *Richardi*, damnati fuerant, & proſcripti. *Rex* Quæſtione iſta nonnihil commotus eſt. Etſi enim gravi & ſpecioſo prætextui inniteretur, *Regis* tamẽ partes haud obſcure perſtringebat. Sed prudenti admodum conſilio ſe reprimens, Quæſtioni illi ſatis æquum ſe præbuit, quaſi nihil aliud eſſet, quam Controverſia quædam de Apicibus Iuris. Ideoque Judices de ea conſulebant, qui in eum finem in *Scaccharii Camera* (ubi haberi ſolet Judicum Conciliũ) convenerunt. Illi autem, re maturius deliberata, gravem & ſobriam Sententiam tulerunt, ex Legum Norma, & Æquitate Naturali temperatam: Pronunciarunt enim, ut Equites & Burgenſes illi damnati & proſcripti, à Conventu Parlamentario abſtinerent, donec perlata eſſet Lex, de

Con-

Convictionibus eorum revocandis.

Eodem quoque tempore, mota forte erat Quæſtio, inter Judices (dum de priore Quæſtione conſultarent) quid fieri deberet circa *Regem* ipſum, qui, ut cæteri, condemnationem ſubierat. Sed fuit unanimi Judicum conſenſu concluſum & firmatum; *Coronam ipſam omnes Sanguinis Oppilationes, quæ Deſcenſum Coronæ ullatenus impediunt, deobſtruere*. Itaque à quo tempore *Rex* Coronam aſſumpſerat, Fontem Sanguinis fuiſſe expurgatum; Omneſque Sanguinis Corruptiones & Impuritates ſublatas, ut *Regi* opera Parlamentaria non fuiſſet opus. Veruntamen, Honoris cauſſa, ab *Ordinibus* Regni tunc mandatum eſt, ut quæcunque Archiva, & Memoriæ, Condemnationis *Regis*, aliquam facerent mentionem, obliterarentur, cancellarentur, & penitus abolerentur.

Ex parte autem Hoſtium *Regis*, Parlamento condemnati ſunt, nuper *Dux Gloceſtriæ*, *Richardum Tertium* ſe appellans; *Dux Norfolciæ*; *Comes Surriæ*; *Vicecomes Lovellus*; *Baro Ferrerius*; *Bara Zouchus*; *Richardus Ratcliffus*; *Guilielmus Catesbeius*; Et alii complures

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

eminentioris Conditionis Homines. In quibus Statutis Condemnatoriis, complures inſertæ ſunt Clauſulæ, juſtæ admodum & temperatæ Reſervationis, & Limitationis, liquido indicantes & pręmonſtrantes, qualis eſſet prudentia *Regis*, qualis temperantia & Moderatio ejus; quæ ſpem etiam in futurum facere poterant, Imperii Æquabilis & Manſueti. Quatenus vero ad Condonationem generalem, qua cæteris, qui contra *Regem* Arma tulerant, indulgere in animo habebat, *Rex* ſecundis uſus Cogitationibus, minus convenire putabat, ut à Parlamentaria Auctoritate promanaret: Sed potius, ut cum eſſet Res gratioſa & honorifica, integram Beneficii gratiam in ſeipſum transferret: Uſus tantum opportunitate conſeſſus Parlamenti, quo melius in Venas univerſi Regni, Fama rei ſpargeretur. Itaque durante adhuc Parlamento, *Edictum Regium* promulgavit; Veniam præteritorum, & Reſtitutionem Fortunarum, impertiendo iis, qui contra eum Arma tulerant, aut Hoſtilia machinati erant, modo, intra Diem præfixum, Miſericordiæ ſuæ ſe ſubmitterent, & Juramentum Fidelitatis ſuſciperent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

perent. Unde multi ex *Aſylis* emigrarunt; Plures autem ex Metu, non minus nocentes, quam ii, qui intra ſepta *Aſylorum* ſe receperant.

Quod vero ad *Pecunias* attinet, judicavit *Rex* tempeſtivum non eſſe, & minus convenire, ut ab Ordinibus, his Comitiis, aliquas poſtularet; Tam quia in Rebus tanti momenti, Subditi ejus ſibi gratificati erant; Quam etiam, quod eos remunerare nequiverat Remiſſione generali, (qualis in Parlamentis concedi ſolet) quia hanc Munificentiam ſibi præripuerat ſimilis Remiſſio, quæ ſub Coronationem ejus, paulo ante, de more exiit: Maxime autem, quia ante oculos omnium obverſabatur, quantas Forisfacturas & Confiſcationes tunc temporis obtinuerat, quæ theſauris ſuis replendis ſufficerent: Unde Caſualia illa Coronæ, merito poſſent Contributionibus Subditorum parcere, tempore præſertim, quo pacem cum omnibus Principibus Vicinis coleret. Paucæ admodum Leges, in iis Comitiis latæ ſunt, quaſi pro Forma tantum: Inter quas, una fuit, ut Exteri, licet Civitate donati, nihilominus Vectigalia, qualia imponi ſolent

meris Exteris, ſolverent: Altera, ut Mulctæ Mercatorum *Italorum*, propter Pecunias, quæ proveniebant ex Mercibus ſuis Venundatis, in Nativas Regni Merces non impenſas, *Fiſco Regio* applicarentur. Utraque Lex ad Pecunias corrogandas ſpectabat; Cujus rei, jam à principio Regni ſui, Rex immemor non erat, atque ad finem Regni felicius ei ceſſiſſet, ſi Providentia iſta matutina (quæ ab Indigentia omni, propter quam neceſſe haberet Subditos ſuos gravare, eum muniebat) potuiſſet una Ingenium ejus, in hac parte, frænare & temperare. Durante tempore Comitiorum, addidit & alias Creationes Nobilium, ut ſupra innuimus. *Baro Chandos* de *Britannia* factus eſt *Comes Bathoniæ*. *Ægidius Daubenejus* Eques Auratus factus eſt *Baro Daubenejus*, & *Robertus VVilloughbejus*, Eques itidem Auratus, *Baro Brookus*.

Præterea *Rex*, ſumma cum Magnanimitate & Munificentia, (quæ Virtutes adhuc per vices in eo valebant) *Edvvardum Staffordum*, (Filium Primogenitum *Henrici Ducis Buckingamiæ*, tempore *Richardi* condemnati) reſtituit, non ſolum Honoribus & Dignitatibus

tibus Paternis, verum etiam Fortunis & Poſſeſſionibus, quæ ampliſſimæ fuerunt. Ad quam Rem, ſummæ certe Liberalitatis & decoris, inter cætera eum movit, grati & generoſi Animi ſenſus quidam, quod præfatus *Dux* is fuiſſet, qui primum Lapidem contra tyrannidem *Richardi* moverat; Et revera, pontem *Regi* ad Regnum, ſuper Ruinas proprias ſtraverat. Atque his peractis Comitia Parlamentaria ſoluta ſunt.

Solutis Comitiis, *Rex* confeſtim pecunias miſit, ad *Marchionem Dorceſtriæ*, & *Iohannem Bourchierum* Equitem Auratum, redimendos; quos pignorum loco *Pariſiis* reliquerat, pro pecuniis quas mutuo ſumpſerat, cum Expeditionem in *Angliam* ſuſceperat. Atque hac occaſione arrepta, Literas miſit ad *Majorem*, & *Cives Londinenſes*, per manus *Domini Theſaurarii*, & *Magiſtri Braii* (quem Conſiliarii loco habuit) quibus petebat, ut ab iis mutuaretur Summam quatuor mille Librarum, Cujus Summæ, poſt varios ſermones utrinque habitos, Dimidium tantum impetrare potuit. Quod tamen eorum Reſponſum, *Rex* in bonam partem accepit; ut facere ſolent, qui Pecunias

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

mutuantur, ante-quam eos premat Neceſſitas. Sub hoc tempus, *Rex* in Concilium ſuum Sanctius aſcivit, *Iohannem Mortonum*, & *Richardum Foxum*, alterum *Electionem*, alterum *Exonienſem Epiſcopum*; Homines exſomnes, & multi ſilentii, quique una cum eo, excubias quaſdam agebant, in alios omnes. Uterque Negotiis ſuis admotus fuerat, antequam ad Regnum aſcendiſſet, & Fortunæ illius adverſæ participes. *Mortonum* iſtum, paulo poſt diem ſuum obeunte *Bourchiero*, ad *Epiſcopatum Cantuarienſem* evexit. *Foxum* autem *Cuſtodem Privati ſui Sigilli* conſtituit; Et poſtea, gradatim eum tranſtulit, à Sede *Exonienſi* ad *Bathonienſem*, dein ad *Dunelmenſem*, & poſtremo ad *VVintonienſem*. Etſi enim *Rex*, ad Negotia ſua tractanda, conſueverat *Epiſcoporum* opera uti; quia cum magnis Reditibus gauderent, Præmia ſua ſecum portabant; attamen per Gradus hoc facere amabat, ut *Primitias Epiſcopatuum* ſibi accumularet, quæ per hanc Graduum Seriem multiplicabantur. Licet enim tunc temporis *Reditus* ille ex *Primitiis*, *Reditibus Regiis* non fuiſſet annexus, ſed *Tributo Papali* ceſſerat; Attamen, ipſe

ipſe ita cum *Collectoribus Papæ* ſe gerere ſolebat, ut haud parvum inde Commodum ſibi redundaret.

Verum tandem aliquando, Decimo Octavo die *Ianuarii*, ſecutæ ſunt Nuptiæ, tam diu expectatæ & expetitæ, inter *Regem*, & *Dominam Elizabetham* ei antea deſponſatam. Qui quidem *Dies Nuptiarum*, majori Populi favore, & Lætitia celebratus eſt, quam fuerant, aut *Regis* in Civitatem Ingreſſus, aut ejuſdem Coronatio: Quod *Rex* notavit potius quam probavit. Veriſſimum enim eſt, quod per totam deinceps vitam ſuam, quamdiu *Regina* in vivis eſſet (nam illa prior diem ſuum obiit) haud-quaquam ſe pro Marito nimis indulgente geſſit; Licet illa forma amabilis, obſequio facilis, & Puerperiis inſignis fuiſſet. Verum pertinax illa ſua, à *Familia Eboracenſi*, Animi Abalienatio, tantum apud eum poterat, ut locum reperiret, non ſolum in Bellis ſuis, & Conſiliis, verumetiam in Cubili & Thoro.

Jam autem *Rex* fiduciæ plenus, ut Princeps qui Prælio Victor fuiſſet; Neque à Comitiis ſuis ullam omnino repulſam tuliſſet; Quemque adhuc Accla-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

clamationes & Plauſus Populi recentes circumſtrepebant; Imperium ſuum in futurum, nihil aliud niſi Ludum fore, & Regni tantummodo Fruitionem ſine moleſtiis, pro certo ſibi perſuaſerat. Nihilominus, ut Princeps Cautus & Vigilans, conſtitutum apud ſe habebat, nihil omittere eorum, quæ ad Præſidium & Securitatem ſuam pertinerent: Cum ea tamen opinione, quod in poſterum, Adminiſtrationem Regni ſui potius cum Voluptate & Alacritate, quã Labore & Anxietate, exercere poſſet. Itaque Indiciis certis edoctus, *Partes* Regni ſui *Septentrionales*, non tantum affectu in *Familiam Eboracenſem* propenſas eſſe, ſed etiã Memoriæ ipſius *Richardi* Regis devotiſſimas, cogitabat Æſtatem proximam melius inſumi non poſſe, quam ſi Provincias illas ipſe perluſtraret, Præſentiaque ſua, & Majeſtate ſimul ac Comitate, Populi illarum *Partium* Animos ſanaret. Verum *Rex* in Fortunæ ſuæ Supputatione & Calculis, judicio ſuo magnopere falſus eſt, quæ per multos annos continuos, variis fluctibus & tempeſtatibus, agitata eſt & quaſſata. Quamprimum enim *Lincolniam* venit (ubi *Feſtum Paſchatis* cele-

celebravit) certior factus eſt, *Baronem Lovellum* , *Humphredum* & *Thomam Staffordos* (qui antea, apud *Colceſtriam*, Aſyli privilegio ſe muniverant) ex Aſylo erepſiſſe ; ſed quem locum petiiſſent, neminem ſcire. Quem Nuncium *Rex* aſpernatus eſt, & *Eboracum* uſque iter perrexit. *Eboraci* cum eſſet, recentior & certior accurrit Nuncius , *Baronem Lovellum*, cum Copiis magnis, prope adeſſe. *Staffordos* autem in *Comitatu VVigornienſi* Arma cepiſſe, & ad Urbem *VVigorniæ* prope acceſſiſſe, eamque oppugnare in animo habere. *Rex*, utpote Princeps magni & profundi Judicii , non multum his Nunciis commotus eſt : Putabat enim, illas Copias, Prælii apud *Boſvvorthum* reliquias quaſdam eſſe, neque ad Cauſſam *Familiæ Eboracenſis* quicquam pertinere. Magis autem ſollicitum eum habuit Copiarum Delectus, quibus reſiſteret Rebellibus, quam ipſorum Rebellium Debellatio ; Cum in medio Populi ſibi ſuſpecti veluti obſeſſus eſſet. Sed cum Res moram non pateretur , magna celeritate Copias coegit (quæ contra *Lovellum* mitterentur) ad tria Millia , male armatas, ſed bene animatas (Paucis eo-

rum

rum ex ipſius Aula & Comitatu delectis, Reliquis vero ex Colonis & Famulis illorum, quos ſibi fidos expertus eſt) ſub ductu *Bedfordiæ Ducis*; Et pro more ſuo, quo veniam & gratiam, potius ante Pugnam quam poſt, impertire ſolebat, eidem *Duci* poteſtatem dedit, Condonationem præteritorum promulgandi, iis qui ſtatim Arma deponerent, & ſe dederent: Quod *Dux*, quamprimum ad Caſtra *Lovelli* appropinquaſſet, præſtitit. Nec *Regem* fefellit expectatio ſua; Heraldi enim pro Tormentis Bellicis erant. Siquidem *Baro Lovellus*, hac Re perculſus, & Militibus ſuis diffiſus, in Comitatum *Lancaſtriæ* fugam cepit; & ad tempus apud *Thomam Broughtonum* Equitem Auratum, latitans, in *Flandriam*, ad *Duciſſam Burgundiæ Margaretam*, poſt trajecit. Milites autem ejus, à *Duce* ſuo deſerti, confeſtim *Duci Bedfordiæ* ſe ſubmiſerunt. *Staffordi* quoque, & eorum Copiæ, audito quo loco Res *Lovelli* eſſent, (in cujus ſucceſſu ſpem maximam collocarant) etiam ipſi plane deſperarunt, & fugam capeſſiverunt: Fratribus duobus ad *Colnhamiam*, Oppidulum prope *Abingtoniam*, in Aſylum ſe recipientibus: Sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Sed inſpecta ejus loci Charta Privilegii, per Judices de *Banco Regis*, atque ad Proditores minime extendere judicata, *Humphredus*, apud *Patibulum* de *Tiburne*, ſupplicio affectus eſt: *Thomas* autem, utpote à Fratre natu majore allecto, ignotum eſt. Sicque Rebellio hæc, ut Nubecula quædam, tranſiit: Atque Rex, Fæcibus & Fermento *Partiũ Septentrionalium* aliquantum expurgatis, quæ prius in eum non bene animatæ erant, *Londinum* rediit.

Septembri ſequenti, *Regina* Filium ſuum Primogenitum peperit; cui Rex (in Honorem Stirpis veterum *Britonum*, à qua ipſe erat oriundus) *Arthuri* Nomen indidit; Prænomen ſecutus illius priſci *Regis Brittonum*; In cujus Rebus geſtis aſſerendis, ſatis invenitur in Hiſtoria vera, & Monumentis antiquis, quod illum, demptis Fabulis, magna gloria regnaſſe teſtetur. Infans robuſtus erat, & corpore validus, licet octavo Menſe editus eſſet, de quo Medici & Aſtrologi male ominantur.

SEcutum eſt hoc Anno, qui erat *Regis* Secundus, mirum quoddam Facinus, & audacia plenum; quodque Sta-

tum

tum *Regis*, & *Regni* vehementer perturbavit: De quo, Narrationes, quas in manibus habemus, adeo nudæ ſunt & jejunæ, ut rem relinquant vix credibilem: Non tam, ob Eventus naturam, (Ejuſmodi enim Accidentia in Rerum Memoria nõ raro reperiuntur) ſed propter peculiares quaſdum Rei Circumſtantias, præſertim ſub initiis. Judicium igitur faciemus, dȩ hoc Negotio, ex Rebus ipſis, quatenus ſibi invicȩm Lucem præbeant, Veritatem tanquam ex Minera effodientes. *Rex* in Regno ſuo novus erat, contraq; opinionem ſuam, etiam & meritum, magna apud populum Invidia, & Odio, flagrabat. Radix hujus Invidiæ plane erat, ſedula ejus & continua *Familiæ Eboracenſis* Depreſſio, quam Corpus totius Regni favore adhuc proſequebatur. Hoc Animos Populi indies à *Rege* magis magiſque avertebat; præſertim cum viderent, *Regem*, poſt Nuptias ſuas, & Filium ex illis Nuptiis natum, nihilominus Coronationem *Reginæ* ſuæ (quæ conjunctim cum Coronatione propria ab omnibus primo erat expectata) adhuc diſtuliſſe; ne Matrimonialis quidẽ Coronæ Honore eam dignatum. Neque enim ſecuta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

cuta eſt Coronatio *Reginæ*, niſi poſt duos Annos; poſtquam ſcilicet Pericula *Regi* pro Præceptis fuerunt, quid agendum ſibi eſſet, edocentia. Invaluerat autẽ Invidia multo magis, poſtquam Rumor increbuerat (ſive caſu volitans, ſive Malitia Hominum male animatorum ſparſus) *Regem* conſtituiſſe, *Edvvardum Plantageniſtam*, clanculum, in *Turri Londinenſi*, necare: Cujus caſus, tantam habebat, cum caſu Liberorum *Regis Edvvardi*, ſimilitudinem; cum Sanguinis ipſis Propinquitas, par Ætas, Locuſque ipſe Turris, illius Crudelitatis Memoriam refricarent; ut in *Regem*, odioſiſſimam quandam Opinionem, & Famam concitaret, ac ſi ipſe alter *Rex Richardus* futurus fuiſſet. Etiam illud Murmur, adhuc ſopitum nõ erat, ex *Regis Edvvardi* Filiis, ſaltem alterum ſuperſtitem eſſe. Qui quidem Rumor, ab iis qui rebus novis ſtudebant, artificioſe & occulto fovebatur. Neque vero in *Regis* Ingenio & Moribus, inerat aliquid ad diſſipandas iſtiuſmodi Caligines commodum; verum è contra, ita ſe gerere conſueverat, ut Dubitationes potius iniiceret, quam compeſceret. Atque ex his, Fomes præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

paratus eſt Scintillæ: Quæ quidem tantum rerum omnium datura Incendium, ab initio deſpicabilis fuit.

In *Oxonia* vivebat, *Sacerdos* quidam aſtutus & vafer, *Richardus Simon* vocatus, cui erat Pupillus, Piſtoris Filius, dictus *Lambertus Simnellus*, Ætatis circiter quindecim annorum: Puer quaſi venerabilis multum, in Ore & Aſpectu, præ ſe ferens Majeſtatis & Decoris. *Sacerdos* iſte in Cogitationem quandam male-ſanam incidit (dum Sermones Hominum avide imbiberet, & in Epiſcopatum aliquem amplum ſe promotum iri ſperaret) ut Adoleſcentulum illum, ad Filii Secundi *Regis Edvvardi* (de quo opinio erat eum in Turri fuiſſe trucidatum) perſonam induendam & ſimulandam, ſubornaret: Et paulo poſt (nam inter Rem agendam, Conſilium ſuum, quatenus ad Perſonam, mutavit) ad *Edvvardi Plantageniſtæ*, tum in Turri detenti Perſonam repræſentandam: Et in omnibus, quæ ad fidem faciendam conducerent, eum egregie inſtruxit. Hoc erat illud incredibile, de quo prius diximus: Non quod fictarum Perſonarum Ludibria, ad Regnum adipiſcendum ſubornarentur; (Etenim

Tem-

Temporibus antiquis, & recentiori-
bus, hoc interdum contigerat) Neque
quod in Mentem venire potuiſſet, Ho-
mini tam vili & abjecto, ut tantã Rem
ſuſciperet, & amplecteretur; (Etenim
magnæ Cogitationes, & ſublimes,
quandoq; in infirmæ Conditionis Ho-
mines influunt, præſertim quando ine-
briati fuerint Vulgi ſermonibus: Sed
hoc (inquam) illud eſt, quod minime
videtur probabile; *Sacerdotem* iſtum,
qui omnino ignota erat Perſona vera,
ad cujus Exemplar Perſona falſa effor-
manda eſſet, ullo modo in Animum
inducere potuiſſe, ut Actorem Fabulæ
ſuæ edocere ſperaret, vel Geſtu exter-
no; vel in præteritis Vitæ ſuæ & Educa-
tionis Actis & Accidentibus recenſen-
dis; vel in idoneis Reſponſis ad Quæ-
ſtiones, quas veriſimile erat ei propoſi-
tas fore; vel ſimilibus; ulla ex parte,
ad vivum, Imaginem ejus, quem per-
ſonandum ſuſceperat, commode expri-
mere. Etenim Puero iſti, perſonare
non contigit eum, qui è Cunabulis diu
ante ſubreptus fuerat, aut in prima In-
fantia aſportatus; verum Adoleſcen-
tulum talem, qui uſque ad Ætatem de-
cem fere annorum, perpetuo in Aula

Regia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Regia fuerat educatus, ubi Oculi innumeri eum conſpexiſſent. Rex enim *Edvvardus*, Cædis Fratris ſui *Ducis Clarentiæ* conſcientia morſus, Filium ejus (de quo nunc loquimur) in integrum reſtituere ſane noluit, ut *Dux Clarentiæ* eſſet, ſed tamen eum Comitem *VVarvvici* creavit; Honore, qui ex parte *Matris* ad eum pertinebat, reſuſcitato: Eumque, dum vixit, honorifice admodum tractavit; Licet *Richardus Tertius* eum poſtea in Cuſtodia habuerat. Adeo ut plane fieri nequiverit, quin aliqua Perſona ex Eminentioribus, cui *Edvvardus Plantageniſta* ſpecialiter & familiariter notus fuiſſet, negotio præſideret, à qua *Sacerdos* Mandata reciperet. Quod vero maxime probabile eſt, (ſi quis ex Actis præcedentibus & ſubſequentibus Rem recte æſtimet) huc redit, ut Perſona quæ telam illam ordiretur & texeret, ſtatuenda ſit *Regina Vidua*. Fœmina Negotiatrix, & Pragmatica, quæque Civilibus Rebus tractandis inſueta erat, Sane in illius Conclavi, felix illa Conjuratio in *Richardum Tertiũ*, pro Rege HENRICO, inita, tractata, & agitata eſt; (Id quod Rex optime noverat, & fortaſſe nimis

alte

alte recondiderat) Illa etiam, hoc tempore, Regi erat infenſiſſima, eo nomine, quod putaret Filiam ſuam (ea qua Rex inſiſtebat via) non promotam, ſed depreſſam. Nemo autem proculdubio, tanta cum rerum notitia, Scenam iſtam totam ornare, æque ac illa, poterat. Neque tamen Conſilium ejus erat, nec etiam cæterorum ex prudentioribus, qui huic Machinationi favebant, & vires ſubminiſtrabant, ut Idolum iſtud revera Corona potiretur, ſed illius periculo, viam ad ruinam *Regis* aperire: Quo peracto, ſinguli diverſas intra ſe, ſpes & Conſilia fovebant. Huic conjecturæ maxime illud ſuffragatur, quod quamprimum Conjuratio iſta maturuerat, & eruperat, Rex ita afficiebatur, ut *Reginam* illam repente in Monaſterio de *Bermondſey* concluſerit; omneſque Fortunas ejus & Reditus Fiſco applicarit: Hocque ordinavit, per Concilium & Conventum quendam, oſtiis clauſis habitum, abſque Proceſſu aliquo legali, exili admodum & longe petito uſus Prætextu; *Quod nempe Filias ſuas, ex Aſylo, in poteſtatem* Regi RICHARDO, *contra promiſſum ſuum, tradidiſſet.* Ex quo genere procedendi, etiam

à prin-

à principio, pro nimis ſevero, & plane irregulari habito, tam quoad materiã, quam quoad formam, valde probabiliter concludi poſſit, Accuſationes graves contra illam *Reginam* prodiiſſe, quas Rex, propter Rationes Status, & ad vitandam Invidiam, publicare noluit. Non levi etiam Argumento fuit, Secreti aliquid latuiſſe, & Examinationes ſuppreſſas & cohibitas fuiſſe, quod *Sacerdos* ipſe *Simon,* poſtquam comprehenſus eſſet, ad ſupplicium nunquam palam productus fuiſſet, imo nec in publicum Judicium tractus, (ſicut compluribus ex Clero, ob proditiones minus atroces, contigerat) ſed tantum in Gurguſtio quodã incarceratus manſiſſet. Accedit, quod poſt mortem *Comitis Lincolniæ* (ex *Familia Eboracenſi* Viri principalis) qui in prælio *Stokenſi* occiſus fuerat, Rex hoc Pectoris ſui Arcanum, quibuſdam ex Conſiliariis ſuis, aperuit; Se mortem *Comitis* ægre ferre, quod ab illo, ſi vixiſſet, Intima Periculi ſui, & Conjurationis contra ſe factæ, reſcire potuiſſet.

Verum ut ad Narrationem Rei ipſius revertamur, Primo *Simon,* ut diximus, Diſcipulum ſuum edocuit, Perſonam

RICHARDI *Ducis Eboracenſis*, imitari:
Hoc vero factum eſt, ſub idem tempus,
uo Fama illa ſparſa eſt; Quod Rex
onſtituerat, *Edvvardum Plantageni-
am*, tum in Turri detentum, neci tra-
ere; Quo divulgato, magnum ſecu-
um eſt Populi Murmur. Sed non mul-
o poſt, diverſo Rumore ingruente;
uod nimirum *Edvvardus* ille *Planta-
eniſta*, è Turri aufugiſſet; Atque ſimul
Callidus iſte *Sacerdos*, audiens, illum
harum vulgo fuiſſe, tantamque ob e-
us Periculi depulſionẽ, lætitiam con-
eptam, Perſonam Larvæ ſuæ mutavit,
& in Perſonam *Plantageniſtæ*, tanquam
nagis idoneam, transformavit; Quip-
e qui in ore Populo magis erat, &
ermonibus tum præcipue jactatus: Si-
nul concinnius erat, ut poſt famam
ugæ *Edvvardi*, hoc quod ſtruebat
ubſequeretur. Attamen, cum ſecum
eputaret, minus ſibi tutum futurum,
& Hominum Curioſitati & Inquiſitio-
ni magis obnoxium, ſi Fabulam iſtam
hic in *Anglia* egiſſet, conſultius fore
putavit, ſi more Scenarum, in Tragœ-
diis & ſimilibus, magis è longinquo
Rem oſtentaret: Itaque cum Diſcipulo
uo in *Hiberniam* transfretavit, ubi Fa-

vor

vor erga *Familiam Eboracenſem*, maj-
rem in modum, fervebat. Rex ſane, i
Rebus *Hiberniæ* conſtituendis, mins
impiger & providus fuerat; neque M-
giſtratus & Conſiliarios ſuos, in il
regno, mutaverat, aut alios ſibi prob-
tos & fidos cæteris immiſcuerat, ut f-
cere debuerat; Præſertim cum Inc-
nationem ejus populi, ergā *Familiam*
Eboracenſem, ſatis noſſet: Quamqu
etiam lubricus eſſet ejus Regni ſtatu,
& ad res novas amplectendas pronu,
magis multo quam ipſa *Anglia*: Sed
Victoriis ſuis, & Succeſſibus in *Ang*
confiſus, per otium Res *Hiberniæ*, i
ordinem ſe redacturum, minime dul-
tabat.

Quamobrem hac *Regis* ſocordia f-
ctum eſt, ut ſub adventum *Simonis*, cum
falſo ſuo *Plantageniſta*, in *Hiberniam*,
omnia ad Defectionem & Seditionem
parata invenirentur, ac ſi ex compoſito
fere Res tranſacta fuiſſet. Primo or-
nium, addiit *Simon Thomam Fitz-G-*
rardum Comitem Kildariæ, & *Hiberniæ*
tum *Præſidem*; Cujus oculos tanta c-
ligine perſtrinxit (partim Sermonum
ſuorum vi & inſinuatione, partim H-
bitu & Geſtu Pupilli ſui, cujus etiam

ori Majeſtas quædam *Regia* inſidebat)
ut illecebræ illæ,Fumis fortaſſe quibuſ-
dam Ambitionis adjutæ , ita *Comitem*
affecerint , ut perſuaſiſſimum ei eſſet,
verum prorſus illum *Plantageniſtam*
fuiſſe.*Comes* negotium ſtatim commu-
nicavit, cum Proceribus nonnullis , &
aliis ; Primo quidem, occulto.Eos au-
tem, ſimiliter ſecum affectos , perſpici-
ens, de induſtria, rem in publicum exi-
re & ſpargi permiſit ; veritus , id quod
deſtinaverat,patefacere,priuſquam Po-
puli animos tentaſſet. Sed ſi Potentio-
res alacriter , certe Plebs furioſe age-
bat ; Aerium iſtud Phantaſma , incre-
dibili Gaudio & Favore excipiens; par-
tim quod eſſent in *Familiam Eboracen-
ſem* propenſiſſimi ; partim ex Gentis
ipſius Superbia,ut Regem *Angliæ Regno*
dediſſe & impoſuiſſe viderentur. Ne-
que vero Scrupulus ille , de Damnatio-
ne *Georgii Ducis Clarentiæ*, iſtius *Ed-
vvardi* Patris, apud eos quicquam va-
lebat ; Cum nuper *Regis* HENRICI
exemplo didiciſſent , Damnationes il-
las legales , Titulo & Prætenſioni ad
Coronæ faſtigium, nullo modo office-
re.Quatenus vero ad *Edvvardi Quarti
Filias* , facile innitebantur Repulſæ ,

quam à *Rege Richardo*, Hæreditate Re-
gni ſummotæ, tuliſſent; Eaſque etiam
tanquam HENRICI Factionis portio-
nem quandam, æſtimabant, cum in eju
Manu omnino eſſent. Adeo ut mira-
bili conſenſu, & plauſu, & magna om-
nium ordinum frequentia, *Plantageni-
ſta* iſte Fictitius, ad *Caſtrum Dublinenſ*
adductus eſſet, atque ibi tanquam Re:
ſalutatus, ſtipatus, & honoratus; Puer(
ſatis decore ſe gerente, nihilque com-
mittente, quod Ignobilitatem Generi
ſui argueret. Quin & paucis diebus e-
lapſis, Rex proclamatus eſt, per No-
men *Edvvardi Sexti*, ne Gladio quiden
uno, pro Cauſſa *Regis* HENRICI, eva-
ginato.

Rex nunciis perlatis de Rebellion
iſta, tam repentina & inexpectata, plu-
rimum commotus eſt, duas præcipu
ob cauſſas: Prima erat, quod Motu
iſte illud tentabat, à quo ſibi maxim
metuebat; Tituli ſcilicet *Eboracenſi*
Familiæ Reſuſcitationem: Secunda
quod Motus idem contigerat tali loco
quo tuto Perſonam ſuam transferr
non poterat. Nam partim ex Fortitu-
dine innata, partim ex Suſpicione qua-
dam univerſali, (Neſcius & hæſitan
cu

ui fidere ſecure poſſet:) Perſonam
uam propriam, ad omnes Motus re-
rimendos, transferre amabat. *Rex* igi-
ur Concilium ſuum convocavit; apud
Cœnobium Carthuſianorum ad *Shinam.*
Quod quidem Concilium admodum
ecreto habitum eſt; At decreta ejus,
uæ in publicum ſtatim prodierunt,
ria fuerunt.

Primum erat, ut *Regina Vidua* (ſicut
ntea obiter dictum eſt) eo quod con-
a Pactum, & Fidem ſuam iis præſti-
am, qui cum ea, de Matrimonio Filiæ
uæ *Elizabethæ* cum HENRICO ineun-
o, contraxerant, eam nihilominus ex
ſylo in manus *Regis Richardi* tradi-
iſſet, *Cœnobio Moniali ũ* de *Bermondſey*
ncluderetur, utque Fortunæ & Redi-
us ejus omnes Fiſco cederent.

Secundum erat, ut *Edvvardus Plan-*
agenista, tunc temporis in Cuſtodia
urris arcta habitus, modis omnibus,
ui excogitari poterant, maxime publi-
is & notoriis, Populo monſtraretur.
oc eo ſpectabat, partim ut Rex, illa,
nam apud Populum ſubierat, Invidia
oneraretur, de nece clandeſtina *Ed-*
vardi: Sed præcipue, ut omnibus li-
ido detegerentur, eorum quæ in *Hi-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

bernia acta ſunt, Levitas & Impoſtura; quodque revera *Plantageniſta* quem colebant, Idolum & Res Fictitia, tantummodo eſſet.

Tertium erat, ut denuo publicaretur *Remiſſio Generalis Anteactorum*, iis, qui intra diem præfixum, delicta ſua revelare vellent, & ſe *Regiæ Clementiæ* ſubmitterent: Utque *Diploma Remiſſionis*, verbis tam largis & amplis perſcriberetur, ut nullum prorſus Genus Altę Proditionis (vel in *Regis* ipſius Perſonam) exciperetur. Quod licet mirum videri poſſet, attamen *Regi* prudenti & ſagaci probabatur; Qui ſatis ſciret, maxima ſibi Pericula, non à Proditionibus levioribus, ſed ab atrocioribus imminere. Iſta vero *Regis* & *Concilii* ſui Decreta ſtatim executioni mandata ſunt. Ac primo *Regina Vidua*, in *Cœnobio Monialium* apud *Bermondſey*, concluſa erat, & Fortunis omnibus exuta. Quod res mirabilis Populo viſa eſt: Fœminam infirmam & calamitoſam, quod Tyranni Minis & Promiſſis ſuccubuiſſet, idque poſt tantum temporis ſpacium elapſum, (quo Rex nullum Offenſæ, aut Animi exulcerati Signum oſtendiſſet) multo autem magis, poſt tam feli-

Matri-

Matrimonium inter *Regem* & *Filiam* ſuam, cum Prole Maſcula ſuſcepta, à Rege tam ſubito mutato, aut tam tarde Senſus ſuos aperiente, tanta cum ſeveritate tractari.

Regina iſta, inter Exempla Fortunæ inſigniter inconſtantis, & Adverſa cum Proſperis ſæpe alternantis, reponi poſſit. Primo à Supplice afflicta, & Vidua deſolata, aſſumpta eſt in Thorum *Regis*, *Regis* inquam *Cœlibis*, quique inter viros Ætatis ſuæ fuerat pulcherrimus. Etiam, in ipſo *Regni Edvvardi* Curriculo, miſeram ſubierat Fortunæ aleam, & Felicitatis ſuæ Eclipſim, ex Fuga Regis, & Coronæ ſuæ amiſſione temporaria. Inſuper, eo nomine fortunata cenſeri poſſet, quod Prolem ei pulcherrimam egregia cum fœcunditate peperit, atque Amorem ejus Maritalem (Patientia, & Obſequio, & Amorum *Regis* Diſſimulatione, aliquantulum adjuta) uſque ad finem retinuit. In Cognatos ſuos, & Sanguinis propinquitate conjunctos, etiam ad Factionem uſque propenſa fuit: Quæ res apud Proceres ex parte *Regis*, qui *Regium Sanguinem* mixtura illa quaſi pollui exiſtimabant, magnam ei Invidiam conflaverat: Qui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

bus Proceribus *Regii Sanguinis*; ſe adjunxerat *Dominus Haſtingus*, magna apud *Regem* Gratia florens, qui licet *Regi* tam charus eſſet, putabatur per vices, Malitia & Artibus hujus *Reginæ*, non abſque periculo Ruinæ vixiſſe. Poſt Mortem *Regis* Mariti ſui, veluti Subjectum aliquod Tragœdiæ facta eſt; Cum vitam eouſque produxiſſet, ut videret Fratri ſuo caput amputatum; Utroſque Filios ſuos Regno privatos, Spurios declaratos, & crudeliter interfectos, Attamen inter has tam acerbas Calamitates, Libertate ſua, Dignitate, & Fortunis fruebatur. Verum poſtea demum, Rota aliquantulum in proſperum verſa, cum *Regem* in *Generum* nacta eſſet, & facta *Avia Nepotis Maſculi*, Nihilominus (ob Cauſſas obſcuras & incognitas, & ſub Prætextibus non minus admirandis) præcipitata eſt, & mundo exulavit, in Monaſterio clauſa, ubi periculoſum pene erat eam inviſere. In quo paulo poſt vitam finivit. *Regis* tamen juſſu, juxta *Regem* Maritum ſuum, *VVindeſoriæ* honorifice ſepulta fuit. *Collegium Reginale* apud *Cantabrigiam* fundavit. Hoc rigore, *Rex* magna apud populum ſuum incurrit ob-
loquia;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

loquia; Quæ tamen, tam ob Rationes ſtatus, quam ob Confiſcationem tam amplàm, ei reddita ſunt dulciora.

Sub idem tempus, *Edvvardus Plantageniſta* verus, in die Dominico, per univerſas *Londini* Plateas principales, ductus eſt, ut à Populo ſpectaretur. Et poſt Spectaculum Populi in Plateis, ſolenni Proceſſione Templum *D. Pauli* ingreſſus eſt, ubi & frequens Populi Multitudo convenerat. Atque ſimul appoſite & decore proviſum eſt, ut complures ex Nobilitate, & alii Gradus Eminentioris (maxime ex iis qui *Regi* ſuſpecti eſſent, quique Speciem & Perſonam *Plantageniſtæ* optime noſſent) Sermones cum Adoleſcente, inter eundum, familiariter conferrent. Atque hoc *Regis* prudentiſſimum Remedium, Malum illud *Hiberniæ* plane diſcuſſit, apud Populum *Angliæ*; Præſertim eam Populi partem, quæ Errore non Malitia, Toxicum illud hauſerat, In *Hibernia* tamen, ubi non dabatur à Facinore in tantum aucto Receptus, parum aut nihil valuit: Sed contra, ultro Impoſturam totam in *Regem* retorſerunt; Et ſermones ſerebant, *Regem*, ut verum *Regni* Hæredem depelleret, & Mundo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Fucum faceret, & Hominum imperitorum Oculos faſcinaret, Adoleſcentulum ſuppoſititium, in ſimilitudinem *Edvvardi Plantageniſtæ*, ornaſſe, eumque Populo monſtraſſe, ne abſtinendo quidem à ſacris Proceſſionis Ritibus, quo majorem Fabulæ fidem conciliaret. Circa idem quoque tempus, Edictum de *Remiſſione Generali* promulgatum eſt; Simul etiam *Rex* multam adhibuit diligentiam, ut Portus Regni clauderentur, ne Fugitivi, Rebus præſentibus infenſi, aut ſuſpecti, Mare trajicerent, in *Hiberniam*, aut *Flandriam*.

Interim Rebelles *Hiberniæ*, nuncios, tam in *Angliam* quam *Flandriam* clam miſerant qui utrobique loci, res haud parvi Momenti tranſegerant. In *Anglia* enim, in partes ſuas pertraxerant, *Ioannem Comitem Lincolniæ*, *Ioannis Poli Ducis Suffolciæ* Filium, ex *Elizabetha Edvvardi Quarti* Sorore. *Comes* iſte Spiritus altos & elatos gerebat, ſimulque ſtrenuus erat, & ingenio pollens, & ſublimibus jampridem Cogitationibus inſueverat. *Richardo* enim *Tertio* conſtitutum erat, odio Fratris ejus utriuſque, (*Regis Edvvardi*, & *Clarentiæ Ducis*,) atque eorum Stirpis (cum ſcilicet

Sanguine amborum Manus ſuas imbuiſſet) Poſteros eorum, ſub variis & falſis Prætextibus (de quibus antea diximus) Succeſſione in *Regnum* privare, atque *Comitem* iſtum (ſi ipſe ſine Liberis diſcederet) in *Regem* deſtinare. Neque hoc *Regem* latuerat, qui propterea Actiones ejus ſecreto obſervabat. Verum cum Populi Invidiam, ob Incarcerationem *Edvvardi Plantageniſtæ*, jam deguſtaverat, conſultum non putabat, hujuſmodi Invidiam accumulare, per Incarceratione͂ *Comitis Lincolniæ*; Quin & rebus ſuis conducere putabat, illum tanquam alterius Rivalem conſervare. *Comes* autem *Lincolniæ*, Rebellionis *Hiberniæ* ut particeps fieret, movebatur, non quod leviter inniteretur iis, quæ ibi geſta erant, inſtar Bullæ fragilis evanida, ſed Literis à *Margareta* de *Burgundia* receptis; In cujus Suppetiis Auxiliaribus, atq; ipſa Declaratione quod in partes deſcendiſſet, plus longe Ponderis erat, tum quoad Famam, tum quoad vires ipſas. Neque *Comes* Negotium repulit, quod ſciret prætenſum *Plantageniſtam* Idolum merum, & nihil amplius eſſe: Sed contra lætabatur, eum falſum potius quam verum *Plantageni-*

ſtam fuiſſe: Quod cum ſatis ſciret falſum *Plantageniſtam* ſponte in Fumos abiturum, verum autem *Regis* Conſiliis peſſum iri, ſecum reputaret, aditum ſibi ad regnum Proprio Titulo & Jure patefieri poſſe. Hæc animo agitans, ſecreto in *Flandriam* transfretavit, quo paulo ante appulerat *Dominus Lovellus*, qui Conſiliorum ſuorum veluti Procuratorem, in *Anglia* reliquerat *Thomam Broughtonum*, Equitem Auratum, qui in *Comitatu Lancaſtriæ*, magnas Clientelas, & multos Sequaces habebat. Nam paulo ante (ut ſupra diximus) cum prætenſus *Plantageniſta* primo in *Hiberniam* receptus fuiſſet, Nuncii clandeſtini ad *Margaretam* miſſi fuerant, eam de Rebus jam in *Hibernia* geſtis certiorem facientes; ejus Auxilium in Cauſſa (ut ipſi dicebant) tam pia & juſta, & cujus initiis Deus tam manifeſto affuiſſet, implorantes; Cum Promiſſis & Proteſtatione, omnia deinceps Arbitrio ejus permiſſa fore, tanquam ſupremæ ejus Actionis Patronæ & Protectricis. *Margareta, Edvvardo Quarto* Soror fuit ſecunda; Etiam *Carolo Burgundiæ* Duci, *Strenuo* Cognominato, ſecunda Uxor; Ex quo cum nullos Liberos ſuſcepiſ-

cepiſ-

cepiſſet, magnam curam, cum inſigni Benevolentiæ Affectu, *Philippi* & *Margaretæ* (prioris Mariti Nepotum) Educationi impendit. Id quod magnum ei Amorem & Auctoritatem apud Belgas conciliavit. Princeps hæc Animo virili, Malitia autem Muliebri, prædita; Theſauris quoque non exiguis affluens, propter Dotis ſuæ Amplitudinem, providamque ejus Diſpenſationem: Et ipſa Liberorum exors, curiſque aliis fere ſoluta; pro fine Conſiliorum ſuorum ſibi propoſuerat, ut videret in Solio *Regni Angliæ, Familiam* ſuam iterum collocatam; HENRICUM autem, tanquam Metam ſibi poſuerat, ad cujus Ruinam, omnes Actiones ſuæ tenderent, & collimarent: Adeo ut ex ejus Conſiliis, (tanquā ex pharetra,) Turbæ per multos Annos excitatæ in *Regem*, emiſſæ fuerint. Tanto autem flagrabat, adverſus *Familiam Lancaſtriæ*, & præcipue in *Regis* Perſonam, odio, ut neutiquam per *Familiarum*, in Nepti ſua, tam Honorificam Conjunctionem, mitigaretur; Sed contra, ipſam Neptem ſuam odio haberet, quod ſuis Nuptiis, *Regi* ad Regnum adipiſcendum, & in ſe ſtabiliendum, aditum patefeciſſet. Magno

igitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

igitur & vehementi Animi Impetu, oblatam à Rebellibus Occaſionem arripuit, eorumque Poſtulatis annuit: Et Conſilio habito cum *Comite Lincolniæ*, & *Domino Lovello*, & aliis, decretum eſt, ut Proceres illi duo, cum Cohorte bis Mille *Germanorum*, (qui omnes erant Veterani,) ſub ductu *Martini Svvarti* (Duce forti & in Militia experto) in *Hiberniam* ſe conferrent, ad novum *Regem*: Magna ſiquidem in ſpe erant, quando Actio illa Regalitatis plane conſtitutæ & fixæ ſpeciem habuiſſet, & *Comitis Lincolniæ*, veluti Secundæ Perſonæ, necnon Copiarum exterarum in auxilium ſubmiſſarum, reputatione aucta eſſet, fore ut harum rerum fama animos adderet illis, qui in *Anglia* partibus ſuis favebant, ut præſto eſſent cum Auxiliis, quo tempore Exercitus in *Angliam* tranſvectus eſſet. Inſuper, & hoc decretum eſt, ut ſi res ſucceſſiſſet, Suppoſititius ille *Plantageniſta* deponeretur, & verus reciperetur. In qua tamen Actionis Periodo, *Comes Lincolniæ* privatas ſuas ſpes fovebat. Poſtquam Copiæ iſtæ, ex *Flandria* in *Hiberniam* veniſſent; & Partium Confidentia, ex conſpectu mutuo, & Exer-

citus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

citus juſti jam in unum Corpus coacti facie, mirum in modum creviſſet; de Succeſſu minime dubii, ſibi magna pollicebantur, ac ſecum Sermonibus & Colloquiis jactabant, ſe copiis multo majoribus inſtructos, ad Regnū HENRICI ſubvertendum proficiſci, quam idem HENRICUS, ad *Regis Richardi* Regnum ſubvertendum, feciſſet: Quodque ſi nullus adverſus ſe Gladius ſtrictus eſſet in *Hibernia*, Conjectura ex eo recto capi poſſet, Gladios etiam in *Anglia* cito aut vaginis conditos, aut repulſos fore. Primo autem jactantia quadam, ob tantas copiarum Acceſſiones, *Regem* ſuum novum, in *Eccleſia Cathedrali Dublinenſis*, coronaverunt; qui antea Proclamatione tantum Rex declaratus erat; Tum vero Concilium habuerunt de iis quæ ulterius agenda erant. In quo Concilio, etſi opinabantur nonnulli, quod conſultiſſimum foret, res in *Hibernia* primum conſtituere, illamque Regionem pro belli Sede deligere, eoque *Regem* ipſum HENRICUM, neceſſitate Belli compulſum, pertrahere; (Ex cujus abſentia ſperabant, haud parvos Motus & Mutationes in *Anglia* ſecuturos:) nihilominus quia Regnum *Hi-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

berniæ inopia laborabat, unde Exercitum alere, & *Militibus Germanis* Stipendia ſolvere, nullo modo poſſent; Quia etiam Studia & Vota *Hibernicorum* atque generaliter Militum (Qui in ſtatu rerum tumultuario, potius Duces ſuos regere, quam ab illis regi conſueverunt) magno impetu & cupiditate multa ferebantur, Spoliis *Regni Angliæ* ſe ditandi; in eam ſententiam itum eſt, ut Copias ſuas, quanta fieri poſſet celeritate in *Angliam* transferrent. *Rex* interim, qui cum primum audierat, quid in *Hibernia* geſtum eſſet, haud multum commotus eſt, ſed ſperabat ſe nullo negotio Copias *Hibernicas* (tanquam Avium gregem) Lapidis jactu diſperſurum, atque Examen iſtud Apum, cum *Rege* ſuo, veluti Tinnitu & Cymbalis abacturum; Cum poſtea certior factus eſſet, *Comitem Lincolniæ* ſe partibus adjunxiſſe, atque *Duciſſam Margaretam* Factioni præſidere, periculum vere æſtimare cœpit; atque tanquam ea, quæ oculis cernuntur, proſpiciebat, Regnum ſuum iterum in Diſcrimen venturum, Sibique neceſſe fore rurſus de eo dimicare. Ac primo, antequam audiſſet *Comitem Lincolniæ*, è

Flan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Flandria in *Hiberniam* profectum, con-
jiciebat fore, ut à duabus ſimul Regni
partibus oppugnaretur: videlicet ad
Orientalem *Angliæ* Plagam, facta In-
vaſione à copiis è *Flandria*; atque ad
Occidentalem Plagam verſus Septen-
trionem, à Copiis ex *Hibernia*. Itaque
poſtquam mandaſſet, ut Delectus Mi-
litum in utriſque Partibus haberentur,
& duos conſtituiſſet Strategos, *Iaſpa-
rum Ducem Bedfordiæ*, & *Ioannem Co-
mitem Oxoniæ*, (in Animo habens, etiã
in propria Perſona adeſſe, ubi Occaſio-
nes ejus præſentiam maxime require-
rent) nullam tamen eo ipſo tempore
invaſionem expectans (cum Hyems
jam adulta eſſet) Iter ſuum inſtituit
verſus *Suffolciam* & *Norfolciam*, ut eas
Provincias confirmaret. Poſtquam au-
tem, ad *Sancti Edmundi Burgum* veniſ-
ſet, accepit, *Thomam Marchionem Dor-
ceſtriæ* (qui unus ex Pignoribus fuerat
in *Galliis*) ad ipſum properare, ut ſe à
quibuſdam Accuſationibus, contra ſe
exhibitis, purgaret. At licet *Rex* Au-
rem ei benignam reſervaret, erat tamen
Conditio Temporis tam periculoſa, ut
ſtatim miſerit *Comitem Oxoniæ*, qui ob-
viam ei factus, ad *Turrim Londinenſem*
illum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

illum perduceret: Verbis tamen gratioſis eum permulceret, & poſtularet ut Ignominiam illam non ægre ferret quia nihil à *Rege* periculi ei imminebat; Quin & hanc rem ei præſidio fore, ut nec Rebus *Regis*, nec Fortuni: propriis quicquam nocerę poſſet; E quod in *Regis* Manu ſemper futurum eſſet (poſtquam ab iis, de quibus inſimulabatur, ſe purgaſſet) Honorem ejus reſarcire.

A *Burgo Sancti Edmundi*, ad Civitatem *Norvvici* perrexit. Inde tanquam in Peregrinatione quadam ſacra *VValſinghamiæ* Templum, *Virgini Mariæ* dicatum, & multis miraculis celebre, viſitavit; & vota pro Salute ſua nuncupavit: Atque inde, per *Cantabrigiam*, *Londinum* reverſus eſt. Poſt paucos dies, Rebelles *Hibernici* cum *Rege* ſuo (ſub ductu *Comitis Lincolniæ*, *Comitis Kildariæ*. *Domini Lovelli*, & *Svvarti* Præfecti Cohortis) ad *Fouldriam* in Comitatu *Lancaſtriæ*, appulerunt; Ad quos ſtatim ſe cōtulit, *Thomas Broughtonus* Eques Auratus, cum exigua admodum Manu *Anglorum*. *Rex* per hoc jam certus, Procellam iſtam non diruptam iri, ſed in unum Locum caſuram,

Copias

Copias ſatis amplas coegerat: Atque
ipſe, aſſumptis etiam duobus, quos de-
legerat, Strategis, (nempe *Duce Bed-
fordiæ*, & *Comite Oxoniæ*) *Coventriam*
uſque, manum cum iis conſerturus, ad-
venerat; Unde turmam Equitum, ad
Hoſtium res explorandas, emiſit; utque
ſimul aliquos ex Exercitu eorum pa-
lantes interciperet, ex quibus melius
ſcire poſſet, eorum & Progreſſus, &
Conſilia; Quod & factum eſt: Etſi
Regi, in ipſo Rebellium Exercitu, Ex-
ploratores non deeſſent.

Rebelles verſus *Eboracum* iter ce-
perunt, vaſtatione Agrorum, & alia
violentia Hoſtili, abſtinentes, ut me-
lius in gratiam Populi ſe inſinuarent, &
Regis ſui decus tuerentur; Qui ſcilicet,
ex vero ſenſu Animi Regii, Calamitati-
bus Subditorum indoleret. Verũ Glo-
bulus iſte Nivalis, inter volvendum, au-
gmenta nulla ſuſcipiebat. Neque enim
Populus ad illos ex ulla parte conflu-
xerat: Neque etiam, in aliis Regni par-
tibus, Motus ullus in eorum favorem
factus eſt; Cui rei in cauſſa erat, par-
tim Experimentum, quod jam exhi-
buerat *Rex*, moderati Regiminis ſui,
cum opinione Felicitatis conjunctum;
Partim,

Partim, quod odioſa admodum res eſſet Populo *Angliæ*, *Regem* accipere, Humeris *Hibernorum* & *Germanorum* geſtatum, & introductum; Ex quibus, Nationibus, maxima pars Copiarum Rebellium erat conflata. Neque ab ipſis Rebellibus ſatis prudenter factum eſt, ut primo in Partes Boreales Exercitum ſuum ducerent; Nam licet, præteritis temporibus, fuiſſent illæ Regiones Amicorum ſuorum Altrices; Tamen iiſdem locis Exercitus *Domini Lovelli* diſperſus fuit; Atque ibidem, *Rex* ipſe præſentia ſua, Populi Animos paulo ante leniverat. At *Comes Lincolniæ*, ſpe ſua fruſtratus, (Populum enim ad ſe certatim confluxurum ſibi promiſerat, in quo caſu in Animo ei erat Bellum protrahere) remque jam ſine receptu eſſe ſatis ſciens, decreverat cum *Regis* Copiis, qua poterat celeritate, confligere; Itaque verſus Oppidum *Nevvarci* Exercitum duxit, Oppidum ſperans ſe, ſubito ſuo adventu, in poteſtatem ſuam redacturum. Sed *Rex* paulo ante *Notinghamiam* venerat, ubi Concilium Caſtrenſe convocavit; In quo deliberatum eſt, an tempus protelare, aut Hoſtes ſtatim adoriri oporteret?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ret? In quo Concilio, *Rex* ipſe (qui multas Animo Suſpiciones agitabat, quarum Nemo conſcius eſſet) manifeſto in eam ſententiam propendebat, ut prælio quamprimum decertarent. Verum, hanc Dubitationem repente exi-merunt magna Auxilia, quæ in ipſo Articulo hujus Conſultationis ſe adjunxerant, partim Literis miſſis excitata, partim ſponte à multis *Regni* Partibus venientia.

Principales autem Perſonæ, quæ tum in *Regis* Auxilium advolarunt, fuerunt, ex Nobilitate quidem, *Comes Salopiæ*; & *Dominus Strange*; Ex Equitibus autem & Nobilibus minoribus, ad Septuaginta Homines, cum Cohortibus ſuis numerum ſex mille Armatorum implentibus, præter Copias, quæ *Regi*, ante eorum adventum, præſto fuerant. Quocirca *Rex*, cum cerneret Copias ſuas in tantum auctas, magnamque in omnibus, ad pugnam, alacritatem, in eo, quod prius decreverat, confirmatior erat; atque propere Exercitum duxit, ita ut inter Caſtra Hoſtium, & Oppidum *Nevvarci*, ſe medium ſiſteret; Nolens eorum Exercitum illius Oppidi Commoditate gaudere. *Comes* neutiquam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

tiquam territus, eo ipſo die, ad pagum quendam, *Stoke* dictum, perrexit, ibique illa nocte caſtrametatus eſt, ſuper Clivum cujuſdam Colliculi. *Rex* autem, die ſequente, Aciem inſtruxit in Campeſtribus. Nec minus animoſe *Comes* de Colle deſcendit, & Prælium cum eo conſeruit. De quo quidem Prælio, Narrationes, quæ nunc extant, tam exiles ſunt & nudæ, (etſi fuerit Res tam recentis memoriæ) ut potius Succeſſum Prælii, quam Modum Pugnæ declarent. Ajunt *Regem*, Copias ſuas in tres Acies diviſiſſe; Quarum prima Acies tantum, Alis utrinque bene roborata, reapſe pugnaverat, totumque Exercitus Hoſtilis impetum ſuſtinuerat: Pugnam fuiſſe atrocem & obſtinatam, & per tres horas duraſſe, antequam Victoria in aliquam partem inclinarit; niſi quod, quandoquidem prima tantum *Regis* Acies pugnaverat (duabus reliquis Aciebus veluti score ſtantibus) judicium fieri poſſit, qualis in fine Succeſſus Pugnæ expectandus eſſet: *Martinum Svvartum*, cum ſuis Germanis, egregie perfunctos eſſe: Itemque *Anglos*; Neque etiam *Hibernos* officio defuiſſe, Animis aut Ferocia; Sed cum eſſent fere inermes,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Spiculis tantum & Enſibus inſtructi, in eos potius Occiſionem, quam Pugnam fuiſſe: ita ut furioſa eorum trucidatio, reliquo Exercitui, magno terrori fuiſſet: Univerſos autem Duces in Acie cecidiſſe: Nempe, *Comitem Lincolniæ, Comitem* Kildariæ, *Franciſcum* Dominum *Lovellum, Martinum Svvartum*, & *Thomam Broughtonum*, omnes fortiter pręliantes, nec terga vertentes, aut retro cedentes. Tantum de *Lovello* exiit Sermo, quod è prælio fugerit, & *Flumen Trenti* equo tranſnataverit, ſed adverſum Littus propter ripæ præcipitium conſcendere non potuit, unde in Fluvio ſubmerſus eſt. At alius Sermo eum in Fluvio non relinquit; Sed refert, quod diu poſt, in Caverna quadam ſubterranea, vitam produxerit. Numerus Occiſorum, ex parte *Hoſtium*, fuit ad minimum quatuor Millium: Ex parte autem *Regis*, primæ Aciei circiter Dimidium cecidit, præter multos ſaucios, ſed minoris Conditionis Homines. Inter alios Captivos, fuerunt Suppoſititius ille *Plantageniſta* (iterum *Lambertus Simnellus* factus) unaque verſutus ille *Sacerdos*, ejus Pædagogus. *Lambertum* quod attinet, *Rex* vita eum privare noluit; Sive ex

ve ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ve ex Animi Magnitudine, reputans illum inſtar Imaginis tantum Cereæ fuiſſe, quam alii temperarant, & finxerant; Sive ex alta quadam prudentia, putans eum, ſi capite plecteretur, nimis propere in Oblivionem iturum; Sin in vivis maneret, futurum eum aſſiduum ſpectaculum, & inſtar Remedii aut Exorciſmi adverſus ejuſmodi Spectra, & Incantationes, temporibus venturis. Itaque receptus eſt in Famulitium *Regis* in Aula ſua, ſed vili admodum Loco, in Culina; Adeo ut, inſigni humanæ Fortunæ Ludibrio, Veru circumageret ille, qui Coronam geſtarat; (Cum tamen Fortuna, poſt Tragœdiam minime ſoleat Comœdiam, aut Exodium introducere;) Poſtea autem promotus eſt, ut eſſet ex Falconariis *Regis*. Quod vero ad *Sacerdotem*, in Gurguſtium quoddam obſcurum incluſus eſt, neque, quid de eo poſtea factum eſſet, innotuit: Cum in Natura *Regis* penitus inſitum eſſet, Pericula ſua veluti ſub Sigillo obſignare.

Poſt Prælium, profectus eſt *Rex Lincolniam*, ubi Preces ſolennes, & Gratiarum Actiones, celebrari fecit, pro Salute ſua & Victoria. Utque Devotio-

nes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ıes ejus plenum ſuum Circulum com-
lerent, miſit Vexillum ſuum ad Tem-
lum *Beatæ Virginis VValſinghamiæ*, in
)blationem;ibi vota ſolvens,ubi nun-
upaſſet. Atque hoc modo, ab iſta tam
nſigni Fortunæ Machina (quæ in eum
ntentata fuerat) liberatus, ad priſti-
ıam Animi Confidentiam rediit; Se-
um cogitans, univerſa ſua infortunia
imul in eum irruiſſe. Verum id conti-
ʒit, quod Sermo Vulgi, in principio
Regni ſui, ei ominatus eſt; Futurum
cilicet, *Vt laborioſe regnaret, quod Re-
num ſuum, à Morbo Sudorifico initium
epiſſet*. Sed quamvis *Rex* ſe jam in por-
u navigare putaret, tamen tanta fuit
rudentia,ut Fiducia ſua Providentiam
ıeutiquam obfuſcaret,præſertim in re-
ous non remotis. Itaque tam recenti
& inexpectato periculo expergefactus,
ınimo volvebat, quibus modis, tam
Rebellionis præteritæ Participes &
Fautores eradicaret, quam ſimilium
Periculorum Semina in futurum extin-
ʒueret: Simulque Hominum, male
erga res ſuas Animatorum, Recepta-
cula omnia & Refugia, ubi Rebellioni-
bus ſuis paulo poſt vivificandis incuba-
bant, amoveret. Primo igitur, Profe-

ctio-

ctionem novam à *Lincolnia*, in Part
Septentrionales, inſtituit; quamv
revera hoc Iter potius Curiam qua
dam Judicialem Itinerariam ſapere
quam alias. Nam ubicunque ſe co
tulit, magna cum Severitate, & ſtrict
Inquiſitione, partim Jure Militari, pa
tim via Juſtitiæ ordinaria, animadve
tebat in eos, qui Rebellioni præterit
adhæſerant, eique vires præbueran
Neque Morte pleroſq; afficiebat, (cu
ipſum Prælium haud parum cruori
profudiſſet) ſed Mulctis pecuniariis
Vitæ parcens, Theſauros autem co
rogans. Inter alia ejus generis Crimi
na, ſedulo inquiſitum eſt, de iis, qui ru
morem quendam excitarunt & ſparſe
runt, paulo ante Prælium commiſſum
*Rebelles Prælio viciſſe, Regiſque Exerci
tum debellatum fuiſſe, Regemque ipſun
fugiſſe.* Unde opinio erat, complures
qui aliter in *Regis* ſuppetias ventur
fuiſſent, iſto Artificio detentos fuiſſe
& perterritos. Quæ quidem Accuſa-
tio, licet Fundamento non penitus ca-
ruerit, attamen callide & avide à non-
nullis arrepta erat, qui cum ipſi, ad *Re-
gis* partes tuendas, ſocordes fuiſſent, &
negligentes, hoc prætextu utebantur,

ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

d Teporem eorum & Inertiam tegen-
am. Quam nihilominus Calliditatem,
ex deprehendere noluit, etſi eam ani-
o reconderet, quatenus ad Perſonas
uaſdá particulares, ut ſui moris erat.

Verum quoad Extirpationem Radi-
um, & Cauſſarum Motuum ſimilium,
mporibus futuris, cœpit *Rex* ſentire,
bi eum Calceus ſuus ureret; Quod-
ue Depreſſio *Familiæ Eboracenſis*, in
mnibus tanquã Unguis in Ulcere eſſet.
actus igitur jam cautior, neque Peri-
ula amplius contemnere, aut Remedia
orum dedignatione quadam reiicere
olens; atque aliquid, quod in hac re
nimos Hominum ſanare poſſet, præ-
are cupiens, (præſertim in cæremo-
a quapiam externa) decrevit tandem
oronationem *Reginæ* maturare. Poſt-
uam igitur *Londinum* reverſus eſſet,
uo magna cum pompa, & tanquam
riumphali, ingreſſus eſt, victoriam-
ue ſuam, per biduum, ſacris obeundis
elebraſſet; (priore enim die Tem-
lum *D. Pauli* adiit, & Hymnum *Te*
eum cantari fecit; Craſtino autem,
lennem Proceſſionẽ habuit, & Con-
oni apud *Crucem Divi Pauli* interfuit)
egina, ſumma cum magnificentia, &

ſplendidiſſimo apparatu, apud *VVeſ*
monaſterium coronata eſt, *Novembr*
viceſimo quinto, Anno autem Reg
tertio; Quæ Coronatio, duos circit
Annos, Nuptias ſuas inſecuta eſt; *Ta*
quam Baptiſma ſerotinum, quod Con
patres diu expectaſſet. Quæ mira & i
expectata Temporis Protractio, ſic n
tata eſt ab omnibus, ac ſi Res Stoma
cho *Regis* minime grata erat, ſed nece
ſitate quadã, & propter Rationes Sta
tus, ei fuiſſet impoſita. Paulo poſt, u
omnibus palam fieret, Serenitate
quandam jam factam, quodque Incar
ceratio *Thomæ Marchionis Dorceſtriæ*
Temporis potius Res quam Homini
eſſet, idem *Marchio* Libertati reſtitutu
eſt, abſque Examinatione aliqua, au
alia quavis Formula. Sub idem tem
pus, *Rex* Legationem ad *Innocentium*
Pontificem miſit, quæ de Nuptiis ſui
eum certiorem redderet: atque inſupe
referret, *Regem* jam (ſicut alterum *Æ*
neam) ex Fluctibus & diutinis Errori-
bus Fortunæ ſuæ emerſiſſe, atq; in por-
tum ſecurum appuliſſe: Ac ſimul Gra-
tias *Sanctitati* ſuæ ageret, quod Cele-
brationem Nuptiarum ſuarum, præſen-
tia Nuncii ſui, honoraſſet, Atque tam
Per-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

erſonam ſuam, quam Vires Regni, ad
andata ſua exequenda prolixe offer-
it.

Legatus autem *Regis*, Orationem ha-
ens coram *Papa*, in præſentia Cardi-
alium, *Regem, Reginamque* tanta Ver-
orum grandiloquentia extulit, ut Fa-
idio eos qui aderant prope enecaret.
t poſtquam ad *Papæ* laudes perveniſ-
t, ita eum ad cœlos uſque elevavit, &
eificavit, ut omnia quæ de *Rege* & *Re-*
na jam modo dixerat, moderata vi-
erentur & tolerabilia. A *Papa* ſane
onorifice admodum exceptus eſt, &
iulta cum gratia dimiſſus. Cum enim
apa ſibi conſcius eſſet ſocordiæ ſuæ,
uodque Orbi Chriſtiano prorſus inu-
lis haberetur, magna affectus eſt læti-
a, quod Nomen ſuum & Laudes, a-
ud Regna remotiora tam feliciter re-
onare cerneret. Obtinuit etiam à *Pa-*
a, juſtam admodum & honorificam
ullam, ad Privilegia *Aſylorum* (quæ
egi tantas moleſtias pepererunt) in
ribus Articulis moderanda.

Primo, ut ſi quis ex Aſylo noctu, aut
lias clanculum, exiiſſet, & Maleficii a-
quid vel Tranſgreſſionis commiſiſſet,
c deinde ſe in Aſylum recepiſſet, Aſyli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

jure in perpetuum decideret. Secundo, ut licet Corpus ejus, qui in Aſylo degebat, à Creditoribus immune eſſet, tamen Bona, quæ extra Aſylum inventa eſſent, Legi ſubiicerentur. Tertio, ut ſi quis ad Aſylum, propter Crimen læſæ Majeſtatis, confugiſſet, bene liceret *Regi*, Cuſtodes ei intra Aſylũ ipſum apponere, qui ejus Dicta & Facta obſervarent.

Rex quoque, in majorem Regni ſui Securitatem, contra ſeditioſos & malevolos Subditos, (quibus Regnum abundare ſciebat) qui in *Scotiam* ad libitum aufugere poſſent; Quippe quæ non ſub clavibus erat, quemadmodum erant Regni Portus; Hujus rei Cauſa, magis quã quod Hoſtilia ab eo Regno metueret, ante adventum ſuum *Londinum* (dum apud Oppidum *Novi Caſtri* maneret) Legatos ſolenniter miſerat ad *Iacobum* Tertium *Scotiæ Regem*, qui de Pace cum eo tractarent & concluderent. Fuerunt autem Legati, *Richardus Foxus Epiſcopus Exonienſis*, & *Richardus Edgcombus Eques Auratus*, *Regii Hoſpitii Contra-rotulator*, qui honorifice apud eum *Regem* excepti fuerunt. Verum *Rex Scotiæ*, eodem, quo

Re

ex *Angliæ*, Morbo laborans, (licet,ut
pſtea apparebat, magis Atroci & Le-
tali) hoc eſt, Subditis malignis, ad
umultus ciendos idoneis, etſi affectu
oprio, in pacem cum *Rege* compo-
endam, multum inclinaret; tamen
roceres ſuos in hac re cognoſcens a-
erſiſſimos, (quos irritare timebat) In-
acias tantum in Septennium conceſ-
: In ſecreto tamen pollicitus, eas In-
acias de tempore in tempus renovatas
i, quamdiu uterque *Rex* in vivis eſſet.

HUcuſque *Rex* occupatus fuit, in re-
bus domi conſtituendis; Verum,
rca hoc tempus oblata eſt occaſio, ut
ras proſpiceret, atque ad res exteras
nimum applicaret. *Carolus Octavus*
alliarum Rex, Virtute & Fortuna Pa-
is & Avi ſui, (*Caroli* Septimi, & *Lu-*
ovici Undecimi,) Regnum *Franciæ* ac-
eperat, & opibus florentius, & ipſo
erritorio amplius, quam multis retro
nnis fuerat: Cum redintegratio facta
ſſet, in illis Membris principalibus,
quæ olim, Portiones Coronæ *Fran-*
iæ, poſtea autem ab ea avulſæ fuiſſent;
ta ut jam diu, ſub Homagio tantum
oronæ, non in Dominio tenerentur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

cum à Principibus propriis, Jure tan-
quam Regio, adminiſtrarentur) *And-*
gavia ſcilicet, *Normannia*, *Provenza*,
Burgundia. Reſtabat tantum *Britan-*
nia, quæ cum Corona *Franciæ* unire-
tur; ut ſic Monarchia *Franciæ*, ad vete-
res Terminos & Limites proferretur.

Rex Carolus, haud parva flagraba
Ambitione & Cupiditate, illum *Duca-*
tum recuperandi & reannectendi. Qu
quidem ejus Ambitio, prudens admo-
dum fuit, & pondus inſigne habebat
minime certe ſimilis Ambitioni Expe-
ditionum ſuarum ſequentium in *Ita-*
liam. Sub initiis enim Regni ſui, Pater
nis Conſiliis regebatur (Conſiliis in-
quam, non Conſiliariis) cum Pater e-
jus non Conſiliariis fere non uſus ſit,
ſed ipſe ſibi pro Concilio eſſet; nec Vi-
rum quenquam prudentiorem juxta ſe
haberet. Atque illum *Regem* Patrem
ſuum, ſatis ſciebat *Carolus*, Bellis *Ita-*
licis averſum fuiſſe, & in *Britanniam* o-
culos ſuos conjeciſſe. Multæ erant Res,
quæ Animum *Caroli*, ſpe proſperi Suc-
ceſſus, in hac re paſcerent. *Dux Bri-*
tanniæ ævo confectus, & Lethargicus;
& Mercenariis Conſiliariis innitens,
duarum tantum Filiarum Parens, ex

uibus altera valetudinaria erat, nec iu ſuperſtes futura. At *Carolus* in ipſo tatis flore & Robore jam erat; Et Poulus *Regni Franciæ* pro ratione ejus emporis, Bellicis Copiis, tam quoad Duces, quam quoad Milites, ſatis inructus; Viris Militaribus, qui in *Bels Burgundicis* meruerant, nondum abumptis: Pacem etiam cum omnibus icinis Principibus ſe colere non ignoabat. Quatenus vero ad illos, qui Conliis ſuis perficiendis ſe opponere poſent; *Maximilianũ Romanorum Regem*, qui ſibi Rivalis futurus eſſet, (tam pro *Ducatu*, quam pro *Nuptiis Filiæ*) Pecuniarum indigum ſciebat; *Regem* autem HENRICUM, tam ſibi nonnihil devintum ob Favores & officia ejus prætenita, quam domeſticis Turbis implicaum. Erat ei inſuper præbita Occaſio pulchra & ſpecioſa, quæ Ambitionem uam tegeret, & Belli anſam adverſus *Britanniam* porrigeret; Eo ſcilicet nomine, quod *Dux Britanniæ*, *Ducem Aurelianenſem*, & alios ex Nobilitate *Franciæ*, (qui contra *Regem Carolum* Arma ſumpſiſſent) ad ſe recepiſſet. Quocirca *Rex Carolus*, de Bello *Britanniæ* inferendo certus, ſatis cognoverat, à nul-

lo tam potenter ſibi opponi poſſe, qu ab HENRICO: (Sive Ratione Statu permoto, ne Regnum *Franciæ* in n miam potentiam excreſceret; Sive gra titudine quadam adducto, quod ipſ *Duci* etiam *Britanniæ*, non minus qu ſibi, ob ejus in rebus ſuis adverſis mer ta, obſtrictus fuiſſet) ſi modo ille Par tibus ſe adjungere vellet. Itaque quam primum *Carolus* audiſſet, *Regem* victo ria ſua in tuto collocatum, ſtatim Le gatos ad eum miſit, qui Auxilium al eo peterent, aut ſaltem ut ne alterutr Parti ſe addiceret. Legati illi *Regem* a pud *Lancaſtriam* offenderunt, & Lega tionē in hanc ſententiam declararunt Primo *Regi* impertiti ſunt Succeſſum *Caroli*, quem paulo ante contra *Maxi milianum* habuerat, in Oppidis quibuſ dam, quæ invaſerat *Maximilianus*, re cipiendis. Iſtud autem genus Sermo nis, familiariter præmiſſum fuerat, ac ſi *Carolus* HENRICUM, non pro Amico aut Fœderato exteriore haberet, ſed intimo, ſuorumque tum Affectuum tum Fortunarum Participe. Poſt iſtam Inſinuationem, ac deinde Gratulationem *Regi* ob Victoriam ſuam in Rebelles factam, ad rem de qua miſſi erant pervenerunt;

ıerunt; Significantes HENRICO, *Re-em* ſuum compulſum eſſe ad juſtum ontra *Britanniam* Bellum, quod *Dux* ebelles ſuos & Hoſtes declaratos re-epiſſet, & Auxiliis juvaſſet. Non eſſe os, humiles aut Calamitoſos Suppli-es, qui in *Britanniam* ad Auxilia im-loranda aufugerint, ſed tam eminen-es Viros, ut liquido pateret, Conſilia orum, non ad Fortunarum propria-um Præſidium, ſed ad *Regis* Fortunas nfeſtandas & invadendas, ſpectare: Cum Caput eorum eſſet, *Dux Aurelia-enſis*, primus *Regii Sanguinis* Princeps, Perſona ab ipſo *Rege* ſecunda. Ideo-ue ſi res recte perpenderetur, Bellum nerito judicari poſſe, ex parte Domini ui, potius Defenſivum, quam Offen-ivum; utpote quod omitti non pote-at, ſi ſtatus proprii conſervatio ſibi cu-æ eſſet: Neque profecto primum Ictũ, ellum conſtituere Invaſivum (quem rinceps prudens nullus expectare vel-et) ſed primam Provocationem, aut altem primam Præparationem. Imo ellum hoc, magis Rebellium Suppreſ-ionem ſapere, quam Bellum cum Ho-te legitimo; Cum Res huc redierit, uod Subditi *Regis* (Proditores) à *Duce*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Britanniæ, Regis Feudatario, protegerentur. Satis ſcire *Regem* HENRICUM quam pernicioſi Exempli res ſit, ſi Principes vicini Rebellium patrocinia ſuſciperent, contra Jus Gentium & Fœderum. Neque tamen ignorare *Regem* ſuum, quod *Rex* HENRICUS, in Rebus ſuis Adverſis, multis & opportunis Ducis *Britanniæ* Officiis, nonnihil obligatus fuiſſet; Neque ex altera parte dubitare, quin *Rex* HENRICUS, non oblitus eſſet, quam promptus *Rex* ſuus fuiſſet, in Auxiliis ei ſubmittendis, Cum *Dux Britanniæ*, & Conſiliarii ejus Mercenarii eum deſtituiſſent, & tantum nō prodidiſſent: Quodque haud parvum ſubeſſet diſcrimen, inter Officia quæ *Rex* ſuus, & ea quæ *Dux Britanniæ* præſtiterat; Cum *Ducis Britanniæ* Conſilia, ex rationibus utilitatis, & Emolumenti, manare poſſent; contra vero ea, quę Dominus ſuus contulerat, nulli alii cauſſæ, quam Amori, & ſincero Affectui tribui poſſint; Eo quod, ſi res hæc, ad amuſſim politicam examinata eſſet, longe fuiſſet rebus ſuis conſultius, ut Tyrannus in *Anglia* regnaret, odio populi & turbis expoſitus, quam talis *Princeps*, cujus virtutes non poterant

unt non magnum & potentem eum
eddere, quandocunque eum Rerum
uarum compotem ſieri contigiſſet. Sed
uomodocunque ſe res haberent, quo-
d Obligationis reſpectum, quem *Rex*
Duci Britanniæ debere videretur: tamen
Regem ſuum adduci non poſſe, ut cre-
eret, *Regem* HENRICUM, ab eo quod
uſtum eſt declinaturum, aut in cauſſam
am iniquam deſcenſurum. Itaque cum
Bellum iſtud, quod *Regi* ſuo gerendum
rat, nihil aliud eſſet, quam ut ſe à pe-
iculis imminentibus liberaret, ſperare
Regem ſuum, HENRICUM, non minore
tudio & Affectu, ad Conſervationem
tatus ejus concurſurum, quam ipſe
HENRICO, ad Adeptionem Regni ſui,
oncurriſſet. Saltem non dubitare, quin
Rex HENRICUS, pro ſua in pacem pro-
enſione, quam ſemper præ ſe tulerat,
ſpectator tantum Belli futurus eſſet, &
nter Partes Neutralis: Neque enim
oſſe Dominum ſuum, niſi iniquus fo-
et, à *Rege* poſtulare, ut partem Belli
apeſſeret, qui tam nuper à Seditioni-
bus & Motibus inteſtinis cœperat re-
pirare. Verum de Myſterio illo, reu-
nionis *Britanniæ* ad Coronam *Franciæ*,
ive per Bellum, ſive Nuptias cum Hæ-
rede

rede *Britanniæ*, ne verbum quidem; Legati enim hoc, veluti Scopulum quendam, exhorruerunt; Satis ſcientes illud poſtulatis ſuis maxime obfuturum. Sed econtra Sermonibus ſuis, quaſi obiter inſeruerunt; *Regem* ſuum, apud ſe omnino conſtituiſſe, Filiam *Maximiliani* in uxorem ducere: Simul & HENRICUM credere voluerunt, *Regem* ſuum totum in eo eſſe, ut Expeditionem in perſona propria, in *Italiam*, ad Jus ſuum ad Regnum Neapolitanum armis vindicandum, ſuſciperet: Quæ omnia eo ſpectabant, ut HENRICUM, ab omni Suſpicione abducerent, *de Bello Britannico*, niſi quatenus ad reſtinguendam Flammam, quam in Regnum proprium alias graſſaturam merito formidaret, conduceret.

Rex negotio, cum Concilio ſuo ſanctiore, communicato, Legatis in hunc modum Reſponſum dedit. Primo autem, (quod Legati fecerant,) comitatem quandam verborum præmiſit; inquiens, Se magna lętitia affectum, quod *Regem*, Oppida illa è manu *Maximiliani* recepiſſe, ab illis didiciſſet. Deinde familiariter eis commemorabat particularia nonnulla, de rebus ſuis, quamdiu

cu in periculo fuiſſet, & de victoria
pſtea ſecuta. Quod vero ad negotium
ritanniæ, Rex paucis reſpondit. *Regem*
alliæ, & *Ducem Britanniæ*, duos eſſe vi-
os, quibus ante omnes plurimum de-
eret: Quodque pro magno ſibi ipſi
fortunio duceret, ſi res ita inter eos
ocederent, ut ei non liceret Gratitu-
nem Animi ſui, erga utrumque de-
onſtrare. Quodque nulla alia ſibi pa-
ret via, tanquam Principi Chriſtia-
o, & utriuſque Amico communi, qua
idem ſuam erga Deum & Homines
xſolveret, quam ut ſe Pacis & Con-
ordiæ inter eos Interceſſorem offer-
et; Eaque inita via, minime ſe dubi-
are, quin *Regi* eorum, Status & Ho-
or, minore cum Periculo, minore e-
am cum Invidia, conſervari poſſint,
uam Bello: Neque ulli ſe impenſæ,
ut labori, parſurum eſſe (imo ſe ve-
iti in Peregrinationem aliquam ſa-
ram paratum eſſe proficiſci) ut tam
ium aſſequeretur Effectum. Ita autem
ermonem clauſit; Se in re tanti pon-
leris, quæ ſibi hærebat in medullis, A-
imum ſuum, per Legatos proprios fu-
ius declaraturum; Quos, omni mora
epoſita ad *Regem Galliæ*, in eum finem
miſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

miſſurus eſſet. Ita Legati *Galliæ* domũ remiſſi ſunt. Noluit autem Rex, de Reunione *Britanniæ* ad Coronam *Franciæ*, quicquam intelligere videri; quemadmodum & Legati nullam de ea mentionem feciſſent; Niſi quod Rex, verbo illo *Invidia*, aliquid de hac re ſubinnuiſſe viſus eſt. Res autem ita ſe habuit; Rex neque Judicio tam imbecilli fuit, neque negligenter informatus, ut *Regis Galliæ* Conſilium, de *Britannia* in Ditionem ſuam redigenda, eum fugeret. Sed primum, (utcunque ſimulabat) à Bello contra *Regem* illum ineundo, averſiſſimus fuit. Fama de ejuſmodi Bello ei grata erat, ſed Res ipſa minime: Ex altera enim cernebat ſe locupletiorem fore, ex altera pauperiorem; Etiam adhuc metuebat ſibi à Populo ſuo, quem idcirco armare nolebat. Veruntamen, ut Princeps prudens & animoſus, non in tantum à Belli Conſiliis abhorrebat, quin decretum ei eſſet Bellum eligere, potius quam ut *Gallum* ſibi *Britanniam* ſubiicere permitteret: Quod tam amplus & opulentus fuiſſet *Ducatus*, & tam opportune ſitus, ad *Angliam* infeſtandam, ſive Bello, ſive impediendo Commercium. Sed ſpes has

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

as fovebat Rex, quod partim negli-
entia, (quæ *Gallis* vulgo imputari ſo-
et) partim viribus *Ducatus Britanniæ*
ropriis, quæ parvæ non erant, præci-
ue autem, ob potentem Factionem,
Ducis Aurelianenſis in Regno *Galliæ*,
qui plurimis modis Motus in *Gallia* in-
eſtinos ſuſcitare poſſit, ad *Regis Galliæ*
Conſilia circa *Britanniam* diſcutienda;)
'oſtremo autem, ob potentiam *Maxi-
miliani*, qui ei erat Rivalis; Res aut ex
eſe ſolvi, aut ad pacem flecti poſſet. In
uibus omnibus, Rex trutina non juſta
es perpendebat, ut poſtea patuit. Miſit
gitur confeſtim Rex Legatum ad *Re-
ě Galliæ*: Is erat *Chriſtophorus Vrſvvi-
us*, Capellanus ſuus; Vir, cujus Fidem
c Prudentiam in multis obeundis Ne-
gotiis perſpexerat: Eum potiſſimum
ligens, quod cum Eccleſiaſtica Perſo-
na eſſet, eo magis ad Legationem Pa-
cificatoriam idoneus videretur; Eique
etiam in mandatis dedit, ut ſi *Rex Gal-
liæ*, Tractatum Pacis inire non abnue-
et, in *Britanniam* quoque ad *Ducem*
proficiſceretur, Tractatumque Pacis u-
rinque ad maturitatem perduceret.
Vrſvvicus, ad *Regem Galliæ*, verba fecit,
quæ, cum *Regis* HENRICI ad Legatos
Re-

Reſponſo, ut plurimum convenirent; Inſtillando, ſed molliter, nonnulla, quæ ſpectarent ad Reconciliationem *Ducis Aurelianenſis* cum *Rege*, & quædam de concordia inter omnes Partes ſarcienda. At Rex *Galliæ*, ex altera parte, non ſincere in hoc Negotio verſatus eſt; Sed ſummo cum Artificio, & ſimulatione inſigni; Ad eam Metam collimans, ut tempus lucraretur, Auxiliaque *Anglorum*, ſub ſpe Pacis retardaret, donec *Britanniam* Armis ſuis occupaſſet. Reſpondit igitur Legato, ſe prorſus in manu & poteſtate *Regis* HENRICI fore, eumque Pacis Arbitrum conſtituturum; Et facile, ut Legatus in *Britanniam* proficiſceretur, conſenſit, qui in hac re conſenſum ſuũ declararet, Animumque *Ducis* ſuper hac re cognoſceret: ſatis gnarus, *Ducem Aurelianenſem*, (cujus Conſilio Res *Britanniæ* omnino regebantur) ſecum reputantem, nullis ſe Conditionibus *Regi* reconciliari poſſe, Pacem prorſus diſturbaturum. Itaque hoc modo ſperabat ſe, ſimul ambitionem ſuam omnes velaturum, & exiſtimationem juſti & moderati Animi aſſecuturum; atque etiam, Gratiam apud *Regem An-*

gliæ

gliæ ſummam initurum, utpote qui omnia ejus Arbitrio permiſiſſet: Imo (callidiſſimo conſilio uſus) fore providebat, ut licet Bellum actu proſequeretur, tamen *Regem Angliæ* in opinione perſtiturum, eum illud ſolum agere, ut Gladium in manu oſtentaret, quo contrariæ partis pertinaciam, ad pacem recipiendam inflecteret; Atque hoc modo Rex HENRICUS; nihil proſecutione Belli commoveretur, ſed fore ut tractatus Pacis ad ultimum uſque continuaretur, donec ipſe rem Armis confeciſſet.

Quæ cum *Rex Galliæ* recte admodum & prudenter æſtimaſſet, omnia ex voto ejus ſucceſſerunt. Nam cum Legatus *Anglus*, ad Aulam *Ducis Britanniæ* veniſſet, *Dux* ipſe vix ſanæ memoriæ fuit, omniaque *Ducis Aurelianenſis* nutui parebant; qui Legatum *Vrſvvicum* mandata perferentem audivit, & quaſi commotus, & elato Animo reſpondit: *Ducem Britanniæ*, qui *Regi* HENRICO Hoſpes olim fuiſſet, imo Parentis loco, in tenera ejus Ætate, & afflicto rerum Statu, expectaſſe illo tempore, ab HENRICO (Glorioſo illo *Anglorum Rege*) potius Copias Equitum & Peditum

ditum validas, quam inanem de Pace Legationem. Quod ſi Rex præterita *Ducis* Merita oblivioni mandaſſet; ſciebat tamen *Regem*, qua erat prudentia, provide conſulturum, & ſolide reputaturum, quantum ejus & Securitatis, & Famæ, tam apud Exteros, quam apud Populum ſuum intereſſet; non pati, ut *Britanni* (veteres *Angliæ* Fœderati) à *Gallia* abſorberentur; utque tot Portus commodi, & Oppida maritima munita, Imperio tam potentis *Regis* vicini, & Inimici tot per Sæcula inveterati, adiicerentur. Itaque humiliter ſe *Regem* obſecrare, ut de hac re, tanquam de re ſua, cogitaret. Atque hoc modo ſermonem abrupit, & negavit ſe de ea re amplius tractaturum.

Vrſvvicus primum ad *Regem Galliæ* rediit, atque ei, quid in *Britannia* factum eſſet, retulit. Qui cum res, ſecundum Expectationem ſuam, cedere, videret, occaſionem arripuit dicendi; Legatum jam cernere potuiſſe, id quod, pro ſua parte, ipſe partim præviderat. Quando ſcilicet *Dux Britanniæ*, in poteſtate *Ducis Aurelianenſis*, & ſuæ Factionis eſſet, nullam Pacem ſequi poſſe, niſi ex Tractatu mixto ex Armis &

Argu-

Argumentis. Itaque ſe alteram partem ſuſcepturum, *Regem* autem rogare, ne alteram deſereret. Se utcunq; ſibi conſtare, *Regique* fideliter promittere, ſe ſemper in *Regis* poteſtate futurum, ut eas Leges ſubiret in negotio Pacis, quas *Rex Angliæ* præſcriberet. Hæc quemadmodum acta eſſent, *Vrſvvicus Regi* retulit; ea tamen adhibita moderatione, ac ſi Tractatus Pacis pro re deſperata minime haberi deberet, ſed tantum Horam magis propitiam præſtolaretur, donec Malleus incudem ſæpius percuſſiſſet, atque *Britannos* & eorum Sequaces emolliviſſet. Ex quo factum eſt, ut perpetuo inter *Reges Anglum* & *Gallum*, Literæ & Nuncii volitarent, ab altero *Rege* cupide ſed candide, ab altero per Simulationem, ſuper Negotium Pacis. Interea *Rex Gallus Britanniam* cum magnis Copiis invaſit, & Urbem *Nantiæ* arcta obſidione cinxit; Atque ut Princeps, non magni certe Judicii, ſed tamen qui ſimulationum Artes in Sinu Patris optime perdidicerat, quo magis Bello inſtabat, eo magis Tractatum Pacis urgebat. Adeo ut, durante *Nantiæ* Obſidione, poſt multas retro citroque commeantes Literas, &

Nun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Nuncios, *Gallus* ad HENRICUM miſerit *Bernardum Daubenejum* (virum ſpectatum & eminentem) qui ab eo enixe peteret, ut Negotio Pacis, ſub quacunque Conditione, finem imponeret.

Neque *Rex* minus alacris & promptus fuit, ad Tractatum Pacis inſtaurandum, & accelerandum. Itaque tres Legatos in *Galliam* miſit, *Abbatum Abingdoiæ*, *Richardum Tunſtallum* Equitem Auratum, & Capellanum ſuum *Urſwicum*, quem prius miſerat; Mandans, ut totis viribus, in Tractatum Pacis ſtrenue incumberent.

Circa hoc tempus, *Baro* de *VVoodvilla* (*Reginæ* Avunculus) Vir animoſus, & Gloriæ appetens, à *Rege* petiit, ut Copias aliquas Evocatorum ſecreto cogeret, atque abſque Commeatu, aut Fide publica, in Auxilium *Britannorum* duceret. *Rex* Petitioni ejus minime annuit, (aut ſaltem ita credi voluit) eique pro Imperio ſuo injunxit, ut nihil moveret, eo quod Rex, in Jacturam Honoris ſui fieri putaret, durante Tractatu Pacis, Auxilia ſummittere. Attamen *Baro* iſte, (aut Impetu effræni, aut Opinione temeraria, *Regem* clam ei rei favere, quam tamen palam agnoſcere refu-

refugiebat) ſecreto in *Vectam Inſulam* trajecit, cujus erat Præfectus; & Copias electas, ad numerum Quadringentorum Virorum, coegit, & cum illis in *Britanniam* perrexit, eaſque Copiis *Ducis* adjunxit. Cujus rei Nuncii poſtquam in Aulam *Franciæ* allati ſunt, ita nonnullos Juvenili ſanguine ferventes, veluti Furiis conciverunt, ut *Legati Angli* non ſine periculo eſſent, ne Motu aliquo repentino violarentur. Verum *Rex Carolus*, tum quod Jus Legatorum inviolatum ſervare volebat; tum conſcius ſibi, quod in hoc Negotio Pacis, ad *Regem Angliæ* collatus, ipſe Simulationis Palmam mereretur; ſevere edixit, ne ulla fieret, aut verbo, aut facto, in *Anglos Legatos*, aut eorum Comitatum & Famulitium, Contumelia. Statimque à *Rege* HENRICO Nuncius advolavit, qui eum de Baronis *VVoodvillæ* facto purgaret; Eo principali uſus Argumento, *Regem* minime illius Facti notitiam habuiſſe, quod Copiæ tam exiguæ fuiſſent, ut neque Auctoritate publica aliqua, emanaſſe eas veriſimile eſſet, neque Res *Britannicas* quicquam promovere poſſent. Cui Nuncio, etſi *Rex Galliæ* non prorſus

Fidem

Fidem adhiberet, tamen cum Serenitate quadam *Regi* reſpondit, ſibique ſatiſfactum eſſe de ea re ſignificavit. Paulo poſt, Legati illi tres domum redierunt; Quorum duo etiam in *Britanniam*, ad res inſpiciendas, profecti fuerant, neque negotium ullo modo in melius provectum invenerunt. Poſt Reditum ſuum, *Regem* de ſtatu Rerum plene informarunt, quamque longe *Rex Galliæ* à Conſiliis Pacis abeſſet edocebant: Itaque videndum *Regi*, ut alia quapiam via inſiſteret, & Negotium Pacis deſereret. Neq; tamen Rex, in univerſo hoc Pacis Negotio tractando, credulitate mera peccarat, (ut vulgo ei imputabatur) verum Error ejus ortum habuit, non tam ex Facilitate credendi, quam ex Copiis alterius Partis (quod antea innuimus) male menſuratis.

Ita enim Rex cogitaverat: Primum de rebus *Britannicis* indicabat eas, propter Urbium & Oppidorum munitorum, & Copiarum etiam vires, haud celeriter acciſas fore. Etenim Conſilia, quæ à *Rege Galliæ*, eo tempore cælibe & ſine Liberis, contra Regni Hæredem agitata eſſent, lenta admodum & enervia futura exiſtimabat: Neque etiam

fieri

ieri poſſe, quin Status *Galliæ*, Motibus
& Turbis in *Ducis Aurelianenſis* favo-
em Conquaſſeretur. *Maximilianum* e-
iam *Regem Romanorum* ut Principem
ellicoſum & magnę potentiæ æſtima-
at; Quem ad *Britannorum* Auxilium
ropere accurſurum minime dubita-
at. Itaque, cum rem haud parvæ mo-
æ futuram putaret, ejus moræ Uſuram
& Fructum, ad ſe & res ſuas, trahere
eſtinabat. Primo autem, hoc apud *Or-
lines Parlamenti*, ſibi emolumento fu-
urum non dubitabat; quia ſatis ſcie-
at, eos in Favorem Rerum *Britanni-
arum* propenſiſſimos, larga manu Pe-
unias collaturos. Quos quidem The-
auros, ut Fama Belli elicere potuit, ita
Pax ſecuta eos in Impenſas Belli eroga-
i, non permiſſura erat. Quoniam au-
em norat Populum ſuum erga Res *Bri-
anniæ* optime affectum, prorſus videri
olebat quoad præterita ſe potius *Gal-
orum* Artibus deceptum, & veluti in
ſoporem conjectum, quam ex motu
proprio ad Bellum minus alacrem fuiſ-
ſe: Cum ſciret Subditos ſuos, Ratio-
num Status, quæ ipſum merito retar-
darę potuerunt, minus capaces eſſe. Ita-
que ad hæc, quæ animo diſpoſuerat, ni-
hil

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

hil magis conducibile judicabat, quam ut Tractatum Pacis perpetuo continuaret: eum intermittendo, aut renovando, prout Rerum Progreſſus poſtularet. Neque oblitus erat, lucrefacturum ſe ſibi haud levem Honorem, Perſonam *Beati Pacificatoris* aſſumendo. Etiam illud non infimo loco ponebat, quod proſpiciebat, ſe poſſe nonnullum ex Invidia, quæ in *Regem Galliæ*, propter *Britanniam* occupatam redundatura eſſet, fructum capere, in novis Amicis & Fœderatis ſibi adjungendis; veluti *Ferdinando Hiſpaniarum Rege*, quocum ſemper etiam Natura & Moribus Sympathiam quandam habebat; *Maximiliano* item, cujus res manifeſto agebatur. Itaque in ſumma, ſibi Pecunias, Honorem & Decus, Fœderatos, & in fine Pacem qualem optabat, ſatis indulgenter promiſerat. Verum iſtæ Cogitationes nimis ſubtiles erant, quã ut fortunatæ eſſe poſſent, & Succeſſum in omnibus ſortiri. Etenim res magnæ, fere magis rigidæ & contumaces eſſe ſolent, quam ut callidioribus conſiliis, fingi & affabre efformari poſſint. Rex etiam, in duobus illis Fundamentis jaciendis, quæ ei pro principalibus erant,

magno-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ıagnopere deceptus eſt.Etſi enim pro-
abiliter judicabat, Concilium *Franciæ*
ıagna cautione uſurum, ne *Regem* in
ellum, contra Hæredem Regni pro-
imum conjicerent;tamen oblitus fue-
at, *Carolum*, à Viris è Concilio pri-
ıariis, minime regi, ſed à quorundam
'irorum Ignobiliorum Conſiliis pen-
ere; Qui illud maxime ſpectarent, ſi-
ique & Honori & gratię futurum pu-
abant, ſi Senatores fortes viderentur,
t ad Animoſa, licet Pernicioſa Conſi-
a, *Regem* impellerent; Qualia Nemo
Potentioribus aut Prudentioribus,
are aut auderet,aut vellet.Quod vero
d *Maximilianum* attinet, majore tum
exiſtimatione agebat, quam poſtea;
Ieque enim Mores ejus inſtabiles, &
Conatus ob Indigentiam ſuam ſemper
ere inutiles, adhuc noti erant.

Poſtquam cum *Legatis* deliberaſſet,
ui revera nihil Novi ei retulerunt, ſed
uæ ipſe prius ſecreto expectaverat (li-
et ab iis rem totam perdidiciſſe præ ſe
rret) Parlamentum ſtatim convoca-
it; Et primo Parlamenti die, Ordini-
us ſimul ex more congregatis, *Bri-
tanniæ* cauſſam, per *Cancellarium* ſuum
Mortonum, *Cantuariæ Archiepiſcopum*,

propoſuit; Qui in hunc modum lo-
cutus eſt.

DOmini *mei*, & Magiſtri; Rex *Su-
premus Dominus noſter, mihi man-
davit, ut vobis Cauſſas declararem, qui-
bus adductus fuit, ut Ordinum hunc Con-
ventum convocaret: Quas paucis perſtrin-
gam, veniam à* Celſitudine *ſua, & à vo-
bis omnibus, humiliter petens, ſi hoc pro
tenuitate mea, & non pro rei dignitate
præſtiterim.*

Celſitudo *ſua, primo omnium vobis
notum facit, quam alta mente repoſuerit
Amorem, & Fidelitatem, quam in ultimo
Conventu, ei egregie exhibuiſtis, in* Regali
ſua Auctoritate *ſtabilienda, Hominibus
Partium ſuarum periculo eximendis, &
Hoſtibus ac Proditoribus ſuis ulciſcendis:
Quibus plura à Subditis, erga* Regẽ *ſuum
in unicâ Actione, cumulari non potuerunt.
Hoc in tam bonam partem à vobis acce-
pit, ut apud ſe decreverit, communicare &
deliberare cum Subditis, à quibus tanta
ei tributa ſunt Amoris & Fidei Pignora,
de omnibus Negotiis, (quæ quidem ejus
generis ſint, ut publicari debeant) tam do-
mi, quam foras.*

*Duæ igitur ſunt Cauſſæ præſentis Con-
ventus*

ventus: Una, circa Negotium magni momenti, in Partibus Exteris: Altera, circa Reipub. Adminiſtrationem Domeſticam.

Rex Galliæ (ut proculdubio audiſtis) Bello Ducem Britanniæ, hoc tempore, acriter invadit. Exercitus ejus jam Nanneſiam oppugnat, & arcta Obſidione premit; Principalem ſcilicet (ſi minus Cæremonia & Præ-eminentia, at certe Robore & Opulentia) ejus Ducatus Urbem. De ſpe ejus conjectura recte capi poteſt, quod difficillimam Belli partem, primo loco aggreſſus eſt. Hujus Belli Cauſſam ipſe Rex Gallus optime novit. Prætexit receptos, apud Britannos, Ducem Aurelianenſem, alioſque Galliæ Proceres, (quos Rex Hoſtium ſuorum loco numerat) eiſque Auxilia ſubminiſtrata. Alii aliter divinant. Utraque Pars, à Rege noſtro, non ſemel, per Legatos ſuos, Auxilia petierunt. Rex Gallus ſane, Auxilia aut Neutralitatem: Dux Britannus Auxilia ſimpliciter; Hæc enim Res ſuæ poſtulant. Rex tanquam Princeps Chriſtianus, & Filius Eccleſiæ pius, ſe medium interpoſuit, ut Pax componeretur. Rex Gallus de Tractatu annuit, at Belli proſecutionem intermittere recuſat. Britanni autem, qui Pacem maxime optant, conſi-

liis de Pace minus auſcultant; Non Confidentia aliqua, aut etiam Contumacia ſed Suſpicione & diffidentia, de Regi Galli *ſincera Intentione, cum videan Bellum non refrigeſcere. Ita ut* Rex, *poſ tantam* Curam *& Diligentiam, quantan unquam in alia re quavis inſumpſerat adhibitam; cum neque ex una parte Bellum, neque ex altera parte Suſpicione propter Belli proſecutionem magis magiſque impreſſas, compeſcere poſſet, Tractatu finem dedit; Non pœnitentia motus, ſe plane deſperatione. Itaque ex hac Narratione, Statum Quæſtionis percipere poteſtis, ſuper qua* Rex *à vobis Conſilium poſcit: Quæ huc redit; Vtrum* Rex *ſuſcipere debeat Bellum Defenſivum & Auxiliare, à parte* Britannorum, *contra Re*gem Gallum?

Atque ut Iudicium veſtrum melius a hoc Negotio informetur, juſſit ut nonnulla apud vos proponerem, de Perſonis, *qu in hoc Negotio intercedunt; Nonnull autem de Negotii* Conſequentiis, *quate nus in hoc Regnum reflectere poſſint; Nonnulla denique, de* Exemplo *ejus in genere: Neque tamen, in alteram parten concludendo, aut judicium faciendo, done* Celſitudo *ſua, fidele & politicum Conſi*

lium

ium veſtrum, de hac re intellexerit.

Primo, quantum ad Regem *Dominum noſtrum, (qui Perſona principalis eſt, quã n hoc negotio intueri debetis) plane profietur* Celſitudo *ſua; Se ex Animo & onſtanter cupere, ut in Pace regnet. Sed imul ait, ſe neq; jactura Honoris ſui Pacē mpturum, neque Conditiones Pacis ſub œnore periculorum accepturum; Sed pro elici Rerum ſuarum converſione habituum, ſi Deo viſum fuerit, inteſtinas Selitiones, quibus hactenus exercitus fuit, ũ Bello Externo Honorabili commutare.*

Quod vero attinet ad reliquas duas Peronas quas hæc Actio complectitur(Regem *imirum* Gallum, & Ducem Britanniæ) Celſitudo *ſua notum vobis facit, eos eſſe Principes, quibus, ex omnibus amicis ſuis & Fœderatis, plurimũ debet; Cum alter, Manu ſua Protectrice, à malitia Tyranni um conſervaſſet; Alter ei Manum Sautarem, ad Regnum ſuum obtinendum, orrexiſſet. Ita ut Affectus ſuus, quatenus d naturalem Perſonam ſuam, neutro inlinet. Atque ſi forte audieritis* Celſituinem *ſuam compulſam fuiſſe,* è Britania *in* Galliam *fugere, Metu Proditionis, anc Rem, nolle* Celſitudinem *ſuam, ullo odo* Duci Britanniæ *imputari, in Bene-*

ficiorum ante collatorum Obliterationem quod Rex *plene ſe informaverit, eam* rem, *ad Mercenarios quoſdam* Duci *Conſiliarios tantum pertinere; qui, cum* Dux *ipſe graviter ægrotaret, ejuſmodi conſilia*, Duce *prorſus inſcio, agitarunt.*

Sed utcunque iſtæ res, Celſitudinem *ſuam, ſi privatam Perſonam tantum gereret, devincire poſſent, ſatis tamen novit, ſuperiorem illam Obligationem, qua ſe ad illa procuranda, quæ Subditis ſuis præſidio & commodo eſſe poſſint, obſtringit, ſe itidem inferiore hoc Obligationis genere exſolvere; Niſi forte hoc ſibi relinquat, ut ſi ad Bellum* Celſitudo *ſua compulſa ſit, illud ſine Acerbitate, aut Ambitione, proſequatur.*

Quantum ad Negotii hujus Conſequentias, *quoad* Regni Angliæ *ſtatum, eæ tales eſſe poſſint, quales fuerint* Regis Galli *Fines & Intentiones. Quæ ſi ulterius non tendant, quam ut Subditos ſuos in ordinem redigat, nihil ad nos. Quod ſi* Regi Gallo *in animo ſit, (vel licet non fuerit, tamen ſi ſponte ſecuturum ſit) ut* Britanniam *in Provinciæ Formam conſtituat,* & Coronæ Franciæ *eam reuniat, tum digna eſt res, quæ magna cum ſollicitudine, & anxio Iudicio perpendatur.*

Quan-

uantum ſcilicet hæc Innovatio Angliæ *terſit, tam propter inſigne* Regni Fran-æ *Augmentum*, (*ampliſſima adjecta egione, quæ in oras Maris noſtri, per ractum non parvum, porrigitur;*) *Quam uod inde privetur hæc Natio, & nude-ur, tam firmis & fidelibus Fœderatis, uales* Britones *ſe ſemper præſtiterunt. um enim fore, ut Regnum hoc noſtrum, um olim etiam in Continente potens eſ-t, primum Territorio, poſtea Affinitati-us*, Burgundia *ſcilicet &* Britannia, *quarum Principes Fœderati noſtri tan-um erant, ſed tamen fœderati ex hujus Regni Conſiliis pendentes;*) *Altera jam uper diſiecta, partim in Augmentum po-entiæ* Gallorum, *partim* Auſtriacorum *edat; Altera jam prope ſit, ut in* Gal-iæ *potentiam coaleſcat; Atque exinde Regnum hoc, intra Aquas ſalſas cohibea-ur, cinctum maritimis Provinciis poten-iſſimorum Monarcharum.*

Quantum ad Exemplum, *quod inde romanare poſſit, illud* (*ut de* Conſe-quentiis *dictum eſt*) *ita ſe habet, prout e habent* Regis Galli *intentiones. Nam i* Britanniam Gallia *devoraverit, quem-admodum Vulgi Sermones* (*parati ſem-per Actionibus* Regum *Ambitionis no-*

tam inurere) divinant, tum vero, R profecto eſſet Exempli *pernicioſi, ut Minor Status à Majore opprimeretur. E hoc enim periculum imminere poſſit* Scotiæ *ab* Anglia, Luſitaniæ *ab* Hiſpania *minoribus* Italiæ *&* Germaniæ *Statibu à majoribus; imo etiam (Si parva magnis componere liceat) perinde eſſet ac Aliquibus ex vobis Minoris Ordinis, tut vivere non liceret, in vicinitate aliquorum ex his Proceribus potentioribus. Hujus autem* Exempli *Introductionem,* Regi *potiſſimum imputatam fore veriſimil eſt, ut Principi, qui illud etiam cum Bon Reip. ſuæ, impedire maxime potuiſſet. Verum contra, tam ſpecioſus ſe offert, ex parte* Regis Galli, *Prætextus, (at Prætextus Potentiæ nunquam defuit) propter periculum Regno ſuo imminens, quod Bellum hoc ex neceſſitate gerat, non Ambitione, ut* Periculum *ab Exemplo nonnihil corrigat & mitiget. Siquidem,* Periculum *ejus Belli, quod ſolum in defenſionem propriam ſuſcipitur, nullum eſſe poteſt, quia penes quemlibet eſt illud pro libito devitare. Verum in hoc Negotio univerſo,* Rex *ſe veſtris gravibus & maturis Conſiliis permittit, in quibus acquieſcere decrevit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Atque in hanc ſententiam, *Cancellarius* locutus eſt, quantum ad Res *Britanniæ*. Rex enim ei mandarat, ut tali orationis moderatione uteretur, quæ Ordines ad *Britanniæ* Auxilium accenderet, *Regem* autem aperta aliqua Declaratione non obſtringeret.

Cancellarius ad *Domeſtica* orationem traſtulit.

Q*uantum ad* Adminiſtrationem Domeſticam, Rex *mihi in mandatis dedit, ut hæc dicerem: Credere ſe, nulli unquam* Regi (*tam brevi Regni ſpatio emenſo*) *majores & juſtiores cauſas fuiſſe, duarum contrariarum paſſionũ, Gaudii & Doloris, quam ſibi. Gaudii, ob immenſos & manifeſtos* Dei Omnipotentis *favores; qui eum gladio* Regio *cinxerat, eidemque Gladio contra Hoſtes ſuos univerſos ſemper adfuit, Seque tot probis & fidelibus Servis & Subditis beavit, qui nunqnam deſtiterunt fidelibus Conſiliis, prompta Obedientia, & animoſa Defenſione, eum proſequi: Doloris, quod nondum* Deo *placuerit permittere ei, ut Gladium conderet, (quod maxime expetebat, præterquam in Adminiſtratione Iuſtitiæ)*

Sed quod toties compulſus ſit Enſem ſtrin-gere, ad proditorios & ſeditioſos Subdito reſecandos; Quos (ut videtur) Deu *reliquit (inter multos bonos, aliquos ma-los) tanquam inter* Iſraelitas, Cana-næos, *veluti* Spinas in Lateribus ſuis *ad eos tentandos, & probandos: Etſi i ſemper fuerit rerum Exitus (ſit Nome* Domini *ob hoc benedictum) ut maliti eorum in Caput proprium reciderit.*

Quamobrem Rex *ait, ſe jam admoni-tum eſſe; quod Sanguis in Acie effuſus neutiquam Sanguini in Civitate parcer poſſit; Neque gladius Martialis ſit ſati validus ad Regnum hoc in plena Pace con-ſtituendum: Sed quod vera via huc ten-dat, ut Rebellionum Semina & Origine ſub initiis eorum comprimantur: Et a hoc obtinendum, Leges bonæ & ſalubre excogitentur, confirmentur, & acuantur, contra vim omnem, & illicitos Hominum Cœtus, eorumque Confœderationes & Combinationes omnes, per veſtium ſcilicet diſtinctiones, teſſeras, & alia hujuſmodi Factionis Symbola; ut pax Regni, tali-bus Statutis, veluti Cancellis ferreis, ſoli-de muniatur & ſtabiliatur; omniſque violentia, & in Aula, & in Agris, & in Domibus privatis, reprimatur. Cujus rei*

Cu-

Curam, quæ ad voſmetipſos tam prope pertinet, quamque Temporis Ratio ſummopere flagitat, Celſitudo *ſua Prudentiis veſtris commendat.*

Quoniam vero Regi *Cordi & Curæ eſt, ut Pax hæc, in qua regnare, & Subditos ſuos tueri cupit, non tantum vobis Folia producat, ſub quarum umbra ſecure recumbere poſſitis, verum etiam Fructus vobis edat, Divitiarum & Opulentiæ, Rogat vos* Celſitudo *ſua, ut Cogitationem ſuſcipiatis, de* Mercatura & Commercio *regulando; nec minus de* Manufacturis Regni *promovendis, unaque ſpurium illum & ſterilem* Pecuniarum uſum, *in* Fœnus & illicita Excambia *iam erogari ſolitarum, coerceatis; unde ad naturalem ſuum uſum, Mercaturæ, & Commercii Legitimi, & Nobilis, applicentur. Similiter, ut Populo noſtro copia fiat, ſe in* Artibus Mechanicis *exercendi, quo modo Regnum ex ſe, & Nativis ſuis Mercibus ſubſiſtere poſſit, ut in otio non degant, atque Theſaurus noſter, propter Manufacturas forinſecas, non exhauriatur. Quin & ulterius providere debetis, ut quæcunque* Merces *à Partibus exteris, in Regnum introductæ fuerint, prorſus ad* Merces Nativas *noſtras coemendas con-*

ver-

vertantur; unde Sors Regni non minuatur, ex Super-Importatione Mercium Exterarum.

Poſtremo, quoniam Regi *certo perſuaſum eſt, vos eum Pauperem nolle, qui vos Divites eſſe cupit, minime dubitat, quin curæ vobis futurum ſit, ut Reditus ſui, tam ex Vectigalibus, quam alias, conſerventur, & augeantur; Atque inſuper, ut Subſidia Pecuniaria, ſi poſtulet occaſio, alacriter conferatis. Eo magis, quod ſatis noſtis* Regem *frugi eſſe, atque pro Diſpenſatore tantũ ſe gerere in Commodum Regni; Quodque eæ Pecuniæ, quæ à vobis conferuntur, ſint tantum inſtar Vaporum, qui è Terra in ſublime attrahuntur, & in Nubes coeunt, quæ rurſus in Terram imbres refundunt. Quin & probe ſcitis, vicina vobis Regna magis magiſque amplificata, atque Tempora iſta variis Motibus obnoxia: Itaque minime convenire, ut* Regem *à pecuniis imparatum offendant. Plura non habeo quæ dicam: Optarem autem, ut quæ dicta ſunt, melius fuiſſent declarata: Illud vero Prudentia, & Benevolentia veſtra ſupplebit.* Deus *Conſiliis veſtris aſpiret.*

Hanc Orationem *Cancellarius* habuit,

uit, non comptam certe, ſed ſolidam
& perſpicuam.

Res difficilis non erat, *Parlamentum* ad iſtud *Britanniæ* Negotium diſponere, & afficere; tam propter Æmulationem inter Nationes *Angliæ* & *Galliæ*, atque Invidiam recentem, quod Regnum *Galliæ* nuper Incrementa acceperat; quam propter periculum, quod *Angliæ* imminere poterat, ſi *Galli* tam amplam Provinciam maritimam acquirerent, ut ſupra diximus. Commovebatur etiam *Parlamentum* Oppreſſionis Intuitu; Etſi enim, quæ afferebat Rex *Gallus*, eſſent ſatis probabilia, tamen apud Multitudinem impares ſemper ſunt Congreſſus Argumentorum & Suſpicionum; Itaque Conſilium *Regi* dederunt, ut Cauſſam *Britanniæ* ſtrenue amplecteretur, & Auxilia celeriter mitteret; Magnaque Alacritate *Regi* amplum Pecuniæ Subſidiariæ Modum cōceſſerunt, horum Auxiliorum contemplatione. Verum Rex, tum ut decorum ſervaret erga *Regem Gallum*, cui ſe devinctum profitebatur; tum quod revera Belli potius oſtentandi quam gerendi erat cupidus; iterum ſolennes Legatos ad *Regem Gallum* miſit, qui ei intimarent

rent Decretum *Ordinum*; & verbis dulciſſimis Interceſſionem ſuam, prius factam, renovarent; Ut ſcilicet Rex *Gallus* à Bello *Britannico* deſiſteret; aut ſi neceſſario Bellum habendum eſſet, in bonam partem acciperet, ſi Populi ſui precibus motus, (qui Cauſſæ *Britannorum*, tanquam veterum Amicorum & Fœderatorum ſuorum, impenſe favebant) Suppetias eis mitteret; proteſtando nihilominus, ſe quo Leges Amicitiæ & Fœderum cum *Gallia* religioſe ſervaret, Copiis ſuis imperare in animo habere, ut *Britannis* quidem ſuccurrerent, ad *Gallos* autem Bellum minime extenderent, niſi quatenus ad Poſſeſſionem *Britanniæ* tuendam. Verum antequam iſta ſpecioſa Legatio adveniſſet, *Ducis Britanniæ* Res haud leviter perculſæ ſunt, & manifeſto declinare cœperunt. Nam prope Oppidum *Sancti Albani* in *Britannia*, Prælium commiſſum fuerat, in quo *Britanni* profligati ſunt, *Duxque Aurelianenſis* & *Princeps Auraſionenſis* capti, cæſis ex Copiis *Britannorum* ſex Millibus, atque inter eos, Domino de *VVoodvilla*, & Cohorte ejus prope univerſa, dum fortiſſime dimicarent. Ex parte autem *Regis Galli*,

Mille

Mille & ducenti ceciderunt, cum Duce ſuo *Iacobo Galleotto*, viro in rebus Bellicis ſpectato.

Poſtquam Nova de hoc Prælio in *Anglia* audita eſſent, expergefactus eſt Rex, qui nullum jam Subterfugium habebat, ſub quo Tractatum Pacis honeſte continuare poſſet. Jam enim plane tanquam oculis cernebat, *Britanniã* rapide perditam iri, prorſus contra ſpes ſuas. Cum autem conſcius ſibi eſſet, ſe tam apud Populum ſuum, quam apud Exteros magnam ſuſtinere Invidiam, imo & Infamiam, propter priores moras; ſtatim Auxilia, quanta potuit cum celeritate, in *Britanniam* miſit. Quod fecit ſub Ductu *Roberti* Domini *Brooki*, ad numerum octo Millium, Virorum lectorum, & bene armatorum; qui propitio uſi vento, intra paucas horas, *Britanniam* tenuerunt, & ſe Copiarum *Ducis* Reliquiis adjunxerunt; ſtatimque perrexerunt ad Hoſtes, atque prope eos caſtrametati ſunt. *Galli* poſſeſſione Victoriæ ſobrie utentes, atque Animos & Alacritatem *Anglorum* probe cognoſcentes, præſertim ſub Initiis militandi, ſe intra vallum continuerunt. Caſtris optime munitis, certi manum

non

non conſerere. Sed interim, ut Copias *Anglas* ſurſum deorſum jactarent & defatigarent, eas, levis Armaturæ Equitibus, adoriebantur & vexabant; In quibus Certaminibus tamen, plerunque detrimenta acceperunt, potiſſimum per Sagittarios *Anglorum*.

Verum, hoc rerum Statu, *Franciſcus dux Britanniæ* obiit: Quod quidem Accidens Rex facile prævidere potuerat, & debuerat certe hoc ipſum ſupponere, & huic Eventui Conſilia ſua aptare; niſi quod Honoris Contemplatio, propter Nova de prælio facto allata, quæ *Regem* ad aliquid propere exequendum extimulavit, Belli Rationes pervertiſſet.

Poſt *Ducis* Obitum, primarii *Britanniæ* Viri, partim empti, partim factionibus imbuti, omnia permiſcuerunt: Adeo ut *Angli*, nec Caput nec Corpus reperientes, quibus ſe adjungerent; Atque non minus à Sociis quam ab Hoſtibus ſibi metuentes; Hyeme jam ingruente; domum, poſt quinque Menſes ab eorum Trajectu, redierint. Atque hoc modo, Prælium *Sancti Albani*, Mors *Ducis Franciſci*, & Auxiliorum *Anglorum* Receſſus *Britanniam* tandem perdiderunt. Quam rem, alii ut Judicii *Regis*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

gis Maculam, alii ut Temporum ejus Infortunium, acceperunt.

Sed utcunque Fructus *Parlamenti* horarii, circa res *Britannicas*, male ceſſerant, nihilominus Fructus illi durabiles, & *Parlamentorum* proprii, (bonæ ſcilicet & ſalubres Leges) proſpere ſe habuerunt, atque in hunc diem permanent. Nam ex Monitis *Cancellarii*, eo *Parlamento*, Leges nonnullæ egregiæ, circa ea quæ Rex propoſuerat, latæ fuerunt.

Primo, Auctoritas *Cameræ Stellatæ*, quæ antea Legi *Regni* communi tantum nitebatur, in aliquibus Caſibus, robore Statuti ſuffulta eſt. Curia autem iſta, ex maxime prudentibus & generoſis hujus *Regni* Inſtitutis, cenſeri poſſit. Nam in Diſtributione Tribunalium *Regni*, (excepta Curia ſuprema *Parlamenti*;) in qua Curia *Banci Regis*, Criminibus quæ contra *Coronam* committuntur; Curia *Banci Communis* Litibus civilibus; Curia *Scaccarii*, Cauſſis quæ ad Reditus & Proventus *Regis* ſpectant; & *Curiæ Cancellariæ*, Cauſſis, quæ Mitigationem Rigoris Juris, ex Arbitrio boni Viri, ad Exemplum Juris Prætorii, merentur, politice admodum aſſignatæ

ſunt;

ſunt; ſemper tamen reſervata eſt, magna & præeminens Juriſdictio, Conſilio ſanctiori Regis, in Cauſſis, quæ vel Exemplo, vel Conſequentia, Regni ſtatum publicum oppugnare & convellere poſſent: Quæ ſi Criminales fuerint, conſueverunt Conſiliarii in *Camera* (quæ vocatur) *Stellata*; Sin Civiles, in *Camera* vel *Aula* (quam vocant) *Alba*, convenire. At quemadmodum *Cancellaria* Jus Prætorium, ita *Camera Stellata* Jus Cenſorium, (demptis tamen Rebus Capitalibus) imitatur. Iſta autem Curia *Cameræ Stellatæ* ex bonis compoſita eſt Elementis. Ex quatuor enim Generibus Perſonarum commiſta eſt; *Conſiliariis Regis, Proceribus, Prælatis*, & *Iudicibus* aliarum Curiarum *principalibus*. Etiam quatuor Cauſſarum Genera præcipue tractat *Vim illatam*; *Fraudes*; *Crimina* varia *Stellionatus*; & *Inchoamenta* ſive *Actus medios* qui vergunt ad *Crimina Capitalia*, aut alias Atrocia, licet nunquam actualiter commiſſa & perpetrata fuerint. Sed quod præcipue in hoc ſtatuto Rex volebat, erat Suppreſſio Turbarum illicitarum, una cum cauſſis earum præcipuis, hoc eſt, Multitudinis Combinationibus, & Potentium Patrociniis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Ab univerſali *Regni* Pace, deſcendit *Regis* Cura, ad Pacem Aulæ & Famulitii ipſius *Regis*, & Securitatem Conſiliariorum ſuorum, ac Magiſtratuum eminentium. Verum hoc Statutum miri cujuſdam erat temperamenti. Nam in hanc ſententiam perſcriptum eſt: Ut ſi quis ex *Regio Famulitio* (qui tamen infra gradum *Baronis* ſit) in vitam alicujus Conſiliarii *Regis*, aut *Baronis* Regni, conjuraſſet, factum eſt Crimen, licet res peracta nō fuerit, Capitale. Iſta Lex, à *Cancellarii* ſuſpicionibus fluxiſſe exiſtimata eſt; Qui cum Vir auſterus & imperioſus eſſet, atque in Aula *Regia* Inimicos nonnullos ſibi infenſiſſimos degere cognoſceret, ſuę Securitati proſpexit; Invidiam ſuam generali Legis Ordinatione obruens, præſidium nempe hoc cum omnibus Conſiliariis & Nobilibus communicando: Neque tamen auſus eſt, Legem ulterius extendere, quam ad Famulitium conſcriptū ipſius *Regis*, ne minori Nobilitati & Plebi *Regni*, nimis dura res videretur: Quæ merito credere poſſent, libertatem ſuam antiquam, & Clementiam Legum *Anglicarum*, ſenſim invadi; *Si Voluntas mera, alias quam in* Criminibus

bus Læſæ Majeſtatis, *pro Facto reputaretur.* Attamen Cauſſa, quæ in Statuto ipſo inſerta eſt (nimirum quod, *Qui in vitam* Conſiliariorum *conſpirat, merito cenſeri poſſit, oblique & mediate, ipſius* Regis *mortem moliri*) æque omnibus Subditis ac Aulicis communis eſt. Verum hæc Legis Anguſtia, ad id quod *Cancellarius* tenderat, ſatis erat: Sed tamen vitam eo uſque produxit, ut ei etiam Lege generali opus fuiſſet, cum non minus Populo, quam *Aulæ Regiæ*, poſtea odio fuerit.

A Pace Aulæ, & Familiæ *Regiæ*, rurſus Cura *Regis* deſcendit, ad Pacem Familiarum privatarum. Lata eſt enim, Lex juſta & moralis, per quam Aſportatio Fœminarum per vim, contra voluntatem ſuam, (exceptis Pupillis Femellis, & Ancillis,) Capitalis facta eſt: Parlamento prudenter & merito cenſente, Crimen abripiendi Fœminas per vim, in poſſeſſionem Extraneorum, (licet poſtea per Illecebras aut Aſtutias concilietur earum Aſſenſus) nihil aliud eſſe, quam Raptum in longum productum, quia prima Vis reliqua traxiſſe præſumitur.

Sancita eſt alia quoque *Lex*, ad Pa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

cem Subditorum in genere, & Cædium & Homicidiorum repreſſionem, atque in emendationem Legum Antiquarum. Ea fuit; Ut cum per *Legem Communem*, Proſecutio Homicidiorum in nomine *Regis*, Annũ & Diem expectaret, quod ſpatium Uxori aut Hæredi Occiſi datum eſt, ut nomine proprio Accuſationem peragerent : Cumque Experientia monſtraret, quod Pars aggravata ſæpius pretio aut variis modis inducta, aut Lite ipſa defatigata, Accuſationem deſereret; atque eo temporis tractu Res quaſi in Oblivionem tranſiret; & hoc modo Proſecutio in nomine *Regis*, (quæ ſemper, *Flagrante Crimine*, vivacior eſt) neglecta eſſet; ordinatum fuit prudentiſſime; Ut Proſecutio in Nomine *Regis*, etiam intra Annum & Diem, admitti poſſit, abſque præjudicio tamen Proſecutionis in Nomine Partis læſæ,

Tum quoque Rex cœpit, non minus prudenter quã juſte, Clericis Privilegia nonnihil amputare, facta ordinatione; *Vt Clerici Capitalis Criminis convicti, candente ferro, in manu ſignarentur*; tam ut aliquo corporali Supplicio afficerentur, quam ut Ignominiæ notam ſecum

cum ferrent. Verum hujus Salubris *Legis* gratia, Rex poſtea *Perkini Edicto* laceratus eſt, tanquam Privilegiorum ſanctæ Eccleſiæ immanis & execrabilis Violator.

Etiam alia *Lex* lata fuit, *Paci Regni* conſulens: qua puniebantur *Officiarii* & *Firmarii Regis*, Amiſſione Officiorũ & Firmarum ſuarum, ſi Famulitiis Nobilium, aut aliorum, niſi Domeſtici eſſent, ſe aggregarent, aut illicitis Cœtibus participarent.

Atque hæ *Leges*, ad Vim, & Turbas reprimendas ordinatæ ſunt, quibus Tempora illa maxime indigebant; Et adeo prudenter conſtitutæ ſunt, ut in hunc uſq; diem, Temporis ipſius Suffragiis confirmatæ, durent.

Latæ ſunt etiam *Leges* bonæ & politicæ, contra Fœnus, quod eſt Uſus Pecuniæ ſpurius: Et contra illicita Excambia & Contractus fictos, qui ſunt item inſtar Fœnoris ſpurii. Aliæ etiam pro ſecuritate Vectigalium *Regis*; Atque Converſione Pecuniarum, ex Mercibus externis provenientium, in Merces Regni nativas; Una cum aliis minoris Momenti *Legibus*.

Verum, quamvis *Leges* in iis Comitiis

iis latæ, bonum & ſalubrem ediderint Fructum; *Subſidium* tamen *Pecuniarium*, iiſdem Comitiis conceſſum, Fructum exhibuit acerbum. Sane, univerſa Meſſis in fine in Horrea *Regis* coacta eſt, ſed poſt Procellam grandem. Cum enim Deputati cœperunt taxare *Subſidium*, in *Comitatu Eboracenſi*, & *Epiſcopatu Dunelmenſi*, Populus ex improviſo in Seditionem erupit, aperte loquens, ſe hiſce annis proximis, innumeras miſerias perpeſſos eſſe; Quare nec poſſe ſe nec velle *Subſidium* conferre. Neque tamen proculdubio, hæc Contumacia ex Indigentia mera illius Populi manavit, ſed etiam ex inveterato ſtudio Partium, quod illis Regionibus penitus inſederat, ubi Memoria *Richardi Tertii* adhuc in tanto vigore erat ut tanquam Fæces quædam acres in Animis Hominum, veluti in Fundo Vaſis, ſubſiderent; quæ, ſi Vas paululum agitaretur, in ſurſum aſcendebant. Accedebat etiam (ut credere par eſt) Inſtigatio alicujus Malevoli, & Rebus præſentibus infenſi, ex iis qui apud eum populum maxime erant gratioſi. Hoc Accidente tam inopinato, Deputati fere attoniti, rem ad *Comitem Northum-*

thumbriæ detulerunt, qui Vir erat Auctoritate primarius in iis Partibus. Ille ſtatim ad *Regem* Literas miſit, aperte ſignificans, quale incendium obortum eſſet in Populo; ſimulque petens, ut Rex quid fieri vellet mandaret. Rex Reſponſum dedit peremptorium, ſe ne Obolum quidem remittere velle, ex Summa, quæ in Comitiis conceſſa fuerat; Tum quia exemplum ejus alias Provincias animare poſſit, ad ſimilem mitigationem poſcendam; Tum præcipue, quia nunquam eſſet paſſurus, ut vulgus ignobile, Ordinum munificentiam fruſtraretur, in quorum conſenſu etiam Plebis ipſius vota concluderentur. His Literis à *Rege* acceptis, *Comes* Principales illius Comitatus Juſticiarios, & Liberos Tenentes, convocavit; & eos allocutus, verbis æque imperioſis ac Rex ſcripſerat, (quibus nihil opus fuit, niſi quod Negotium aſperum infeliciter in Virum etiam aſperũ inciderat) non ſolum animos eorum irritavit, ſed etiam ſuſpicionem injecit, ex acerbitate verborum ejus, quæ tanquam *Regis* ipſius verba retulerat, ipſum *Comitem*, aut Auctorem fuiſſe, aut Suaſorem principalem ejus Conſilii. Quo

factum

actum eſt, ut Turba vilis cœtus micuerit; & inſultum in *Comitem* ipſum aciens, eum, cum compluribus ex Seris ſuis, trucidaverit. Neque hic deſtierunt Seditioſi illi, ſed *Ioannem Egrenondum* Equitem Auratum, Virũ turidum & factioſum, (quique diu ante *Regi* infenſus erat) in Ducem ſuum cooptarunt; Atque animati & extinulati, à quodam ex infima Plebe, voato *Ioanne Chamberio*, tanquam Face editionis, qui apud Vulgus multum oterat, in apertam Rebellionem eruerunt; Quin & frementes diſertis veris dixerunt, ſe contra *Regem* HENRICUM ituros, & cum eo pro Libertate ua pugnaturos.

Poſtquam Rex certior factus eſt, de nova hac Inſurrectione, (ſimilibus enim Motibus, tanquam Febre anniverària, quotannis corripi ſolebat) ſuo nore, parum aut nihil commotus, *Thonam Comitem Surriæ*, (quem paulo ane, non ſolum è Turri liberaverat, eique præterita omnia condonaverat; verum etiam in gratiam ſuam ſpeciaem receperat) cum Exercitu ſatis vaido, contra Rebelles miſit; Qui cum Copiis eorum conflixit, eoſque Acie

vicit, & *Ioannem Camberium* Anteſigna-
num eorum vivum cepit. *Ioannes* ver
Egremondus, fuga ſe eripuit, & in *Flan-*
driam transfretavit, ad *Margaretam*
Burgundiæ: Cujus Palatium, Aſylum &
Receptaculum fuit Proditorum omnium
qui *Regem* infeſtabant. *Ioannes Cambe-*
rius Eboraci ſupplicio affectus eſt, ma-
gna pompa; Suſpenſus eſt enim in Pa-
tibulo præalto, extructo in medio Fur-
carum quadratarum, tanquam Prodi-
tor tranſcendens; Atque magnus Nu-
merus ex Complicibus ſuis, ſuper Tra-
bem Patibuli inferiorem, circa eum iti-
dem ſuſpenſus; Cæteris autem genera-
liter venia facta eſt. Neque Rex Con-
ſuetudinem ſuam interrupit, ut vel pri-
mus, vel inter primos eſſet, in omni-
bus Bellicis ſuis Expeditionibus; Juxta
id quod familiariter dicere ſolebat, cũ
de Rebellibus quid nunciatum eſſet; *Se
nihil amplius cupere, quam ut eos aſpice-
ret.* Nam ſtatim, poſtquam *Comitem
Surriæ* in eos miſiſſet, ipſe ſubſecutus
eſt; & licet Nuncium de Victoria ac-
cepiſſet in via, tamen uſque ad *Ebora-
cum* perrexit, ut eas Regiones compo-
neret & pacaret: Poſtea vero, *Londinum*
reverſus eſt, *Comitem Surriæ*, Locum-
tenen-

enentem ſuum, in *Partibus Borealibus*, elinquens ; & *Richardum Tunſtallum*, Militem Auratum , principalem ſuum Commiſſarium conſtituens, ad *Subſi-dium* levandum, cujus ne Dodrantem quidem remiſit.

Eodem autem tempore, quo Rex Servum tam bonum, quam fuit *Comes Northumbriæ*,amiſerat; etiam Amicum & Affinem fidelem , *Iacobum* Tertium *Scotiæ Regem*, ſimiliter amiſit, qui mi-ſerabili Fato functus eſt.Iſte enim Prin-ceps infelix, poſt diuturna, tam Proce-rum ſuorum, quam magnæ partis Po-puli, odia, quæ ſubinde in Seditiones, & crebras Aulæ Mutationes eruperant, tandem ab iis oppreſſus eſt. Siquidem Arma contra eum ſumpſerunt,& *Iacobi Principis* Filii ſui perſonam , ex impro-viſo,intra poteſtatem ſuam redegerunt, partim Vi, partim Minis ; Interminan-tes ſe aliter, Regnum in manus *Regis Angliæ* tradituros. Eo autem Conſilio hoc moliebantur,utRebellionem ſuam obvelarent, ſicque *Princeps* Titulare & pictum quoddam Caput Rebellionis fieret. Unde Rex *Scotiæ* (ſe viribus mi-nime parem cogitans) à *Rege* HENRI-CO, etiam à *Papa*, & *Rege Gallo* , popo-

 ſcit,

ſcit, ut res inter ſe & ſubditos ſuos com-
ponerent. *Reges*, prout petiit, media-
tionem ſuam, modo honorifico, & qui
Reges magnos deceret, interpoſuerunt:
Non tantum poſtulando, & ſuadendo;
verum etiam proteſtando, & minando:
Rebellibus denunciantes, ſe, commu-
nem *Regum* Cauſſam agi, cenſere; *Si
Subditi permittantur Leges Regibus ſuis
imponere*; Seque in Ultionem ejuſmo-
di Sceleris prorſus ituros. At Rebelles
qui jam ante Obedientiæ Jugum majus
excuſſerant, facile Modeſtiæ Vinculum
minus abjecerunt; & Furore Metum
ſuperante reſponderunt; Inanem eſſe
de Pace mentionem, niſi Rex ſe Impe-
rio abdicaret. Quocirca (Tractatu Pa-
cis abrupto) ad Arma ventum eſt, Præ-
liumque ad *Bannochiæ* Rivulum, juxta
Sterliniam, commiſſum eſt. Quo Præ-
lio Rex, Iracundia & Indignatione li-
cet juſta, exæſtuans, Pugnam temere
iniens, & manum præcipitanter conſe-
rens, antequam univerſæ ejus Copiæ
conveniſſent, interfectus eſt, (nihil
obſtante expreſſo & præciſo Mandato
Principis Filii ſui, qui hoc interdixerat)
dum ad Molendinum quoddam fugiſ-
ſet, in Campo, ubi pugnatū eſt, ſitum.

Quatenus vero ad *Legationem Papæ,* quæ per *Adrianum* de *Caſtello, Italum,* miſſa eſt, (quæque, illis temporibus, magis forſitan futura fuiſſet efficax) ſero illa advenit, ſi *Legatio* ipſa ſpectetur, ſed ſatis in tempore, pro commodo *Legati.* Nam cum, per *Angliam, Scotiam* peteret, & honorifice admodum à *Rege* HENRICO exceptus eſſet, (qui perpetuo ſe erga *Sedem Romanam* officioſum præbuit) *Regis* favorem majorem in modum aſſecutus eſt, ſimulque magnã cum *Mortono Cancellario* familiaritatem contraxit. Adeo ut Rex moribus ejus delectatus, & eum rebus ſuis utilem forè credens, eundem ad Epiſcopatum *Herefodienſem* promoverit, & poſtea ad *Epiſcopatum Bathonienſem*; Ejuſque opera uſus ſit, in compluribus negotiis, quæ ad *Curiam Romanam* pertinebant. Certe Vir magnus fuit *Adrianus,* & multa Eruditione, Prudentia, & in rebus Civilibus Dexteritate, præditus; Et non diu poſt in Honorem *Cardinalis* evectus, largum *Regi* tributum ob Beneficia ſua rependit; *Regem,* magno cum Judicio, & Diligentia, de rebus *Italiæ,* ſubinde per Literas informans. Nihilominus, ſub finem Vitæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſuæ, Particeps fuit Conjurationis, qu *Cardinalis Alphonſus Petruccius*, & al quidam *Cardinales*, in Vitam *Leon* *Pontificis* inierunt. Atque hoc ejus Cri men, per ſe atrox valde, aggravatum eſt, propter Cauſſam, quæ eum impule rat; Quæ Malitia ſane aut Odio mini me nitebatur, ſed Ambitione fœda a dipiſcendi *Papatum*. Atque in hoc Im pietatis exceſſu, non defuit tamen Le vitatis & Vanitatis mixtura quædam Nam (ut apud omnes increbuerat) ad *Papatum* expectandum, fatali quodam Ludibrio inductus eſt, ſcilicet Prædi- ctioneHarioli cujuſdam, quæ talis fuit; *Succeſſurum* Leoni, *cujus nomen eſſet* Hadrianus, *Senem, humili loco natum, ſed doctrina & prudentia eminentẽ.* Quo Charactere & Schemate ſe deſcribi pu- tavit; Etſi hoc Vaticiniũ impletũ poſtea fuerit, in *Adriano Belga*, (Filio Cerevi- ſiarii ex eadẽ *Belgia, Cardinale* de *Torto- ſa*, & *Caroli Quinti* Præceptore,) qui poſtea, mortuo *Leone*, Nomine proprio nõ mutato, *Adrianus Sextus* vocatus eſt.

Verum iſta anno ſequente, quinto ſcilicet *Regis*, contigerunt. Sed in fine Anni quarti, Rex iterum *Ordinum Con- ventus* egit; Non (ut videtur) ob ali- quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

uam Occaſionem tum emergentem,
:d præcipitatis & abruptis *Comitiis*
ræcedentibus, propter Apparatus Bel-
Britannici, Rex cogitavit, ſe non ſatis
mpliter Subditos ſuos Legibus bonis
actenus remuneraſſe; Quæ ſemper ei
ıerunt pro retributione erga Subdi-
os, propter Pecunias ab ipſis collatas;
Cumque Alienationis Subditorum, ex
s quæ in Borealibus Partibus geſta e-
ant, memor eſſet, viſum eſt ei, eo ma-
is Subditos ſuos ſolatiis reficere. Sane
Tempora ejus, in bonis Legibus con-
lendis, excelluerunt. Ita ut merito
enſeri poſſit, inter *Reges Angliæ*, poſt
Edvvardum Primum, Legiſlator opti-
nus. Leges enim ejus, (ſi quis atten-
ius eas introſpiciat) ex Prudentia pro-
funda ortas inveniet, neque vulgaris
eſſe naturæ; non occaſione aliqua præ-
ſente ſtimulante latas, ſed vere ex Pro-
videntia futuri, ut ſtatus ejus *Regni* in-
dies fieret magis florens & beatus; Ex
more *Legiſlatorum* Temporibus Anti-
quis & Heroicis.

Primo igitur Legem tulit, quæ cum
Temporibus & Actis ſuis optime con-
veniebat. Quemadmodum enim ipſe,
in Perſona ſua & Nuptiis, finalem in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

troduxerat Concordiam, in Lite il[...] magna, quæ de Titulo Coronæ ta[...] diu pependerat: ita & hac Lege ([...] qua loquimur) ſimilẽ Pacem & Tra[...]quillitatem, circa privatas Subditoru[...] terras, & Poſſeſſiones, ſtabilivit. Ordi[...]natum eſt enim, ut *Fines*, quos vocan[...] (quod Genus eſt Tranſactionis cujuſ[...]dam ſolennis) revera finales eſſent, a[...] Jura non Partium tantum, ſed aliorum omnium, extinguenda: Ita tamen, ut poſt *Fines* hujuſmodi levatos, & ſolenniter proclamatos, haberet Subditus ſpatium quinque Annorum, poſt Titulum ſuum devolutum, ad Jus ſuum recuperandum, aut ſaltem vindicandum; Quod ſi prætermiſiſſet, Jure ſuo in perpetuum excluderetur; Cum Exceptionibus tamen nonnullis, Ætate minorum, Nuptarum, & ſimilium Perſonarum, Juris ſui perſequendi, incapacium. Hoc Statutum aliud *Regni* Statutum antiquuum tantum reſtituit; quod & ipſum latum fuerat, juxta tenorem Legis Communis. Mutatio Legis intervenit, per Statutum quoddam vulgariter dictum de *non Clameo*, factum tempore *Edvvardi Tertii*. Atque iſta Lex, de *Finibus* levandis, inſtar Pro-

gno-

noſtici cujuſdam erat boni, de Pacela, quæ in hunc uſque diem, à temporibus ejus, ut plurimum ſecuta eſt. Statuta enim de *non Clameis*, Belli temporibus conveniunt, cum animi Hominum inquietantur, ita ut rebus ſuis domeſticis proſpicere nequeant: Statuta vero quæ Poſſeſſionibus favent, temporibus Pacis maxime ſunt accommodata, ut Lites & querelæ extinguantur, quæ Pacis ſunt Fructus pernicoſi.

Aliud Statutum latum eſt, Prudentiæ, & in Rebus politicis Peritiæ ſingularis; Incrementum Populi *Regni* manifeſto, & (ſi quis acutius inſpexerit) Militiam etiam, & vires *Regni* Bellicas, promovens.

Cœperunt eo tempore, magis quam retro ſolitum, fieri Septa & Clauſuræ in Agris; Ex quo Terra arabilis (quæ ſine Populo & Familiis coli non poterat) verſa eſt in Paſcua, quæ Armentariorum paucorum opera tantum indigebant; Etiam *Firmæ* & *Tenementa* ad Terminum vitæ, Annorum, & ad voluntatem Domini, (in quibus Coloni complures habitabant) verſa ſunt in *Dominicum*. Hoc Infrequentiam & Diminutionem peperit Populi, & (per

conſequentiam) Oppidorum, Eccleſiarum, Decimarum, & ſimilium: Probe etiam noverat Rex, neque ullo modo oblitus erat, ſequi etiam ex hoc Diminutionem *Subſidiorum* & Cenſus. Quanto enim major numerus fuerit Generoſorum, tanto ſemper *Subſidiorum* Summæ decreſcunt magis. In qua remedenda, prudentia *Regis* & *Parlamenti* enituit. Clauſuras Agrorum prohibere noluerunt; Hoc enim fuiſſet Soli Culturam fructuoſiorem, atque inde ſecuturam patrimonii *Regni* Meliorationem, prohibere: Neque etiam Arationes Hominibus juſſu Legis imponere conſultum putarunt; Hoc enim fuiſſet, cum Natura ipſa, & Rebus, pugnare. Sed tale temperamentum adhibuerunt, ut Clauſuras tantum & Paſcua, quæ Depopulationem liquido invehebant, tollerent; neque tamen expreſſe, aut Interdicto aliquo Imperioſo, ſed ſolummodo per Conſequentiam. Ordinatio fuit talis; Ut omnes Domus Agricolationis, quibus fuerint annexa viginti Jugera Terræ, aut amplius, in perpetuum ſuſtentarentur & conſervarentur, abſque Decaſu; una cum Portione Terræ competente, quæ

à Do-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Domibus illis nullo modo ſeparari poſſet; ut & per Statutum aliud quod-iam, Succeſſoris ſui tempore factum, fuſius declaratum fuit. Neque tamen, ſi quis deliquiſſet, ſancitum erat, ut populari Actioni ſubjiceretur, ſed ut Terra ipſa in Manus *Regis*, aut *Domini*, caperetur, quoad dimidium Proficuorũ, donec Domus, ac Terræ reparatæ forent, & reſtitutæ. Hoc modo Ædificia ſuſtentata neceſſario Habitatorem traxerunt: & Portio Terræ iiſdem annexa neceſſario etiam poſcebat, ut Incola is non eſſet Mendicus, aut Tuguriaſter, ſed ex paulo Opulentioribus, qui familiam alere, & Aratrum in opere ponere poſſet. Hoc Populi numerum miris modis augebat, quin & potentiæ Regni militaris intererat; ut ſcilicet Firmæ & Tenementa, Certum Terræ Dimenſum ſortirentur, quod Virum non infimæ conditionis, citra penuriam, ſuſtentaret; Eademque res quodammodo, magnam partem Fundi *Regni*, Agricolis & mediæ ſortis Hominibus, mancipabat, & perpetuabat: Mediæ (intelligimus) Conditionis, inter Generoſos & Operarios Ruſticos. Jam quantum hæc Res militarem Regni Poten-

tentiam,(ut occæpimus dicere) promo-
veat, liquet, tum ex Militaris Diſcipli-
næ principiis, tum ex aliarum Natio-
num Exemplis. Etenim opinione fer-
generali, Virorum maximi circa Re
Bellicas Judicii, (etſi pauci quidam ali-
ter ſenſerint, quum revera Caſuum di-
ſtinctionem hæc Quæſtio ſubire poſſit
Robur præcipuum Exercitus alicujus
in *Peditatu* maxime conſiſtit. *Pedites*
autem ut fortes & bellicoſi evadant, o-
pus eſt, ut in Conditione aliqua non
ſervili, aut inopi, ſed libera & copioſa
degant. Itaque, ſi quod Regnum, aut
Status, in Nobiles & Generoſos potiſ-
ſimum excreſcat; Agricolæ autem &
Aratores loco tantum, & Conditione
Operariorum illis inſerviant, aut forte
Tuguriaſtri meri exiſtant, (qui pro
Mendicis tecto coopertis tantum ha-
beri poſſint) *Equitatu* certe pollere
poſſit, ſed *Peditatu* minime; Tanquam
Sylvæ cæduæ, quæ ſi Arboribus gran-
dioribus abundent, Dumos & vepres
progignent, Ligna autem puriora non
educent. Atque hoc cernere eſt in *Gal-
liæ*, *Italiæ*, & aliis nonnullis *Europæ*
Partibus, ubi Populus univerſus, vel ex
Nobilibus, vel ex Ruſticis vilioribus,
com-

componitur (De populo in Agris degente loquor, non in Urbibus) Mediocris autem ſortis Populus fere deficit: Quo fit, ut *Copiis pedeſtribus* parum polleant: Adeo ut, ad *Peditatum* ſuum conſtituendum, & roborandum, mercenarias Cohortes *Helvetiorum*, aut *Germanorum*, adhibere fere conſueverint. Unde etiam fit, ut Nationes illæ, Populum quidem numeroſum, Milites autem paucos edant. *Rex* autem videbat, ex contraria parte, *Anglos* ſuos, quamvis Territorio multo anguſtiores, tamen Militibus, & Copiis nativis, præ illis (quas diximus) Nationibus, longe magis abundare. Hoc Conſilio atque Inſtituto, *Rex Hydræ Dentes* occulto ſerebat; ex quibus (juxta *Fabulas Poetarum*) Milites armati exurgerent, in Regni ſui Præſidium, & Amplificationem.

Iiſdem etiam Comitiis, *Rex* (curam adhibens, ut Regni potentia, non minus Mari quam Terra, augeretur) in Claſſis ſui Adornationem, & Incrementum, ordinavit, ut Vina & Glaſtum, ex partibus *Gaſconiæ*, & *Languedociæ*, allata, non niſi Navibus *Anglicis* importarentur: Inflectens paulatim politiam

Regni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Regni Angliæ, ab Intuitu Ubertatis & Vilitatis rerum venalium, ad Intuitum potentiæ Militaris. Antiqua enim ſtatuta, fere omnia, Mercatores exteros invitant, ut Merces omnigenas in *Regnum Angliæ* importent; pro fine habentia Vilitatem & Copiam earundem Mercium, neutiquam reſpicientia ad Rationes politicas, circa *Regni* potentiam Navalem.

Tulit etiam Legem illis *Comitiis Rex*, & Monitoriam, & Minatoriam, erga Juſticiarios Pacis, ut munus ſuum diligenter exequerentur, Delationes cõtra eos Auctoritate ſua Regia invitans, & Neglectus eorum primo Sociis ſuis Juſticiariis committens, poſtea Juſticiariis Aſſiſarum, poſtremo *Cancellario*: Mandando ſimul, ut Edictum, (quod in eam Sententiam promulgarat,) quotannis quater *publicis Seſſionibus* legeretur, ne forte Juſticiarii obdormiſcerent: Hoc modo fore putabat, ut Leges ſuæ pœnales, executioni demandarentur; utque inde, vel Obedientiæ, vel Mulctarum, Fructum perciperet; In qua re, verſus finem Vitæ ſuæ, declinavit nimis in partem ſiniſtram. Hunc ad finem etiam cohibuit *Pragmaticam*

quan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

uandam, nuper ortam, qua Informa-
ones veræ, ſuper Legibus pœnalibus
xhibitæ, Informationibus aliis Illuſo-
iis ſuffocabantur, exhibitis ſcilicet, per
uoſdam, quos Delinquentes ipſi ſub-
rnarant, ut ad libitum eorum fieret,
itis vel Proſecutio, vel Deſertio, atque
oc modo, veras proſecutiones (ſcilicet
e duplex foret vexatio) regerebant.

Legem etiam tulit de re Monetaria reformanda, & Nummorum externorum (Eorum ſcilicet qui Edicto Regio eſſent in uſum Regni recepti) Adulteratione punienda: Utque in Pecuniis perſolvendis, nulla fieret Solutio in Auro, quibuſcunque Mercatoribus alienigenis; ut hoc modo Theſaurus *Regni* intra *Angliã* melius aſſervaretur; Quandoquidem Aurum ejus generis Metallum ſit, quod facillime, & in occulto tranſportari poſſit.

Statutum etiam fecit, de Re Pannaria, & Lanis intra *Regnum* conſervandis; Neque hoc tantum, ſed de preciis etiam Pannorum limitandis, & moderandis; Pretio uno, Pannis tenuioris fili, alio craſſioris, impoſito. Quod eo libentius refero, tum quia rarum ſit, Pretia per Statutum aliquod imponere, præ-

re, præſertim Mercibus Regni Nativis; Tum propter hujus *Legis* prudens Tẽperamentum, quod Pretia præciſe Pannorum diverſi generis non præſcriberet; Sed ſanciret tantum, ne Pretium à Statuto limitatum Pannarii excederent; ut liberum eſſet Pannario pannos ſuos ita conficere & accommodare, ut jacturam nullam in eis faceret.

Fuerunt & alia Statuta his Comitiis ordinata, ſed hæc præcipue. Hic vero petendum videtur, ab iis, in quorum manus hoc Opus noſtrum inciderit, ut in bonam partem accipiant, quod tam diu in Legibus, quæ hujus *Regis* tempore latæ ſunt, commemorandis immoremur. Cujus rei has Cauſſas habemus; Primo quoniam virtus illa præcellens, & Meritum proprium in hoc *Rege* fuit (cujus Memoriæ honorem deferimus) ut optimus Legiſlator eſſet; Dein quod cum Vitæ noſtræ Genere, & Inſtituto conjunctum ſit; Præcipue vero quod (noſtro quidem Judicio) hoc ipſum, optimis Hiſtoriæ Scriptoribus deſit, quod ſcilicet non ſatis crebro, ſummarie referant Leges maxime memorabiles, quæ temporibus, de quibus ſcripſerint, perlatæ ſunt; cum ſint Le-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

es revera Acta Pacis principalia. Etſi
nim,in Voluminibus Legum ipſarum,
naxima ex parte, reperiri ſoleant,neu-
quam tamen hoc tam bene informat
udicium, *Regum*, & Conſiliariorum,&
'irorum Civilium, quam ſi videant eas
eſcriptas, & veluti depictas in Tabu-
s Temporum.

Circa idem tempus,*Rex* quater mille
ibras à Civitate *Londini*, mutuo ſum-
ſit ; Quæ Summa,priori quam credi-
erunt,dupla erat,& fuit debite & præ-
iſe ad diem præfixum, repenſa, quem-
dmodum etiam prior Summa fuerat :
Rege præoptante ſemper, potius mu-
uari citius quam egebat, quam ſolve-
e tardius quam debebat ; Id quod ei
'idem admodum conciliavit.

Neque abjecerat adhuc *Rex* Curam,
ut Spem de Rebus *Britannicis*, verum
Occaſiones Conſilio & Arte vincere
nniſus eſt, (quamvis Arma ſua infeli-
iter ceſſerant) atque Regem *Gallum*,
icet victoria ipſa non potuiſſet, tamen
Victoriæ Fructu privare. Summa *Regis*
Conſilii fuit, *Maximilianum Regem*, ut
n Nuptiis *Annæ Britanniæ* Hæredis,
mbiendis perſiſteret,extimulare,atque
ad earum Conſummationem adjuvare.

Verum

Verum Res *Maximiliani*, eo tempore, in magna Perturbatione, & Combuſtione fuerunt, propter Rebellionem Subditorum ſuorum in *Flandria*. Nam populi *Gandavi* præſertim, & *Brugarum*, (præſente ipſo *Maximiliano*) arma ſubito ceperant, & nonnullos, ex Officiariis ejus principalibus, interfecerant, eique ipſi cuſtodiam circumdederant; uſque quo, & ipſum, & aliquos ex Conſiliariis ſuis, jurejurando obſtrinxiſſent, ut veniam omnium Ante-actorum concederet; Neque ea in poſterum quæſtioni ſubjicere, aut vindicare vellet. Attamen *Fredericus* Imperator, *Maximiliani* pater, permittere noluit, ut Contumelia hæc, & Indignitas, Filio ſuo illata, maneret impunita, ſed acriter Bellum *Flandris* intulit. Sed *Dominus Ravenſtonnus*, vir magnæ apud *Maximilianum* Auctoritatis, (qui & ipſe Juramentum Abolitionis ſimul cum *Domino* ſuo ſumpſerat,) Religionem in ea re prætexens, ſed revera privata motus Ambitione, (atque (uti credebatur) incitatus & corruptus à *Gallis*,) *Imperatorem* & *Maximilianum* Dominum ſuũ deſeruit; Seque Partibus Populi Ducem & Caput præbuit; Oppidaque *Hyprarum*,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

um, & *Sluſiæ*, cum Caſtellis, occupavit; atimque ad Dominum *Cordeſium*, *icardiæ* ſub *Rege Gallo* Præſidem, miſit, l Auxilia ab eo petenda; Atque inſuer poſtulans, ut ipſe *Cordeſius Regis* ſui omine, Unitorum Oppidorum Proector eſſe, & Armis reliqua ſubigere, ellet. *Dominus Cordeſius* ad Occaſioem arripiendam paratus erat, (quam artim ipſemet inſtruxerat,) & contiuo Auxilia ſummiſit ampliora, quam, res ex improviſo geſta fuiſſet, tanta ſtinatione cogere potuiſſet; Præfectis opiarum mandans, ut Oppida inter *alliam* & *Brugas* caperent. Copiæ *Galrum*, oppidum parvum, vocatum *Diimeum*, obſiderunt, ubi *Belgicarum opiarum* pars ſe cum eo conjunxerat.)um illa Obſidio duraret, *Rex Angliæ*, ub prætextu Præſidii Finium ſuorum uxta *Caletum*, ſed revera minime voens ut Maximilianus Contemptui exponeretur, & propterea Matrimonio *Britannæ* decideret; *Baronem Morleium*, um mille Militibus, ad *Dominum Daubeneium*, *Caleti* Præfectum, miſit, cum nandatis ſecretis, ut *Maximiliano* auciliarentur, & Obſidione *Diximeum* eximerent. *Daubeneius*, (ſparſis vocibus hæc

hæc omnia ad ſecuritatem Finium Anglicorum fieri) ex Militibus Præſidiarii *Caleti, Hammeſiæ* & *Guineſiæ*, alios Mille eduxit: Ita ut cum recentibus Auxilii conjuncti, duorum ad minimum Millium, numerum explerent. Quæ Copiæ una cum aliis nonnullis *Alemannorum Diximeum* clanculum ingreſſæ ſunt, inſciis Hoſtibus; atque Oppidum pertranſeuntes (additis nonnullis ex ipſius Oppidi Copiis) Caſtra Hoſtium, negligenter cuſtodita, (utpote qui nihil tale metuebant) adortæ ſunt, ubi magna cædes facta fuit; *Angli* autem, & eorum Socii, victoria potiti ſunt, interfectis octo Hoſtium Millibus, *Anglorum* vero centum tantum, aut circiter, deſideratis; Inter quos fuit *Dominus Morleius*. Ceperunt etiam Tormenta Hoſtium majora, cum Spoliis haud exiguis, quæ omnia ad Oppidum *Novi Portus* aſportarunt. His peractis, *Dominus Daubeneius Caletum* reverſus eſt, ſaucios ſuos, & alios nonnullos ſponte manentes, apud *Novum Portum*, relinquens. At *Dominus Cordeſius*, ad *Hypras* cum magnis Copiis ſedens, Jacturam & Ignominiam Pugnæ ad *Diximeum* ſarcire ſperans, ſtatim advolavit, & *Novum*

Portum

ortum Obſidione cinxit; Et poſt ali-
uorum dierum Obſidionem, Oppu-
nationis Fortunam tentare ſtatuit;
)uod etiam die quodam fecit, eo ſuc-
eſſu, ut *Turrim* Oppidi principalem
eperit, & Vexillum *Gallorum* ſuper
am erexerit.De qua tamen,paulo poſt
b *Anglis Galli* dejecti ſunt, ope recen-
ium quorundam Auxiliorum, ex Sa-
gittariis, qui feliciter, in ipſo Pugnæ
\rticulo, in Portum Oppidi appulerũt.
Inde perterrefactus *Cordeſius*, atque
Auxilia *Anglorum* (quæ parva erant)
ex ſucceſſu Rei (qui erat magnus) me-
tiens, Obſidionem ſolvit. Hoc modo,
res inter *Henricum*, & *Regem Gallum*,
nonnihil exacerbatæ ſunt, quia in hoc
Flandriæ Bello, Auxiliares Copiæ utriuſ-
que *Regni*, ſanguine mutuo haud exi-
guo, ſe conſperſerunt. Quæ Acerbitas
aucta eſt ex inani Iactatione *Cordeſii*, qui
ſe pro aperto *Anglorum* Hoſte gerebat,
magis certe, quam *Regis* ſui rebus con-
ducebat. Solitus enim erat dicere, Se
libenter in Inferno,per Septennium ja-
cere velle, ea conditione, ut *Caletum* è
manibus *Anglorum* recuperaret.

Rex, poſtquam res & exiſtimationem
Maximiliani hoc modo ſuſtentaſſet,
con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

conſilium ei dedit,ut jam Nuptias cu
Britanna acceleraret. Quod & *Max*
milianus fecit, & eo uſque, tum apu
Principiſſam ipſam, tum apud Conſ
liarios ejus principales, prævaluit, u
Matrimonium per Procuratorem con
ſummatum fuerit, cum Cæremonia
tunc temporis, in his partibus, nova
Neque enim ſolum,publice deſponſat
eſt, ſed etiam tanquam Nupta per om
nia tractata, atque in Thalamo collo
cata: Poſtquam autem decubuiſſet, in
greſſus eſt Legatus *Maximiliani* cum Li
teris Procurationis, & aſtantibus mul
tis, tam Viris, quam Fœminis, prima
riis, Tibiam ſuam ad Genu uſque nu
datam, inter Lintea nuptialia inſeruit
ut Cæremonia illa, Conſummationi,&
Cognitioni actuali,æquipollere putare-
tur. Hoc facto, *Maximilianus* (cujus
moribus penitus inſitum erat,ut Nego-
tia ſemper ſemiperfecta relinqueret, &
reliqua Imaginatione tantum forti cō-
ſummaret;tanquam Sagittarius malus,
qui ſagittas ad cuſpidem uſque attrahe-
re non ſolet; Cui etiam tam facile fuiſ-
ſet Sponſam ſuam præſens amplexari,
quam hujuſmodi Ludibria inſtituere)
omnia jam pro certis ducens, neglexit
ad

ad tempus cogitationem de Nuptiis, & Bello totus incubuit. *Carolus* interim, (poſtquam Theologos ſuos conſuluiſſet, atque ab iis edoctus fuiſſet, iſtiuſmodi fictitiam Conſummationem, potius Inventum quoddam Aulicum eſſe, quam apud Eccleſiam receptam) magis ſolide rem aggreſſus eſt; & ſecretis & callidis Inſtrumentis, (tam Matronis ſcilicet, quã Conſiliariis,) primo Conſcientiæ & Honoris ſcrupulum amovere conatus eſt; Qua in re duplex erat labor. Neque enim ſolum *Maximilianus* cum *Britanna*, ſed etiam *Carolus* ipſe, cum *Filia Maximiliani* contraxerat: Ita ut Nuptiæ, ex utroque pede claudicarent, & ex neutra parte dubitatione carerent. Verum quatenus ad Contractum, cum *Rege Carolo*, exceptio erat juſta & liquida, eo quod *Filia Maximiliani* infra Annos conſenſus eſſet, ideoque Lege non teneretur. Sed quoad Contractum *Maximiliani* ipſius, duriores ſuſtinebat partes *Carolus*, cum nihil adducere poſſet, niſi quod Contractus ille, ſine conſenſu *Domini Capitalis*, *Caroli* ſcilicet, (cujus Pupilla & Vaſalla erat, atque ipſe erga eam Parentis loco) initus eſſet; Ideoque ob Defectum

hujuſce

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

hujuſce Conſenſus prorſus irritus. Qu
Defectus (dixerunt) licet Matrimoniun
ipſum, poſt Cohabitationem & actua
lem Conſummationem, dirimere no
poſſet, tamen ad Contractum invali
dandum ſufficiebat. Nam quoad Con
ſummationẽ illam Ludicram, riſu ean
excipiebant, inquientes; argument
eſſe quod *Maximilianus* Viduus eſſet
& Procus admodum tepidus, qui Spon
partes per Deputatum præſtare conten
tus fuerat; neque laborem Itineris par
vi adire ſuſtineret; ut omnia extra con-
troverſiam ſtatuerentur. *Britanna* igi
tur, hiſce rationibus permota, artificio-
ſe inſtillatis, ab iis, quos *Rex Gallus* (qu
Præmiis & Promiſſis non pepercerat
in ſuas partes traxerat; & illecta pro-
culdubio præſente gloria, & potenti
Regis Caroli, (præſertim cum in Flor
ætatis eſſet, & cœlebs;) atque Patriam
ſuam, Sedem diuturni & Calamitoſ
Belli, conſtituere verita, ſecreto in Ma-
trimonium *Caroli* conſenſit. Sed duran-
te hoc Tractatu ſecreto, *Carolus*, ut rẽ,
ab adverſis Oppoſitionis & Diſſuaſio-
nis Auris, illæſam ſervaret, ad ſolitas
Artes confugiens; Et ſperans ſe Nu-
ptias, ſicut antea Bellum, poſſe tecte
confi-

onficere, ſi *Regem Angliæ* inani ſpe la-
aſſet; ſolennem Legationem in *An-
gliam* miſit, per *Franciſcum Dominum de
Luxemburgo*; *Carolum Marignianum*, &
Robertum Gaguienum Generalem Or-
dinis *Bonorum Hominum* (qui appellan-
tur) de *Trinitate*; qui Pacem & Fœdus
cum *Rege* componerent, intermiſcendo
veluti preces, ut *Carolo* liceret cũ HEN-
RICI *Regis* bona voluntate (pro jure ſuo,
tanquam Domino Feudi, atque inſuper
Tutori) de Nuptiis *Britannæ* ad Arbi-
trium ſuum diſponere. Suſcipiebat au-
tem in ſe, Nuptias *Maximiliani* per viam
Juris ſe diremptururum. Atque hoc ipſo
tempore, ut Hominum oculos averte-
ret & perſtringeret, Filiam *Maximiliani*
in Aula ſua habere non deſtitit; quæ diu
ante ei commiſſa fuerat, ut in *Gallia* e-
ducaretur; Eam minime dimittendo
aut remandando, ſed contra, conſtanter
aſſerendo & declarando, ſibi in animo
eſſe, Nuptias illas tempore idoneo per-
ficere: Atque quoad *Britannam*, ſe nihil
aliud cupere, quam ut Jus Dominii ſui
retineret, eamque alicui Affini, ſibi fide-
li & obſervanti, nuptam traderet.

Poſtquã tres *Legati*, in Aulam HEN-
RICI veniſſent, Legationem *Regi* retu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

lerunt, qui eos ad Concilium ſuum r
miſit, ubi poſt aliquot dies auditi ſun
Orationem autem habuit *Prior Trin*
tatis, qui, licet loco ultimus eſſet, el
quio tamen cæteris præſtare putabatu
Is locutus eſſe perhibetur in hunc m
dum.

DOmini *mei* ; Rex *noſter, maxim*
& potentiſſimus inter Reges Galli
univerſos , qui à tempore Caroli Mag
regnarunt, (*cujus etiam Nomen gerit* ;
Attamen à Magnitudine ſua nihil ali
num ſe facturum putavit, ſi hoc tempo
pacem iniret cum Rege Angliæ, *imo et*
peteret. In quem finem , nos Legatos ſu
miſit, cum plena Poteſtate, pacem & tr
ctandi, & concludendi : Nobis ſimul
mandatis dans , ut ſecreta Conſiliorum
ſuorum, in aliquibus, vobis impertiremu
Hæc ſunt demum illa , quæ inter Reg
magnos, pro certiſſimis Amoris Pignorib
& Teſſeris, merito cenſeri poſſunt; *Com*
municatio ſcilicet & Participatio mutu
Negotiorum ſtatus, prætermiſſis Honor
Cæremoniis curioſis, quæ affectui alicui in
ſigni poſtponi debent. Hoc pro certo apu
Dominationes *veſtras teſtari poſſum*
Fieri vix poſſe ut animo plene concipiati

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rdialem illum & verum Amorem, quo
ex Dominus noſter, Regem veſtrum
oſequitur, niſi præſentes cum eo eſſetis,
nos ſolemus Nominis ejus, cum magno
onore, mentionem ſemper facit; Fami-
aritatis ipſorum & Convictus Pariſiis,
pe cum delectatione quadam & volupta-
, meminit; Imo nunquam de illo loqui-
r, quin ſtatim excurrat in ſermones de
egum magnorum miſeriis, quod non
m Æqualibus ſuis; ſed tantum cum
rvis, converſari eis concedatur. Hunc
ffectum inſignem erga Regem veſtrum,
oculdubio Numen Divinum Cordi Re-
s noſtri indidit, ad Bonum Reip. Chri-
ſanæ, & ad Fines nobis omnibus hacte-
us incognitos. Neque enim alia ejus poſſit
e Radix, quandoquidem eodem animo
erit olim erga Comitem Richmondiæ,
o nunc eſt erga Regem Angliæ. Primus
tur Motor, ad Pacem, à Rege veſtro
tendam, iſte, (quem diximus,) eſt affe-
us, & Cordis ſui ſenſus genuinus. Atque
ffectus idem, Rationibus Status arma-
s eſt. Audite enim jam (ſi placet) Oc-
lta Conſiliorum Regis noſtri, quæ ſum-
n Candore & libertate vobis intimat.
onſtitutum ei eſt, Expeditionem Hono-
ricam & Sanctam, in Partes à Regno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſuo remotas, ſuſcipere: Itaque ipſe ſecum reputat, non exigui momenti fore, ad exiſtimationem Sui, & expeditionis ſuæ augendam, ſi ubique innoteſcat, eum pace cum omnibus Principibus *vicinis ſuis perfrui, & præcipue cum* Rege Angliæ, *quem merito plurimi facit.*

Iam vero (Domini *mei*) *veniam à vobis peto, ſi paucis verbis nonnulla complectar; quæ Scrupulos omnes & Interpretationes ſiniſtras, inter* Reges *noſtros, circa Actiones quaſdam nuperas delere poſſint; Quæ ſi minime amoveantur, Pacem hanc fortaſſe ſint diſturbatura; ſperans fore, ut his recte intellectis, quatenus ad præterita, neuter* Rex, *quæ ab alterutro geſta ſunt, aut in malam partem accipiat, aut in malam partem accipi ſuſpicetur. Actiones illæ duæ ſunt: Altera* Britanniæ, *altera* Flandriæ. *In quibus duabus Actionibus, negari non poteſt. Subditorum utriuſque* Regis *Enſes ſtrictos fuiſſe, & Sanguinem utrinque hauſiſſe; Atque ſimul Intentiones & Affectus utriuſque* Regis, *quatenus ad Confœderatos & Affines ſuos, longe diverſos extitiſſe.*

Quatenus ad Actionem Britanniæ; Rex *veſter optime novit, quæ in illa intervenerint. Bellum erat illud, ex* Domini *noſtri*

noſtri parte, neceſſitate mera conflatum. Attamen quamvis Stimuli & Provocationes ejus Belli, acriter Regem *noſtrum pupugerint: nihilominus potius Olivæ, quam Laureæ Ramum in manu geſtans, illud tranſegit. Præterea, indies fere ad* Regem *veſtrum mittebat, veluti Chartas abraſas & puras, in quibus* Rex *veſter, pro Arbitrio ſuo, pacis & Belli Leges conſcriberet. Licet enim, & Honor* Regis *noſtri, & Securitas, in ea Actione ſita eſſent; tamen neutrum eorum tam charum aut pretioſum duxit, quod in manus* Regis *veſtri non committeret. Neque* Rex *noſter ex ſua parte, ad iniquam aliquam Interpretationem trahit, quod* Rex *veſter auxilia* Duci Britanniæ *præſtiterit. Satis enim novit* Rex, *multa à Regibus, ad Populo ſuo complacendum, fieri neceſſe eſſe: neque difficile eſt diſtinguere in rebus hujuſmodi, quid à* Regis *mero motu emanaverit. Verum hæc Actio* Britannica, *jam (Decreto divino) tranſacta eſt, & finita; Et (ſicut* Rex *noſter ſperat) eſt tanquam* Via Navis in Mari, *nullo relicto Veſtigio & Impreſſione in Animis Alterutrius* Regis: *Ipſe certe ſibi conſcius eſt, nihil hujuſmodi in Animo ſuo reſidere.*

Quod vero ad Actionem Flandriæ *at-*

tinet; Quemadmodum Bellum Britanni cum Regi *noſtro Neceſſitas imperabat; it. & Bellum* Flandriæ *Munus & Debitun Iuſtitiæ: Quod* Regi *bono, perinde eſt, a ipſa Neceſſitas, aut Periculum ſtatus ſui Aliter enim* Rex *eſſe deſineret. Subdit* Burgundiæ, *Coronæ* Franciæ, *quatenu ad Ius* Domini Capitalis, *etiam Subdit ſunt:* Duxque *eorum*, Franciæ *Feudata rius & Vaſallus eſt. Soliti certe erant* Burgundi, *Subditos ſe bonos, & fideles*, Duc *ſuo præſtare, utcunque eos* Maximilianu *nuper in Intemperiem quandam conjecerit. Ad* Regem *confugerunt, ut Iuſtitiam & ab Oppreſſione Vindicationem impetrarent. Iuſtitiam eis denegare non poterat Emolumentum aliquod ſibi ipſi minim expetebat. Hoc etiam ipſi* Maximilianc *utile erat, ſi rem recte perpendiſſet; nempe ut in Populo commoto, Furori obviam iretur, & Deſperatio ultima prohiberetur His quæ dixi,* (Domini *mei*) *fortaſſe opu non erat; niſi quod* Rex *noſter, tenero quodam Affectu & anxio, quicquid in* Anglia *Amicitiam reflectere poſſit, amplectatur. Amicitia proculdubio inter duos* Reges, *ſtat ſarta, tecta, & inviolata. Quod vero enſes Subditorum colliſi ſint, nihil ad Pacem publicam: Cum uſitatiſſimum ſit Copias*

ias auxiliares Fœderatorum, inter ſe committi, ſanguine utrinq; effuſo, Quinetiam quandoque fit, ut Auxiliares Copiæ ejuſdem Nationis, ex utraque parte, in acie ſtent, & dimicent; Neque tamen propterea, Regnum in ſe diviſum, dici poteſt.

Supereſt (Domini mei) ut vobis Negotium impertiam, quod ſatis ſcio vos magna cum lætitia & gaudio audituros. Quippe quod Reipublicæ Chriſtianæ magis interſit, quam Actio ulla poſt noſtram memoriam. Rex, Dominus noſter, in animo habet, Bello Regnum Neapolitanum recuperare, hoc tempore uſurpatum quidem à Spurio Vitulamine Arragonũ, ſed Iure evidente & indubitato ad Regem noſtrum devolutum: Quod niſi Armis vindicare anniteretur, neq; Honorem ſuum illæſum conſervare; neque cauſſam hujuſmodi deſidia populo ſuo probare poſſit. Sed Cogitationes ejus generoſæ, & vere Chriſtianæ, in hoc non acquieſcunt. Spe enim haud levi, non inflatur quidem, ſed fulcitur, Expeditionem pro Regno Neapolitano recuperando, inſtar Pontis fore, ad Copias ſuas in Græciam tranſportandas. Quinetiam conſtitutum ei eſt, neque Sanguini, neque Sumptui parcere (non ſi Coronam ſuam oppignorare, & Fran-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ciam *ipſam deſolare compelleretur*) *ante-quam aut* Tyrannidem Ottomannorum *debellaverit, aut hac via in* Paradiſum *Aditum ſibi patefecerit. Neque tamen neſcit* Rex *hoc incœptum nulli* Regi *in mentē venire potuiſſe, niſi qui ad* Deum *præcipue Oculos attolleret; Cujus cauſſa agitur, & à quo, &* Velle, & Poſſe *datur. Certe congruit illud cum Perſona quam* Rex *ſuſtinet, (licet indignus,)* Regis Chriſtianiſſimi, *&* Filii Eccleſiæ Primogeniti. *Quinetiam invitatus eſt Exemplo prænobilis illius* Regis Angliæ, Henrici Quarti, (*qui primus Sceptrum tenuit ex* Familia Lancaſtrenſi; *Prædeceſſor quidem, licet non Progenitor* Regis *veſtri;*) *Qui ſub finem Vitæ (ut vos melius noſtis) ſimilem expeditionem in* Terram Sanctā *deſtinabat. Necnon Exemplo præſenti inductus eſt, Belli illius pii & honorifici, quod nunc gerit, & fere ad exitum perduxit* Rex Hiſpaniæ, *pro* Regno Granadæ *à* Sarracenis *recuperando: Etſi autem (* Domini *mei) hoc Incœptum, primo intuitu, vaſtum videri poſſit, & immodicum, ut* Rex *propriis Copiis illud aggrediatur, quod conjunctæ Copiæ tot* Principum Chriſtianorum, *non ſine magnis Laboribus, & diuturno Bello olim confecerunt;*

cerunt; Attamen Celſitudo *ſua prudenter ſecum reputat, interdum Copias minores, ſub uno Imperio unitas, Succeſſu feliciores evadere,* (*etſi Fama & Opinione minus jactentur*) *quam Copias multo ampliores, varie commiſtas, & vinculo Fœderum & Societatum tantum colligatas; quæ plerunque, paulo poſt principia, vertuntur in diſſidia & Diſſociationes. Verum* (Domini mei) *id quod, tanquam vox de Cœlo,* Regem *ad hoc Incœptum vocat, eſt Sciſſura hoc tempore inſignis, in* Familia Imperatoria Ottomannorum. *Non dico quin* Frater contra Fratrem, *ante hac in illa familia, Arma ſumpſerit, & pro Imperio decertarit; Verum nunquam prius factum eſt, ut Aliquis Fratrum ad Arma* Chriſtianorum *confugeret, quemadmodum nunc facit* Gemes (Bajazethi, *qui jam regnat, Frater*) *Virtute Germanum ſuum longe ſuperans.* Bajazethus *ſiquidem Ingenio & Moribus, veluti medius eſt inter Monachum & Philoſophum; Ac potius in* Alchorano, *aut Philoſophia* Averrois Arabis *inſtructus, quam habilis ad Gubernacula tractanda Imperii tam Bellicoſi. Tale igitur eſt* Regis *Domini noſtri, memorabile & Heroicum Inſtitutum, circa Bellum ſacrum. Et quia in hac*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

re Perſonã gerit,non minus Militis Chriſtiani, *quam* Regis Potentis, *ab Humilitate auſpicatur*; *Et in Cauſſa tam religioſa, pacem ab aliis* Principibus Chriſtianis, *emendicare non detrectat. Supereſt tantum civile quoddam potius Poſtulatum, quam Legationis noſtræ Pars eſſentialis, quod* Dominus *noſter* Regi *veſtro commendat.* Rex (*ut omnes norunt*) *Dominus eſt Capitalis* Ducatus Britanniæ. *Nuptiæ Hæredis, ad eum, tanquam Tutorẽ & Gardianum, jure ſpectant. Eſtque hoc genus Iuris, Privatum Ius, & Patrimoniale, non* Regium. *Attamen, (ut amanter & ingenue cum* Rege *veſtro agat, quem tanquam alterum ſe efficere cupit, & una eademque res cum eo fieri) hoc petit, ut bona* Regis *Gratia, & conſenſu,de* Nuptiis *ejus diſponere poſſit prout ſibi commodum videbitur; Et Matrimonium* Maximiliani *prætenſum & intruſum, per viam Iuris, irritum facere. Hæc habui* (Domini *mei*) *quæ apud vos dicerem, veniam petens ſi minus ornate & pro rerum dignitate dixerim.*

IN hunc modum, *Legati Regis Galli*, verbis ſuaviſſimis, & plane mellitis, *Regis* ſui propenſionem, in HENRICUM

Regem

Regem repræſentare, & aſpera quæque inter *Reges* duos lenire, & dulcorare conati ſunt; duas res ex hoc ſperantes. Quarum altera erat, ut *Regem* conſopirent, donec *Nuptiæ Britannicæ* eſſent conſummatæ; Hoc vero exiſtimabant, Rem eſſe unius tantum Æſtatis, & tanquam Fructum jam prope maturum, & cito decerpendum: Altera vero inſtar Fructus plurium Annorum erat, ut ſcilicet *Regis* HENRICI Animum, ita temperarent, ut Expeditioni *Italicæ* neutiquam eſſet impedimento. Conſiliarii *Angli* ſilebant; Illud tantummodo dicentes, ſe ſcire, *Legatos* Reſponſum minime expectaturos, antequam rem *Regi* ſuo retuliſſent. Atque ita Concilium dimiſſum fuit. Rex interim animi dubius erat, quid de Nuptiis *Britanniæ* judicaret. Liquido cernebat, *Regis Galli* Ambitionem eo ferri, ut *Ducatu* eo potiretur; Sed res prorſus mirabilis ei viſa eſt, *Gallum* in Familiam ſuam introducere velle, Nuptias controverſas & litigioſas, præſertim cum talem haberet Succeſſorem. Sed omnia ſimul perpendendo, *Britanniam* quidem ut rem perditam æſtimabat; Verum Negotium hoc *Britanniæ*, ut Anſam Belli cum *Gal-*

lia, arripere conſtituit; Et *Expeditionem Neapolitanam*, in promptu habere, pro Anſa Pacis, quando opus foret: Probe ſiquidem informatus erat, quanto Rex *Gallus* Expeditionis illius flagraret deſiderio. Poſtquam igitur ſæpius cum Concilio ſuo de re deliberaſſet; Animi autem ſui ſenſum parce aperuiſſet; *Cancellario* in Mandatis dedit Reſponſum quoddam formale, quod *Legatis* redderet; idque præſentibus reliquis Conſiliariis fecit. Sed poſtea, *Cancellarium* ſolum ad ſe vocans, juſſit eum tali Stilo verba facere, quæ convenirent Tractatui, qui in Fœderis rupturam deſiturus foret; Utque ante omnia caveret, ne ullo modo, Expeditionem in *Italiam* averteret. Paulo poſt, *Legati* ad *Concilium* accerſiti ſunt, ubi *Cancellarius* in hunc modum, locutus fertur.

DOmini *mei* Legati, *ex mandato* Regis, *reſpondeo Orationi* Domini Prioris, *eloquenti admodum & ornata, paucis & perſpicuis verbis.* Rex *minime oblitus eſt veteris ſui Amoris & Familiaritatis cum* Rege *veſtro. Commemoratione autem ejus non eſt opus. Nam ſi res inter eos, eodem maneant loco, bene habet; Sin*

Sin aliqua intervenerit Mutatio, ea verbis in integrum reſtitui non poteſt.

Quatenus ad Actionem Britanniæ; *miratur* Rex, Regem *veſtrum, ejus rei Mentionem facere, ac ſi illam, Meriti loco, apud* Regem *noſtrum duceret. Illud enim Meritum huc tantum redit, quod* Regis *noſtri opera uſus ſit, ad decipiendum unũ ex optimis ſuis Fœderatis. Quoad* Nuptias *vero,* Rex *ei rei ſe immiſcere minime vellet, ſi* Rex *Dominus veſter, Liturgia non Gladio, Matrimonium contraheret.*

Quatenus vero ad Actionem Flandriæ, *ſi* Burgundiæ *Subditi, à principio, per viam Supplicationis, veſtrum* Regem *appellaſſent, ut* Dominum *ſupremum, illud demum Speciem quandam Iuſtitiæ præ ſe ferre viſum eſſet. Sed nova prorſus erat Proceſſus Forma, ut Subditi* Regem *ſuum primo in cuſtodiam darent, & Officiarios ejus interficerent, & poſtea Querimoniam inſtituerent.* Rex *ait, ſibi è memoria non excidiſſe, quando ipſe cum* Rege Gallo, *ad* Scotos *(qui contra* Regem *ſuum Arma ſumpſerant) Legatos ſuos miſiſſet, ſe alio ſtilo locutos, atque prout* Reges *decebat, populares iſtos Motus, contra Principes ſuos, deteſtatos eſſe. Verum (* Domini *mei*

mei Legati) *has duas Actiones, in h*
ſtatu, Rex *noſter relinquit. Profitetur qu*
dem, ſibi, ex iis quæ à vobis dicta ſun
nullo modo ſatisfactum; Sed tamen ſe e
non tam graviter ferre, ut eorum reſpe
ctu, de Pace tractare recuſet, modo ali
conjunctim tractentur. Quantum vero a
Bellum Neapolitanum; & *Incœptum*
contra Turcas, Rex *expreſſe mihi man*
davit, ut dicerem; Se ex animo optare
ſuo bono Fratri Regi Galliæ, *ut Fortu-*
na, ejus ſpes, & Conſilia Honorifica, ex-
equet: Et quandocunque Regi *audire*
contigerit, Regem *veſtrum in* Græciam
trajicere paratum eſſe, ſicut hoc tempore
placuit Domino *veſtro dicere, ſe pacem à*
Rege *emendicare, ita tunc* Regem *no-*
ſtrum, à veſtro partem Belli emendica-
turum.

Iam vero, (Domini *mei Legati,*) *ha-*
beo inſuper, quæ vobis ex parte Regis *no-*
ſtri proponam. Rex *veſter,* Regem *no-*
ſtrum, quid ei proponendum aut peten-
dum eſſet, docuit. Dicis (Domine Prior)
Regi *veſtro decretum eſſe, Ius ſuum in*
Regnum Neapolitanum, *injuſte deten-*
tum, perſequi. Quod ſi non faceret, neque
Honorem ſuum illæſum conſervare, neque
Cauſſam talis deſidiæ Populo ſuo probare
poſſit.

oſſit. Hæc fuerunt ipſiſſima verba veſtra, uæ nō aliis verbis mellius exprimere poſ- um. Putate, (Domini *mei,*) Regem *no- trum eadem verba vobis regerere , circa* Normanniam , Gaſconiam , Andiam, *mo circa* Regnum Galliæ *ipſum. Si igi- ur* Rex *veſter conſenſerit, ut in hoc Tra- tatu, Ius* Regis *noſtri ad* Franciam *(aut altem Tributum eo nomine rependen- lum) ſimul in deliberationem veniat,* Rex *de cæteris quoque deliberare non ab- uit ; alias Tractatum longius producere ecuſat.*

L*Egati* hac re nova fere attoniti,non ſine Indignatione quadam reſpon- lerunt; Se minime dubitare,quin Gla- lius *Domini* ſui, Sceptrum ſuum facile oſſit defendere : Ac pro certo ſcire, *Regem* ſuum, nec poſſe, nec velle , ali- quid de Juribus *Coronæ Franciæ* immi- nuere, ſive in Territorio, ſive in Rega- ibus. Sed utcunque , res illas nimio najoris Momenti eſſe, quam ut ipſi de llis differerent,cum nihil ejuſmodi ha- berent in Mandatis. Ad quæ Conſi- iarii dixerunt tantum, *Regem* ab ipſis nullum aliud Reſponſum expectaſſe, ed Legatos proprios ad *Regem Gallum*

prope-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

propediem miſſurum. Injecta autem tanquam obiter, eſt Quæſtio, à quibuſdam ex Conſiliariis; Num forte *Rex Gallus* conſentire vellet, ut Nuptias *Britannæ* pro arbitrio diſponeret, cum Exceptione tamen ſive Excluſione, ne ipſe eam in Uxorem ducere. Cui Interrogationi *Legati* prudenter & caute reſponderunt: Rem illam à *Regis* ſui Cogitationibus tam procul abeſſe, ut de ea nihil dederit in Mandatis. In hunc modum *Legati* dimiſſi ſunt, præter unum *Priorem*. Secuti autem ſunt confeſtim *Regis Angliæ Legati* in *Galliam*; videlicet, *Thomas Ormondiæ Comes*, & *Thomas Goldenſtonus Prior Eccleſiæ Chriſti Cantuarienſis*. Interea *Lionellus, Epiſcopus Concordiæ*, ad utrumque *Regem* à *Papa Alexandro ſexto* miſſus eſt Nuncius de pace. *Alexander* enim ſe in arctum compulſum eſſe, & quaſi obſeſſum ſentiens, à Fœdere quodam, & Societate inter præcipuos *Italiæ Status* inita, ut nullus ei Aditus ad Familiam ſuam evehendam, (cujus rei Cupidtate immani flagrabat) pateret, Aquas in *Italia* turbare expetebat, ut in turbido felicius piſcaretur: Rete ſcilicet jaciens, non ex *Petri*, ſed ex *Borgiæ* Navi.

ſavi. Atque dubitans ne Metus ab *Inglis*, Expeditionem *Galli* in *Italiam* emorari poſſet, *Epiſcopum* hunc miſit, t res inter duos *Reges*, ſi poſſet, com-oneret. Qui primum ad *Regem Gal-um* ſe contulit, eumque bene anima-um (ut ipſe arbitrabatur) offendens, erſus *Regem Angliæ* perrexit, & *Lega-os Anglos* apud *Caletum* reperit. Poſt-uam cum iis collocutus eſſet, honori-ce in *Angliam* tranſuectus eſt, ubi a-ud *Regem* Mandata expoſuit. Attamen cet boni Ominis Nomen, ad pacem omponendam, ſortitus eſſet, nihil in-e ſecutum eſt. Etenim jam, Conſi-ium *Regis Galli* de deſponſanda Hære-e *Britanniæ*, diutius diſſimulari non oterat. Itaque *Legati Angliæ*, quo in tatu res eſſent, ſatis perſpicientes, do-num redierunt. *Prior* etiam *Trinitatis*, nonitus eſt hic in *Anglia*, ut diſcede-et, Qui poſtquam tergum vertit, mo-e *Pedantii* potius quam *Legati*, Petu-antiſſimum Libellum, verſibus Lati-nis, contra *Regem* ſparſit; Cui Rex (li-cet nihil haberet è Pedantio) Reſpon-ſum tamen Verſibus ſimiliter Latinis, ſcribi juſſit; in Perſona quidem *Regis* pſius, magno tamen cum vilipendio

Prio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Prioris; Cujus Genio & Petulan[illegible], tanquam facetiis Scurræ, ſe oblectab[illegible]. Circa hoc tempus etiam, natus eſt *R*[illegible] Filius ſecundo-genitus HENRICUS, [illegible] poſtea regnavit. Secuta eſt paulo p[illegible] Nuptiarum Solennizatio, inter *Ca*[illegible]*lum* & *Annam Britanniæ Ducißam*, cu[illegible] qua *Carolus Ducatum Britanniæ*, n[illegible]mine Dotis, accepit; *Maximiliani* [illegible]lia paulo ante domum remiſſa. Qu[illegible] poſtquam ad aures *Maximiliani* perv[illegible]niſſet, qui illud nunquam crediderat, antequam peractum eſſet; Quique [illegible] ſeipſo decipiendo principales ſemp[illegible] partes obtinebat; (etſi hoc quidem [illegible] negotio *Rex Gallus* partes ſecundas [illegible]leganter ſuſtineret) atque Cogitati[illegible]nibus ſuis ſurſum deorſum agitans [illegible] revolvens: quale hoc eſſet, ut ipſe un[illegible] Ictu, duplici autem Ludibrio, tam N[illegible]ptiis propriis, quam Nuptiis Filiæ ſua[illegible] dejiceretur, (ex quarum utriſque ma[illegible]gna ſibi & ſublimia auguratus erat)pa[illegible]tientiam omnem amiſit; atque abj[illegible]ciens Reverentiam illam atque decus [illegible] quod magni *Reges* (etiam cum Sangui[illegible] eorum maxime effervеſcat) mutuo ſer[illegible]vare debent, *Regis Galli* Perſonam & [illegible] Facta, acerbiſſimis Conviciis proſcidit[illegible]

I quanto Factis minus poterat, tanto
erbis intemperantior, quaſcunq; po-
trat excogitare contumelias,in *Regem*
arolum effudit ; ajens, Eum, inter o-
mes ſub Sole Homines , eſſe maxime
rfidum ; Illumque Monſtrum quod-
m Nuptiarum, peperiſſe , ex Raptu
dulterio commiſtum ; Quod juſtiſſi-
o *Dei* Judicio (ut ajebat) decretum
at, ut (Nullitate hujus Matrimonii
ti mundo conſpicua) poſteri Perſonæ
m indignæ in *Gallia* non regnarent.
t ſtatim *Legatos*, tam ad *Regem Angliæ*,
uam ad *Regem Hiſpaniæ*, expedivit, qui
os ad Bellum &Fœdus offenſivum in-
iadum contra *Gallum* excitarent ; Se
m magnis Copiis in Bellum adfutu-
m pollicitus. Hinc *Rex Angliæ* (etſi
ropria inſiſtens via) Parlamentũ ſuum
onvocavit, *Regni* ſcilicet Anno ſepti-
o, & in primo Solennitatis Die , (in
olio ſuo ſedens)ipſe ad hunc modum,
Conventu Ordinum, locutus eſt.

PRoceres *mei, & vos Populi* Deputa-
ti ; *Cum Bellum* Britannicum *inſti-*
uiſſem, per Locum tenentem *meum ge-*
endum, allocutus ſum vos per Cancella-
ium *meum* ; *Nunc vero, cum decreve-*
rim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rim Bellum Franciæ *inferre , in Perſo*[n]
propria, rem vobis ipſe exponam. Bellu[m]
illud,ad Fœderati noſtri Ius defendendu[m]
ſpectabat ; Hoc vero ad Ius proprium n[o]-
ſtrum vindicandum & recuperandum. [Il]-
lud caſu fortuito terminatum eſt; Hoc
victoriam deſiturum ſperamus.

Rex Gallus *Orbem Chriſtianum pe*[r]-
turbat. Quæ poſſidet, ſua non ſunt, & t[a]-
men ulteriora appetit. Britanniam *in D*[i]-
tionem ſuam redegit. Rebelles Flandri[æ]
contra Regem *ſuum fovet;* Italiæ *min*[a]-
tur. Quatenus ad nos ipſos, à Diſſimul[a]-
tione exorſus ad Neglectum proceſſit ,
Neglectu , ad Contumeliam, Fœderat[os]
noſtros invaſit : Tributum noſtrum ſo[l]-
vere renuit: Vt verbo dicam, Bellum quæ-
rit. Non ſic Pater *ejus, ſed Pacem à nob*[is]
petijt: Quod etiam Rex *iſte fortaſſe facie*[t],
poſtquam Conſilium ſanum, aut Temp[us]
ipſum, eum proſpicere rebus ſuis docueri[t],
quemadmodum Pater fecit.

Interim Ambitionem ejus, in Commo-
dum noſtrum convertamus: Neque Num-
mulis paucis, Tributi *aut* Recognitioni[s]
nomine, contenti ſimus; ſed (divino fa-
vore innixi) de Iure noſtro, ad Regnum
ipſum Galliæ, *Armis experiamur; Memo*-
res plane , Regem Franciæ *in* Anglia
quon-

ondam Captivum; *Rurſus*, Regem An-
gæ *in* Gallia *coronatum*, *Majores no-*
ſtros vidiſſe. Fœderati *noſtri nullatenus*
ſunt diminuti. Burgundia *hodie potentio-*
manu regitur, quam unquam antehac,
que magis unquam irritata fuit. Bri-
nnia *quidem nobis auxilio eſſe non poſ-*
ſ; *Eis tamen nocumento futura eſt. No-*
Provinciæ *Imperio additæ, Oneri ma-*
ſunt, quam Robori. Qui res novas mo-
i ſunt, in Regno *ipſius non ignobiles,*
ebeii, aut titularii Impoſtores extite-
nt, ſed Gradus ſublimioris. Rex Hiſpa-
æ (*ne dubitetis*) *nobiſcum conjunctus*
it, incertus quo Regis Galli *Ambitio*
ogreſſura ſit. Sanctus Pater *noſter* Pa-
Tranſmontanos in Italia *non libenter*
idet. Verum hic de Fœderatis Sermo, in
onſiderationem recte venire debet, in
omputationem autem minime. Abſit e-
im, ut Angli *Ius ſuum in* Galliam *aſſe-*
re non valeant, niſi aliunde adjuti.

In Præliis Creſſei, Pictavii, Agincurti,
ſi abſque Auxiliis ſtetimus. Gallia *Po-*
ulo maxime abundat, Militibus haud
em. Stabiles Peditum Phalanges, & Co-
ortes, nullas habent. Equitatu certe u-
untur bono, verum Copiæ Equitum in
Bello defenſivo, minoris ſunt uſus; ubi
Actio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Actiones Belli ab Invadentis electi
pendent. Diſcordiæ noſtræ ſolæ in Ca
fuerunt, quod Regnum Galliæ, *perdi-*
rimus: Atque (Deo *annuente) P*,
quæ nunc domi fruimur, idem reſtitue.
Deus *hucuſque Gladio meo affuit. H*
tempore, quo Regnum *tenui, malos Su-*
ditos extirpare, & bonos probare, mi
contigit. Populus jam meus, & Ego,
tis nos invicem novimus, quod Confide-
tiam parit. Quod ſi Sanguis aliquis pr-
vus aut infenſus in Regno reliquus ſit, H-
norificum Bellum externum, remediu
fuerit optimum, ad eum expurgandu
aut rectificandum. In Negotio hoc magn
& arduo, Conſilio & Auxilio veſtro m
juvate. Si cui veſtrum, Filium ſuum
Equitem Auratum cooptari, contigeri
Auxilium illi, à Tenentibus ſuis, Lege d
betur. Hæc vero quæ agitur Res, ad H
norem & Calcaria Regni *ſpectat, cuju*
ego Parens ſum, atque ad illud non ſolun
tuendum, verum etiam amplificandun
Regio *munere obligatus. Quantum ver*
ad Pecunias, illæ Hominibus tenuiori
Fortunæ non imponantur, ſed iis ad quo
Belli ipſius Commoda aliquatenus perve-
nire poſſint. Gallia *Eremus non eſt: Ego*
vero, qui me Regem *frugi profiteor, ſpero*
mi

n effecturum, ut Bellum poſt initia ſe ijum alat. Ite in Conſilium, in Dei *nome, neque temporis jacturam facite; Enim hujus Negotii gratia ſolius, hoc* Frlamentum *convocavi.*

IN hunc modum Rex locutus eſt. Veruntamen, etſi magnam Alacritatn, ad Bellum inferendum, non ſoln *Parlamento*, & *Aulæ* ſuæ, verum eam *Concilio* ſuo *ſanctiori*, (exceptis cobus *Epiſcopis*, & paucis aliis) oſtenďet, nihilominus, in ſecreto ſuo, ad *Illum Gallicum*, Animum non adjecit. ritas autem rei ſic ſe habuit. Mercatram quandam inſtituebat *Rex*, Belli Imas cum pecuniis permutandi. Satis iebat, *Galliam*, hoc tempore, in omnibus ſuis Partibus fuiſſe redintegram, neque à multis retro Annis, tanta ptentia floruiſſe. Vidit etiam, expentia edoctus, atque exemplo Copiam in *Britanniam* paulo ante miſſam, *Gallos* non ignorare, qualis optia res Belligerandi cum *Anglis* ratio; mirum, ut Prælii Aleæ rem non comitterent; ſed eos Obſidione Oppidoim, & Caſtris metandis, in locis oportunis & munitis, fatigarent. *Iacobum*

bum Tertium Scotiæ Regem ſibi fidiſſimum periiſſe meminerat. *Iacobum* autem *Quartum*, qui ſucceſſerat, *Galli* addictiſſimum, adverſus ſe malevolum noverat. Conjunctionibus autem *Ferdinandi Hiſpanniæ*, & *Maximiliani* parum fidebat. Alteri enim Copiæ aderant, voluntas deerat; Alteri contra voluntas aderat, deerant Copiæ. Præterea *Ferdinandus*, tunc noviter reſpirare cœperat à Bello *Granadæ*; Et cum *Gallia*, hoc ipſo tempore, negotiabatur, circa Reſtitutionem *Provinciarum Ruſſigniani* & *Perpigniani*, paulo ante oppignoratarum. Neque etiam penitus ſine Metu erat, à Motibus inteſtinis, quos cum ſemper præſens compeſcere ſolitus eſſet, minime volebat, ut ſe in Partibus tranſmarinis, Bello implicatũ deprehenderent. Quare, cum Belli difficultates, & Incommoda recte perpendiſſet, ſecum animo volvebat, qua tandem ratione, duo, quæ expetebat, obtinere poſſet. Primum erat, quomodo, ex Bello denunciato & inchoato, utilitati ſuæ inſerviret; Alterum, quomodo ſe à Bello, cum opportunum foret, ſalvo Honore, ſubduceret. Utilitatem & Emolumentum, duobus modis au-

is aucupabatur. A *Subditis* ſuis propter
ellum, ab *Hoſtibus* propter Pacem,
nquam Mercator prudens, qui lu-
um facit, tam ex Mercibus Exporta-
s, quam ex Importatis. Quantum ve-
o ad Honoris Conſiderationem, ne
ama ſua paulo ad metas hæreret, ſi à
ello deſiſteret, recte ſecum cogitabat;
Quod ſicut Auxiliis *Ferdinandi*, & *Ma-*
imiliani, fidere ſecure non poſſet ad
elligerandum; ita alterius impoten-
am, alterius vero Duplicitatem, & mi-
us ſincera Conſilia ſemper præſto ha-
iturus eſſet, ad Pacem excuſandam.
Hæc omnia prudentiſſime prævidit, nec
inus artificioſe executus eſt; Unde o-
nia ex voto, veluti in gremiũ ſuum,
lacide delapſa ſunt.

Interea *Ordines Parlamenti*, ſine mo-
a, flammam conceperunt, inde ab an-
quo Belli *Gallici* cupidi, atque etiam
ræſente occaſione excitati, ut hono-
em *Regis* & *Regni*, ex Amiſſione *Bri-*
annia (ut putabant) imminutum, re-
ararent. Itaque magna cum alacritate
onſilium *Regi* dederunt, ut Bellũ cum
Gallis ſuſciperet. Quamvis autem *Par-*
amentum, ex prima & ſecunda Nobi-
tate, una cum Civibus & Burgenſibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

principalibus, conſiſteret; attamen j.
ſte admodum, & cum dignitate, potiſ
ad Populum (cujus Deputati eran)
quam ad privatas ſuas Fortunas reſp.
cientes; quin & *Regis* moniti mem.
res, in hoc conſenſerunt, ut Contrib.
tio, (quam *Benevolentiam* appellabar
ab Opulentioribus tantum exigeretu
Hoc Contribuendi Genus, (dictum *B*
nevolentia;) ab *Edvvardo Quarto* exc
gitatum fuerat; Ob quod invidiam m
gnam ſuſtinuit; Poſtea vero à *Rege R*
chardo Tertio, per ſuffragia Ordinur
damnatum fuit & abolitum, quo gr
tiam apud Populum iniret; Jamque
Rege denuo introductum eſt, ſed tame
accedente Auctoritate *Comitiorũ*: H
enim tempore *Edvvardi Quarti* defui
Hac autem ratione, Summas Pecuni
rum ingentes corrogavit: Ita ut *Civ*
tas Londini (etiam illa ætate) novi
mille Libras, & amplius, contribu
rit; Præcipue à Locupletioribus co
latas. Traditur *Mortonum Cancell*
rium Dilemma quoddam excogitaſſ
quo *Benevolentiam* iſtam in majus au
geret; Quod alii *Furcam* ejus, alii *H*
mum nominabant: Etenim mandat
Commiſſariorum, ad *Benevolentiam* ex

gen

gndam aſſignatorum, inſeri voluit; ut ſncidiſſent in Homines frugi & parſi-nniæ deditos, illos monerent, 'Fieri rn poſſe, quin illi Pecuniis abunda-rit; quod magnos ſumptus non fa-cent: Si vero in eos, qui liberalius verent, itidem dicerent; Illis Pecuni-ris proculdubio ſuppetere, ex impen-ſ quas faciebant, conſpicuum eſſe: Ita troſque captabat.

Hæc *Comitia* mere erant Militaria: eque enim aliud tractabant, quam eclarationem Belli contra *Galliam* & *otiam*, cum aliquibus Statutis eo ten-entibus. Veluti circa ſeveram Animad-vrſionem in Capitaneos, qui aut ſti-pndia Militum Mortuorum, vel Ab-ſntium, in rationes ſuas referrent, aut eam Stipendia Militum detinerent. ſvere etiam ſancitum eſt contra Mili-ts, qui poſt Delectum habitum, ſine lcentia ſe ſubtraherent. Etiam Prote-ıones, quæ prius Lege Communi in u erant, pro iis qui militabant, Sta-to roboratæ ſunt. Atque alio Statu-, Porta patefacta eſt omnibus, qui trras ſuas vendere vel oppignorare llent, ne aliquid inde pro earum A-nationibus *Regi* ſoluerent, ut ſum-

ptui in Militiam & uſus Belli ſufficerent. Poſtremo edictum eſt, ut omne *Scoti* ex *Anglia* abſcederent. Lata etiam eſt Lex, ut Exemplar Ponderũ & Menſurarum, quod in *Scachario Regis*, ut authenticum, repoſitum eſt, in univerſum Regnum diſpergeretur; & Pondera atque Menſuræ ubique ad eam Normam examinarentur, & reducerentur. Ali etiam nonnullæ minoris momenti ſimiliter latæ.

Poſtquam *Parlamentum* finitum eſſet (quod ad breve tempus duraverat) *Rex* ſe accinxit ad Apparatum in omnibus inſtruendum, pro Bello *Gallico*. Neque tamen interea Res *Maximiliani* neglexit, pro motu *Flandriæ* ſedando, Auctoritate *Maximiliani*, inter Subditos ſuos, reſtituenda. Eo enim tempore, *Dominus Ravenſtonus*, non tantum Subditus rebellis, ſed & Servus Proditor, (eoque maliciosior & violentior) adjutus Copiis *Brugarum*, & *Gandavi* Oppidum atque Caſtella ambo *Sluj*... ceperat, ut ſuperius diximus. Et poſtquam, (Opportunitate uſus Portus i... lius,) Naves quaſdam & Lembos co... giſſet; cœpit Piraticam quandam exe... cere, prædando & ſpoliando, & in C... ptivit

pvitatem abducendo, Naves & Rates
o nium Nationum , quæ per illas O-
rſnavigabant , verſus Nundinas *An-
terpiæ*, vel aliquam partem *Brabantiæ*,
Zandiæ , & *Frizlandiæ* ; Commeatu
ſæper adjutus ex *Picardia* , præter eũ,
qem percipiebat ex *Sluſia* , & Regio-
nus circumjacentibus , & ex præda
ppria. *Galli*, eum Perpetuo , ſed in
oculto, adjuvabant ; Ipſe quoque (ut
omnes ſolent, qui partes ſubinde alter-
rrunt) ſe ſecurum minime putabat,
ii in tertiæ alicujus Perſonæ Prote-
conem ſe reciperet.

Fuit autem Oppidum quoddam par-
vm, duobus miliaribus diſtans à *Bru-
g* , verſus Mare , dictum *Damnum* ;
quod Propugnaculum fuit *Brugarum*,
ad eum aditum præbebat , & ad *Slu-
ſ* quoque res utile eſſe poterat. Hoc
ppidum *Rex Romanorum* ſæpius ten-
rat (non quod Oppidum ipſum tanti
at, ſed ut *Brugas* ſuffocaret , & Maris
ommoditate privaret)atqui irrito ſem-
er conatu. At ſub idem tempus, *Dux
xoniæ* in *Flandriam* advenerat , pro
rbitro ſe gerens , ad res inter *Maxi-
ilianum* & Subditos ſuos componen-
as, revera tamen *Maximiliano* impenſe

favens; Sub hoc Neutralitatis, & Tr
ctatus prætextu, ad *Brugas* profect
eſt; à Magiſtratibus *Brugarum* peter,
ut in urbem ei pacifice ingredi licere,
cum Comitatu tali Armatorum, qual
Dignitati ſuæ conveniret; Quos
plures ſecum adducere par erat, ob S
curitatem ſuam, in Loco ubi omn
Armis ſtrepebant: Simul etiam eis in
timans, ſe multa habere, magni pro
ſus Momenti, quæ cum illis commun
caret in commodum ipſorum. Quo
poſtquam impetraſſet, Impediment
ſua & Epiſtathmos ante ſe miſit, qu
Hoſpitium ei appararent; Ita ut Mili
tes ſui, ordine inſtructi, urbem intra
verint, ipſe autem ſequeretur. Qui a
gmen ducebant, de Diverſoriis & Ho
ſpitiis percontabantur, ac-ſi in anim
haberent, in ea urbe pernoctare; Atque
hoc modo perrexerunt ad portam ur
bis, quæ verſus *Damnum* recta duce
bat; Cives autem *Brugarum*, mirabun-
di tantum eos ſpectabant, neque tran-
ſitu arcebant. Præfecti etiam & Inha-
bitantes apud *Damnum*, nihil mali ſu-
ſpicabantur, ab aliquibus qui à *Brugis*
venerant, atque Copias à longe aſpi-
cientes, eas in auxilium ſuum à *Gallis*
ſub-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſbmiſſas credebant, qui pericula ali-
ua nova illis intenta noſſent. Itaque
l hoſtile, niſi ſero nimis, metuentes,
os in Oppidum ſuum admiſerunt. Qua
erte Fraude potius quam Stratage-
mate, Oppidum *Damnum* captum eſt;
urbs *Brugarum* damno affecta, ma-
na cum Civium contriſtatione.

Dux Saxoniæ, capto *Damno*, ſtatim
d HENRICUM *Regem* miſit, certiorem
um faciens, *Sluſiæ* maxime, & *Domino*
Ravenſtono imputari debere, quod Re-
bellio *Flandriæ* adhuc arderet: Quod-
que ſi *Rex Sluſiam* ex parte Maris obſi-
dere vellet, ſe certe Terra illam obſi-
dere paratum eſſe, atque hoc modo
Medullam ipſam Belli ſe extracturos.

Rex Auctoritatem *Maximiliani*, apud
Subditos ſuos munire cupiens, (ut frœ-
no *Galliæ* eſſet;) atque etiam Mercato-
rum ſuorum querelis commotus, eo
quod Mare Navibus *Ravenſtoni* mul-
tum infeſtaretur; *Edvvardum Poynin-
gum*, Equitē Auratum, virum ſtrenuum,
& qui antea bene res geſſerat, confe-
ſtim miſit, cū duodecim Navibus Militi-
bus, & Tormentis, bene inſtructis, ut
Mare liberarent, & *Sluſiam* ab ea parte
obſiderent. *Angli* his Copiis non tan-

tum *Ravenſtonum* veluti in Ergaſtu lum compulerunt, ita ut ſe nullam i partem commovere poterat; & ſimili ter maritimam *Sluſiæ* partem obſidion cinxerunt; verum etiam, unum ex *Ca ſtellis Sluſiæ* adorti ſunt, atque inſultun per dies viginti ſubinde renovarunt (ſub refluxum Maris ſemper è Navi bus exeuntes) ita ut magnam cæden eorum, qui Caſtellum defendebant, fa cerent, qui aſſidue, ut eos repellerent, pugnabant; licet ex parte etiam *Anglorum*, quinquaginta viri cecidiſſent, inter quos fuit Frater *Comitis Oxoniæ*.

Sed Obſidione *Sluſianos* arctius quotidie premente; & utroque Caſtello (quæ præcipua Oppidi Robora fuerunt) afflicto, altero per *Saxoniæ Ducem*, altero per *Anglos*; & Ponte quodam Scapharum, quem *Ravenſtonus* inter utrumque Caſtellum extruxerat, ut alterum alteri ſuppetias ferre poſſit, noctu ab *Anglis* incenſo; *Ravenſtonus* amplius Oppidum ſe tenere poſſe plane deſperabat: Itaque tandem Caſtella *Anglis*, Oppidum autem *Duci Saxoniæ*, per Compoſitionem, dedidit. Quo facto, *Dux Saxoniæ*, & *Poyningus*, cum *Brugenſibus*, ut ſe *Maximiliano* Domino ſuo

r ſuo ſubmitterent, egerunt; Quod
pulo poſt *Brugenſes* fecerunt, ſolven-
ts magna ex parte Belli impenſas; un-
c *Germani* & *Angli* dimiſſi ſunt. Exem-
lum *Brugarum*, reliqua Oppida quæ
fecerant, ſecuta ſunt; ita ut *Maxi-*
ilianus à Periculo jam liber eſſet, ab
digentia autem (prout ipſe res ſuas
dminiſtrabat) nunquam: *Poyningus*
ro (poſtquam aliquot dies apud *Slu-*
m moratus eſſet, donec res in tuto
ſent) ad *Regem*, tunc *Bononiam* obſi-
entem, reverſus eſt.

Circa hoc tempus, venerunt Literæ
Ferdinando & *Iſabella Regibus Hiſpa-*
ia, quæ ſignificarant debellatum jam
ſſe cum *Mauris* apud *Granadam*: Quod
acinus per ſe tam memorabile, *Ferdi-*
andus (cui in more erat, nullam ex
irtutibus ſuis, male repræſentando
bſcurare) Literis ſuis, fuſe admodum
 magno verborum ornatu depinxe-
at, cum omnibus circumſtantiis, & re-
igioſis Ceremoniis, & Magnificentiis,
uæ in receptione ejus *Regni* fuerant
dhibitæ. Inter alia commemorabat,
uod ab Ingreſſu ſuo in Urbem abſti-
ebat, donec Crucem ſuper altiſſimam
Granadæ Turrim erectam, à longe vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

diſſet, unde Solum ipſum redditū fu-
ſet *Chriſtianum:* Quodque etiam, an-
tequam ingreſſus eſſet, Homagium f-
ciſſet *Deo* è faſtigio Turris, per Patre-
patratum proclamando, ſe recogno-
ſcere & confiteri, *Regnum* illud ſe recu-
peraſſe, Auxilio *Omnipotentis Dei*,
Glorioſæ Virginis, & *Beati Apoſtoli Iaco-
bi*, & *Sancti Patris Innocentii Octavi*:
Egregiam ſibi inſuper operam præſtan-
tibus, *Prælatis*, *Nobilibus*, & *Populis* ſui:
Quodque è Caſtris pedem non moviſ-
ſet, donec Exercitum exiguum *Marty-
rum*, ad numerum Septingentorum, &
amplius, *Chriſtianorum* (qui in vincu-
lis, & crudeliſſima ſervitute *Maurorū*
permultos annos vixerant) ante ocu-
los ſuos tranſire vidiſſet, pro Redem-
ptione ſua gratias agentes, & Hym-
num canentes; Atque una Tributum
Deo ſolviſſet per Eleemoſynas, qua
ſingulis largitus eſſet, propter ſuam in
Vrbem Receptionem. Hæc in Literi-
inſerta erant, cum aliis multis Cære-
moniis, plenis ſacræ cujuſdam Oſten-
tationis.

Rex (qui ſemper in omnibus Actio-
nibus religioſis, Conſortio & Chore
eorum, qui illas celebrabant, ſe liben-
te-

:r adjungere conſueverat, & ex Genii
ii inclinatione, *Regi Hiſpaniæ* addictus
rat, (pro modulo Amoris quo *Reges*,
lter alterum, proſequi poſſint) partim
b *Virtutes* ejus, partim ad Potentiæ
Gallorum Libramentum, his Literis re-
eptis, ſtatim *Magnates* & *Prælatos* ſuos,
ui circa *Vrbem* & *Aulam* manebant,
na cum *Majore* & *Senatu Londinenſi*,
nagna cum ſolennitate, Ædem *D. Pau-*
i adire juſſit, ut ibidem Declaratio-
iem, à *Cancellario*, jam *Cardinale* fa-
to, audirent. Poſtquam conveniſſent,
Cardinalis in ſupremo gradu Aſcenſus
d Chorum ſtans; *Nobiles* omnes, *Præ-*
atos, & *Magiſtratus Civitatis*, juxta
gradus in imo manentes, allocutus eſt;
declarans eos, illo conſecrato Loco, ex
Regis mandato, conveniſſe, ut *Deo* can-
tarent Canticum Novum. Nam per
plures jam Annos, *Chriſtiannos* ajebat
nullas Provincias novas, aut Territo-
ria, à *Saracenis*, & *Mahumetanis* eri-
puiſſe; Neque *Chriſtiani Orbis* Termi-
nos protuliſſe: Hoc vero jam factum
eſſe Virtute & auſpiciis *Ferdinandi* &
Iſabellæ Regum Hiſpaniæ; Qui (in No-
minis ſui Decus immortale, & gloriam)
Regnum magnum & Opulentum *Gra-*
nadæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

nadæ, una cum *Vrbe* populoſiſſima & potentiſſima ejuſdem nominis, recuperaſſent à *Saracenis*, qui poſſeſſionem ejus, per Septingentos Annos, & amplius, uſurpaverant. Itaque ab hoc Cœtu, & *Christiano Orbe* univerſo, gratias maximas *Deo* agendas eſſe; Ac celebrandum etiam nobile hoc & inſigne Facinus *Regis Hiſpaniæ*; Qui certe hoc nomine, non tantum illuſtrem victoriam obtinuiſſe, ſed etiam Apoſtolico munere perfunctum eſſe, merito cenſeri poſſet; quod ſcilicet Provincias novas *Christianæ Fidei* aggregaſſet: Tãto magis, quod victoria hæc, abſque multa ſanguinis effuſione, parta eſſet. Unde bene ſperare liceret, lucrum demeti poſſe, non tantum Territorii, ſed innumerarum Animarum in *Eccleſiæ Christi* augmentum; quandoquidem tam multos *Deus* pro ſua Bonitate vivere voluiſſet, ut demum converterentur. Tum vero *Cardinalis* retulit res maxime memorabiles, quæ in victoria potiunda intervenerunt. At Oratione ejus finita, Cœtus univerſus, ſolenni Proceſſione, *Hymnum Te Deum* cecinerunt.

Non multis diebus ab hac Solenni-

tate,

t:e, *Rex Feſtum Sanctorum Philippi & Iobi*, apud Palatium ſuum de *Shine*, nnc *Richmondiam* dictam, celebravit; u, ut Sanguis Aulicorum & Juventu- tinonnihil incaleſceret, ſpectacula e- dlit magnifica *Haſtiludiorum*, & *Tur- mmentorum*, & hujuſmodi Pugnarum ubratilium, per totum illum Men- ſn. In quibus Ludis contigit, ut *Iaco- bs Parkerus* Eques Auratus, & *Hugo Vughanus* (unus ex *Regis* Oſtiariis) in- t: ſe altercantes de Inſignibus quibuſ- cm, quæ *Rex Ceremoniarum* dederat *Vughano* geſtanda, Haſtis decertare cnſenſerunt. Et infortunio quodam taleæ pravæ, quam *Parkerus* portabat, pimo curſu, in ore percuſſus eſt, ita ut lngua ejus Gutturi fere affigeretur, ude ſubito, in ipſo loco animam ef- lvit. Quod Factum, propter Contro- rſiam præcedentem, & Mortem ſe- tam, habitum eſt vulgo, ut Mono- :achia pro Deciſione Juris. *Rex* ſub :em Æſtatis, poſtquam Copias ſuas, ibus *Galliam* eſſet invaſurus, præpa- ſſet (ſed minime congregaſſet) miſit rſvvicum (jam factum ejus *Eleemoſy- rium*) & *Ioannem Riſleium* Equitem uratum, ad *Maximilianum*; Qui ſigni- fica-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ficarent ei, *Regem* jam arma cepiſſe, & ad trajiciendum in *Galliam* paratum [illegible] ſe, ſolumque expectare ut ab eo c[illegible]tior fieret, quo loco & tempore Cop[illegible] ſuas cum Copiis *Regis* conjunctu[illegible] foret, prout promiſerat per Legatu[illegible] ſuum *Countebaltum*.

Legati Angliæ, cum ad *Maximilianu[illegible]* adventaſſent, Facultates ejus & Pol[illegible]citationes, longo intervallo inter [illegible] disjunctas repererunt; Cum omnin[illegible] ei deeſſent Pecuniæ, Milites, Arm[illegible] quæ tantæ Expeditioni ſufficerent. *Maximilianus* enim, cum neutram Alaru[illegible] ſuarum integram haberet, (quonia[illegible] *Patrimoniũ* ſuum *Auſtriæ* ad eum no[illegible] dum devenerat, Patre ſiquidem adhu[illegible] vivo; Atque ex altera parte, *Territoria* ſua *Matrimonialia*, partim *Duciſſ[illegible] Viduæ* in Dotem ceſſerant, partim re[illegible]centibus Rebellionibus exhauſta eran[illegible] Copiis ad Bellum neceſſariis, plane de[illegible]ſtitutus erat. Neque hoc non viderun[illegible] *Legati*, ſed prudente conſilio ſatius eſſ[illegible] duxerunt, *Regi* hoc per Literas ſignificare, quam ab Aula *Maximiliani* diſce[illegible]dere, antequam *Regis* mentem circ[illegible] hanc rem cognoviſſent; eo magis, quo[illegible] *Maximilianus* ipſe, nihil de Magnilo[illegible]

quii[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ciis ſuis detrahebat, ſed eos Reſpon-
ſ, quæ rem indies differebant, detine-
t; Adeo ut moræ juſtam cauſſam ha-
re viderentur. *Rex* (qui hoc fore præ-
ſerat, & Eventum Negotii ſui uſque
principio præceperat) ad *Legatos* re-
ripſit, Diſcretionem eorum in Reditu
fferendo laudans; Simulque jubens,
quo in loco *Maximiliani* res eſſent,
dulo occultarent, donec ab ipſo ulte-
ora Mandata recepiſſent. Ipſe inte-
m, ad Expeditionem ſuam *Regale min*
alliam accingebatur; Nuncium hunc
e Inopia, & puſillis Viribus *Maximi-*
ani, ad tempus ſupprimens.

Jam Exercitus magnus & potens
ondini convenerat: In quo erant, *Tho-*
as Marchio Dorceſtriæ, Thomas Comes
rundeliæ, Thomas Comes Derbiæ, Geor-
ius Comes Salopiæ, Edmundus Comes
uffolciæ, Edvvardus Comes Devoniæ,
eorgius Comes Cantii, Comes Eſſexiæ,
homas Comes Ormondiæ, cum magno
umero *Baronum, Equitum Auratorũ,*
& aliorum Virorum Eminentiorum;
Inter cæteros autem memoratur *Ri-*
chardus Thomas merito celebratus, ob
Cohortes pulcherrimas, quas adduxit
è *VVallia.* Univerſus Exercitus nume-
rum

rum viginti quinqueMillium Peditum, & Mille Sexcentorum Equitum complevit. Quibus Copiis *Rex* (conſtanter ſe gerens in Delectu *Ducum* ſuorum) præfecit *Iaſparum Ducem Bedfordiæ*, & *Ioannem Comitem Oxoniæ*, ſub Perſona ſua propria. Nono *Septembris*, octavo*Regni* ſui Anno,à *Grenovico* movit, verſus Mare: Mirantibus omnibus, quod Tempeſtatem illam Anni elegiſſet (cum jam Hyems adeſſet) ad Bellum inchoandum: Quidam autem, hoc in ſignum trahebant, Bellum minime diuturnum futurum. Attamen *Rex* contrarium credi voluit,inquiens ; Se, cum Bellum ejus generis inſtituiſſet, quod non Opus unius Æſtatis futurum eſſet, ſed abſque termino præfixo, *Regni Galliæ* ſubjugationem, pro periodo haberet, non curare,quo Anni tempore inciperet; Præſertim,cum *Caletum* à tergo haberet,ubi,ſi ratio Belli poſtularet, hyemare poſſit.Sexto *Octobris*, apud *Sandovicum* Naves conſcendit, eodemque die *Caletum* appulit, qui locus deſignatus erat, ubi Copiæ univerſæ convenirent: Verum in Itinere verſus Mare (in quo ob cauſſam quã nunc memorabimus, hærebat diutius)

lite-

iteras à Domino *Cordeſio* recepit: Qui,
uo violentior fuiſſet in Negotio Belli
ontra *Anglos*, eo in tractanda pace ſin-
erior habebatur; Qui etiam alias Ho-
no verax, & pectoris aperti, exiſtima-
atur. His Literis, Pacis Conditiones
 parte *Regis Galli* proponebantur, quæ
egis HENRICI Guſtui non prorſus e-
ant ingratæ: Verum negotium iſtud
acis, à principio, mirabili artificio oc-
ultatum eſt. Quamprimum *Rex Cale-*
um veniſſet, Pacis Auræ lenes flare cœ-
erunt. Primum enim *Legati Angli*, ad
Maximilianum miſſi, è *Flandria* redie-
unt; *Regemque* certiorem fecerunt,
um à *Maximiliano* Auxilia neutiquam
perare poſſe, quod ad Bellum prorſus
mparatus erat. Voluntatem ſane ei
adeſſe, Pecunias deeſſe. Hæc autem,
quæ ferebant *Legati*, nota facta ſunt
Exercitui, & undique ſparſa. Quamvis
autem *Angli*, eo Nuncio allato, Ani-
mos nihil demiſerunt; Necnon moris
ſit apud Milites, ex malis Nunciis, ma-
gis fieri alacres & erectos, & magnifi-
centius loqui; nihilominus loco Præ-
parativæ erat ad pacem. Hunc Nun-
cium è *Flandria* excepit Nuncius ex
Hiſpania, (ita enim *Rex* rem diſpoſue-
rat)

rat) *Ferdinandum* & *Iſabellam Hiſpan*
Reges, pacem cum *Rege Carolo* feciſſe
Carolumque iis Provincias *Ruſſignian*
& *Perpigniani* reſtituiſſe, prius à *Ioann*
Rege Arragoniæ, Patre *Ferdinandi Hi*
ſpaniæ, pro tercentum mille Coronati
oppignoratas; Quæ Summa, per han
pacem, gratis ei remiſſa eſſet. Hoc e
tiam, ad pacem HENRICI cum *Gall*
promovendam, eleganter viam ſtravit
tum quia Fœderatus tam potens (qua
lis fuerit *Ferdinandus*) ſe ſubtraxerat
tum quia Pacis emptæ præclarũ exem
plum exhiberet, ita ut *Rex* Pacis non
futurus eſſet Mercator ſolus. Inter ha
auras Pacis, *Rex* ſe non difficilem præ
buit, ad pacem tractandam; Conſen
ſitque, ut *Epiſcopus Exoniæ*, & Dominu
Daubeneius Præfectus *Caleti* colloque
rentur, cũ *Domino Cordeſio* ſuper Tra
ctatum Pacis. Ipſe tamen, cum Exerci-
tu ſuo, decimo quinto *Octobris*, à *Ca-*
leto movebat, & poſt quatuor dies *Bo-*
noniam obſidere cœpit.

Durante Obſidione *Bononiæ*, (qua
ad menſem fere producta eſt) nil me-
morabile intervenit: Solummodo, *Ioan-*
nes Savagius Eques Auratus, vir fortis
dum Muros urbis, inſpiciendi gratia

circum-

circum-equitaret, interfectus eſt. Oppidum & bene munitum erat, & Militibus abundabat: Attamen ſatis in arcto res ejus erant, & omnia ad Inſultum aggreſſoribus erant parata. Qui ſi factus fuiſſet, opinio erat, multo ſanguine conſtiturum; ſed tamen, in fine Oppidum captum fore. Interea, Pax per *Legatos* utriuſque *Regis* firmata eſt, ad Terminum vitarum amborum *Regum*. In qua videre minime erat Articulum alicujus momenti; Nec mirum, cum Mercatura quædam potius eſſet, quam Tractatus: Omnia enim in Statu relinquebantur, in quo tunc fuerunt, niſi quod *Regi* HENRICO perſolvi deberent, à *Rege Gallo* Septingenta quadraginta quinque millia Ducatorum, pro manibus, pro Impenſis in ea Expeditione factis; Et viginti quinque millia Coronatorũ annuatim pro Impenſis, circa res *Britannicas*, erogatis: Pro qua Summa poſteriore, licet *Maximilianum* ante ei obligatum haberet, tamen Debitoris Mutationem, non minus, quam ſi Debitum ipſum eſſet perſolutum, æſtimabat; Etiam hujus Summæ annua Solutio nullo Termino prę-fixo definita eſt: Id quod *Angli* in eam

par-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

partem accipiebant, ac ſi pro Tributo penderetur, ſed ſpecioſo tamen obtentu. Atque veriſſimum eſt Penſionem illam, & *Regi* HENRICO, & Filio ejus HENRICO *Octavo*, diutius perſolutam eſſe, quam ex ulla Impenſarum ſupputatione continuari poſſit. Inſuper, præcipui *Regis* Conſiliarii, magnis Penſionibus annuis à *Rege Gallo* donati erant, præter munera larga in prǣſenti. Quod utrum *Rex* ideo permiſiſſet, ut propriæ munificentiæ parceret; an ut Invidiam Negotii apud Populum ingrati communicaret; diverſam Interpretationem ſubiit. Pro certo enim *Rex* hujus pacis Auctor videri detrectavit. Itaque paulo ante, multos è Ducibus ſuis & Viris Militaribus primariis, ſecreto ſubornarat, ut in Scriptis ad pacem eum hortarentur, idque obnixe contenderent per viam Supplicationis. Veritas autem rei ita ſe habet; Pacem hanc utrique *Regi* pergratam fuiſſe; *Carolo* quidem, quod ei poſſeſſionem *Britanniæ* confirmaret, Expeditionem *Neapolitanam* ab omni Impedimento liberaret; HENRICO, quod Arcas ſuas pecuniis implevit; quodque hoc ipſo tempore prævidit, Procellam quandam Motuum inteſtinorum

norum ingruentem; Quæ non ita multo poſt erupit. At contra, Nobilitatem & viros in Exercitu primarios (utcunque nonnulli ex illis ad ejus nutum ſe accommodaſſent) male admodum habebat; quorum plurimi Fortunas ſuas aut vendiderant, aut oppignorarant, in Bello ſpes collocantes. Neque veriti ſunt dicere: *Regi nihil Penſi eſſe, Nobilitati & Populo ſuo plumas detrahere, modo ſeipſum bene plumatum redderet.* Alii autem ridebant ea verba, quæ *Rex* apud *Comitia* protulerat; Nempe, *Se minime dubitare, quin Bellum poſt Principia, ſe ipſum compenſare poſſet*; Eum promiſſo ſuo ſtetiſſe dicentes.

Cum moviſſet *Bononia*, *Caletum* rediit, ubi per aliquod tempus manſit. Unde etiam literas ſcripſit (quo genere comitatis interdum utebatur) ad *Majorē* & *Senatum Londinenſem*, gloriando fere de Pecuniis, quas propter Pacem receperat; Satis gnarus, Arcas *Regis* plenas *Londinenſibus* rem ſuaviſſimam auditu eſſe. Magis tamen lætati fuiſſent illi, ſi Contributio ipſorum, (Benevolentia dicta,) Mutuatio ſola fuiſſet. Verū decimo ſeptimo *Decembris* ſequentis *VVeſtmonaſterium* rediit, ubi *Feſtum*

Nati-

Nativitatis Domini celebravit.

Haud multo poſt *Regis* in *Angliam* reditũ, miſit ad *Alphonſum* Filium primogenitum *Ferdinandi Regis Neapolitani Ducem Calabriæ*, Inſigne Ordinis Periſcelidis; Honorem quidem à *Duce* ipſo petitum, qui eum in Oculis *Italorum* eveheret: Siquidem Arma *Caroli* expectans, plurimi æſtimabat Amicitiam *Angliæ*, utpote qua frænos Ambitioni *Caroli* injicere poſſit. Illud inſigne ab *Alphonſo* maxima cum celebritate, & pompa, receptum eſt; ut ſolet fieri in iis, quæ exiſtimationis gratia procurantur. Miſſum autem fuerat per *Urſwvicum*, in quem *Rex* hanc Legationem contulit, ut ei poſt multas Legationes, unde nihil lucri percipi poterat, propter Liberalitatem *Ducis Alphonſi*, præmii loco eſſet.

SUb hoc tempus, *Rex* rurſus Spiritibus malignis, obſideri & infeſtari cœpit; Per Magicam ſcilicet, & Artes curioſas *Ducisſæ, Margaretæ*; Quæ ab Inferis evocavit umbram *Richardi, Ducis Eboraci*, Filii ſecundo-geniti *Edvvardi Quarti*, ut obambularet, & *Regem* vexaret. Gemma iſta, (licet adul-

teri-

rina,)ſplendidior tamen erat,oculoſ-ce fulgore magis perſtringebat, & in Igitis Principum majorũ geſtata eſt, cam *Lambertus Simnellus*: Quippe cam non ſolum *Duciſſa Burgundiæ*, d & *Rex Gallus*,etiam & *Rex Scotiæ* in retio habuerunt.In *Simnello* certe pa-ım erat, niſi quod Puer erat venuſtus, iemque veſtimenta ſua Regalia non decerent : verum Adoleſcens iſte (de io nunc loqui occœpimus) tam ver-tus erat, & veluti Mercurialis , ut ſi-ilem vix fere reperias ; Iſque, qui, ſi rte in Scena partibus ſuis excidiſſet, is acumine proprio prompte ſupplere oſſit.Itaque cum inter Exempla Pſeu-oprincipum, quæ vel recentibus , vel ntiquis temporibus extiterunt , hoc ſum emineat,Narrationem certe ple-iorem & accuratiorem meretur ; Etſi *egis* inveterata Conſuetudo , res per bſcuram lucem, & partes divulſas & iſjectas monſtrandi , hanc rem tanta aligine involverit , ut ad hodiernum ſque diem, fere inſtar Myſterii ſe ha-beat.

Duciſſa Margareta (quam *Regis* A-mici *Iunonem* appellabant , quia talis rat verſus eum, qualis fuit *Iuno* ver-

ſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſus *Æneam, Superos & Acheronta m.* *vendo*, in perniciem ejus) loco Ba: Machinarum ſuarum, quas contra R. *gem* extruebat, perpetuo, omnibus v: & modis alebat, confirmabat, & ſpa. gebat, famam illam volitantem, nin. rum *Richardum Ducem Eboraci*, Filiu: Secundo-genitum *Edvvardi Quart* minime fuiſſe in *Turre Londinenſi* (pr ut ferebatur) necatum, ſed vivum emi ſum: Quoniam Carnifices illi, qui perам ſuam præſtiterunt ad barbaru illud facinus, poſtquam Primogenitu trucidatum vidiſſent, horrore, & miſ ricordia perculſi, *Richardum iſtum* cla emiſerunt, ſortem ſuam experturun Hanc Eſcam & Illecebram undiqu projecit, credens hujus rei famam & fidem (una cum recente Exemplo *Lam berti Simnelli*) aliquas Volucres fort aliquando tracturam, quæ eam capta rent. Alia quoque diligentia uſa eſt, non omnia Caſui permittendo. Adhi buit enim occultos quoſdam Emiſſa- rios (ſimiles *Turcæ* miniſtris, qui pue- rorum Tributum exigunt) qui Ado- leſcentulos venuſtos, & formoſos con- quirerent, unde *Plantageniſtas* & *Du- ces Eboraci* effingeret. Tandem vero in-

cidit

dit in quendam, in quo omnia, quæ
quiri videbantur, concurrebant, ad
ucem Eboraci repræſentandum.

Iſte fuit *Perkinus* ille *VVarbeckus*, cu-
s Facinora & Labores, jam narrabi-
us. Primo enim Ætas in utroque be-
e conveniebat: Secundo, Adoleſcen-
lus erat, oris elegantia, & Corporis
ineamentis, cum dignitate quadam
nabilis: Atque inſuper, Mores & Ge-
us ejus tam erant vafri, & quaſi vene-
ciis quibuſdam obliti, tam ad miſeri-
rdiam commovendam, quam ad Fi-
em imprimendam, ut Faſcini cujuſ-
am & Incantationis loco eſſent, iis,
ui eum aut videbant, aut audiebant:
ertio, tam egregius, uſque à pueritia,
rro fuerat, aut (ut *Rex* eum appellare
lebat) Terrarum Calcator, ut diffi-
le admodum eſſet, Nidum ejus, aut
arentes reperire. Neque etiam po-
iſſet aliquis, per diuturnam cum eo
onverſationem, aut familiaritatem,
ene conjicere, aut detegere quis eſſet;
olum ſiquidem tam crebro mutabat.
oſtremo contigerat etiam Res quæ-
am levis (à Scriptore ejuſdem tem-
oris memoriæ tradita) quam tamen
robabile eſt, ad ea, quæ poſtea geſta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſunt, nonnihil attuliſſe, eiſque tanqua
Anſam præbuiſſe; Ea fuit, quod *R.*
Edvvardus Quartus Compater huj
Perkini fuiſſet. Quod ſicut ſuſpicioſu
valde erat; in *Rege* laſcivo, quod in F.
milia tam Ignobili Compater eſſe n
dedignaretur, atque Opinionem cui
facile injicere poterat, *Perkinum* Sa.
guinis illegitimi *Familiæ Eboraci* a.
quid in ſe habuiſſe; Ita (licet illud m.
nime fuiſſet) occaſionem ſaltem Pue
miniſtrare poterat (quod ſcilicet ſubi.
de *Regis Edvvardi* Filius luſtricus, a
joco fortaſſe Filius vocaretur) Cogit.
tiones tales arripiendi & fovendi. T.
torem enim nullũ nactus eſt, (ut *Lan-*
bertus Simnellus) donec ad *Duciſſa*
Margaretam veniſſet, quæ eum in .
mnibus egregie inſtruxit.

Ad hunc igitur modum hæc Fabu
peracta eſt. Fuit Oppidanus quidam i
Civitate Turnacenſi, qui Magiſtratu i
eo Oppido perfunctus erat, cui nom
erat *Ioannes Osbeckus*; Judæus ad I.
dem converſus, qui in *Vxorem* du
Catharinam de *Faro*; cujus Negoti-
rum procuratio eos traxit, ut ad ter-
pus *Londini* habitarent, temporib
Edvvardi Quarti. Hoc ſpatio Filiu

exea genuit; Cumque in Aula *Regis*
n:us eſſet, *Rex* aut pietate quadam
n:us, quod *Iudæus converſus* eſſet; aut
pvata quadam notitia adductus, eo
hnore eum dignatus eſt, ut Filium e-
ju è Fonte ſuſciperet, eumque *Petrum*
nminaret; Poſtea autem, cum Puer
dicatus & effœminatus fuiſſet, vulgo
vcatus eſt, Diminutivo Nominis ſui,
Ferkinus, aut *Perkinus*. Etenim no-
m:n *VVarbecki* ei ex conjectura tantum
ipoſitum erat, antequam Examina-
tnes de eo negotio habitæ fuiſſent.
*A*tamen, ita invaluerat nomen *VVar-
bcki*, ut etiam poſt verum Nomen ejus
cgnitum retineretur. Dum adhuc In-
fas erat, Parentes cum eo *Turnacum*
rverſi ſunt. Paulo poſt commiſſus eſt
cidam ex Cognatis ſuis, *Ioanni Sten-
icko* dicto, qui *Antvverpiæ* habitabat,
nde ſæpius, *Antvverpiam* & *Turna-
cm* inter, & circa alia *Flandriæ* Oppi-
a, curſitabat; ut plurimum cum *An-
gis* verſatus, quo pacto etiam Linguam
Anglicam ad unguem callebat. Tan-
em, paucis Annis elapſis, poſtquam
Adoleſcentem formoſum creviſſet, à
uodam ex *Duciſſæ Margaretæ* Explo-
atoribus, ad eam deductus eſt. Quæ
 eum
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

eum accurate intuita, & cernens eu
Vultu & Corpore, fortunam ſublime
poſſe ſuſtinere; ac ſimul perſpicie
eum Ingenii acumine, & Morum
legantia, eminere, putabat ſe jam r
periſſe Marmor quoddam pretioſun
ex quo Imago *Ducis Eboraci* exſcul
poſſet; Eumque apud ſe diu detinui
ſed prorſus in occulto. Quo temp
ris ſpatio, multis ſecretis Colloqui
eum inſtruxit. Primo quidem edo
cens, quomodo perſonam Principis
aſpectu & geſtu imitaretur; atqu
qualiter majeſtatem ſuam, cum ſen
tamen Infortunii ſui, tueretur. Tu
vero diligentiſſime eum informavit, d
omnibus Circumſtantiis & Notis pa
ticularibus, quæ ad *Ducem Eboraci* (cu
jus perſona ei agenda eſſet,) pertine
rent. Deſcripſit enim Effigiem, Facien
& Lineamenta Corporis, *Regis* & *Reg*
næ Parentum ſuorum; Etiam Fratrum
& Sororis ipſius, & Famulorum, & a
liorum, qui Pueritiæ ejus præcipue af
fuerunt; una cum rebus multis, alii
vulgo notis, aliis ſecretioribus, qua
Duci obtigerunt, (& tales videbantur
quas puerili captui & memoriæ inhæ
rere veriſimile erat,) uſque ad morten

Ed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

[E]dvvardi Quarti. Addidit & particula-
[ri]a omnia, quæ à tempore Mortis *Regis*
[in]ſecuta ſunt, donec ipſe & Frater ejus,
[in] Turrim concluſi eſſent; tam cum
[li]bertate frueretur, quam poſtea cum
[in] Aſylo degeret. Quod vero ad tem-
[po]ris Detentionis ſuæ in Turre, & mo-
[du]m Fratris ſui Necis, atque Emiſſio-
[ni]s ſuæ; ſatis ſciebat illa omnia, tam
[cl]andeſtina fuiſſe, ut pauci admodum,
[q]uæcunque tandem ei confingere li-
[b]eret, arguere poſſent: Itaque libero
[p]rorſus mendacio ſe uti poſſe. Quam-
[o]brem terſam *Perkino* & probabilem
[ea]rum rerum Narrationem contexuit;
[pr]æbens, ut ne hylum quidem ab ea ab-
[s]cederet. Convenit etiam inter eos,
[q]ualis Adoleſcenti Ratio reddenda eſ-
[s]et, Peregrinationum ſuarum; miſcen-
[d]o multa vera, & quæ alii abunde teſta-
[r]i poſſint, cum falſis, ad fidem facien-
[d]am; verum cavendo ſemper, ut per-
[ſ]onæ, quam jam acturus eſſet, omnia
[c]ongruerent. Inſtituit eum inſuper
[q]uomodo quæſtiones quaſdam captio-
[ſ]as, & tentantes, de quibus veriſimile
[e]ſſet alios eum interrogaturos, evita-
[r]et. Verum in hoc, eum indole pro-
[p]ria, ita inſtar Anguillæ lubricum, &

ad elabendum promptum repperit, t
Ingenio ejus & Dexteritati facile co.
fideret; Ideoque minus in eo labor.
vit. Poſtremo, Animos ei, nonnul
in præſens præmiis, & ingentibus
poſterum promiſſis addidit: Ante oc
los illi proponens, opes & gloriam R
gni, ſi res ſucceſſiſſent; ſin ſecus ev
niſſent, certiſſimum in ſua Aula ref
gium. Poſtquam eum Documentis ſu
ſatis inſtructum perſpexiſſet, cœpit ſec
cogitare, à qua Cœli plaga Come
iſte ſe primo oſtendere deberet, & qu
tempore. Conſtituit autem hoc fie
oportere, ab Horizonte *Hiberniæ*. Illi
enim hujuſmodi Meteorum potente
antea emiſerat Influxum. Tempus au
tem Apparitionis maxime opportunu
fore, cum *Rex Bello Gallico* implicare
tur. Hoc autem ſatis noverat, quicqui
à ſe profectum eſſet, ſuſpicionibus ob
noxium futurum. Ideoque ſi *Perkinu*
continuo è *Flandria* in *Hiberniam* per
geret, ipſa ſe ei rei immiſcere putare
tur. Præterea, tempus nondum matu-
rum erat, quod *Reges* duo tunc de pac
tractarent. Itaque circumrotabat *Du-
ciſſa*, atque ut omnes ſuſpiciones tolle-
ret, & metuens eum diutius apud ſe re-
tine-

tinere, (ſatis gnara, Arcana brevis ævi plerunque eſſe) clam eum miſit in *Luſitaniam* cum *Domina Bramptona*, *Angla*, quæ illo tempore in *Luſitaniam* navigavit: una cum Homine fido ex Famulitio proprio, qui facta ejus ſedulo obſervaret; ubi morari eum voluit, donec nova Mandata ab ea acciperet. Interim non omiſit ea parare & inſtruere, quæ adventum ejus acceptiorem, & magis proſperum redderent, non ſolum in *Regno Hiberniæ*, verum etiam in Aula *Galliæ*. In *Luſitania* circiter annum unum manſit: quo tempore *Rex* Henricus, (ut jam dictum eſt) Comitia ſua convocaverat, & Bellum *Gallis* aperte indixerat. Jam itaque Signum benevolum regnare, & Conſtellatio advenisse viſa eſt, ſub qua *Perkinus* oriri deberet. Itaque mandata à *Ducissa* accepit, ut in *Hiberniam*, ſine mora, proficiſceretur, ſecundum quod primo deſtinaverat. In *Hibernia* ad urbem de *Corke* appulit. Poſtquam illuc veniſſet (ſi quis propriæ Relationi & Confeſſioni, quam poſtea exhibuit, credere velit) *Hiberni* eum ſatis ſplendide veſtitum reperientes, ad eum undique frequentes convolarunt, ei imponentes,

quod *Dux Clarentiæ* eſſet, Idem qui an-
tea apud illos manſerat; & poſtea mu-
tata opinione, quod Filius eſſet No-
thus *Richardi Tertii*; poſtremo, han
etiam opinionem aſpernati, eum pro
certo, *Richardum Ducem Eboraci*, Fi-
lium ſecundo-genitũ *Edvvardi Quarti*
eſſe volebant, & affirmabant: Se vero
(ajebat) iſta omnia (pro virili) abne-
gaſſe, & Jusjurandum, tactis *Euangeliis*
obtuliſſe, quod ipſe nihil tale eſſet: do-
nec in fine, vi quadam ad quicquid illi
vellent agnoſcendum eum adegiſſent,
unde juſſerunt eum bono animo eſſe,
& ſine metu. Sed reverá compertum
eſt, quod ipſe ſtatim ab Adventu ſuo in
Hiberniam, perſonam *Ducis Eboracen-
ſis*, in ſe ſuſcepiſſet, ſibiq;, qui bus potuit
modis, Socios & Conjuratos adjunxiſ-
ſet: A deo ut Literas expreſſas, ad *Co-
mites Deſmondiæ* & *Kildariæ* miſerit,
petens ut in auxilium ſuum propera-
rent; Quarum Literarum Chartæ Ori-
ginales adhuc extant.

Circa idem tempus, *Duciſſa* ad ſe pel-
lexerat, unum ex ſervis *Regis* interiori-
bus (cui nomen erat *Stephanus Frionus*)
Secretarium *Regis* pro Lingua *Gallica*;
Hominem induſtrium, ſed turbulen-
tum;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

um, & *Regi* infenſum. *Frionus* iſte con-
ugerat ad *Carolum Regem Gallum*, ſe-
que in ejus Famulitium inſinuaverat,
ub ipſum tempus, quo Bellum inter
Reges aperte pullulare cœpiſſet. At *Ca-
olus*, poſtquam de Perſona, & Incœ-
ptis *Perkini* audiiſſet (ſatis ex ſeſe prom-
ptus ad occaſiones quaſcunque arri-
piendas, in Detrimentum *Regis Angliæ*;
atque à *Friono* inſtigatus, & antea *Du-
ciſſæ Margaretæ* Artibus allectus) ſtatim
miſit quendam *Lucam*, una cum *Friono*
iſto, (de quo diximus) tanquam Lega-
tos ad *Perkinum*, qui eum, de *Regis Ca-
roli* bono in eum animo, certiorem fa-
cerent; Quodque auxilia ei abunde
mittere decreviſſet, ad recuperandum
Regnum ſuum è manibus HENRICI,
Coronæ *Angliæ* Uſurpatoris, & *Galliæ*
Hoſtis: Invitans eum, ut ad ſe, in Re-
gnum *Galliæ*, veniret. *Perkinus* ſe in cœ-
lo jam collocatum exiſtimabat, cum à
tanto *Rege*, tam honorifica *Legatione*,
accerſitus eſſet: Atque amicis ſuis in
Hibernia narrans, quomodo à Fortuna
ipſa vocatus eſſet, quantaque ſpe age-
ret, continuo in *Franciam* navigavit.
Cum ad Aulam *Regis Galli* perveniſſet,
Rex magno cum Honore eum excepit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

eumque ſalutavit & appellavit per nomen *Ducis Eboracenſis*, Hoſpitium & alia ei aſſignans, quæ magnum Principem decerent. Etiam, quo magis ad Principis magni Imitationem accederet, Satellitium ei circundedit, cujus *Dominus Congreſſallus* erat Præfectus. Aulici etiam (licet, apud *Gallos*, Ludos facere in proclivi non ſit) ad *Regis* nutum ſe componebant; Satis gnari Rationes ſtatus ab ea parte ſtare. Eodem quoque tempore nonnulli ex *Anglia* viri primarii, ad *Perkinum* profecti ſunt *Georgius Nevillus*, *Iohannes Taylerus* Equites Aurati; Et circiter centum alii. Et inter cæteros *Frionus* iſte; Qui Fortunis *Perkini* ſe totum tradidit, & tunc, & diu poſt: Et revera ei fuit præcipuus Conſiliarius, & ad omnia Inſtrumentum bene efficax. Verum hæc omnia ex parte *Regis Galli* artificioſe tantum facta ſunt, quo facilius HENRICUM ad pacem flecteret. Itaque à primo uſque Thuris Grano, ſuper Altare Pacis, apud *Bononiam* incenſo, *Perkinus* veluti fumo abactus eſt: Attamen eum *Regi* HENRICO in manus tradere *Carolus* renuebat, (licet ab eo de hoc interpellatus) Honoris ſui Gratia, ſed eum liberum dimiſit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

imiſit. Etiam, ex ſua parte, *Perkinus*,)iſceſſum ſuum acceleravit, veritus ne ıbito & occulto interciperetur. Itaque n *Flandriam* ad *Duciſſam Burgundiæ* roperavit, narrans ſe variis Fortunæ luctibus jactatum, ad ejus Aulam, veuti Portum ſecurum, confugiſſe; Diſſinulans prorſus, ſe unquam antea illic nanſiſſe, ſed tanquam jam primum ſe eo recepiſſet. Nec minus ex altera parte, *Duciſſa* ipſa, tanquam rem novam, & miram, ejus adventum videri voluit; A Principio, egregia cum ſimulatione, verba injiciens, quod edocta fuiſſet, & prudentior facta, ab Exemplo *Lamberti Simnelli*, ne Merces adulterinas reciperet; Licet (ut ajebat) etiam de illo ipſo *Lamberto Simnello*, ei non plane adhuc conſtiterit. Prætendebat autem, (verum hoc ſemper fuit aſtantibus aliis) ſe contendere, ut *Perkinum Interrogationibus* ſatis captioſis tentaret, & implicaret, ut experiretur, num verus *Dux Eboraci* fuiſſet; Verum quando Reſponſis ſuis, ſibi magnopere ſatisfactum fuiſſe affirmaret, tum vero ſe quaſi attonitam, & in Ecſtaſim raptam fingebat, propter mirabilem Adoleſcentis è periculis emerſionem; eum amplexa, acſi è Morte in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

te in vitam rediiſſet: Atque argumenta, Deum qui modis tam miris, eum ab Interitu eripuiſſet, ſimul reſervare eum conſtituiſſe ad proſpera Fortunæ, & magnum aliquod Facinus. Quod vero ad ejus è *Francia* Dimiſſionem; nolebat eam interpretari, ac ſi Fraudes *Perkini Gallis* ſuboluiſſent, aut propter Neglectum aliquem; ſed contra, hoc pro ſigno certo aſtruebat, eum pro Viro aliquo magno habitum fuiſſe; Quoniam Cauſſæ ejus Deſtitutio, & Deſertio, revera tanti erat, ut ſi quis recte animadvertat, pacem confeciſſet: Immolando ſcilicet Principis innocentis & calamitoſi Fortunas, Utilitati & Ambitioni duorum potentium *Monarcharum*. Neque ſibi *Perkinus* ipſe defuit, aut Majeſtate & Comitate quadam *Regia*; Aut promptis & appoſitis Reſponſis; Aut ſe benignum & gratioſum præbendo, Favorem ejus ambientibus; Aut Indignatione & vilipendio quodam modeſto verſus eos, qui de veritate Rerum ſuarum ſubdubitare videbantur; ſed in omnibus mirabiliter ſe geſſit. Ita ut, non ſolum apud Eminentiores conſtanter creditum ſit, eum verum fuiſſe *Ducem Richardum*: Quin & ipſe, ex diuturna

aſſidua Simulatione, & mendacium
ſpius narrando, verſus fere eſt, in ha-
ltum ejus rei, quam ſimulabat; quaſi
uæ fingeret ſimul & crederet. *Duciſſa*
itur, tanquam in re explorata, Ho-
oribus plurimis *Perkinum* cumulavit,
um perpetuo Nepotem ſuum compel-
ns, eique tribuens Titulum illum de-
catum *Albæ Roſæ Angliæ*, & ad Cor-
oris ejus cuſtodiam, Satellites ei aſſi-
navit, ad numerum triginta Homi-
um, cum Bipennibus, tunicis variega-
s, ex purpureo & cæruleo, indutos.
ulici quoque univerſi, & generaliter
um *Flandri*, quam Peregrini, eum ma-
no honore proſequebantur.

Hæc Nova veluti Fulgura & Toni-
ua, in *Angliam* pervenerunt, *Ducem*
cilicet *Eboraci*, pro certo vivere. No-
nen autem *Perkini*, eo tempore, inco-
nitum fuit; ſed Rumores de *Duce Ebo-
aci* tantum volitarunt; Eum in *Hiber-
ia* agnitum, in *Gallia* venundatum,
amque in *Flandria* receptum & in ma-
no Honore eſſe. Rumores iſti pluri-
num prævalebant: Apud nonnullos
uidem propter Malevolentiam; apud
lios propter Ambitionem; Apud ali-
quos propter Levitatem, & rerum no-

varum

varum ſtudium; Apud paucos fortaſſe propter Conſcientiam, & Credulitatem; Apud plurimos autem propter Imbecillitatem Judicii; Et apud haud paucos propter obſequium, erga viros quoſdam primarios, qui his Rumoribus in ſecreto favebant, eoſque alebant. Itaque magno poſt Intervallo, ſecuta ſunt, hos Rumores Rerum novarum, Murmura & Scandala, contra Regem & Regimen ſuum; quæ Infamiam ei inurebant, quod magnus eſſet Exactor & Nobiles *Regni* deprimeret. Amiſſio *Britanniæ*, & Pax cum *Gallis* facta, nunquam Silentio prætermiſſa. Sed ante omnia injuriam urgebant, qua *Rex Reginam* ſuam afficiebat, quod in ejus Jure non regnaret. Dicebant igitur, Deum jam tandem, Ramum Maſculum *Familiæ Eboracenſis* in Lucem produxiſſe, qui precario regnaturus non eſſet, utcunque *Rex* Uxorem ſuam miſeram Regno ſpoliaret. Nihilominus, (ut fieri ſolet in iis, quæ apud vulgus fidem obtinent, quæque illi libenter audiunt) Famæ iſtæ ita invaleſcebant, ut Auctores, in multitudinem Loquentium, caput conderent; Similes Herbis quibuſdam ſerpentibus, quæ Radicem certam non habent;

Int; Aut veſtigiis ultro citroque im-
jeſſis, quæ ſequi non licet. Sed paulo
pſt maligni iſti Humores, in ulcus cō-
ſixerunt, atque occulto, in Viris ali-
ıibus magnæ Dignitatis, veluti in
ırtibus Nobilibus ſedes repererunt.
uorum præcipui erant *Guilielmus*
anleius Hoſpitii Regii Camerarius; *Do-*
inus Fitzvvalterus; *Simon Mountfor-*
s, *Thomas Thvvaitus*, Equites Aura-
;cum aliis. Hi in occulto conjurarunt,
:omittentes ſe *Ducis Richardi* Titu-
ım promoturos. Nihilominus Nemo
onjuratorum aperte Fortunas ſuas
ericulo objecit, præter duos; nempe
obertum Cliffordum Equitem Aura-
ım, & *Guilielmum Barleium*, qui duo
ı *Flandriam* trajecerunt, miſſi à Con-
ıratis in *Anglia*, ut veritatem earum
erum, quæ in *Flandria* agitatæ ſunt,
iligenter inquirerent & explorarent;
na cum bonæ Pecuniæ Summa, ſed
ıb Conditione, ne eam diſtraherent,
iſi illa, quæ ferebantur, vera eſſe, &
ne fuco, perſpicerent. Adventus *Ro-*
erti Cliffordi, quod ex magna familia
riundus, & fama celebratus eſſet, gra-
us ſupra modum *Duciſſæ* erat. Quæ
oſtquam cum eo collocuta eſſet, eum
in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

in conſpectum *Perkini* adduxit, cu
quo Sermones crebro conſeruit: Ac
ut in fine, (ſive à *Ducissa* adductus, t
Conatibus ſuis faveret; ſive à *Perkin*,
ut fabulæ crederet,) reſcripſit in *A*-
gliam, ſe Perſonam *Ducis Eboraci*, æq
noſſe, ac ſuam propriam, atque pr-
culdubio Adoleſcentem iſtum veru
eſſe *Ducem*. Hoc modo factum eſt, t
omnia hic in *Anglia*, ad Defection
& Seditionem ſpectarent; & Conju-
tio foveri cœpit mutuo tractatu int
Flandriam & *Angliam*.

Rex, ex ſua parte, non dormiebat: v-
rũ Arma ſumere, aut copias cogere, a-
huc intempeſtivum putabat; ne metu
proderet, aut Idolo iſti cultum nimiu
exhiberet. Attamen Portus *Regni* cla-
ſit, vel ſaltem Miniſtros præfecit, q
commeantes ultro citroque obſerv-
rent, & ſuſpectos examini ſubjiceren
Quoad reliqua vero, fraudem-frau
propellere elegit. Duo autem eran
quæ Animo deſtinaverat. Unum, ut In
poſturam *Perkini* omnium oculis ſul
jiceret: Alterum, ut conjuratos int
ſe committeret. Ad Impoſturam co
vincendam, duę tantummodo patebai
viæ; Prima, ut liquido appareret, *Ducei*
Ebora

E.raci revera trucidatum fuiſſe: Alte-
rait ſive mortuus eſſet, ſive vivus, *Per-
kium* utcunque Impoſtorem eſſe om-
nius conſtaret. Quantum ad primam,
it.ſe res habebat. Quatuor tantum e-
tat Teſtes, qui ex notitia propria de
nie *Ducis Eboraci*, affirmare aliquid
pierant; Ii erant *Iacobus Tirrellus*, qui
a *ege Richardo* Mandata de ea re acce-
piat; *Ioannes Dightonus*, & *Milo Forre-
ſt*, Servi *Tirrelli*, Carnifices ipſi; &
Cpellanus *Turris Londinenſis*, qui eos
ſeelivit. Ex quibus quatuor, *Milo*, &
S.erdos jam mortui erant. In vivis au-
tem ſupererant ſolum *Tirrellus* & *Digh-
tous*. Hos duos in Turre incarcerari
juit *Rex*, & ſtricte examinari, de nece
Pncipum illorum Innocentium. Qui
do Confeſſionem exhibebant (ut *Rex*
ipe publicabat) per omnia conſentien-
tn, in hanc ſententiam: Nimirum,
Rgem Richardum, primo mandata de-
dſe *Brackenburio, Locum-tenenti Tur-
r Londinenſis*, ut Principes interfice-
r, eum autem munus illud recuſaſſe:
Ique *Richardum* ſimilia mandata *Ia-
cio Tirrello* renovaſſe; Nempe ut Cla-
vs *Turris* à *Locum-tenente* reciperet, in
iam noctem, ad obeunda *Regis* juſſa
ſpecia-

ſpecialia: *Tirrellum* igitur, noctu, ſe[...] *Turrim* contuliſſe, una cum duob[...] Servis prænominatis, quos ad Facin[...] delegerat: *Tirrellum* ipſum, in imo G[...]duum manſiſſe & ſervis ſuis Negotiu[...] commiſiſſe, ut illi homicidium patr[...]rent: Illos autem, in lecto decumbent[...] Principes, ſuffocaſſe; Quo facto, *D*[...]*minum* ſuum vocaſſe, ut Corpora mo[...]tuorum nuda, quæ idcirco expoſuerar[...] videret: Poſtea vero, Principes in Te[...]ram defoſſos ſub Gradibus fuiſſe, & a[...]cervum Lapidum in Foſſam injectum: Quando vero ad *Richardum Regem T*[...]*rellus* retuliſſet Mandatum ſuum ja[...] peractum eſſe, eum magnas eidem gr[...]tias egiſſe, locum ſolummodo ſepultu[...]ræ eorum improbaſſe, quod vilis n[...]mium eſſet, cum è *Rege* nati eſſent: U[...] de nocte alia, ex mandato *Regis*, p[...] *Capellanum Turris*, corpora eoru[...] tranſlata fuiſſe, & alio loco ſepulta; q[...] (per mortem *Sacerdotis* paulo poſt d[...]functi) penitus incognitus eſſet. Ha[...] examinationum earum fuiſſe Summa[...] in vulgus publicatum eſt. *Rex* tame[...] HENRICUS, ipſarum Examinatio[...]num, & Confeſſionum luce, in null[...] ſuis Declarationibus, quas edidit, uſu[...]

eſt

t: unde (probabile eſt) eas negotium
eliquiſſe obſcurum, & perplexum.
Quantum vero ad *Iacobum Tirrellum*,
i caput paulo poſt abſciſſū eſt, in Turre
oſa, propter alia læſæ Majeſtatis cri-
nina. *Ioannes* autem *Dightonus* (qui, ut
idebatur, ad Regis votum optime lo-
utus eſt,) ſtatim liber dimiſſus eſt; at-
que hujus Traditionis evulgandæ prin-
ipale erat Organum. Itaque quanto
hoc prius Teſtimonium, & probationis
Genus, magis nudum & jejunum ap-
parebat, tanto majorem adhibuit *Rex*
diligentiam, in poſteriore enucleando;
De Vita ſcilicet, & Veſtigiis *Perkini*. Ad
hunc finem, in diverſas partes, præcipue
autem in *Flandriam*, nonnullos ſecre-
tos & induſtrios Exploratores miſit;
Alios, quaſi ad *Perkinum* confugiſſent,
eique adhærere conſtituiſſent: Alios au-
tem, ſub variis aliis prætextibus; Qui
omnes ſpeciales quaſque Circumſtan-
tias & Eventus rimarentur, circa *Per-
kini* Parentes, Natalia, Perſonam, Pe-
regrinationes; ut verbo dicamus, qui
Diarium conficerent, ejus Vitæ, & Fa-
ctorum. Hos Exploratores ſuos libera-
liter Pecuniis inſtruxit, ut Homines,
qui notitiam hujuſmodi rerum habe-
rent,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rent, ad ſe traherent, eoſque remun-
rarentur; dans etiam eis in Mandati,
ut quæ repererant ſibi ſubinde ſigni-
carent, & nihilominus in Inquiſitio-
pergerent. Et perpetuo evocante aliu
alio Nuncio, novos Homines adjunx,
ubi Negotii Ratio hoc poſtulabat. A-
lios autē emiſit cum interioribus Man-
datis, & clariore Conſiliorum ſuoru
participatione, qui in rebus, queis In-
terruptionem, & Diſſipationem Inco-
ptorum *Perkini*, ſtruebat, operam na-
varent. His commiſſum eſt, ut ſe, in fa-
miliaritatem eorum, qui à partibus *Per-
kini* ſtabant in *Flandria*, penitus inſi-
nuarent; eoque modo expiſcarentur
quos jam Socios, & Conſiliorum Par-
ticipes, illi ſibi aſciviſſent, tam hic in
Anglia, quam foras, & quouſque ſin-
guli eorum, de ſe, fidem aut pignus de-
diſſent; Quoſque inſuper tentare, & al-
licere, in animo haberent. Neque de
Perſonis tantummodo, ut inquirerent
ſed etiam de Actionibus, Spe, & Ma-
chinamentis *Perkini*, & *Conjuratorum*
quantùm fieri poſſet, ſe informarent
Hi Exploratores, pro fidelioribus ha-
biti, (aut ſaltem ex his aliqui) ſecretio-
ra Mandata receperunt, ut principale

Perkin

erkini Amicos, & Servos, occulte ab
o abalienarent, & averterent; propo-
endo, & intimando eis, quam futili
: debili Res ejus niterentur fundamẽ-
o, & quam prudente, & potente cum
Rege illis res eſſent, eoſque *Regi* recon-
iliarent, venia promiſſa necnon præ-
mis, prout mererentur. Ante alios au-
ẽ omnes ut conſtantiam *Roberti Clif-
fordi* invaderent & ſubruerent, eumque
ad *Regis* partes, ſi poſſent, traherent;
Cum ille Vir intima Arcanorum adver-
ſæ Partis optime noſſet; Quique, ſi eas
Partes deſeruiſſet, reliquos maxime de-
terrere, & mutuis ſuſpicionibus imple-
re poſſet.

Mirum etiam quiddam traditur, *Re-
gem* nimirum Sylva immani ſuſpicio-
num circumdatum, & involutum, neque
cui fidem haberet, ſatis certum, cum
Confeſſoribus & *Capellanis* complurium
Virorum primariorum, ſecreto egiſſe,
ut ex iis de Conſiliis Adverſariorum
ſuorum edoceretur: Quinetiam, quo
Exploratoribus ſuis tranſmarinis, plus
fidei apud Exteros conciliaret, *Regem*
ſæpius juſſiſſe, illos ipſos Explorato-
res, inter cæteros ſuos Hoſtes, pro mo-
re illis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

re illis temporibus, uſitato, in *Temp*
Divi Pauli, nominatim diris devove
Iſti autem utriuſque generis Explor
tores, officio ſuo tam diligenter pe
functi ſunt, ut *Rex Perkini* licet vi
Anatomiam jam reciperet, & ſimul c
plurimis in *Anglia* Conjuratis bene in
formatus eſſet, atque alia inſuper My
ſteria ei eſſent revelata. *Robertus* auten
Cliffordus, imprimis in *Regis* partes at
tractus fuit; atque ad res *Regis* promo
vendas jam factus eſt Miniſter indu
ſtrius, & officioſus. *Rex* igitur (dili
gentiæ ſuę proventum largum metens
& de plurimis rebus, quas eum ſcire in
tererat, ampliter informatus) primo
per univerſum *Regnum*, Relationes d
Impoſtura & præſtigiis *Perkini*, cum o
mnibus, quæ eo ſpectabant, fuſe & ple
ne, divulgavit, & ſparſit. Hoc autem
fecit, non per Edictum (quandoqui-
dem Examinationes nondũ eſſent per-
fectæ, ideoque magis & minus recipere
poſſent) ſed per Famas Aulicas, quæ ut
plurimum altius penetrant, quam Edi-
cta Typis excuſa. Tempeſtivum quo-
que jam putavit, *Legationem* in *Flan-
driam* mittere, ad *Archi-Ducem Phi-
lippum*;

lipum; cum eo acturam, ut *Perkini* caam deſereret, ipſumque è Terri-ois ſuis dimittere vellet. In hac *Le-gaone* uſus eſt *Rex* opera *Edvvardi Poningi*, *Equitis Aurati*; & *Guilielmi Varhami*, *Equitis* itidem *Aurati*, & *Iris Canonici Doctoris*. *Archi-Dux* ta in minore Ætate erat, & à Con-ſiliriis ſuis regebatur; In quorum præ-ſetia *Legati* Mandata ſua declararunt, &*VVarhamus* in hunc modum locu-ti fertur.

Domini mei; Rex *noſter ægre ad-modum fert, quod cum* Anglia *&* Iicatus *veſter* Burgundiæ, *habiti ſunt tndiu, inſtar Mariti & uxoris, jam Re-g iſta veſtra, veluti Scena facta ſit, ſuper cam vilis Præſtigiator Partes* Regis An-giæ *ageret; Non ſolum ad* Celſitudinis *jæ Moleſtiam & Dedecus, verum etiam Contumeliam & Opprobium, quot-uot ſunt,* Regum *&* Principum. *A-ulteratio Imaginis* Regis *alicujus, in Ioneta ſua, capitale, omnium Legum nſenſu, judicatur: Verum,* Regis *vivi maginem, in perſona ſua adulterare, ſu-er omnia Impoſturarum crimina merito almam fert; Niſi forte excipi debeat,*

Impo-

Impoſtura Mahometi *alicujus aut* Antichriſti, *qui Majeſtatem divinam ſimularunt.* Rex *Dominus noſter, meliora de Concilio hoc graviſſimo ominatur, quam ut credere poſſit, aliquem ex vobis, hac fabula captum eſſe; (etſi fortaſſe Paſſio alijus Perſonæ particularis vos aliquatenus inflectere poſſit;) Res ipſa per ſe tam eſt incredibilis. Vt teſtimonia omittam, de morte* Ducis Richardi, *quæ* Rex *Inſtrumentis Authenticis deſcripta habet (quoniam ea in poteſtate Regis propria eſſe quiſpiam putare poſſit) res ipſa pro ſe loquatur : Rationi enim & Argumentis Nemo imperat. An fieri poſſe creditis, ut* Richardus Tertius, *Animam ſuam damnare, & Nomen ſuum maculare, tam nefando Homicidio vellet, abſque tamen ullo rerum ſuarum in melius profectu? Aut etiam exiſtimare poteſtis, Homines Sanguiniarios (qui Carnifices ei erant) in medio Facinoris, ad miſericordiam converſos? Cum contra in Feris ipſis, nec minus in Hominibus Ferinæ Naturæ, primus Sanguinis Guſtus, eos magis in furorem agere & rabioſos reddere ſoleat? An neſcitis, Tyrannorum Miniſtros cruentos, ad hujuſmodi ſcelera perpetranda, veluti cum Laqueis in collo ſemper miſſos? Adeo ut, ſi man-*

mandata non perfecerint,certæ morti addicti ſint : Et putatis hoſce Sceleratos,vitæ propriæ periculo, alienam ſalutem redimere voluiſſe? verum eſto , ut Duci *pepercerint , ubi gentium eum exponerent? Numnam in Plateas* Londini *immitterent, ut Vigiles ſcilicet eum prehenderent, & coram aliquo ex* Juſticiariis Pacis *ſiſterent,unde omnia,quæ egerant,per Examinationem proderentur? An autem ſecreto eum ſervarent? Atqui hoc certe, multæ curæ, ſumptus , & aſſidui periculi, res fuiſſet. Verum (* Domini *mei) in Re non dubia, Argumentis utor non neceſſariis.* Rex *prudentia adeo abundat , necnon Amicis fidelibus in partibus exteris, ut jam* Ducem Perkinum, *etiam à Cunabulis, pernoverit. Et quoniam,magnus profecto eſt Princeps, ſi apud vos inveniatur aliquis Poeta idoneus, Memorias ei ſuppeditare poſſit, ad Vitam ejus conſcribendam ; Introducendo eum, veluti parallelum* Lamberto Simnello , *nunc uni* ex Regis *Accipitrariis. Quamobrem (ut nihil apud* Dominationes *veſtras diſſimulem) omnem Admirationem certe ſuperat,* Duciſſam Margaretam (*ignoſcite obſecro, ſi eam nominem, cujus in* Regem *odii,nulla eſt Cauſſa,nullus finis) jam ſe-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

niorem, ætate qua Mulieres aliæ à puerperiis ceſſare ſolent, duo ejuſmodi Monſtra peperiſſe; non novem aut decem Menſium, ſed Annorum complurium Partus. Cumque aliæ Matres Naturales, Infantes pariant infirmos, quique ſeipſos attollere & juvare nequeant; Illa contra Adoleſcentes proceros pariat, qui non mult[o] poſtquam in lucem prodierint, cum Regibus *potentibus præliari poſſint.* Domini mei, *non libenter huic parti immoror. Vtinam tandem* Ducissa *illa, guſtare ſibi in animum induceret, Gaudia, quæ* Deus *Omnipotens, manu benigna ei porrigit, tuendo Neptem ſuam tanto in Honore regnantem, & tam numeroſa ſobole* Regi[s] *beatam (ſi ei placeret,) poſſit illa pro propria ducere.* Regis *certe poſtulatum,* Archi-Duci & Dominationibus *veſtris jam à nobis exhibendum, poſſit tale eſſe: Vt ſecuti* Regis Caroli *Exemplum, qu[i] jampridem eum abegit, Nebulonem iſtum è Territoriis veſtris eliminare velitis: Verum quoniam* Rex *Majus expectare merito poſſit, à Fœderato antiquo, quam a[b] Hoſte nuper reconciliato, petit à vobis; u[t] eum in Manus ſuas tradatis: præſertim cum Piratæ, & Impoſtores hujus generis pro communibus Generis Humani Hoſti-*
bu[s]

us haberi debeant, nec juris Gentium *ræſidio inniti poſſint.*

Poſt nonnihil Temporis, ad delibe-andum, interpoſitum, *Legati* hoc bre-e Reſponſum tulerunt.

ARchi-Ducem *in* HENRICI *gratiam, nullatenus* Duci Eboraci *præ-enſo, auxilia aut favorem præſtiturum, ed in omnibus, Amicitiam, quæ ei cum* Rege *erat, conſervaturum. Quatenus vero ad* Duciſſam Dotariam, *illam in Terris Dotis ſuæ, plenam habere poteſta-em: Ideoque in manu* Archi-Ducis *non ſſe, quo minus re ſua pro Arbitrio ſuo u-atur, eam impedire.*

REx, poſt reditum *Legatorum*, neutiquam ſibi hoc Reſponſo ſatisfactum eſſe judicavit. Satis enim ſciebat, DotemMatrimonialem, nihil quod abſoluti Imperii eſſet, (quale eſt Copiarum Adminiſtratio,) ſecum transferre. Quin & *Legati* diſertis verbis ei retulerunt, *Duciſſam* in Concilio *Archi-Ducis* magna Auctoritate pollere: Et quod utcunq; *Archi-Dux* ad res *Perkini* connivere tantum ſimularet, ſecreto tamen ejuſdem Incœpta promoveret, Itaque

(partim Animum explere cupiens,pa
tim Rationibus politicis inductus) ſt
tim *Burgundos* omnes è Regnis ſu
exulare juſſit, tam Homines, qua
Merces ipſorum; Mandans Subdit
ſuis,(& nominatim Mercatoribus vu
go vocatis Adventurariis) qui *Antue*
piæ reſidebant, ut ſtatim domum red
rent: Emporium(quod plerunque pa
nos *Anglicos* ſequebatur) *Caletū* tran
ferens; Omne etiam commercium i
futurum cum *Burgundis* interdicen
Hoc *Rex* faciebat, partim ut nihil H
nore ſuo indignum fieri permitteret
qui haud parū perſtringi poſſet, ſi qu
ad Coronam *Angliæ* Prætenſor,eum
tam propinquo laceſſeret; atq; interi
ipſe cum Natione, in qua Prætenſ
oſtentaret, amicitiam non interrump
ret. Sed ſimul prudentiſſimo Conſili
ſecum reputabat, ſubditos *Flandr*
tanta lucra ex Commercio *Angloru*
percipere, ut, eo Interdicto publicat
cito tædio Rerum *Perkini* affici poſſin
Quodque Tumultus *Flandriæ*, ta
recentes & graves fuiſſent, ut Pri
cipi Populum irritare intempeſtivu
eſſet. Nihilominus, *Archi-dux*, qua
p

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

per Talionem quandam, *Anglos* etiam è *Flandria* exulare juſſit: In quo, ſi quis rem recte introſpiciat, ſolummodo actum agebat.

Rex bene jam & certo informatus, quod ſpes *Perkini*, magis à Conjuratis intra *Angliam*, quam ab Armis tranſmarinis, penderent, judicabat Remedium Mali eo optime applicari, ubi Fomes Morbi erat; Itaque conſultiſſimum exiſtimavit in Judicium adducere, præcipuos aliquos ex conjuratis in *Anglia*; unde & malignos Humores in *Anglia* expurgaret, & ſpes in *Flandria* ebullientes redderet tepidiores. Juſſit itaque apprehendi (eodem quaſi temporis momento) *Ioannem Ratcliſſum*, Dominum *Fitz-vvaterum*, *Simonem Mountfortum*, *Thomam Thvvaitum*, Equites Auratos; *Guilielmum Daubenejum*, *Robertum Ratcliſſum*, *Thomam Creſſenorum*, & *Thomam Aſtvvodum*. Hi omnes, læſæ Majeſtatis impetiti, convicti, & damnati; quod *Perkino* adhæſiſſent eique Auxilia polliciti eſſent. Ex his, *Dominus Fritz-vvaterus Caletum* tranſvectus eſt, ibique arcte cuſtoditus, ſpe etiam vitæ ei facta, donec paulo poſt, (aut impatiens cuſtodiæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

aut aſtu proditus) cum cuſtode ſuo c
fuga egiſſet, unde ſtatim decollatus eſ
At *Simoni Mountforto*, *Roberto Ratcli*
ſo, & *Guilielmo Daubeneio* , immediat
poſt Sententiam in eos prolatam, cap
ta abſciſſa ſunt. Cæteris gratia facta eſ
tam *Clericis*, quam *Laicis* ; inter quo
fuerunt duo *Fratres Dominicani* ; Nec
non *Guilielmus VVorſlejus* , *Eccleſiæ L*
Pauli Decanus : *Clerici* autem, Exami
nationem quidem ſubierunt, ſed in Ju
dicium publicum adducti non fuerun

Camerarius Hoſpitii Regii, illo ſan
tempore, intactus permanſit: Sive quo
Rex Humores varios ſimul movere me
tuerit, more *Medicorum* prudentium
qui caput ultimo loco expurgant; Siv
quod *Cliffordus* (ex cujus Literis plu
rima de Conjuratis *Rex* didicerat) han
partem in adventum ſuum, ut rem ma
ximi meriti, reſervarat ; *Regi* tamen in
terim ſignificans, ſuſpicari ſe aliquo
ex Potentioribus , huic Conjuration
nomina dediſſe ; de qua re *Regi* coram
ſatisfacere in animo haberet.

In *vigilia omnium Sanctorum* , deci-
mo autem *Regis* Anno , Filius *Regis* ſe-
cundo-genitus HENRICUS , *Dux Ebo-*
raci creatus eſt ; Et ſimul, tã *Dux* ipſe,
quam

quam alii complures Nobiles, Equites Aurati, & Generoſi Eminentiores, in ordinem *Equitum de Balneo*, pro ritu uſitato, cooptati ſunt. Craſtino *Epihaniæ*, *Rex* à *Palatio* ſuo *VVeſtmonaſterii* (ubi *Feſtum Nativitatis Domini* celebraverat) ad *Turrim Londinenſem* ſe contulit; Hoc fecit, ſimul ac audiſſet *Cliffordum* (in cujus ſinu aut capſula plurima *Perkini* Arcana repoſita erant) in *Angliam* appuliſſe. Manſio autem *Regis* apud *Turrim* eo conſilio delecta eſt, ut ſi *Cliffordus* ullos ex Potentioribus accuſaret, poſſint illi ſine ſuſpicione, aut ſtrepitu, aut Mandatis huc illuc mittendis, ſtatim comprehendi; Cum tam Palatium, quam Carcer, unica muri cinctura clauderentur. Poſt diem unum aut alterum elapſum, convocavit Concilium ſecretum, & electum, atque *Cliffordum* ad conſpectum ſuum admiſit: Qui primo pedibus *Regis* advolutus, humillime ejus veniam & gratiam imploravit; quā *Rex* ei tunc non gravate conceſſit, etſi occulto antea ſecuritatem de vita ſua accepiſſet. Tum juſſus, ut quæ ſciret referret, inter complures alios (ex motu proprio, neutiquam interrogatus) *Guilielmum Stan-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

lejum Camerarium impetivit.

Rex ad nomen hujus Viri prænobilis viſus eſt obſtupeſcere, ac ſi de Prodigio aliquo miro ac formidabili nuncium accepiſſet. Fieri ne poſſe, ut vir, qui eum tanto officio obligaſſet, quale fuit, Vitam ejus ſervaſſe, & Coronam capiti impoſuiſſe; Vir qui tam ſplendida & copioſa fortuna, frueretur, favore ejus, tam Opibus, quam Honoribus auctus; Vir, qui etiam tam propinquo Affinitatis gradu devinctus eſſet, cum *Frater* ejus germanus *Matri Regis* matrimonio junctus eſſet; Denique vir, cujus fidei *Rex* perſonam ſuam commiſerat, eum conſtituendo *Camerarium* ſuum; ut Vir iſte, adhuc apud *Regem* gratia florens, nec ullo modo gravatus, nec etiam metu aliquo perculſus, ſibi infidus eſſet? *Cliffordus* juſſus eſt, ut iterum atque iterum, Capita Accuſationis ſuæ adverſus *Stanlejum* recenſeret: Admonitus ſubinde, ut in re tam incredibili, & quæ tantum Virum impeteret, veritatis limites nullo modo excederet. At *Rex* videns moderationem & conſtantiam ejus, in iis quæ affirmabat aſſerendis abſque Hæſitatione aliqua aut vacillatione, & cum iis

pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

proteſtationibus quæ decebant; Cum etiam Teſtimonium ſuum, Vitæ & Animæ ſuæ periculo, ſe defenſurum recipiebat, eum ſemoveri juſſit; Et multum prius queſtus, de Fortuna ſua apud Conſilium, mandavit, ut *Stanlejus* in Cubiculo ejus proprio, intra *Turrim Quadratam*, ubi prius manſerat, cuſtodiretur. Die autem ſequente examinatus eſt *Stanlejus* à Conſiliariis. In Examinatione ſua, nihil fere eorum, quæ objiciebantur, negavit, neq; Delictum ſuum magnopere excuſare aut extenuare conatus eſt. Ita ut (haud ſatis prudenter) dum culpam ſuam elevare ſperaret ingenue confitendo, ita rem in liquido ponebat, ut ad condemnationem ſuam ſufficeret. Opinio erat, eum multum ſuperioribus Meritis ſuis confiſum, atque Interceſſioni *Fratris* ejus. Verum iis adjumentis præponderabant complura, quæ contra eum faciebant, & in *Regis* Ingenio & Animo prædominabantur. Primo Meritorum ejus Exuperantia: Etenim *Regibus* grata eſt Meritorum mediocritas, quibus Præmia paria eſſe poſſint. Deinde, Apprehenſio Potentiæ ejus; Subiit enim *Regem* ea Cogitatio, ab eodem qui ipſum extu-

liſſet, periculum ſibi imminere, ne rurſus dejiceretur. Tertio, confiſcationis magnæ Expectatio; Etenim, omnium *Regis* Subitorum *Stanlejus* erat ditiſſimus; quod poſtea patuit, inventis, in *Caſtello* ſuo de *Holt*, quadraginta Millibus Mercarum in Pecuniis Signatis, & vaſis Aureis & Argenteis, præter Jocalia, Supellectilem lautam, Pecorum Greges & Armenta, & alia Bona mobilia, ingenti copia. Quod vero ad Reditus ejus attinet in Terris & Feudis, illi ad tria Millia Librarum, antiqui cenſus, annuatim aſcendebant; pro ratione temporum illorum, res mira, & fere inaudita. Poſtremo Temporis ipſius Conditio; Si enim *Rex* à metu, quoad ſtatum proprium, plane immunis fuiſſet, veriſimile eſt *Regem Stanleio* vitæ gratiam fuiſſe facturum: Verum impendente tam atrocis Rabellionis tempeſtate, ſecuritati ſuæ conſulere neceſſe habuit. Itaque poſt ſex Hebdomadarum ſpatium elapſum, (quam moram *Rex* honorifice interpoſuit, tam ut Fratris Interceſſioni ſpatium daret, quam ut palam fieret, ſe non ſine conflictu quodam Animi ad hoc compulſum,) altæ Proditionis condemnatus eſt, & ſtatim poſt decapitatus.

At-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Attamen uſque ad hodiernum diem, incertæ memoriæ eſt, tam crimen ipſum hujus prænobilis Perſonæ, propter quod morte mulctatus eſt; quam cauſſa Defectionis ſuæ à *Rege*, & infenſi ſui erga *Regem* animi. Caſus ejus talis fuiſſe perhibetur; Quod ſcilicet, in Colloquiis ſuis cum *Roberto Cliffordo* dixiſſet; *Se, ſi exploratum ſibi eſſet, Adoleſcentem illum, verum fuiſſe Edvvardi Quarti Filium, nunquam contra eum arma geſturum.* Caſus iſte videtur, primo intuitu, paulo durior; tam propter Particulam conditionalem, quam propter verba reliqua. Sed quantum ad Clauſulam illam conditionalem videntur *Iudices* illius temporis (qui viri fuerunt in Legibus apprime eruditi, quorumque tres primarii à Concilio ſanctiori *Regi* erant) cenſuiſſe, periculoſam admodum rem futuram, ſi Conditionalia admitterentur ad verba Proditoria qualificanda: Fore enim, ut cuivis liceret Malitiam ſuam proferre, Periculum vero vitare. Fuit autem Caſus ille, non abſimilis Caſui, qui poſterioribus temporibus emerſerat *Eliſabethæ Bartonæ*, dictæ *ſanctæ virginis Cantii*: Quæ dixerat; *Si Rex Henricus Octavus, Catharinam repudiatam,*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rurſus ad ſe non recepiſſet, futurum ut à Regno ſuo dejiceretur, & mortem Canis obiret. Poſſunt autem Caſus innumeri hujus generis adduci. Quos (ut videtur) Judices illi graviſſimi, in memoriam revocantes, noluerunt prorſus Proditionibus cum Clauſula Conditionali patrocinari. Quantum vero, ad Verba poſitiva illa, *Stanlejum* nunquam contra *Regis Edvvardi Filium arma geſturum*, etſi verba illa lene quidem ſonarent, nihilominus hoc dixiſſe, diſerta & directa fuit Oppugnatio, & Abnegatio Tituli *Regis*, ſive per *Lineam Lancaſtrenſem*, ſive per *Auctoritatem Parlamenti.* Quod proculdubio *Regem* altius pupugit, quam ſi *Stanlejus*, in Acie, haſtam ſuam contra eum vibraſſet. Si enim *Stanlejus* eam Opinionem defenderet, Filium *Edvvardi* aliquem, Titulo ad Regnum, *Regis* Titulo potiore inniti; cum ipſe tanta auctoritate, & gratia, apud *Regem* floreret; nihil aliud hoc fuit, quam univerſæ *Angliæ*, verbis præire, ut idem affirmarent. Itaque ſi quis temporum illorum conditionem recte introſpiciat, verba illa ad vivum uſque perſecarunt. Verum Scriptores nonnulli extra dubium rem ponunt. A-

junt

junt enim, *Stanlejum*, & Promiſſo expreſſo, & Pecuniarum miſſarum pignore, ſe *Perkino* obſtrinxiſſe.

Jam vero, quantum ad Cauſſam Defectionis ſuæ à *Rege*; Verum eſt, *Regem* in Prælio de *Boſvvorth*, Turmis Hoſtium undique circumſeptum, in extremo vitæ ſuæ periculo fuiſſe; cum *Stanleius* iſte, à Fratre miſſus fuit, cum tribus millibus Armatorum, ad *Regem* eripiendum; Quod tam fortiter & fœliciter præſtitit, ut *Rex Richardus*, in eo ipſo loco, occiſus eſſet. Adeo ut vita Mortalium majus Beneficium accipere nequeat, quam *Rex* à manu *Stanleii* acceperat; Cum quodammodo *Chriſti* Beneficio ſimile quiddam eſſet, ſimul & *Servare* & *Coronare*. Pro quo tam inſigni Merito *Rex* ei maximam gratiam habuit; Eumque *Conſiliarium* & *Camerarium* ſuum conſtituit; Atque etiam, (nonnihil contra Ingenium ſuum) ad Spolia illa ingentia Prælii de *Boſvvorth* conniverat, quæ univerſa fere in hujus Viri commodum ceſſerunt, adeo ut inde ſupra modum ditaretur. Attamen tanto merito inflatior, ſibi gratiam à *Rege* relatam minime exiſtimavit; Saltem non ex menſura preſſa, *&*

redun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

redundante, ut expectabat. Itaque Ambitio ejus in tantum exorbitavit & modum omnem exceſſit, ut à *Rege* ſe *Comitem Ceſtriæ* creari peteret. Qui Honor, cũ ſemper ut Appennagium *Principatus VValliæ* reputaretur, & *Filio Regis primogenito* ex more cedere ſoleret; Petitio illa, non ſolum à *Rege* repulſam tulit, ſed etiam Animum ejus ſecreto offendit: Cum ex hoc, *Rex* ſatis perſpiceret, Cupiditates *Stanleii* immoderatas eſſe, & Cogitationes ejus vaſtas, & irregulares; atque Beneficia priora *Regis* ei ſordeſcere, nec prout decuit, æſtimari. Cœpit itaque *Rex* ei intra animum ſuum minus favere. Et quemadmodum Modicum Fermenti, totam Maſſam corrumpere ſolet *Regis* Sagacitas jam Paſſioni ſuæ ex nova offenſa irritatæ ſuggerere cœpit, *Stanlejum*, in Prælio de *Boſvvorth*, licet ſatis celeriter adveniſſet, ad vitam *Regis* ſervandam; contra tamen, ſatis diu moratum eſſe, ut de vita *Rex* periclitaretur. Nihilominus, cum nihil haberet, Accuſatione in eum dignum, eum Honoribus ſuis frui, uſque ad præcipitium iſtud extremum permiſit.

Poſt eum factus eſt *Camerarius Ho-*

ſpitii

ſpitii Regis Ægidius Dominus Daubenejus, Vir magnæ prudentiæ & fortitudinis; Quæ Virtutes magis in eo enituerunt, quod ſimul humanus fuerit, & moderatus.

Invaluerat Opinio, quod *Robertus Cliffordus* (qui jam factus erat veluti Delator *Regius*) etiam ab initio fuiſſet Emiſſarius & Explorator *Regis*; & quod in *Flandriam* confugiſſet non ſine *Regis* notitia & conſenſu. Verum hoc minus eſt probabile; tum quia nunquam Menſuram illam gratiæ apud *Regem* recuperavit, qua ante diſceſſum ſuum fruebatur; tum præcipue, quia Delatio ejus circa *Stanlejum* (quod ei pro maximo Merito erat) minime proceſſit ex iis quæ in *Flandria* didicerat, ſed ei res illa ante Diſceſſum ſuum ex *Anglia* innotuerat.

Supplicium *Stanleii* & cæterorum (præcipue vero *Stanleii*, qui Robur fuerat Partium) & Defectio *Cliffordi*, qui omnium erat apud Rebelles intimus, *Perkini* & Conjuratorum incœpta, miris modis turbavit, tam metum injiciendo, quam Suſpiciones, & Diffidentiam; Adeo ut jam, inſtar Arenæ eſſent ſine calce, male inter ſe cohærentes; præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

præcipue qui ex *Anglis* eſſent: Qui jam attoniti, ſe mutuo oblique intuebantur; incerti, quis Partibus ſuis fidus eſſet, quis ſecus: ſed exiſtimabant plane *Regem*, partim præmiis ineſcando, partim Arte irretiendo, omnes, qui alicujus eſſent pretii, in ſuas partes tracturum. Et revera factum eſt, ut plurimi ſigillatim recederent, alii poſt alios. *Barlejus* (qui una cum *Cliffordo* miſſus fuerat) ex iis fuit, qui diutiſſime in fide erga Rebelles permanſit, donec *Perkinus* fere attritus eſſet; attamen etiam *Regi* ad extremum reconciliatus eſt. Sed ruina hujus Viri magni, (*Stanleii* ſcilicet,) qui tanta gratia & auctoritate (ut credebatur) apud *Regem* floruerat; Atque Modus ipſe quo *Rex* Negotium illud tractavit, unde liquido patebat, Inquiſitionem occultam ei diu antequam in judicium adductus fuiſſet incubuiſſe; ſimul & Cauſſa, propter quã ſupplicio affectus eſt, quæ vix alia fuit, quam quod affirmaſſet, *Titulum familiæ Eboracenſis Titulo familiæ Lancaſtrenſis fuiſſe potiorem*; In quo Caſu omnes fere includebantur, ſaltem quoad opinionem internam. Hæc omnia (inquam) res fuerunt incredibilis Terroris

roris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

toris uniuerſis Regis ſervis & Subditis; Adeo ut nemo fere tutum ſe reputaret: Quinetiam eo res proceſſerat, ut vix ſermones inter ſe conſerere Homines auderent, ſed univerſalis cunctos invaderet Diffidentia; Ex quo factum eſt, ut *Rex* magis abſoluto certe, ſed minus tuto Imperio fueretur: *Nam, Sanguis in Interiora fluens, & vapores intus concluſi, opprimunt & ſuffocant magis.*

Hinc orti ſunt innumeri famoſi Libelli (qui Libertatis ſermonis cohibitæ Eruptiones ſunt, & Seditionū quaſi Femellæ) infinita in *Regem*, & aliquos ex Conſiliariis ſuis intimis, Scandala & Invectivas ejaculantes. Pro quibus componendis & ſpargendis, poſt multam & diligentem Inquiſitionem, quinque tantum tenuis conditionis Homines apprehenſi ſunt, & morte mulctati.

Rex interea res *Hiberniæ* non neglexit: Is enim Ager erat, in quo Fungi illi (qui nocte una ſe attollunt) maxime vigere ſolebant. Miſit igitur ex *Anglia* (quo res ſuas in eo Regno melius componeret & ſtabiliret) utriuſq; Togæ Delegatos: *Priorem* nempe de *Lanthony*, ut *Cancellarii* munere ibi fungeretur; & *Edvvardum Poyningum* Equitem

tem Auratum, cum Copiis Militaribus, & Poteſtate Imperatoria; Atque una Diploma dedit, Auctoritatem in eum conferens *Locum-tenentis* ſui, in Regimine Civili; In qua Clauſula erat, *Vt etiam Kildariæ Comes, tunc Hiberniæ Deputatus ei pareret.* Verum *Hiberni* agreſtes (qui maxime deliquerant) more ſuo, in Sylvas & Paludes fugerunt: Quique in pacato *Hiberniæ* ſimilis Criminis conſcii ſibi erant, ad eos ſe receperunt: Adeo ut *Poyningus*, erga Erraticos *Hibernos*, Erraticam quandã Expeditionem ſuſcipere compulſus fuerit: Inqua, propter Montes & Saltus, parum profecit: Quod (ſive ex Melancholia quadam ſuſpicioſa quod res ei male ſucceſſerunt; ſive ut Conatus ſuos ab infamia vindicaret) imputari prorſus voluit favori, quo *Comes Kildariæ* ſecreto Rebelles proſequebatur: Leviſſima quaque ſuſpicione, locum habente in eum, propter *Kildariæ Comitem* illum qui *Lamberto Simnello* adhæſerat, & in *Prælio Stokenſi* occubuerat. Itaque *Comitem* comprehendi juſſit & in cuſtodiam dari, eumque in *Angliam* miſit; qui examine debito facto, ita ſe purgavit, ut in Munus priſtinum

Depu-

Deputati Hiberniæ reſtitutus fuerit. Sed *Poyningus* (quo Meriti ſui, in Rebus Bellicis, exilitatem, Actis pacis, compenſaret) *Parlamentum* convocavit: In quo Lex lata eſt illa memorabilis, quæ etiam hodie *Lex Poyningi* vocatur: per quam, *Statuta Angliæ* univerſa, etiam in *Hibernia*, recipi & obtinere ſancitum eſt. Antea ſiquidem *Hibernos* minime obligabant; neque ſimiliter ullum Statutum in *Angliæ* ordinatum, poſt tempora illa, ſcilicet Annum decimum *Regis*, *Hibernos* obligat.

Circa hoc tempus cœpit in *Rege* notari, Inclinatio illa, quæ poſtea à conſiliariis & Miniſtris pravis excitata & aucta, Macula plane facta eſt Regiminis ſui. Illa erat Induſtria & Artes, pecunias à ſubditis ſuis emungendi, per Mulctas & Foris-facturas ex Legibus Pœnalibus: Id quod Hominum Animos magis hoc tempore perculſit, quoniam facile erat cernere, hoc in Ingenio *Regis* penitus inſitum fuiſſe, cum nullæ eum premerent Rei pecuniariæ anguſtiæ; ſed contra, Theſauro ubertim abundaret. Etenim, Pecunias à *Gallo* propter Pacem nuper receperat; à Subditis item eæ, quæ nomine *Bene-*

volen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

volentiæ collatæ fuerant, ſolutæ jam erant. His Caſualia ampliſſima, ex confiſcatione *Scanlejana*, acceſſerant; præter alia Lucra diverſa. Primus Caſus in hoc genere memorabilis, fuit ille *Guilielmi Capelli, Equitis Aurati, Aldermani Civitatis Londinenſis:* Qui vigore diverſarum Legum Pœnalium mulctatus eſt, ad Summam bis mille & Septingentarum Librarum; Et pro mille Sexingentis libris, cum *Rege* tranſegit: A quo tamen *Capello*, diu poſt, *Empſonus* novas pecunias extorquere anniſus eſt; idque feciſſet, niſi *Rex*, ſub ipſum tempus, mortuus fuiſſet.

Æſtate ſequente *Rex*, ut Matrem ſuā conſolaretur, quam ſemper unice dilexit & reveritus eſt; atque ut fidem apud omnes faceret, Severitatē contra *Stanleium* (quam impoſuit ei Neceſſitas, & Ratio ſtatus) nihil prorſus Amori ſuo, erga *Thomam* Fratrem ejus, detraxiſſe; profectus eſt, ad *Lathamam*, ut cum *Matre* & *Comite*, hilares aliquos ageret dies; ibique moram nonnullam fecit.

Durante adhuc hac *Regis* profectione, *Perkinus* videns tempus & moram, quæ (dum Incœpta ſua occulta fuiſſent, nec in lucem prodiiſſent, & in *An-*

glia ſatis proſpere ſucceſſiſſent) rebus ſuis conducebant; nunc viciſſim, cum Conſilia ſua patefacta eſſent, contra eum potius facere (propterea quod cum Res in declivi poſitæ ſint, non facile ſuſtinentur, aut ſiſtuntur, abſque novo impetu) conſtituit fortunam ſuam, per novam aliquam, in Angliam ipſam, Impreſſionem, experiri; ſpem adhuc ponens in populi Inclinatione, & Favore, erga *Familiam Eboracenſem*, At Corpus illud Vulgi, neutiquam ſimilibus Artibus tractari oportere, ac Perſonas eminentes, judicabat. Sed nullum aliud Affectuum vulgi Experimentum capi recte poſſe, quam Vexillo in Campis expanſo. Delegit autem, ex locis, in quibus Invaſio fieri deberet, Oras *Cantii*.

Interea vero *Regis* Prudentia & Providentia, ad tale Opinionis & Famæ Culmen aſcenderunt, ut quicquid proſpere evenerat, de induſtria, & ex compoſito, ab eo factum eſſe, exiſtimaretur. Itaque creditum eſt, etiam hunc particularem *Perkini* de *Cantio* invadendo conatum, *Regi* prævisum & præcognitum fuiſſe. Ideoque, quo facilius *Perkinum* in *Cantium* alliceret, eum in partes *Septentrionales* procul Profectionem

ſuſce-

ſuſcepiſſe: Luctatorum more, latus apertum *Perkino* oſtendendo, ut irrueret, & incaute dejiceretur; cum *Rex* eam *Cantii* Provinciam, jam antea ſibi fidam, & erga ſe bene animatam, effeciſſet.

Perkinus autem, eo tempore, Colluviem quandam, ex omnibus Nationibus, collegerat: Nec numero certe, nec Animis aut Fortitudine contemnendam: Sed qui tali eſſent Ingenio & Fortuna, ut non minus Amicis quam Hoſtibus eſſent, formidabiles: Cum plurimi eorum, ex-leges eſſent, & facinoroſi, quique ex rapto vivere ſolerent. Hos in naves impoſuit, iiſque comitatus *Sandvvicum* & *Dealam* Oppida Provinciæ *Cantii*, circa *Menſem Iulii* appulit.

Illic Anchoras jecit, atque ut animos Plebis tentaret, aliquos ex ſuis in littus expoſuit, multa jactando de Copiis, quæ præſto eſſent, ſtatim ſubſecuturis. At Populus *Cantii* (cum ſatis perſpexiſſent, in Copiis *Perkini*, neminem comparere ex *Anglis* melioris notæ, ſed Exteros tantum, eoſque infimæ Conditionis Homines, ac fere Latrones, longe magis idoneos, ad oras maritimas depopulandas, quam ad Regnum

Domino

omino ſuo recuperandum)ad prima-
os *Cantii* viros ſe contulerunt; ſtu-
um ſuum & fidem verſus *Regem* pro-
ſſi, & operam ſuam ultro offerentes,
præcipi ſibi petentes, quibus modis
egi maxime utiles eſſe poſſint. Prima-
i illi Viri, conſilio inter ſe habito, juſ-
runt, ut Copiæ nonnullæ, numero
aud exiguo, ſe circa Littora oſtende-
ent: aliquæque ex ipſis Copias *Per-
inianas* ſignis allicerent, tanquam ſe
um illis conjuncturæ: Aliique non-
ulli, à Littore ſe in Interiora recipere
aufugere ſimularent, quo *Perkinum*
d Homines ſuos in terram exponen-
los animarent; At *Perkinus*(qui in par-
ibus *Regis* agendis jam peritus,aut for-
aſſe à *Friono* Secretario inſtructus, di-
licerat Milites imperio parentes, pri-
no ſtare, poſtea ordine incedere, Re-
elles contra confuſe omnia agere &
niſcere) omnia ſedate & ſine tumultu
gi, obſervans, rem in duriorem par-
tem interpretabatur. Itaque quo erat
Ingenio ſubdolo,pedem è Navi move-
re noluit, priuſquam omnia in tuto vi-
deret. Quamobrem, Copiæ *Regis* ani-
madvertentes, ſe plures allicere non
poſſe, quam eos qui primo in terram
expo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

expoſiti fuerant, Rebelles ſtatim ado
tæ ſunt, & conſciderunt, priuſquam i
naves ſe recipere potuiſſēt. Qua pugn
(præter occiſos, & eos qui fuga ſe er
puerunt) capti ſunt circiter centur
quinquaginta Homines: Quos omne
(quoniam *Rex* judicabat, Morem illur
paucos ad Terrorem reliquorum ſup
plicio afficiendi, melioris notæ Homi
nibus competere; verum fæcem Popul
protinus internecioni dandam, præſer
tim in principio Rebellionis; Simulqu
animo proſpiciens, Copias *Perkini* poſt
hac, ex Colluvie & Sentina Hominun
projectorum, compoſitas iri) in pati
bulo ſuſpendi juſſit, ad majorem terro
rem ejuſmodi Nebulonibus incutien
dum. Omnes *Londinum* perducti ſun
funibus utrinque alligati, ut Equi ir
Plauſtro, & morte affecti, alii *Londin.*
& *VVappingi*, alii circa Oras Maritimas
Cantii, Suſſexiæ, & *Norfolciæ*, ut loco Si-
gnorum Nauticorum & Laternarū eſ-
ſent, quæ *Perkini* Aſſeclas à Littoribus
Angliæ abſterrere poſſent. *Rex* cum pri-
mum de Rebellium in *Cantium* impreſ-
ſione, certior factus fuerat, profectio-
nem ſuam abrumpere cogitavit; Sed
proximo die, nuncio accepto, quod
partim

artim devicti, partim fugati fuiſſent, ter ſuum continuavit; & *Richardum Guilfordum* Equitem Auratum in *Can-ium* miſit; Qui populum convocans, os, (ex parte *Regis*) Laudibus cumu-avit, quod non ſolum in fide permaniſſent, ſed operam ſuam tam prompte & prudenter præſtitiſſent; atque univerſis gratias egit, præmia etiam aliquibus privatim pollicitus.

Decimo ſexto *Novembris*, Anno autem *Regis* undecimo, Electio *Servientium ad Legem*, in Ædibus *Epiſcopi Elienſis* celebrata eſt; qua novem in eum ordinem cooptati fuerint. *Rex* Solennitatem illam præſentia propria, & Reginæ ſuæ, honoravit; utpote Princeps qui ſemper Jureconſultos ornare & decorare conſueverat: Id agens; Ut *Subditos Legibus ſuis, Leges autem Iure-conſultis regeret & flecteret.*

Hoc etiam Anno, Fœdus iniit *Rex*, cum principibus *Italis*, pro Defenſione *Italiæ* contra *Gallos*. *Carolus* enim *Regnum Neapolitanum* ſubjugaverat, & paulo poſt amiſerat; quaſi per Somnium fœlix. Univerſam Longitudinem *Italiæ* pervaſerat, nuſquam Arma expertus: Adeo ut verum eſſet, quod *A-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

lexander Papa dicere ſolitus eſt; *Gallo in Italiam veniſſe, cum Creta in mani bus, qua diverſoria ſua notarent, potiu quam cum Armis, quibus pugnarent.* E tiam ipſo Regno Neapolitano univer ſo potitus eſt, gladium vix ſtringendo Verum ſtatim poſt, tot & tantos Erro res cumulavit, ut iis nulla fortuna, lice optima, par eſſe poſſet, *Barones Neapo litanos* Partium *Angeovinarum* minim demeruit; ſed præmia ſua, pro Arbitrio quorundam Famulorum ſuorum, qui lucra captabant, diſperſit. *Italiam* univerſam contra ſe excitavit, eo quod *Oſtiam* cepiſſet, & tenuiſſet, & libertatem *Piſanorum* protexiſſet: Quæ ſuſpicionem omnibus injecerunt, Ambitionem ejus ultra *Regnum Neapolitanum* extendere. Nimis propere Amicitiam cum *Ludovico Sforza* dirupit; qui revera Claviger fuit, *Gallumque* introduxit, & excluſit. Nonnullas etiam Belli Reliquias, in *Regno Neapolitano* adhuc fumantes, extinguere neglexit. Poſtremo, quia *Italiam* ſine oppoſitione pervaſerat, Arma *Italorum* nimis deſpicere cœpit; Unde *Regnum Neapolitanum Italorum* Copiis minus inſtructum reliquit. Ita ut, paulo poſt reditum ejus,

univer-

niverſum *Regnum* ad *Ferdinandum* *niorem* defecerit, & *Gallos* expulerit. ihilominus *Carolus*, cum ingentibus linis, & magno Copiarum Apparatu, ovam Expeditionem in *Italiam* deſti-abat. Itaque ad inſtantiam *Satuum* *aliæ* complurium (& maxime *Papæ* *lexandri*) Fœdus ictum eſt, inter eun-em *Alexandrum Papam, Maximilia-um Romanorum Regem*, HENRICUM, *egem Angliæ, Ferdinandum* & *Iſabel-m Reges Hiſpaniarum*, (ita enim in ractatu Originali Nomina *Principum* lorum conſtanter collocantur) *Augu-inum Barbadicum Ducem Venetiarum*, *c Ludovicum Sforzam Ducem Medio-ani*;pro Communi defenſione *Statuum* uorum ſingulorum. In quo Tractatu, icet Nomẽ *Ferdinandi Iunioris*,ut Par-is principalis, non fuiſſet inſertum,ni-ilominus *Regnum Neapolitanum*,pro-uldubio erat incluſum,tanquam Feu-lum *Eccleſiæ Romanæ*.

Mortua etiam eſt hoc Anno *Cecilia Duciſſa Eboraci, Edvvardi Quarti* Ma-ter, apud *Caſtrum* ſuum de *Barkham-ſted*, Ætate extrema; Quæque eo vi-tam produxerat, donec vidiſſet, tres *Principes* ex Sobole ſua, coronatos;

quatuor autem trucidatos. Sepulta eſt apud *Foderinghamiam*, juxta *Ducem* Maritum ſuum.

Hoc etiam Anno, *Rex* Comitia Ordinum convocavit: In quibus complures Leges latæ fuerunt, naturæ magis privatæ & vulgaris, quam ut Hiſtoria Lectorem detinere mereantur. Atque merito quis ſuſpicari poſſit, ex iis quæ poſtea ſecuta ſunt, *Regem*, ſicut in ſalubribus Legibus ordinandis præcelleret; ita, in ſecreto, apud ſe conſtituiſſe, ex Legibus ſuis fructum percipere, non minus ad colligendas Pecunias, quam ad corrigendos Mores: Atque in hunc Finem eas in majus accumulaſſe.

Lex Principalis, quæ his Comitiis perlata eſt, fuit miræ cujuſdam Naturæ; Juſta potius ſecundum æquitatem naturalem, quam ex norma Juris; & Magnanima magis, quam Cauta. Statuit hæc *Lex*, ut nemo, qui *Regis* partes tunc de facto regnantis ſecutus fuerat, propter ejuſmodi crimen, unquam impeteretur aut condemnaretur, vel proceſſu Legis, vel per Actum Parlamenti: Atque inſuper, ſi tale aliquod Actum Parlamenti condemnatorium, fieri poſt contigiſſet, irritum & invalidum prorſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ıs foret. Iſta Conſtitutio in hoc fun-
abatur, quod rationibus Status ma-
nopere conveniret, ut Subditi de Jure
egni minime inquirerent; Atque rur-
ıs, Conſcientiæ Leges hoc poſtularent,
t (quicunque Belli exitus foret) Sub-
iti obedientiæ ſuæ pœnas non darent.
Genius hujus Legis pius & nobilis cer-
e fuit; cum id in Bello ſtatueret, quod
David in peſte à Deo petiit, qui dixit;
*Si peccavi, percute me, iſtæ autem oves
quid fecerunt?* Simul occulto ſapiebat
ſta *Lex* Providentiam & prudentiam
quandam profundam; Nam omnem
occaſionem ſuſtulit, cur Subditi in *Re-
gis* Titulum curioſe inquirerent; cum
pſorum Securitati, quæcunque eſſet
Belli fortuna, cautum jam eſſet. Præ-
terea, non potuit non Corda & Amo-
rem Subditorum ſibi conciliare, quo-
niam magis videbatur proſpicere illis,
quam *Regi* ipſi. Attamen interea Mili-
tes hæc Lex exuebat & exolvebat, ma-
gno illo vinculo, & calcari Neceſſitatis
(quæ illis alias incumbebat) pugnandi,
& non, niſi parta victoria, abſcedendi:
Quandoquidem, vitæ Militum & for-
tunæ in tuto eſſent, ſive fortiter pugna-
rent, ſive terga verterent. Verum quoad

partem *Legis* ſecundam, vis ipſius plan
vana fuit, & illuſoria; cum ſcilicet pe
Statutum præcedens, Statutum aliquo
futurum fruſtrari poſſe quis cogitet
Abſoluta enim, & ſuprema poteſtas, ſe
ipſam conſtringere non poteſt: Neque,
quod Natura revocabile eſt, figi poteſt:
Non magis, quam ſi quis Teſtamento
ſuo declaraverit, quod ſi Teſtamentum
novum conderet, illud irritum eſſe. Et
quantum ad Caſum Acti Parlamenti,
memorabile prorſus acceſſit Exemplum
temporibus *Henrici Octavi:* Qui ſe, durante
minore Ætate Filii ſui, mortem
obire poſſe prævidens, Statutum condi
fecit: *Ut nullum Statutum, durante minore
Ætate Regis, latum, Regem aut Succeſſores
ejus teneret, niſi à Rege, poſtquam
ad plenam Ætatem perveniſſet, ſub Sigillo
magno Angliæ confirmatum foret.* Verum
primum Statutum, quod tempore
Regis Edvvardi Sexti, tunc minoris inactitatum
fuit, illud prius Actum prorſus
reſcidit. Verum, res quæ non ſunt
peremptoriæ ad obligandum, poſſint
tamen eſſe commodæ, pro tempore, ad
ſatisfaciendum populo.

Lata eſt etiam *Lex*, in Adminiculum
& Firmamentum *Contributionis* ejus,

quæ

quæ dicta eſt *Benevolentia.* Quæ ſancivit, ut Pecuniæ ſumma, in quam aliquis conſenſerat, neque tamen ſoluta eſſet, Legis proceſſu exigeretur. Quod Statutum, ſicut Pecuniarum detentarum Solutionem acceleravit, ita Rei ipſi Auctoritatem addidit: Lata autem *Lex* eſt (ut prætendebatur) ad Inſtantiam ipſorum, qui jam antea ſolviſſent.

His etiam Comitiis lata eſt, *Lex* illa bona, quæ Breve *de Attincta* vocatum introduxit, per quod Judicia Juratorum (quæ Veredicta vocantur,) falſa, reſcindi poſſint; quæ ante illud tempus *Evangelii* cujuſdam inſtar erant, atque plane irrevocabilia. Ad cauſſas Capitales hæc *Lex* ſe non extendit; tam quia plerumque *Regis* nomine eæ Cauſſæ aguntur, quam quia illæ (ſi per viam *Indictamenti*, quod *Regis* nomine ſemper procedit, tractentur) duplici *Veredicto* tranſiguntur; Nimirum eorum qui inquirunt, & eorum qui Quæſtionem terminant; unde fit, ut non duodecim Viri tantum, ſed viginti quatuor Viri de re pronuncient. Verum (ut videtur) non fuit id ſolum in cauſſa, quod ad Capitalia *Lex* non extenderetur. Iſta enim ratio, ubi Cauſſa Capitalis à Parte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

gravata peragitur, non tenet: Sed illud in primis, in Conſiderationem venerat, ne forte Juratores in Cauſſis Capitalibus timidius ſe gererent, ſi obnoxii eſſent novis Litibus & periculis, ubi favor vitæ contra eos faceret. Neque etiam extenditur iſta *Lex* ad Litem aliquam, infra valorem quadraginta Librarum, quia in Litibus, tam exigui valoris, ſuperaturæ eſſent impenſæ Sūmam principalem, ſi retractarentur.

Lex alia ſancita eſt, contra ingratitudinem Fœminarum, quæ à Maritis ſuis, aut Maritorum ſuorum Parentibus, aut Cognatis, ad Terras promotæ eas alienarent, in Præjudicium, & Exhæredationem Hæredum, aut eorum ad quos, poſt mortem ipſarum, Terræ illæ redire deberent. Huic malo Remedium porrigebat Lex, ut ſcilicet liceret Hæredibus, & cæteris, in Terrarum poſſeſſionem, nomine Foris-facturæ, non expectata morte Mulieris, continuo venire.

Lata eſt etiam illa *Lex*, Charitatis plena; ut ſcilicet Homines egeni, Lege agentes, admitterentur *in Forma Pauperis*; Hoc eſt, ut nihil ſolvant Advocatis, Procuratoribus, aut Scribis: Unde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

amen factum eſt, ut Homines egeni, cut *Lege* experiri melius poſſent, ita ad lios Litibus vexandos promptiores eſ-ent. Fuerunt & aliæ, iiſdem comitiis, *Leges* introductæ, bonæ & ſanæ, ut prius dictum eſt: Sed more noſtro, eas excer-pimus, quæ naturæ ſunt minime vul-garis.

Rex interim, licet Comitiorum Ne-gotiis incumberet, tanquam in plena pace; viderique vellet Conſilia *Perkini* (qui jam in *Flandriam* redierat) veluti Floralia quædam, deſpectui habere; ta-men *Regis* prudentiſſimi Conſtitutio-nem nactus (foris Animoſi, intra pro-vidi) mandavit, ut Phari ad Oras mari-timas vigiliis cuſtodirentur; Et plures etiam Phari erigerentur, ubi nimium inter ſe diſtarent. Et diligenter obſer-vabat, ubi tandem Nimbus iſte errati-cus erupturus foret. Sed *Perkinus*, à ſuis monitus, ut Ignem ſuum (qui hactenus tantum in viridi ligno depaſceret) vivum ſervaret, follibus veluti aſſiduis, iterum in *Hiberniam* navigavit, unde prius, propter ſpes præbitas à Gallis, potius quam propter aliquod Impedimen-tum, aut Tepiditatem, quam in illo Populo expertus eſſet, diſceſſerat. Ve-

rum tempus ipſum, cum *Regis* ipſiu Diligentia, & *Poyningi* prudente Adminiſtratione, ita res *Hiberniæ* compoſuerat, ut nihil reliquum fieret *Perkino*, prę- ter turbulentos impetus ſylveſtrium & nudorum Hominum. Itaque qui res ejus curabant, conſilium ei dederunt, ut à *Rege Scotorum* Auxilia peteret; Principe Juvene, & Animoſo, & Populo ſuo ac Proceribus acceptiſſimo, & erga *Regem* HENRICUM male affecto. Hoc etiam ipſo tempore, tam *Maximilianus Rex*, quam *Carolus*, cœperunt à *Rege* HENRICO, averſo animo eſſe. Alter in malam partem accipiens prohibitionem Commercii cum *Flandria*: Alter *Regi* jam diffidens propter Fœdus nuper ictum cum *Italis*. Itaque præter Auxilia aperta *Duciſſæ Burgundiæ*, quæ tanquam velis & remis contenderat, ut *Perkini* Conatus promoverentur; non deerant ſecreti quidam Favores à *Maximiliano* & *Carolo*. Adeo ut, occultis Literis, & Nunciis, res ejus *Regi Scotiæ* commendaſſe putentur.

Perkinus igitur, hujuſmodi Fiducia fultus, in *Scotiam* adveniens, cum Comitatu decente, à *Rege Scotiæ* (ad hoc antea bene præparato) honorifice ex-

ceptus

ceptus eſt; & paulo poſt adventũ ſuum, ad *Regis* conſpectum admiſſus, ritu ſolenni. Etenim *Rex* eum excepit, in Camera Præſentiali, aſtantibus multis ex Proceribus *Scotiæ*. *Perkinus* autem, cum ſatis ſplendido Comitatu; tam eorum quos ipſe adduxerat, quam eorum quos *Rex* ei adverſum miſerat, ingreſſus eſt Cubiculum, ubi *Rex* aſſederat; Et ad *Regem* accedens, ſeque aliquantum incurvans, eum amplexurus, retro ſe aliquot paſſus recepit; Atque voce clara (ut à præſentibus omnibus exaudiretur) tali Declaratione uſus eſt.

REX *Excelſe, & potens*; Celſitudo *veſtra*, & Proceres *hi veſtri, qui adſunt, benigne* (*ſi placet*) *aures præbeatis Tragicæ Narrationi Adoleſcentis, qui Iure debuerat Pilam Regni in Manu ſua geſtare, ſed Fortunæ Iniquitate factus eſt ipſe Pila, de Calamitate in Calamitatem, & de Regione in Regionem jactatus. Conſpicitis ante Oculos veſtros poſitam* Plantágeniſtæ *Effigiem; qui à Gynecæo abreptus fuit in Aſylum; ab Aſylo in dirum Carcerem; à Carcere in Manum cruenti Carnificis; atque ab ejus Manu expoſitus in Deſertum: Sic enim Orbem Terrarum nobis*

nobis vocare par eſt. Ita ut ille, qui in Spem, & Ius Regni *potentis, natus eſt, ne Palmam quidem Terræ, in qua pedem ſiſtat, poſſideat; præter eam, in qua nunc Regio veſtro favore admiſſus.* Edvvardus Quartus, *nuper* Angliæ Rex (*Quod* Celſitudinem *veſtram fugere non poteſt*) *duos reliquit Filios*, Edvvardum Principem, & Richardum Ducem Eboraci, *utrunque Ætate tenera. Primogenitus, in* Regnum *Patris ſucceſſit*, Edvvardus Quintus *dictus. Verum* Richardus, Dux Gloceſtriæ, *Patruus eorum crudelis, primo per Ambitionem, Regnum, deinde Nepotum Sanguinem, ad Status ſui ſecuritatem ſitiens, cuidam ſcelerato, & ſibi (ut putabat) fido, mandavit, ut utrunque jugularet. Verum Carnifex ille, qui ad hoc facinus miſſus eſt, poſtquam* Edvvardum *Primo-genitum crudeliter trucidaſſet, motus eſt, partim Compunctione quadam, partim aliis modis (de quibus ſilemus) ut* Richardum, *Iuniorem Filium, ſervaverit. Tyranno tamen referens, ſe Iuſſa ejus, in utroque interficiendo executum. Iſti Relationi à Tyranno fides adhibita eſt, eademque publicis Declarationibus eſt confirmata: Ita ut generalis invaluerit Opinio, utrunque ſublatum fuiſ-*

ſe,

ſe, etſi Veritas fere ſemper quoſdam Igniculos habeat, qui paſſim volant, donec tempore ſuo manifeſtetur & emicet; quod etiam in hoc negotio contigit. Verũ Deus Omnipotens, omniaque diſponens, qui Leonum ora obturavit, parvumque Joam conſervavit à Tyrannide Athaliæ', cum Regis Liberos neci mandaſſet; Atque etiam Iſaacum liberavit, in ipſo temporis Articulo, in quo manus ad eum jugulandum extenſa eſt: Fratrem Iuniorem conſervavit. Ille enim ego, qui coram adſum, verus ſum Richardus, Dux Eboraci, infelicis Principis Edvvardi Quinti Frater, Legitimuſque Hæres Maſculus Inclyti illius Regis Edvvardi Quarti, nuper Angliæ Regis. Quod ad modum Emiſſionis meæ è Turre attinet, conſentaneum eſt, ut Silentio prætermittatur, aut ſaltem Relatione ſecretiore tradatur; Quoniam, nonnullorum adhuc ſuperſtitum intereſſe poſſit, atque etiam memoriæ aliquorum, qui jam fato functi ſunt. Satis ſit memoraſſe, me Matrem eo tempore in vivis habuiſſe, Reginam illam quidem, quæque indies Mandatum à Tyranno, de nece Filiorum expectaverat. Hoc modo, Ætate mea adhuc tenera, ſumma Dei Miſericordia, è Londino migrans, in partes

partes tranſmarinas occulto tranſvectus fui: Vbi, qui mei curam habebat (utrum novis Timoribus, aut animi Inconſtantia, aut aliorum Artibus & Sollicitatione adductus, novit Deus) *ſubito me deſeruit. Vnde huc illuc errare, & tenues conditiones ſubire, compulſus ſum, ad vitam ſuſtentandam. Quare diverſis paſſionibus diſtractus, ex altera parte, Metu, ne res palam fieret, Tyrannique inſidiis rurſus exponerer. Ex altera parte, Dolore & Indignatione, quod ignotus in tam vili & abjecta vitæ conditione degerem, decrevi mecum mortem Tyranni opperiri, & tunc me in manus Sororis meæ, quæ proxima* Regni *Hæres eſſet, committere. Verum interea evenit, ut quidam* Henricus Tidderus, *Filius* Edmundi Tidderi, Comitis Richmondiæ, è Gallia *appelleret in* Angliam, *atque modis ſubtilibus & turpibus, Coronam* Angliæ *acquireret, quæ jure mihi debebatur. Adeo ut res meæ non proveherentur in melius, ſed tantum Tyrannum mutarent.* Henricus *iſte, Hoſtis meus infenſiſſimus & Capitalis, quamprimum me vivere intellexerat, omnibus viis & modis, perniciem meam machinari cœpit. Nam Capitalis ille Hoſtis meus, non ſolum me falſo & impuden-*

ter

ter criminatus eſt, quod Perſona ficta & ſuppoſititia eſſem, mihi nomina imponens contumelioſa, ut Mundo illuderet; verum-etiam, ut Reditus meus in Angliam *prohiberetur, amplas obtulit Pecuniarum Summas, quibus Principes, apud quos receptus fueram, aut ſaltem eorum Miniſtros, corrumperet; Quinetiam importune, cum quibuſdam ex Famulis meis interioribus egit, ut veneno, vel alio modo, me è medio tollerent; Cum aliis autem, ut à Cauſſa mea juſta deſciſcerent, atque ex Servitio meo abſcederent; quemadmodum* Robertus Cliffordus *& alii, à* Tiddero *ſeducti, fecerunt. Ita ut quivis animi compos, facile perſpicere poſſet,* Henrico *iſti, ſe dicenti* Regem Angliæ, *non opus fuiſſe tantas pecuniarum Largitiones & Impenſas profundere, neque tam indefeſſo labore & ſollicitudine, necem meam & ruinam moliri, ſi ejuſmodi ficta Perſona fuiſſem. Verum Cauſſæ meæ Iuſtitia, tam liquido apparens,* Chriſtianiſſimum Regem Carolum, *nec-non Nobiliſſimam Heroinam,* Duciſſam Dotariam Burgundiæ, *Amitam meam chariſſimam, permovit, ut non ſolum Cauſſam meam probarent, ſed etiam Auxiliis benigne juvarent. Verum (ut videtur)* Numini

Cœleſti

Cœleſti complacet (ad Bonum commune Inſulæ *hujus univerſæ, quo hæc* Regna *potentiſſima* Angliæ & Scotiæ,*melius & arctius, Amicitiæ fœdere, ex tanto merito conglutinarentur) Collocationem mei in Solio Avorum meorum* Regum Angliæ, *Armis & Auxiliis* Celſitudinis veſtræ *reſervare. Neque hæ primæ viſæ ſunt, quibus* Rex Scotiæ, Reges Angliæ, Regno *exutos, reſtituit; ſicut recente Memoria, factum eſt in Perſona* Henrici Sexti. *Itaque, cum* Celſitudo *veſtra jam pridem Specimen egregium ediderit, ſe, nulla virtute* Regia, *Progenitoribus ſuis eſſe inferiorem, ego afflictus & calamitoſus* Princeps, *veluti divino nutu monitus, ad vos acceſſi; Meque Fortunaſque meas in Manus veſtras* Regias *trado; Opem veſtram implorans, qua in* Regnum *meum* Angliæ *reſtituar; Fideliter vobis pollicitus, me erga* Celſitudinem *veſtram, non aliter affectum iri, quam ſi Frater veſter eſſem Germanus; Atque poſt* Regni *mei Adeptionem, grate omnia pro viribus meis præſtiturum, quæ tanta Me òbligatione exſolvere poſſint.*

Poſtquam *Perkinus* hanc Declarationem ſuam finiverat, *Rex Iacobus* generoſe

roſe & prudenter reſpondit; *Quiſquis tandẽ ille fuerit, fore, ut eum nunquã pœniteret, quod ſe in manus ejus tradidiſſet.* Atque ab illo tempore, etſi non deeſſent qui perſuadere ei conarentur, hæc omnia meras eſſe præſtigias, tamen ſive *Perkini* blandis Obſequiis captus; ſive n gratiam magnorum illorum *Princi-um* Exterorum; ſive promptus ad ar-ipiendam Belli contra *Henricum* occa-ionem, eum excepit in omnibus, acſi erus fuiſſet *Dux Eboracenſis*; Cauſſam-jue ejus ſuſcepit; Atque (quo magis idem faceret, ſe pro magno Principe um habere, minime autem pro Perſo-ia ficta) conſenſit, ut *Dux* iſte *Perki-us*, in Matrimonium duceret, Domi-iam *Catharinam Gordonam*, prænobi-em Fœminam, *Comitis Huntleii* Fi-iam, *Regique* ipſi Sanguine conjunctã; Virginemque in flore Ætatis, eximiæ ormæ, & virtutis.

Non diu poſt, *Rex Scotiæ* in perſona ropria, *Perkinum* ſecum ducens, *Nor-humbriam* Exercitu magno invaſit; Li-et ex Limitaneis, quos ſubito coege-at, maxima ex parte conflato. *Perkinus* utem, pro Suffitu quodam, in locis ad uæ venerat, promulgari fecit Edictũ,

in

in tenorem ſequentium, ſub Nomine *Richardi Quarti, Angliæ Regis.*

* P*Lacuit* Deo Omnipotenti (*qui Potentes de Solio eorum dejicit, & Humiles attollit, neque ſpes Iuſtorum, in exitu perire ſinit*) *Nobis tandem benignè indulſiſſe, ut Armatos nos, Subditis noſtris* Angliæ, *oſtenderemus. Verum abſit, ut eorum Damnum aut Nocumentum cogitemus, aut Bello illos impetere in animo habeamus, aliter, quam ut illos nobiſcum una, à Tyrannide & Oppreſſione vindicemus. Etenim, Capitalis Hoſtis noſter,* Henricus Tidderus, *falſus Coronæ* Angliæ *uſurpator*, (*quæ Iure Naturali & Hæreditario ad nos devoluta eſt*) *ſatis ſibi conſcius de Iure noſtro indubitato,* (*cum ſimus verus* Richardus Quartus, Angliæ Rex ; *utpote Hæres Maſculus, Inclyti & glorioſi* Edvvardi Quarti, *nuper* Regis Angliæ,

* Hujus *Edicti* Originale Scriptum, reponitur in Bibliotheca *Roberti Cottoni*, Equitis Aurati, Eximii ſane Conſervatoris & Theſaurarii Antiquitatum rariorum: Cujus Manuſcripta magnam nobis præbuerunt Informationis Lucem, ad hoc Opus conficiendum.

Angliæ,) *non ſolum Regno noſtro nos dejecit, Sed omnibus modis pravis, & ſceleratis, nos prodere, & vita privare, conatus eſt. Attamen, ſi Tyrannis ejus ad Perſonam tantummodo noſtram ſe extenderet* (*etſi ſanguis noſter* Regius *Injuriarum ſenſum adaugeat*) *minus dolore afficeremur. Verum* Tidderus *iſte, qui ſe de Tyranni Excidio jactat, nihil aliud fere ab Introitu in* Regnum *ſuum, maleficio uſurpatum, exercet, & executus eſt, præter Tyrannidem, & Tyrannidis Artes, & Facinora.*

Richardus *enim, Patruus noſter impius, etſi Regnandi Cupiditas eum occæcaverit, tamen, in aliis rebus & Actis ſuis* (*ut verus* Plantageniſta) *generoſi Animi fuit, & honorem* Gentis Anglicæ *adamavit, atque Procerum & populi ſui Solatia & Commoda procuravit. Verum Capitalis iſte Hoſtis noſter* (*pro Generis ſui Ignobilitate*) *Honorem* Gentis Anglicæ *conculcavit, Fœderatos noſtros chariſſimos vendendo, & Mercaturam quandam Sanguinis & Fortunarum, Nobiliũ, & aliorum Subditorum noſtrorum, exercendo, per Bella ficta & Paces ignominioſas; Non alium in finem, quam ut Arcas ſuas theſauris impleret. Neque diſſimile*

extitit

extitit odioſum ſuum Regimen, & malæ verſationes domi. Primo enim (ut Cauſſam ſuam injuſtiſſimam crudelitate muniret) plures ex Nobilibus Regni *(quos ſuſpectos habebat, ſibique infenſos, atrociſſime necari juſſit; veluti chariſſimum Conſanguineũ noſtrũ* Guilielmũ Stanlejũ *Camerarium*, Simonem Mountfortum, Robertum Ratcliffum, Guilielmum Davvbenejum, Humphredum Staffordum; *& complures alios, præter eos, qui vitas ſuas immani pretio redemerunt: Ex quibus, haud pauci jam in Aſylis degunt. Etiam diu in Carcere detinuit, & adhuc detinet, excellentiſſimum & prachariſſimum Conſanguineum noſtrum*, Edvvardum, *Filium & Hæredem patrui noſtri*, Ducis Clarentiæ, *& alios; Eos Poſſeſſionibus eorum ſpolians, in eum finem, ut opibus deſtituti, nobis, in cauſſa noſtra juſtiſſima, pro Ligeantia & Fidelitate ipſorum, auxiliari non poſſint. Etiam, per vim & minas, aliquas ex* Sororibus *noſtris, necnon* Sororem *prædicti* Conſanguinei *noſtri*, Comitis Warvvici, *atque compleres alias prænobiles Fœminas, ſanguinis* Regii, *nuptas dedit nonnullis ex Cognatis & Amicis ſuis, humilis conditionis Hominibus; atque ſepoſitis* Nobilibus,

quibus

quibus Patria ſua Cordi eſt , nullos circa ſe habet, quibus fidit,præter Foxum Epiſcopum, Smithum, Brajum, Lovellum, Oliverum Kingum, Davidem Audoenum, Riſelejum, Turbervillum, Tilerum, Cholmejum, Empſonum, Jacobum Hobartum, Joannem Cuttum, Garthum, Henricum Wiatum, *& hujuſmodi alios Villanos, & Terræ Filios, qui callidis Invẽtis, & expilatione Populi, præcipua extiterunt Inſtrumenta Conſiliarii, & Cauſſæ Malorum & Calamitatum, quæ nunc ubique regnant in* Anglia.

Nos in memoriam revocantes præmiſſa, necnon immania & execrabilia Maleficia, aſſidue perpetrata, per Hoſtem iſtum noſtrum Capitalem, ejuſque Complices, violandō libertates & immunitates Sanctæ noſtræ Matris Eccleſiæ, *ſub Prætextibus mundanis, & quæ* Hominem mere Animalem *ſapiunt, non ſine ſumma* Omnipotentis Dei *Indignatione, Cui accedunt multiplices* Proditiones, *infandæ* Murdra, Homicidia, Latrocinia, Concuſſiones, Extortiones, *Perpetuæ Populi* Expilationes, *per* Decimas, Tributa, Tallagia, Benevolentias, *& alias à Lege prohibitas* Impoſitiones, *& graves* Exactiones; *cum multis aliis Factis odioſis,*

dioſis, quæ Ruinam & Deſolationem Re-gno, *in propinquo, minantur; Gratia divina fulti, atque ope & auxilio illuſtrium Procerum,* Regii *noſtri* Sanguinis, *adhibitis etiam aliorum Hominum prudentium Conſiliis, providebimus in poſterum, atque ita Rem-publicam ordinabimus, ut Merces* Regni *noſtri nativæ maximo cum lucro impendantur; Commercia* Regni *cum Partibus Exteris ita adminiſtrentur, ut in majus Emolumentum cedant ſubditis noſtris; & omnes illæ (quas recenſuimus)* Decimæ, Tributa, Tallagia, Benevolentiæ, Impoſitiones & *graves* Exactiones, *penitus aboleantur, & in deſuetudinem veniant, neque unquam poſthac reſuſcitentur, niſi in illis caſibus in quibus Inclyti* Progenitores *noſtri* Reges Angliæ, *ab antiquo, Subſidia & Collationes Subditorum, & fidorum Ligeorum, recipere conſueverunt.*

Atque ulterius, ex gratia & Clementia noſtra, per præſentes ſimul promulgamus & promittimus, omnibus ſubditis noſtris, plenam & gratuitam Remiſſionem & Condonationem, omnium præteritorum Delictorum, & Offenſarum, cujuſcunque Generis, contra Perſonam, *aut* Coronam *noſtram in adhærendo* Hoſti

illi

lli noſtro Capitali à quo ſatis ſcimus eos
uiſſe ſeductos, ſi infra tempus conveniens
e nobis ſubmittant. Quantum vero ad
os, qui cum primis nobis ſe aggregave-
int, in Defenſionem & auxilium Iuris
oſtri, eos tam ampliter ſentire faciemus
Regiam noſtram Gratiam, & Munifi-
entiam, ut in magnum ſolatium ceſſu-
um ſit, tam illis ipſis, quam ſuis, & du-
ante ipſorum vita, & poſt mortẽ ſuam.
Atque inſuper, omnibus viis & mediis,
ua Deus in manus noſtras dederit, ita
ceptra tractabimus ut omnibus Homi-
num Gradibus & Ordinibus, Solatia &
Beneficia præſtemus, Immunitates ſanctæ
Eccleſiæ illæſas conſervando, Honores,
Privilegia, & præeminentias Nobilitatis
noſtræ pro dignitate Natalium eorum, à
Contemptu & vilipendio vindicando;
Item Iuga ſolvemus Subditis noſtris uni-
verſis, Onerum & Gravaminum omni-
genum; Civitatibus quoque noſtris, Bur-
gis & Oppidis, Chartas ſuas & libertates
confirmabimus, & amplificabimus etiam,
ſi merebuntur. Denique, in omnibus re-
bus, Subditis noſtris occaſionem præbebi-
mus, exiſtimandi, fœlix illud & clemen-
tiſſimum Edvvardi Inclyti Patris noſtri,
poſterioribus vitæ ſuæ Annis, Regimen,
in nobis revixiſſe. Quo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Quoniam vero, Mors, aut Captivitas prædicti Hoſtis noſtri Capitalis, multæ Sanguinis Effuſioni parcere poſſit, aliter proculdubio ſecuturæ, ſi Terrore, aut Promiſſis, complures ex ſubditis noſtris in Partes ſuas contra nos pertraxerit, quod protinus evitare cupimus (etſi pro certo informemur, prædictum Hoſtem noſtrum, decreviſſe, jamque in procinctu eſſe, quo è Regno aufugiat, magnis Theſauris Co- ronæ *noſtræ, in exteras Partes, jamdudum tranſmiſſis, ut copioſius vitam in exilio ſuſtentare poſſit) per præſentes edicimus, ſi quis Hoſtem illum noſtrum ceperit, aut afflixerit, (qualiſcunque demum fuerit Conditionis qui hoc fecerit) eum remuneratum iri, mille Libris Pecuniæ, in manus ſuas ſtatim numerandis atque inſuper centum Mercis Redituum per Annum; ſibi & Hæredibus ſuis concedendis in perpetuum; præterquam, quod* Deo, *& omnibus Subditis bonis, rem gratam faciet, ejuſmodi Tyrannum tollendo.*

Poſtremo omnibus notum facimus, Deumque *omnipotentem teſtamur, Cum* Deus *Cor chariſſimi* Conſanguinei *noſtri,* Regis Scotiæ, *excitaverit, quo huic cauſſæ noſtræ juſtiſſimæ, in propria Perſo-*

na

na ſua, adeſſet; Hoc ab eo factum eſſe abſque aliquo pacto, & promiſſo, aut etiam poſtulato, in præjudicium Coronæ, *aut Subditorum noſtrorum; ſed contra, Fide data, ex parte dicti* Conſanguinei *noſtri, ſe, quandocunque nos invenerit, ſatis virium habere, ad Hoſtem noſtrum debellandum, (quod ſperamus brevi futurum) confeſtim, pacifice in* Regnum *ſuum reverſurum: Gloria tantum tam egregii Incœpti contentum, una cum vero & fido noſtro Amore & Amicitia. Quam, (Gratia divina aſpirante) ita ſemper diſpenſabimus, & fovebimus, ut magno ſolatio futura ſit, utriuſque* Regni Subditis.

Verum *Edictū Perkini* Populum *Angliæ* parum permovit; Neque gratior erat ejus Adventus, propter Conſortium illius, cum quo venerat. Itaque *Rex Scotiæ* animadvertens, neminem ad *Perkinum* venire, neque alicubi in favorem cauſſæ ejus ſe armare, Bellum in Incurſionem vertit, & Provinciā *Northumbriæ*, Gladio & Incendiis vaſtavit, & diripuit; Verum, poſtquam audiſſet, Copias contra ſe venire; neque volens Homines ſuos ſpoliis onuſtos, & graves deprehendi, in *Scotiam* cum præda ampla rediit; Incœpti proſecu-

tionem in aliud tempus differens. Traditum eſt, *Perkinum*, perſonam Principis probe imitantem, cum videret *Scotos* Regionem illam depopulantes, queribundum, ad *Regem* acceſſiſſe, eumque obſecraſſe; *Ne Bellum in eum modum, gereretur: Sibi enim nullam Coronam tam charam eſſe, ut eam Patriæ ſuæ ſanguine, & Ruina, redimere vellet.* Cui *Rex Scotiæ* fere per *Ironiam* reſpondit: *Se multum vereri, quod de re non ſua ſollicitudinem ſuſciperet; Quodque ipſe nimis providus villicus Hoſti futurus eſſet, ſi Regionem in uſus ejus ſervaſſet.*

Per hoc tempus Annum, ſcilicet *Regis* undecimum, Interruptio Commercii inter *Anglos* & *Flandros*, cœpit Mercatores utriuſq; *Nationis* graviter pungere. Majorem igitur in modum commoti, omnem Lapidem moverunt, ut *Principes* ſuos reſpective flecterent, ad Commercium illud denuo aperiendum, Qua in re Tempus iis favit. Cœperunt enim jam *Archi-dux* & Conſiliarii ſui, cernere, *Perkinum* Erronem, & Coſmopolitam inventum iri: Quodque puerorum eſſet, circa pupas, rixari. Quin & *Rex* ipſe HENRICUS. poſt Impreſſiones illas *Perkini*, in *Cantium* &

Nor-

Northumbriam, factas, & fruſtratas, *Per-kini* Negotium minus æſtimare cœpit; Adeo ut, aliquo Conſilio ſtatus, ejus ationem habere, conſentaneum non utaverit. Verum, quod eum maxime movit, illud fuit; Quod cum *Rex* eſſet, Theſauri & Opum appetentiſſimus, ati non potuerit, Commercium tan-quam Atrophia langueſcere; Aut ul-am manere Obſtructionem in *Vena orta*, per quam Sanguis ille flueret. Attamen Majeſtatem ſuam eo uſque uebatur, ut ſe rogari primum vellet. Quinetiam *Mercatores*, qui *Adventu-arii* dicebantur (Quorum Societas unc opulentia floruit, & magno Locu-letum numero, & bonis Contributio-ibus corroborata erat) nihil humile ecerunt, ſed Nativas Regni Merces oemerunt, etſi in manibus ſuis, veluti nortuæ, jacerent, Exportatione ceſ-ante. Tandem *Londini* convenere De-egati ex utraque parte, qui de negotio ractarent. Ex parte *Regis Foxus Epiſco-us Privati Sigilli Cuſtos*; *Vice-Comes VVellenſis*; *Kendallus Prior Sancti Io-annis*; *VVarrhamus Cuſtos Rotulorum*, qui in *Regis* Gratia, & bona Opinione, ndies magnopere proficiebat; *Vrſvvi-*

cus, qui in omnibus fere negotiis adhibitus eſt ; & *Riſelejus*. Ex parte *Archi-Ducis* , *Dominus Beverus Admirallius* ejus ; *Dominus Verunſellus Præſes Flandriæ* : & alii. Hi Tractatum ad Exitum perduxerunt, tam de Amicitia , quam de Commercio, inter *Regem* & *Archiducem* ; Articulos complectentem, tum Status, tum Commercii, & liberæ Piſcationis. Hic eſt ille Tractatus, quem *Belgæ*, in hodiernum diem, vocant *Intercurſum magnum* ; Tam quia , omnibus numeris ſuis , magis eſſet abſolutus, quam Tractatus præcedentes, tertii & quarti Annorum *Regis* ; Præcipue vero, ad diſcrimen alterius Tractatus, qui ſecutus eſt , Anno viceſimo primo *Regis*, quem *Intercurſum malum* vocant. In hoc Tractatu, continebatur Articulus expreſſus (Ne alteruter *Princeps* alterius Rebelles reciperet) in hunc tenorem ; *Vt ſi alter ex Principibus, à Fœderato ſuo, Rebellem aliquem ſuum , ſibi tradi petiiſſet, Statim Fœderatus ille, eum è Territoriis ſuis excedere, Edicto juberet. Cui niſi Rebellis intra quindecim dies paruiſſet, ſtatim pro Proſcripto eſſet.* Verum in iſto *Articulo*, *Perkinus* nominatus non eſt, nec fortaſſe incluſus, quia Re-
bellis
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

bellis non erat; Sed tamen per hoc, Alæ ejus ſuccisæ erant, quatenus ad Sequaces ſuos ex *Anglia*. Quin inſuper, in *Tractatu*, diſertis verbis inſertum erat, ut hæc Prohibitio, ad Territoria *Ducissæ Viduæ*, extenderet. Poſt Commercium redintegratum, *Mercatores Angli*, in Sedem ſuam *Antuerpiæ*, redierunt; ubi *Solenni Proceſſione*, & inſigni lætitia excepti ſunt.

Hyeme ſequente, nimirum Anno duodecimo *Regis*, *Rex* Comitia ſua iterum convocavit, In quibus, majorem in modum queſtus eſt, de Malitia *Regis Scotiæ*, & de crudeli ac prædatorio Bello, quo *Angliam* invaſerat. *Regem* illum, qui Fœdere ſibi junctus eſſet, & nulla re à ſe provocatus, tanto erga ſe odio arſiſſe, ut Fæces *Perkini* Intoxicationis epotaret; quos jam cæteri omnes ubique abjecerant, & deſpexerant; Cumque vidiſſet, ſupra vires ſuas eſſe, ut *Regi* noceret, Arma ſua in Inermes & Imparatos vertiſſe, ſpoliando & depopulando Agros, contra Jura, & Pacis, & Belli; Orationem autem ſuam claudebat, ſe non poſſe, abſque Honoris ſui jactura, & Subditorum ſuorum periculo (quibus Protectionem debebat) In-

jurias illas inultas pati. *Comitia*, quid *Rex* ſibi vellet, ſatis intellexerunt, eique *Subſidium* conceſſerunt, limitatum certe, ſed tamen ampliſſimum, ad Summam videlicet centum & viginti Mille Librarum, una cum Quindecimis duabus. Bella enim *Regis* HENRICI, ei ſemper fuerunt inſtar Mineræ cujuſdam admirabilis, quæ Ferrum habebat in Summo, Aurum vero & Argentum in Fundo. His *Comitiis*, (quia Anno ſuperiore tantum Temporis in ferendis Legibus impenſum fuit; atque etiam, quia hæc *Comitia* ob *Scotiæ* Bellum ſolummodo convocata erant) nullæ *Leges* memoria dignæ ſancitæ ſunt: Præter unam, quæ perlata eſt, ad Inſtantiam *Mercatorum Adventurariorum* per *Angliam* ſparſorum, contra *Mercatores Adventurarios Londinenſes*, propter Monopoliũ quoddam, & Exactiones novas, Mercibus impoſitas. Quod, ut videtur, à *Londinenſibus* factum eſt, ut ſibi paulum ſubvenirent, poſt dura tempora, quæ ſuſtinuerunt, ob Defectum Exportationis. Verum Novitates illæ à *Parlamento* ſublatæ ſunt.

Sed *Regi* fatale erat, pro Pecuniis ſuis dimicare. Etſi enim pugnam cum Hoſtibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſtibus exteris devitaret, tamen ſemper pugnare compulſus eſt cum Rebellibus domi. Quam primum enim cœpit *Subſidium* exigi in *Provincia Cornubiæ*, Populus confeſtim Murmura, & Verba odioſa jactare cœpit: Cum *Cornubienſes*, Genus Hominum eſſent, Animis obſtinatum, Corporis Compage & viribus robuſtiſſimum, quique duriter in terra ſterili degerent; Quinetiam, complures ex iis (ſi neceſſitas poſtularet) ſub terra vivere poterant, cum Stannarii eſſent. Illi immaniter frendebant, Rem eſſe prorſus non tolerabilem, ut propter puſillos motus *Scotiæ*, cito diſſipatos, ipſi ad pulverem uſque Exactionibus permolerentur: Quin & vociferabantur, Solutiones ejuſmodi iis competere, qui haberent quod ſolvere poſſent, quique vivebant ocioſe; Se vero, panem quem in ſudore vultus paraſſent, plane comeſturos; neq; quenquam eum ipſis erepturum. Quemadmodum autem accidit, ut cum Æſtus Populorum ſævire incipiant, non deſint plerunque venti Turbidi, qui eos majorem in modum exagitent, Ita Populus iſte, in duos incidit Anteſignanos, & Rebellionis Faces: Alter erat, nomine *Michael Ioſe-*

phus, Faber Ferrarius, ex uilla *Bodmini*: Nebulo audax & loquax, & qui Infimorum Sermonibus celebrari geſtiebat. Alter erat *Thomas Flammockus*, Jureconſultus, qui multum apud vicinos ſuos poterat, quia ſcilicet, cum de Jure conſuleretur, Legem ab eorum parte ſtare, fere ſemper reſponderet. Iſte Sciolus erudite loqui volebat; quaſi modum teneret, quo Rebellio poſſit iniri, abſque Violatione Pacis. Populum autem magno cum ſupercilio edocuit, Subſidia in hoc præſenti caſu, Jure concedi non potuiſſe; hoc eſt, propter Bella *Scotiæ*, (quia *Lex* aliud excogitaverat Remedium, nimirum *Servitium Scutagii*, pro hujuſmodi Expeditionibus) multo minus, cum rebus ſatis pacatis, Bellum tantum prætexebatur, ad expilandum Populum. Itaq; conſentaneum eſſe, ut neutiquam ſtarent tanquam Oves coram Tonſore, ſed ſe armarent, & Tela arriperent; Ita tamen, ut nulli creaturæ nocumentum infligerent, ſed tantum *Regi* petitionem, valida manu, porrigerent; ut ejuſmodi graves Exactiones revocaret; Atque eos, qui Conſilii ejus Auctores fuerant aut Suaſores, ſupplicio afficeret; quo cæteris metus

incu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ncuteretur, ne ſimilia in tempus futurum auderent. Atque pro ſua parte, non videre ſe, quomodo officio *Anglorum* fidelium, & bonorum Ligiorum, ſatisfacere poſſent, niſi *Regem* à tam perniciofis Conſiliariis liberarent, qui tam ipſum, quam Populum ſuum protinus everſuri eſſent. Innuebant *Cardinalem Mortonum*, & *Reginaldum Braium*, qui Regi Umbellæ in hujuſmodi rebus erāt.

Poſtquam iſti duo *Flammockus*, & *Faber Ferrarius*, garrulitate ſua, partim publice, partim ſecreto, aures Populi impleſſent, & Animos vulgi inclinatos, & promptos ad Conſilia ſua, inveniſſent, ſe pro Ductoribus populo offerebant, donec alii viri Eminentioris gradus, à partibus ſuis ſe declararent, quod brevi fore dixerunt: Se vero nihil aliud quam ſervos ipſorum futuros, in periculis tantum primos: Minime vero dubitare, quin Fines extremi, Occidentales & Orientales *Angliæ*, in tam juſta cauſſa concurſuri ſint: quodque univerſa iſta (ſi quis recte rem intelligeret,) pro *Regis* ſervitio, & bono, facerent. Populus hujuſmodi ſeditioſis ſermonibus inſtigatus, Arma ſumpſit (plurimis eorum, Arcus & Sagittas, & Falces, at-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

que hujuſmodi Agreſtium Tela geſtantibus) & continuo ſub Imperio *Ductorum*) ſuorum (quod Imperium in hujuſmodi caſibus ſemper tenetur ad Bene-placitum populi) è *Cornubia*, per *Devoniam*, uſque ad Oppidum *Tauntoni*, in *Provincia Sommerſettenſi* perrexerunt, ſine ulla cæde, violentia, aut præda. Apud *Tauntonam* autem œſtro perciti, unum ex Exactoribus Subſidii rigidioribus, qui appellatus eſt *Præpoſitus Perini*, trucidarunt. Inde profecti ſunt *VVelleſiam* ubi, *Baro Audleius*, (cum quo Ductores Rebellium Conſilia antea ſecreto miſcuerant) Vir nobilis, ex antiqua proſapia, ſed Ingenio turbido, & in ruinam propriam aſpirante, ſe cum illis conjunxit; atque ab illis lætis clamoribus, pro *Imperatore* ipſorum, agnitus fuit; Animos jam novos ſumentibus ipſis, cum ſenſerint ſe ab uno ex Proceribus duci. *Dominus Audleius*, *VVelleſia Saliſburiam*, *Saliſburia VVintoniam*, eos duxit. Inde Stultus Populus, (qui ſcilicet *Ductores* ſuos ducebat) omnino in *Cantium* duci volebat; ſecum fingentes Populum *Cantii* ſibi hæſurum, inſulſiſſimo prorſus Conſilio: Cum *Cantiani* nuper magnam Fidelitatem

&

& Animi promptitudinem erga *Regem* oſtendiſſent. Verum fatuus ille Populus, audierat *Flammockum* dicere, *Cantium* nunquam fuiſſe ſubjugatum; Atque *Cantianos* fuiſſe Homines, inter *Anglos*, in Libertate aſſerenda acerrimos. Atque his frivolis ſermonibus, magna de iis ſibi promiſerant, in Cauſſa, quam pro libertate Subditorum ſuſceptam credi volebant. Sed cum in *Cantium* veniſſent, *Provincia* illa adeo bene compoſita erat, & ſedata, tam recenti *Regis* erga eos Comitate, quam Auctoritate & Exiſtimatione *Comitis Cantii*, *Baronis Abergavennii* & *Baronis Cobhami*, ut ne unus quidem, ſive ex Eminentioribus, ſive ex Inferioribus, ad eos accederet. Quod haud parum terruit, & fregit multos ex iis, qui minus erant contumaces: Adeo ut ab exercitu aufugerint, & domum redierint. Verum Pertinaciores, quique ſe promptiſſimos in cauſſa declaraverint, perſiſtebant; & ſuperbiebant potius quam Animos ſubmittebant. Quemadmodum enim illud nonnihil eos terrebat, quod nemo ſe iis adjungeret; ita & ſpiritus addebat, quod Copiæ *Regis* minime eos invaſerant; cum ab Occidentali

ad

ad Orientalem Extremitatem *Angliæ* pertranſiſſent. Itaque Profectionē ſuam continuarunt, & caſtrametati ſunt ſuper *Blackheath* inter *Grenovicum* & *Elthamam*; minantes ſe, aut cum *Rege* prælium conſerturos (jam enim Fluctus ſe altius quam ad *Mortonum* aut *Brajum* extulerunt) aut *Londinum*, in Conſpectu ejus, capturos; Sperantes ſe in *Vrbe* inventuros, non minus Formidinis, quam Opulentiæ.

Sed ut ad *Regem* revertamur. Cum primum certior factus eſſet, de Inſurrectione *Cornubienſium*, propter Levationem *Subſidii*, majorem in modū commotus eſt: Non rei ipſius ergo, ſed propter aliorum periculorum, quæ eodem tempore ei impendebant, concurſum. Metuebat enim, ne bellum è *Scotia*, Rebellio illa ex *Cornubia*, & conjuratio *Perkini*, ejuſque ſequacium, ſimul in eum ingruerent: Satis gnarus, periculoſam eſſe eam Monarchiæ Triplicitatem, cum Bellum Externum, Rebellio Inteſtina, & Competitor Titularis, ſimul impendeant. Attamen, Occaſio eum ex parte invenit paratum. Simul-ac enim *Comitia* ſoluta fuiſſent, *Rex* potentē Exercitum coegerat, quo

Scotiæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Scotiæ Bellum inferret. Quin & *Rex Scotiæ Iacobus* ſimiliter magnas Copias inſtruxerat; vel quo Regnum ſuum defenderet, vel quo Regnum *Angliæ* iterum invaderet. Verum *Regis* HENRICI Copiæ, non ſolum præparatæ erant, ſed plane in procinctu, ſub Ductu *Daubeneii*, *Camerarii* ſui. Sed audita rebellione *Cornubiæ*, *Rex* eas Copias apud ſe tenuit, ad Præſidium ſuum propriũ. Attamen interea, *Comitem Surriæ* in partes *Boreales* celeriter miſit, ad Defenſionem, & Robur earum Regionum, ſi forte *Scoti* aliquid molirentur. Verum quoad modum ſuum cum Rebellibus procedendi, is longe diverſus erat, à præcedente ſua conſuetudine, & Practica, quæ ſemper fuit, cum magna alacritate, & celeritate conjuncta, ſolebat enim eis ſine mora reſiſtere, aut etiam eos adoriri. Hoc ei prius in more fuerat. Verum nunc, præterquam quod erat ætate provectior, minuſque periculorum appetens, propter diutinam fruitionem *Regni*, tempus ejus generis fuit, ut varia periculorum facies, diverſæ Naturæ, & à Partibus diverſis, eum in hoc conſilium adduceret, ad vires ſuas unitas conſervandas, in Sede &
Centro

Centro *Regni :* Secundum vetus illud *Indorum* Emblema, in rebus tam tumidis; *Manum in medium viſicæ imponere, ut neutrum latus inſurgeret.* Præterea, nulla ei incumbebat neceſſitas, propter quam ab hujuſmodi Conſilio decederet. Neque enim Rebelles Regiones depopulabantur, quo caſu parum ei honorificum fuiſſet Populo non ſuccurrere : Neque, ex altera parte, eorum Copiæ ulla acceſſione augebantur; Quæ eum moveret, ut properaret, & rem præcipitaret, antequam in vires nimias excreſcerent. Poſtremo, & ſtatus, & Belli Rationes, ab hoc conſtare videbantur; quia Motus populares plerunq; magis furioſi ſunt in principio. Atque inſuper, hoc modo, eos plus in arcto habebat, & magis ſibi obnoxios, cum longe à Patria ſua remoti eſſent; ideoque fieri non poterat, ut domum ſe reciperent, & Motus fortaſſe renovarent.

Cum igitur Rebelles (ut dictum eſt) ſuper Collem de *Blackheath*, caſtrametati eſſent, unde conſpicere poſſent urbem *Londini*, & pulcherrimam Vallem circumjacentem : *Rex* ſecum reputans, plurimum Honoris ſui intereſſe,

ut

ut quo magis in iis adoriendis rem hactenus diſtuliſſet, eo citius Prælium conſereret, ne Cunctatio illa ex aliqua tepiditate, ſed ex prudentia, & opportuna temporis electione, proveniſſe videatur; decrevit, omni mora ſepoſita, cum iis congredi; hocque nihilominus, ea cum providentia, & circumſpectione, ut parum Fortunæ relinqueret. Cumque ampliſſimas Copias coegiſſet, quo magis omnia Accidentia in ordinem redigeret, eaque veluti ſuperior regeret, illas trifariam diviſit. Atque exercitus primus, à *Comite Eſſexiæ* & *Suffolciæ*, ducebatur. His datum eſt in Mandatis, ut cum Turmis aliquot Equitum, & Peditum Cohortibus, & Tormentorum firmo apparatu, collem circumirent, ubi Rebelles caſtrametati fuerunt, ſeque ultra eos ſiſterent; Omneſque Collis Fimbrias, & Declivia obſiderent; præter ea, quæ verſus *Londinum* patebant; ut Feræ iſtæ, tanquam Indagine, clauderentur. Secundum Exercitum (qui maxime in pugnam venturus eſſet; & in cujus Manu Fortuna prælii ejus diei maxime ſita foret) *Domino Camerario* attribuit: Cui præceperat, ut à fronte Rebelles inva-

deret,

deret, ex ea parte, quæ *Londinum* proſpiciebat. Tertium Exercitum, maximum certe & inſtructiſſimum, circa ſe retinuit; ut in omnes Eventus paratus eſſet, vel ad pugnam inſtaurandam, vel ad victoriam conſummandam, atque interim, ut *Vrbs* in ſecuro eſſet. Atque in eum finem, caſtrametatus eſt ipſe, in *Campis S. Georgii*, ut ſe medium poneret, inter Rebelles, & *Vrbem*. *Civitas* autem *Londini*, præcipue ſub initiis, cum Rebelles tam prope caſtrametatos cerneret, magno tumultu egit: Ut fieri ſolet in opulentis & populoſis *Civitatibus* (præſertim iis, quæ Regionum ſuarum tanquam Reginæ ſint) quæ raro admodum ex feneſtris aut turribus ipſarum, Hoſtilem Exercitum vident. Verum, quod maxime eos pupugit, illud erat, quod cum incondita turba rem habituri eſſent, cum qua nulla erat Compoſitionis, aut Conditionum, aut legitimi alicujus Tractatus ſpes, ſi opus eſſet; ſed quæ in rapinas, & prædam, ruitura videbatur. Etſi enim audiiſſent, Rebelles in Itinere ſuo, ſe pacate & modeſte geſſiſſe; tamen male metuebant, hoc ipſorum temperamentum, non diu duraturum: ſed potius
hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

hoc ipſum eos acuere poſſe, ad ſpolia in fine captanda. Itaque Populus *Londinenſis*, perpetuo huc illuc curſitabat, alii ad Portas, alii ad Muros, alii ad littora Fluvii; ſibi ubique metus, & *Panicos Terrores* injiciendo. Nihilominus, *Prætor Civitatis Tatus*, necnon *Shanus & Haddonus Vice-Comites*, officio ſuo ſtrenue, & fortiter functi ſunt, in populo armando & inſtruendo. Quibus *Rex* adjunxit nonnullos ex viris Militaribus, qui Cives conſilio & opera juvarent. Verum haud multo poſt, cum intellexiſſent Cives, *Regem* ita rem adminiſtraſſe, ut neceſſe foret Rebelles ter Victores evadere, antequam ad Civitatem appropinquarent; Quodque Perſonam ſuam propriam, inter eos & Rebelles, mediam ſtitiſſet; Quodque cura major eſſet Rebelles circumcludendi, ne aliquis eorum effugeret, quam quod de victoria in ipſos omnino dubitatio ſubeſſet; tumultuari deſtiterunt, & ſe in tuto eſſe credebant. Eo magis, quod magnam fiduciam habuerunt, in tribus Ductoribus, *Comitibus Oxoniæ*, & *Eſſexiæ*, , & *Daubeneio*, qui omnes celebrati & gratioſi fuerunt apud populum. Quantum vero ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ro ad *Iaſparum Ducem Bedfordiæ*(quem *Rex* Bellis ſuis præficere ſolebat) tunc temporis ægrotabat, neque diu ſuperſtes fuit.

Dies Prælii inſecuti , fuit viceſimus ſecundus *Iunii*, & *Dies Saturni*, (quem Diem Hebdomadæ *Rex* pro fauſto ducebat) etſi *Rex* qua poterat Arte , falſum Diem in vulgus jecerat ; Ac ſi in animo haberet, Rebelles proximo *Die Lunæ* invadere,quo magis eos imparatos, & Ordinibus ſolutos , deprehenderet. Nobiles illi, quibus ea pars Belli aſſignata erat ut Collem circumſepirent, aliquot ante dies in locis opportunis ſe ſtiterunt, Rebelles intercepturi. Tempore autem pomeridiano, Die paulum declinante, (quod factum eſt, ut Rebelles certius crederent ſe eo die nō conflicturos)*Daubenejus* contra eos Copias duxit : Ac primo Cohortes aliquot à Ponte *Detfordienſi*, retro ſe recipere compulit , licet fortiſſime & acerrime pugnaſſent. Sed cum Numerus eorum haud magnus eſſet, ſe ad Aciem ipſam , quæ in colle morabatur , receperunt. At Exercitus Rebellium,audito quod Copiæ *Regis* jam adeſſent , Ordines ſuos,inſtruebat,ſed non ſine magna

con-

confuſione. *Verum* neque Copias, ut ratio Belli poſtulabat, in primo Collis aſcenſu verſus Pontem collocaverunt, quæ iis Subſidio eſſent, quæ Pontem cuſtodirent: neque Exercitum ſuum promoverunt, ad acclivia Collis, ubi iniquo loco, à *Regis* Copiis, pugnam conſeri, neceſſum fuiſſet; ſed in planitie Collis procul inſtruxerunt. Ita ut *Daubeneius* Collem aſcenderet, & æquo loco ſe ſiſteret, antequam ei reſiſteretur. *Daubeneius* eos ferociter admodum adortus eſt; ita ut Fortuna ejus Diei periclitaretur. Etenim cum in Fronte Copiarum ſuarum oblitus ſalutis ſuæ, temere dimicaret, à Rebellibus captus eſt, ſed ſtatim ereptus. Rebelles pugnā, in breve tempus, ſuſtinebant, neque ignave rem geſſerunt: Sed cum male armati eſſent, & ſub *Ducibus* imperitis, neque ab Equitatu aut Tormentis inſtructi, abſque difficultate magna devicti, & in fugam conjecti ſunt. Quantum vero ad tres illos *Ductores* ſuos, *Audleium* ſcilicet, *Fabrum Ferrarium*, & *Flammockum* (ut fere Popularium Motuum Auctores ignavi ſunt, & ſemifortes) illi ſe vivos capi ſuſtinuerunt. Numerus Occiſorum, ex parte Rebel-

lium,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

lium, fuit circa bis mille Hominum, cum totus eorum Exercitus Numerum ſedecim Millium (ut dictum eſt) compleſſet. Reliqui plerique omnes capti ſunt, cum Collis, undiquaque, *Regis* Copiis obſeſſus eſſet. Ex *Regis* parte trecenti circiter occubuerunt: Plurimi eorum Sagittis confixi, quæ Sagittæ, ut fama ferebat, longitudinis erant virgæ ſciſſoriæ: Tam potentibus ſcilicet Arcubus *Cornubienſes* uſi ſunt.

Victoria in hunc modum parta, *Rex* complures *Equites Banarettos* creavit; Tam in Colli de *Blackheath*, ubi *Locumtenens* ejus prælio vicerat, (quo ipſe Equo vectus eſt, ut Ceremoniam illam præſens præſtaret;) Quā in *Campis Georgianis*, ubi ipſe caſtrametatus fuerat. Quantum vero ad Munificentiam, aut Donativa, edixit, ut omnia Prælio-Captorum Bona, iis, qui illos ceperant, cederent; ſive in ſpecie, ſive per viam Redemptionis. Honores & Munificentiam, Severitas & Supplicia, ſecuta ſunt. *Baro Audlejus* à Carcere de Porta nova, ad Collem *Turris* ductus eſt; In Tunica papyracea, Inſignibus ſuis depicta; Inſignibus autem reverſis, & Tunica lacerata; ibique de-

capi-

capitatus eſt. *Flammockus*, & *Faber Ferrarius*, ad Furcas de *Tiburne*, ſuper Crates tracti, ſuſpenſi, & deartuati ſunt: *Fabro* etiam ſuper Cratem, ut ex verbis ejus nonnullis, perſpicere licebat, gestiente, ſe temporibus futuris memorabilem fore. *Rex* paulo ante conſtituerat, *Flammockum* & *Fabrum* in *Cornubiam* remittere, ut ibi in majorem terrorem ſupplicio afficerentur; Sed certior factus, Provinciam illam adhuc intumeſcere, ſecunda uſus cogitatione, populum neutiquam irritare, conſultius putabat. Reliquis omnibus Edicto *Rex* veniam largitus eſt: cujus Diplomata ſub magno Sigillo procurare poterat, qui vellet. Ita ut, excepto Sanguine, quem Prælium hauſerat, *Rex* ſibi ſatisfieri paſſus ſit, trium tantummodo Hominum ſupplicio, ad tantæ Rebellionis Expiationem.

Erat profecto res mira, *Regis* illa inæqualitas & Alternatio, in infligendis Suppliciis, & ſpargendis Gratiis. Ac primo quidem Intuitu, rem quis forte aut caſu gubernari putaret? Verum ſi magis à prope introſpiciat, reperiet magna ratione factum fuiſſe; Majore fortaſſe, quam poſt tantum temporis

Inter-

Intervallum, notari jam queat. Motu *Cantiano*,(cum Manipulus tantum Rebellium eſſet,) ad numerum centum & quinquaginta morte mulctati ſunt: At in hac Rebellione tam numeroſa, Homines tres tantum; Sive illud in cauſſa fuerat, quod *Rex* ſatisfactum in parte putaret, Sanguine in Acie effuſo; Sive quod in Cauſſa populari ſeverius agere inconſultum arbitraretur; Sive quod Populi iſtius Innocentia quædam,(cum Longitudinem *Angliæ* emenſi eſſent, fere abſque maleficio, vel præda,) Cor *Regis* aliquantum emolliſſet, & ad Miſericordiam flexiſſet; Sive denique, quod res magni diſcriminis putaret, Rebellionem ex Laſcivia, & Rebellionem ex Inopia.

Poſt *Cornubienſes* devictos,venit *Caleto* ad *Regem* honorifica Legatio,à *Rege Galliæ*; Quæ *Caletum* acceſſerat ante menſem; Ibique propter perturbationes Regni remanſerat, Sed honorifice admodum,& impenſis *Regis* HENRICI, excepta.

Rex, ſub primum eorum ad *Caletum* Adventum, ad eos miſit; Rogans ut ibi pauliſper manerent, donec Fumus puſillus, qui in Regno ſuo excitatus erat,

r:, diſſiparetur: Quod propediem fore
rn dubitaret: More ſuo illud palam
cntemnens, cui nihilominus ſerio in-
cmbebat.

Legatio iſta negotium alicujus ma-
gi Momenti non ferebat, ſed tantum
ocraſtinationem petebat Diei, ad ſo-
ltionem Pecuniarū, præfixi; Una cum
ais quibuſdam particularibus, quæ ad
imitaneos ſpectabant. Et revera, nihil
iud fuit iſta Legatio, quam Blanditię,
l *Regem* Comitate deliniendum, ut a-
ice erga *Gallum* affectus eſſet: Sed ni-
il in ea tractatum eſt, ad præjudicium
œderis cum *Italis* icti.

Verum, durante tempore Profectio-
is *Cornubienſium*, verſus *Londinum*,
ex Scotiæ (bene de Rebus *Anglicis* in-
ormatus, certuſque ſibi Bellum inſtare
b *Anglis*, quamprimū illæ turbæ con-
ediſſent,) opportunitatem non amiſit:
ed *Regem*, ſatis implicatum credens,
ines *Angliæ*, iterum cum Exercitu, in-
greſſus eſt; Atque ipſe præſens Caſtel-
um *Norhami* obſedit, cum parte tan-
um Copiarum, reliquis ad Agros de-
opulandos immiſſis. Verum, *Foxus*
Epiſcopus Dunelmenſis, (vir prudēs, qui-
que per præſentia ad futura, acri Judi-
cio,

cio, penetrare poterat,) hoc ipſum prævidens, Caſtrum illud ſuum *Norhami*, Tormentis atque Apparatu Bellico omnigeno, inſtruxerat & muniverat: Quinetiam Præſidium Militum fortiſſimorum, magno numero in eo collocaverat, magis quam pro Caſtri magnitudine; Expectans potius Inſultum acrem, quam obſidionem longam. Populum præterea Regionis, cum Pecoribus & Bonis ſuis, in loca tuta, & prærupta, ſe recipere, ante juſſerat: Et equis citatis, ad *Comitem Surriæ*, (qui in Provincia Eboracenſi, non procul aberat,) literas miſit, ut celeriter ſubveniret, Ita ut, *Rex Scotiæ*, & Incœpto ſuo contra *Caſtellum*, intercideret, & Militibus prædam ſatis jejunam compararet. Ac poſtquam intellexerat *Comitem Surriæ*, cum magnis Copiis adventare, in *Scotiam* rediit. *Comes*, cum Caſtrum liberatum, & Hoſtem retroceſſiſſe comperiſſet, in *Scotiam* celeriter perrexit: ſperans ſe *Regem Scotiæ* aſſecuturum, ut prælio cum eo decertaret. Verum cum tarde veniſſet, *Caſtrum Atoni*, (quod inter *Barvvicum* & *Edingburgum* pro munitiſſimo habebatur) obſedit, illudque intra paucos dies

cepit

epit. Sed paulo poſt, *Rege Scotiæ*, in
nteriora *Regni* ſui ſe recipiente, cum-
ue tempeſtas Anni eſſet præter mo-
um procelloſa, & aſpera, *Comes* in
Ingliam reverſus eſt. Adeo ut, Summa
Expeditionum utrinque, nihil a [illegible] eſ-
et, quam Caſtrum captum, & [illegible] um
ppugnatum: Sicque Res geſtæ, nec
Copiarum Viribus, nec Odiorum Fer-
ori, nec Expectationis Magnitudini,
eſpondebant.

Inter hos Tumultus, & inteſtinos,
t exteros, ex *Hiſpania* in *Angliam* ve-
it, *Petrus Hialas*, (nonnulli eum *Eliam*
ixerunt;) Sane Præcurſor fuit Fælici-
atis qua hodie *Anglia* fruitur. Legatio
nim ejus Inducias inter *Angliam* &
cotiam induxit; Induciæ Pacem; Pax
Matrimonium; Matrimonium vero
Regnorum Unionem. *Hialas* iſte vir
rudens fuit, atque (pro ratione tem-
orum illorum) non ineruditus, Fuit
utem à *Ferdinando* & *Iſabella*, *Regibus*
Hiſpaniæ, miſſus, ad *Regem* HENRICUM;
t tractaret de Nuptiis, inter *Cathari-*
am Filiam eorum ſecundo-genitam,
t *Arthurum Principem*. Tractatus iſte,
exteritate Legati, non ſegniter pro-
notus, quin & fere ad Maturitatem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

perductus fuit. Verum contigit interim, ut Colloquio quodam, quod e cum *Rege* circa Negotium *Hiſpanienſ* interceſſit, *Rex* (cui proprium erat i Sinus Legatorum , Principum exterorum, illabi, ſi viri ipſi ei placuiſſent: Ita ut, haud raro, de Negotiis propriis, cum illis deliberare ſoleret ; Quin & eorum nonnunquam opera uti;) Obiter inciderit in ſermones, de Rebus componendis cum *Scotia*. Etenim *Rex*, naturaliter, ſterilia illa cum *Scotis* Bella, non amabat ; etſi commodum interdum, è fama eorum, eliceret. Neque defuerunt ei in Concilio *Scotiæ*, qui parati erant *Regi* ſuo viciſſim perſuadere, ut eandem viam iniret, & Bellum cum *Anglia* finiret ; Amorem Patriæ prætexentes, ſed ſecreto Rebus HENRICI faventes. Solummodo, ſpiritus nimis altos gerebat HENRICUS, quam ut primus pacis Mentionem facere ſuſtineret. Ex altera parte , Affinem talem comparaverat , *Ferdinandum* ſcilicet *Arragoniæ*, qualem optare poterat. Poſtquam enim ille *Rex*, certus jam Matrimonii conficiendi, Perſonam Fraterni Affinis in ſe ſuſcepiſſet, non dubitabat (*Hiſpanica cum gravitute*) *Regi*, in rebus ſuis propriis,

con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

conſilia præbere. *Rex* quoque, ex altera parte, ſui non immemor, ſed aliorum Mores in rem ſuam vertere conſuetus, uſus eſt hoc, quo diximus, *Arragonienſis* Ingenio, ad negotia, quæ HENRICUS ipſe, aut ſe minus decere, aut apud alios minus grata fore, cognoverat. Itaque libenter aſſenſit, ut *Hialas* (tanquam in re ex motu proprio nata,) de Concordia cum *Scoto* tractaret, eamque ob cauſſam in *Scotiam* proficiſceretur. *Hialas* negotium ſuſcepit, atque ad *Regem* profectus, poſtquam multa Arte id effeciſſet, ut *Rex Iacobus* ad conſilia ſaniora propenderet, ſcripſit ad *Regem* HENRICUM, ſe minime dubitare, quin pax facile coaleſcere & coagmentari poſſit; ſi *Rex* aliquem ex Conſiliariis ſuis, prudentem & moderatum, ad *Regem Scotiæ*, de Conditionibus Pacis tractandis, mitteret. Itaque *Rex Epiſcopum Foxum*, (tunc apud Caſtrum ſuum *Norhami* manentem,) miſit, ut cum *Hiala* colloqueretur; Atque poſt, uterque cum Delegatis *Regis Scotiæ* tractarent. Delegati utrinque convenerunt. Sed poſt multas Diſceptationes de Conditionibus Pacis, modo ab uno ex *Regibus*, modo ab altero,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

propoſitis, de Pace quidem concludere nequiverunt. Præcipua cauſſa, propter quam tranſigi non potuit de pace, fuit *Regis* HENRICI Poſtulatum, ut *Perkinus* in manus ſuas traderetur, tanquam *Regum* omnium Contumelia, & Perſona *Iure Gentium* non privilegiata. *Rex Scotiæ*, ex altera parte, hoc facere conſtanter recuſavit, dicens, ſe pro ſua parte, de Titulo *Perkini*, Judicem non eſſe competentem; Verum ſe eum recepiſſe ut Supplicem; Protexiſſe ut profugum; Cum Conſanguinea ſua deſponſaſſe; Atq; Armis ſuis juvaſſe, cum crederet eum verum principem fuiſſe. Itaque nunc prorſus non poſſe, ſalvo ſuo Honore, Ita diſſuere; & quodammodo mendacii arguere, omnia quæ ante à ſe dicta & acta eſſent, ut eum in manus Hoſtium traderet. *Epiſcopus* ſimiliter, (qui Mandata quædam à *Rege* ſuperba acceperat, ſaltem in fronte eorum, etſi in pede inſerta fuiſſet clauſula mollior, quæ omnia ad *Epiſcopi* Arbitrium rejiceret, etiam diſertis verbis præcipiens, ut nullo modo pacis ſpem abrumperet,) poſtquam Traditio *Perkini* ei denegata fuiſſet, alterum Articulum, quē in mandatis habebat, propoſuit: Ille

fuit,

fuit, ut *Rex Scotiæ*, cum *Rege* HENRICO, apud *Novum Caſtrum*, congredi, & in Colloquium venire vellet. Hoc ubi *Regi Scotiæ* relatum eſt, reſpondit; *Se pacem tractare velle, non emendicare. Epiſcopus* etiam, (ut ei inſuper erat in Mandatis) Reſtitutionem urgebat ſpoliorum per *Scotos* captorum, vel ſaltem Compenſationem eorum. Verum Delegati *Scotiæ* reſponderunt: *Ea eſſe inſtar Aquæ in Terram effuſæ, quæ recolligi non poſſet; quodque Subditi* HENRICI, *facilius poſſent Damna illa tolerare, quàm* Rex Scotiæ *ea perſolvere.* Attamen in fine, (ut Homines moderati & Rationi non recalcitrantes,) Receſſum potius quendam ad tempus fecerunt, quam Tractatum interruperunt, & in Inducias, pro certis Menſibus, conſenſerunt. Sed *Rex Scotiæ*, etſi Judicium ſuum formaliter de *Perkino* retractare recuſaſſet, quod tantis pignoribus obſtrinxerat: Tamen, intra ſecreta animi ſui, frequentibus *Anglorum*, quos circa ſe habebat, Sermonibus, & aliis diverſis Relationibus motus, cœpit eum pro *Impoſtore* ducere. Quamobrem honorifice certe, & more Regio, eum ad ſe vocavit; Et Beneficia ſua & Favores

in eum collatos recenſuit; Quod Conſanguineam ei in Matrimonium dediſſet, quodque potentem & opulentum *Regem* Bello offenſivo, in cauſſa ejus, per ſpatium duorum Annorum laceſſiſſet. Imo etiam, quod Pacem honorificam, ultro oblatam, ſi eum dedere voluiſſet, omnino rejeciſſet: Quodque etiam *Nobiles*, & *Populum* ſuum, non mediocriter, dum promiſſis ſuis erga eum ſtare vellet, offendiſſet, quos diutius ſibi infenſos perſiſtere, tutum ſibi non eſſet. Itaque monuit, ut Fortunis ſuis conſuleret, & locum exilio ſuo magis opportunum deligeret: Simul inquiens, illum negare non poſſe, quin *Angli*, prius quam *Scoti* eum deſeruiſſent; Cum facto bis Experimento, nemo *Anglus* ad eum acceſſiſſet. Nihilominus, ſe, quod ſub primum Adventum ejus dixerat, confirmaturum; Nimirum, *Eum pœnitentiam minime acturum, quod in manus ſuas ſe commiſiſſet:* Quandoquidem eum minime ablegare protinus conſtituiſſet; ſed Navibus & Pecuniis adjuvare, ut quo vellet, tuto tranſportaretur. *Perkinus*, nihil omnino de Theatrali ſuo faſtigio deſcendens, paucis reſpondit; *Se ſatis videre*
tem-

tempus ſuum adhuc non veniſſe; Sed quacunque tandem Fortuna uſus foret, ſe honorifice, & ſentire de Rege, & loqui non deſtiturum. Jtaque à *Rege* dimiſſus, de *Flandria* amplius non cogitavit, utpote Loco minus tuto, poſt Tractatum cum *Archi-Duce*, ſuperiore Anno concluſum; ſed Uxore & Amicis, & Servis, qui eum deſerere nolebant, comitatus, in *Hiberniam* trajecit.

Hoc Anno duodecimo ſcilicet *Regis*, *Alexander Papa*, (qui maxime ſolitus eſt amare eos Principes, qui remotiores erant; & cum quibus minimum ei intercederet Negotii;) grato animo recolens, *Regis*, ad Fœdus *Italorum* Acceſſionem, propter Defenſionem *Italiæ*, eum, Gladio Conſecrato, & *Pileo*, quem vocant, *Manutentionis*, per Nuncium ſuum remuneratus eſt. Idem ante eum, fecerat *Papa Innocentius*, ſed minore cum ſolennitate & gloria, recepta ſunt. Etenim *Rex* nunc mandavit *Majori*, & *Aldermannis Civitatis*, ut *Oratori Papæ*, ad pedem *Pontis Londinenſis*, obviam fierent; Atque plateæ univerſæ, inter *Pontem*, & *Palatium Epiſcopi Londinenſis* (ubi *Rex* tunc hoſpitabatur,) Civium Fraternitatibus, in Sagulis ſuis veſtitis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

utrinque clauderentur. Quin & ipſe *Rex*, die craſtino, (in quem inciderat *Feſtum omnium Sanctorum*,) magna ſtipante Caterva, Prælatorum, Procerum, & Aulicorum, ſolenni cum Proceſſione, ad *Ædem D. Pauli* perrexit, Inſignibus illis, *Gladii* & *Pilei*, ante ſe geſtatis. Et Proceſſione illa finita, *Rege* in *Choro* ſedente, *Archiepiſcopus Cantuarienſis*, ſuper Gradus ante *Chorũ* ſtans, longam habuit Orationem; Amplitudinem & Sublimitatem Honoris illius extollens, quo *Papa*, per hæc Ornamenta, & Inſignia Benedictionis, *Regem* decoravit: Etiam quam raro, quamque eminentium Meritorũ Contemplatione, illa concedi conſueſſent. Denique præcipua *Regis* Acta & Merita recenſuit, quibus *Papa* motus, eum tali Honore, dignatus eſſet.

Uſque ad hoc tempus, Rebellio *Cornubienſis* (de qua jam diximus,) nihil affine habere viſa eſt, cum rebus geſtis *Perkini*; Niſi forte quod *Edictum Perkini* promiſſo innuiſſet, ſe Exactiones & Tributa deinceps aboliturum; Eoque effeciſſet, ut interdum erga illum non peſſime animati eſſent. Jam vero Bullæ hæ frequenti agitatione concur-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rere cœperunt, ut in ſuperficie Aquarum facere ſolent. *Regis* Clementia Rebelles *Cornubienſes*, poſtquam domum rediiſſent, ſine pœna dimiſſi, verum (ut diximus, ſolidi unius aut duorum pretio redempti,) magis animaverat, quam ſanaverat. Adeo ut apud Vicinos & populares ſuos, jactare non dubitarent; *Regem in iis ignoſcendis prudenter ſibi conſuluiſſe, quoniam ſatis ſciebat, ſibi paucos Subditos in Anglia reliquos fore, ſi omnes ſuſpendiſſet, qui cum iis ſenſiſſent.* Atque alii alios acuentes Motum renovare cœperunt. Quidam autem ex iis aſtutiores, clam ad *Perkinum* in *Hiberniam* miſerunt, qui ei intimarent, ſe, ſi ad illos veniſſet, ei præſto futuros.

Cum *Perkinus* hunc Nuncium accepiſſet, cœpit iterum ſe erigere, & cum Conſiliariis ſuis rem communicavit; Ex quibus tres plurimum apud eum poterant; *Hernus* Sericorum Propola, qui obæratus profugerat, *Skeltonus* Sciſſor; & *Aſtlejus* Notarius; Etenim *Frionus* Secretarius diſceſſerat. Hi apud eum diſſerebant, illum magnopere erraſſe, cum in *Cantium*, & iterum cum in *Scotiam* profectus eſſet: Quandoquidem Locus alter tam prope *Londinum* eſſet,

& quaſi ſub oculis *Regis*; Alter autem locus, Nationis eſſet, populo *Angliæ* tam inviſæ, ut quamvis eum ſumma Benevolentia complexi fuiſſent *Angli*, nunquam tamen ei ita comitato adhærere vellent: Verum ſi Fortuna in tantum arriſiſſet, ut in Principio motus *Cornubienſis* adeſſe ei contigiſſet, ante hoc tempus, eum *VVeſtmonaſterii* Coronatum iri. *Reges* enim iſtos, (ut ipſe jam ſatis expertus eſſet) *Principes* Calamitoſos, pro Calceamentis vendere, nihil penſi habere; Ejus vero Rationes poſtulare, ut ſe totum Populo committeret; Itaque ei Conſilium dederunt, ut, cum qua poterat feſtinatione, in *Cornubiam* trajiceret. Quod & fecit, ſecum ducens quatuor Naviculas, quæ circiter centum & viginti Milites vehebant. *Menſe Septembris* appulit ad Oram *VVhitſandi*; & continuo *Bodminum*, oppidum *Fabri Ferrarii*, de quo ante diximus, profectus eſt: quo ad eum confluxerunt circiter tria Millia Agreſtium. Illic novum *Edictum* promulgavit, Populum bellis promiſſis demulcens, & Favorem eorum, Invectivis in *Regem*, & Regimen ſuum, prenſans. Et ut fit in Fumo, qui cum in altiſſimum pervenit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

venit, ſe perdit, magnifice admodum de Seipſo loquebatur. Conſiliarii ejus, ante omnia, eum moverunt, ut in poteſtatem ſuam redigeret, Oppidum aliquod opulentum & munitum; Quo & Milites ſuos Dulcedine prædæ devinciret, & Homines perditos, & ſine Lare, undiquaque, ſimili ſpe lucri, alliceret; Et rurſus, ut Copiis ſuis, Oppidum illud, præſidio & receptui eſſet, ſi forte in Acie aliquid adverſi contigiſſet. Itaque animos ſumentes proceſſerunt, & *Exoniam* obſidione cinxerunt; Urbem, in illis partibus, tam Munitionibus, quam Opulentia, florentiſſimam.

Circa *Exoniam* Caſtrametati, vi primo abſtinuerunt; ſed aſſiduis Clamoribus & vociferationibus inſtabant, ut Oppidanos terrerent. Præterea Populum, ſub Muris ſtantes ſæpe interpellabant, ut ſe illis adjungerent; Dicentes, *Regem* RICHARDUM illud Oppidum, *Londini* Æmulum effecturum, ſi primum in ſuas partes deſcendiſſent. Sed pro ſua Inſulſitate, viros nullos delectos, ad eos miſerunt, qui animos eorū tentarent & cum iis tractarent. Cives *Exonienſes*, ex ſua parte Subditos ſe fidos & fortes præſtiterunt. Neque inter

eos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

eos erat Tumultus aut Diſſenſio ulla; ſed unanimi Conſenſu, ſe ad Defenſionem Oppidi, compararunt. Nam viderunt, Rebelles adhuc non tantis viribus pollere, ut ab iis metuere deberent; Ac rurſus ſperabant, antequam numerus Rebellium augeri poſſit, ſibi à *Rege* Auxilia ſubmiſſa fore. Atque utcunque eventus foret, Extremum Malorum putabant, ſe illi famelicæ & inconditæ turbæ permittere. Quare cum res Oppidi bene ordinaſſent, nihilominus, Nuncios diverſos de Muris, per Funiculos, clam demiſerunt, (ut ſi unus interciperetur, alius Evaderet,) qui *Regem*, de ſtatu Urbis, certiorem facerent, ejuſque Auxilia implorarent. Similiter & *Perkinus* metuebat ſibi ab auxiliis à *Rege* celeriter mittendis; Ideoque conſtituit ultimas ſuas vires experiri, ad Oppidum expugnandum. Quamobrem admotis Scalis ad Muros, in diverſis locis, ſimul Inſultum fecit in unam ex Portis. Cum autem nec Tormenta, nec Machinæ ei ſuppeterent; Et comperiens ſe Arietatione Truncorum Ligneorum parum proficere; Cumque etiam per Clavas aut Roſtra ferrea, ac

per

per alia ſimilia Inſtrumenta, quæ præſto erant, nihil ei reliquum fuiſſet, niſi ut ex portis unam incenderet; Illam rem adortus eſt, ut Portam incenderet. At Cives periculum prævidentes, priuſquam Porta integra flamma corripi & conſumi poſſet, Portam ipſam ex interiore parte, & ſpacii nonnihil adjacentis, faſcibus ligneis obſtruxerut: Quos ſimiliter incenderunt, eo pacto, Ignem Igne propulſantes. Atque interea, propere Aggeres Terræ congeſſerunt, cum foſſis profundis, ut loco Muri & Portæ eſſent. Quantum vero ad Aggreſſiones per Scalas, eæ tam perperam Rebellibus ceſſerunt, ut non ſine Jactura Hominum Ducentorum, à Mæniis pulſi eſſent.

Rex, cum de Obſidione *Exoniæ*, per *Perkinum*, nuncium accepiſſet, luſu rem excepit, ajens ad eos qui circa eum erant; *Regem Nebulonum in Angliam Occidentalem appuliſſe*; *Seque jam tandem in ſpe eſſe*, *Honore Conſpectus ejus fruendi, quod hactenus facere nequiverat*. Atque revera præſentibus Aulicis facile conſtabat, *Regem* magnopere lætari, ob nuncium, de *Perkini* in *Anglicum* Solum adventu, ubi nulla ei ſpes erat per ter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

terram elabendi: Sperans jam, ſe liberatum in poſterũ iri, ſecretis illis Convulſionibus, quæ diu Cor ejus obſederant, & interdum Somnos ſuos, in medio Fælicitatis, abruperant. Itaque, quo omnium Animos & Studia accenderet, cunctis quibus poterat modis, palam fecit, eos, qui nunc alacriter ei adeſſent, ut Finem his perturbationibus imponerent, non minus ei gratos & acceptos futuros, quam ii, qui Hora Diei undecima acceſſerant, qui tamen integræ Diei Mercedem acceperunt. Itaque nunc, veluti ſub finem Ludi, complures ſimul in Scena aſtantes, ſpectare erat. *Camerarium* ſuum, & *Baronem Brookum*, & *Ricium Thomaſium* Equitem Auratum, cum expeditis Militibus, *Exoniam* miſit, ad Oppidum Obſidione liberandum; Et una ad Famam ſpargendam, de celeri ſuo Adventu, cum *Copiis Regiis*. *Comes Devoniæ*, & Filius ſuus, cum *Carois*, & *Fulfordiis*, & aliis ejuſdem Provinciæ Viris eminentibus, (non accerſiti, ſed audientes *Regem* huic Expeditioni tanto Animi impetu incumbere,) cum Turmis & Cohortibus, quas conſcripſerant, feſtinabant, ut primi Urbi *Exoniæ* auxiliarentur, &

Regis

Regis ipſius Copias præverterent. *Dux* etiam *Buckinghamiæ*, cum multis Viris fortibus, & primariis, Arma ſumpſerat; Neque ipſe adventum *Regis*, aut *Camerarii* profectionem opperiens, ſed Corpus quoddam Copiarum, ex ſeſe conficiens, quo meritum ſuum extolleret; *Regi* ſignificans, ſe paratum atque in Armis eſſe, & ejus Mandata expectare. Ita ut, juxta Adagium; *In Deſcenſu omnes Sancti manum admoverent.*

Perkinus hos Armorum Sonitus & Tonitrua audiens, & tantas undiquaque Copias illi minari, obſidionẽ ſuam ſolvit, & *Tauntoniam* profectus eſt; Jam tum incipiens alterum oculum, inſtar ſtrabonum, in Coronam, alterum in Aſylum flectere: Etſi *Cornubienſes*, inſtar Metallorum ſæpe Ignotorum & viciſſim extinctorum, facti eſſent obſtinati; Et potius frangi quam flecti ſuſtinerent; Jurantes & voventes, ſe nunquam eum, uſque ad ultimam Sanguinis guttam, deſerturos. Copias habebat circa ſe, cum ab *Exonia* diſcederet, fere ſeptem millium Hominum: Multi enim ad eum, poſtquam ad *Exoniæ* oppugnationem ſe comparaſſet, confluxerant; tum propter tanti incœpti famã,

tum etiam ut ex ſpoliis participarent, Etſi ſub Obſidionis ſolutione, nonnulli dilapſi eſſent. Cum autem ad *Tauntoniam* appropinquaſſet, Metum egregie diſſimulavit, atque diem integrum abſumpſit, in præparandis iis quæ ad prælium neceſſaria futura eſſent. Verum circa mediam noctem, cum ſexaginta Equitibus aufugit, ad *Bevvlejum*, in *Nova Forreſta*, ubi ipſe cum nonnullis ex Comitibus ſuis, nomina dederunt in Aſylum; *Cornubienſes* autem ſuos, in quamcunque Fortunæ Aleam, expoſuit. Hoc tamen modo, eos à votis ſuis ſolutos reddidit, & ſolita ſua ſcilicet Miſericordia *Regali* uſus eſt; *Vt neutiquam præſens eſſe vellet, cũ Sanguis Subditorum ſuorum effunderetur.*

Rex, audita *Perkini* fuga, confeſtim Equites quingentos expeditos miſit, qui eum comprehenderent, antequam vel mare repeteret, vel ad Inſulam illam exiguam, (*Aſylum* ſcilicet) appelleret. Sed quatenus, ad poſterius ex his, tarde venerunt. Itaque, quod potuerunt, fecerunt: Hoc eſt; *Aſylum* magno præſidio, & vigilia diligentiſſima, cinxerunt, donec *Regis* de ea mandata accepiſſent. Quantum vero ad Rebelles

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

les cæteros, illi (jam à Duce ſuo deſtituti) ſe *Regis* Clementiæ univerſos ſubmiſerunt. *Rex* autem, qui (Medicorum more) Phlebotomia uti ſolebat, potius ad vitam conſervandam, quam eripiendam; Neque unquam ſanguinarius erat, cum eſſet ſecurus; poſtquam jam periculum tranſiiſſe cerneret, omnibus tandem ignovit; præter paucos ex profligatiſſimis, quos ſupplicio deſtinavit, ut Clementia ejus erga reliquos magis eluceſceret. Miſſi ſunt etiam, quanta fieri poterat celeritate, nonnulli Equites ad *Montem Sancti Michaelis* in *Cornubia*, ubi *Perkini* Vxor, Domina *Catharina Gordona* à Marito ſuo relicta erat, quē in utraque Fortuna unice ſemper dilexit: virtute Nuptialialias ſuas virtutes cumulans. *Rex* autem tanto diligentius ad eam mittere feſtinavit, neſciens utrum gravida ex *Perkino* forte eſſet, unde Turbæ iſtæ, in Perſona *Perkini*, deſituræ non videbantur. Cum illa ad *Regem* perducta eſſet, traditum eſt, eum illam, non tantum miſericorditer, ſed etiam cum nonnullo Amoris affectu, excepiſſe: Miſericordia Formæ ejus, qua erat, ſingulari, decus addente. Itaque

que ſolatus eam, (ut ſimul & Aſpectui ſuo, & Famæ inſerviret,) ad *Reginam*, illam miſit, ut cum ea maneret; Honorificos ei Reditus aſſignans, quibus Dignitatem ſuam ſuſtentaret: Quos etiam retinuit, tam durante vita Regis, quam multos annos poſt. Nomen certe *Roſæ Albæ*, (quod falſo Mariti ſui Titulo applicatum erat) veræ ſuæ Pulchritudini remanſit.

Rex profectionem ſuam nihilominus continuavit, & magno cum Jubilo & Lætitia *Exoniam* ingreſſus eſt: Ibi Civibus ingentes gratias egit, eoſque miris Laudibus cumulavit. Quinetiam, Gladium ipſum, quo accinctus erat, à latere ſuo ſolvit, & *Majori* Civitatis dedit; ſtatuens, ut ſemper poſtea, coram *Majore* geſtaretur. Ibi quoque è *Cornubienſibus* præcipuos aliquot, ſupplicio affici juſſit, uti Piacula quædã, quæ Cives pro Formidinibus & moleſtiis ipſorum placarent. Apud *Exoniam*, *Rex* cum Conſilio ſuo deliberavit, utrum *Perkino*, ſi ſponte ex *Aſylo* exiret, ſeque *Regiæ* clementiæ ſubmitteret, de vita ſua ſecurum reddere oporteret. Conſiliarii autem inter ſe opinionibus diſcrepabant. Alii *Regi* conſilium dede-

runt,

runt, ut vi eum ex *Aſylo* extraheret, & morte mulctaret, utpote in cauſſa Neceſſitatis; Quæ ipſo facto cum Locis & Rebus Sacratis, diſpenſat. Qua in re, minime dubitabant, quin *Rex Papam* facilem reperturus eſſet, in facti ſui Ratihabitione; Aut per viam Declarationis, aut ſaltem per viam Indulgentiæ. Alii autem opinabantur, poſtquam jam *Rex* in portu navigaret, & pericula omnia, prætervolaſſent, non opus eſſe *Regi*, novo Scandalo, aut Invidia. Tertium Genus erat eorum, qui *Regem* diſerte præmonebant, eum neque de Impoſturæ Certitudine mundo ſatisfacere poſſe, neque Conjurationis Latebras & Anfractus penitus excutere, niſi *Perkinum*, promiſſis vitæ & veniæ, & aliis modis ſuavibus, in manus ſuas pertraxiſſet. At nemo ex Conſiliariis erat, qui non in præfatione ſua, *Regis* Fortunæ magnopere indolere viſus eſt, una cum Indignatione quadam: Quod *Rex* tantus, & tam inſigni prudentia & virtute præditus, tam diu, & tam crebro, Idolis ejuſmodi vexatus fuiſſet. Verum *Rex* intulit, *Dei Omnipotentis* proprium eſſe, ut *Idolis* vexaretur; Ideoque illud, nullum ex Amicis

ſuis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſuis male habere debere. Quodque ipſe pro ſua parte, ea ſemper deſpexiſſet; Se tamen multo dolore affectum fuiſſe, quod populo ſuo tantas Calamitates inflixiſſent. Verum, in fine Deliberationis, tertiæ opinioni *Rex* ſe adjecit; Ideoque quoſdam miſit, qui cum *Perkino* tractarent. Qui ſe Captivum videns, & ab omni ſpe deſtitutum, jam Principes & Populos, ſummos & Infimos, expertus, quos Infidos, Meticuloſos, aut Infelices, deprehenderat, lætanter Conditionẽ accepit. *Rex* etiam, dum *Exoniæ* moratus eſt, Commiſſarios deputavit, *Baronem Darcium*, & alios, qui omnes, qui *Perkino*, aut *Cornubienſibus*, ſive in prælio, ſive in fuga adhæſerant, pecuniis mulctarent.

Commiſſarii autem iſti, tanto cum Rigore & Severitate proceſſerunt, ut Clementiam *Regis* in parcendo ſanguini multum obſcurarent, quod Theſauri Sanguinem tam duriter emunxiſſent. *Perkinus* ad Aulam *Regis* adductus eſt, ad Conſpectum ejus minime; Etſi *Rex* (quo curioſitati ſuæ ſatisfaceret,) ſpectaverit eum interdum in Tranſitu. Specie tenus jam liber *Perkinus* erat, ſed ſecreto magna diligentia & cura cuſtodi-

ſtodi-

:oditus; Et in Comitatu *Regis Londinũ*
roficiſci juſſus eſt. Verum ſub primum
unc *Perkini* in Scenam conſcenſum, in
erſona ſua nova, Sycophantæ ſcilicet
c præſtigiatoris, depoſita perſona ſua
riore, quæ erat principis, facile quivis
xiſtimare poterit, quantæ Irriſioni &
udibrio expoſitus fuerit, non ſolum
Aulicorum, verum etiam vulgi, qui cir-
:a eum ubique convolabant; Adeo ut
quis conjicere poſſet, ulula ubi eſſet, ex
Congregatione Avium: Aliis irriden-
:ibus, mirantibus aliis, aliis execranti-
bus, aliis Os ejus & Geſtus curioſe in-
:uentibus, ut materiam Sermonũ cap-
tarent: In tantum, ut falſus ille Ho-
nor, quo tamdiu gaviſus eſſet, abunde
repenſus fuerit, Contemptu & Contu-
melia. Quam primũ *Rex Londinũ* venit,
etiam horum Ludorum Floralium, Ci-
vibus ſpectaculum, & ſolatium exhi-
buit. Etenim *Perkinus* Equo inſidens,
lentis paſſibus, (ſed abſque habitu ali-
quo Ignominioſo,) perductus eſt, per
plateas de *Cheapſide*, & *Cornhill*, ad
Turrim Londinenſem; Atque exinde re-
vectus eſt ad *VVeſtmonaſterium*, cum
Choro mille Maledictionum & Con-
tumeliarum. Verum, ad ſpectaculi or-

natum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

natum majorem ſecutus eſt, parvo à *Perkino* Intervallo, unus ex intimis ejus Conſiliariis; Qui *Faber Ferrarius Regi* fuerat. Iſte Erro, cum *Perkinus* profugiſſet ad Aſylum, optavit potius Habitum Sacratum ſumere, quam loco Sacrato ſe munire; Atque veſtitum *Eremitæ* induit, & illo Haditu per Regiones obambulabat, donec detectus & comprehenſus eſſet. At præſtigiator iſte, manibus pedibuſque ſuper Equum vinctus fuit, neque cum *Perkino* rediit, ſed paucis poſt diebus morte mulctatus eſt. Paulo poſt, cum *Perkinus* ſe, quis eſſet, melius cognoviſſet, ſtricte examinatus eſt, & capta ejus Confeſſione, factum eſt Breve vel Extractum earum rerum, quas divulgari conſentaneum foret; Quod typis commiſſum, & publicatum eſt. Qua in re, *Rex* Famæ ſuæ minus conſuluit. Quemadmodum enim, Narrationem continebat laborioſam, Particularium de *Perkini* Patre & matre, & Avo, & Avia, & Avunculis, & Cognatis, per Nomina, & Cognomina ſua, & in quibus Locis ſurſum deorſum erraverat; Ita parum, aut nihil proferebat, de Conſiliis ejus, aut de iis, cum quibus Conſilia communicaſ-

ſet;

et; Neque ipſa *Ducíſſa Burgundiæ*, quam omnes noverint inſtar Animæ uiſſe univerſi Negotii,) vel nominata ſt, aut deſcripta, ſed prorſus ſilentio rætermiſſa. Ita ut Homines, quod exectabant, non reperientes, multa deiderarent, & majore in dubio eſſent, quam prius. Verum *Regi* magis placeat, vulgo non ſatisfacere, quam Granlium Animos irritare. Neque etiam eo empore, conjicere erat, ex novis aliquibus Examinationibus, aut Incarcerationibus, aliquem alium præter eos, qui jam pridem innotuerant, detectum aut accuſatum fuiſſe; Etſi *Regis* Animus abditus hoc ipſum in dubio diu reliquiſſet.

Circa hoc tempus, noctu, magnum coortum eſt Incendium, apud *Regis Palatium* de *Shine*, prope Cameras *Regis* ipſius: Quo incendio magna pars Ædium conflagravit, necnon multa lauta ſupellex abſumpta eſt: Id quod *Regi* occaſionem dedit, uſque à ſolo ædificandi nobilem illam ſtructuram *Richmondiæ*, quæ hodie cernitur.

Etiam paulo ante hoc tempus, evenit Accidens quoddam memorabile: Fuit quidam *Sebaſtianus Gabatus*, patria *Venetus*,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

netus, qui *Briſtojæ* habitabat: Vir Coſmographiæ, & Navigationis peritus. Iſte vir, Succeſſum videns, & fortaſſe Fortunæ *Chriſtophori Columbi* æmulatus, in illa Fortunata Expeditione verſus *Zephyro-Auſtrum*, ante ſex Annos, facta cogitavit ſecum, etiam novas terras detegi poſſe, verſus *Zephyro-Boream*. Atque ſane probabile eſt, ejus opinionem magis firmis & prægnantibus Conjecturis fultam fuiſſe, quam fuerat ea *Columbi*. Cum enim duæ illæ magnæ Inſulæ, veteris & novi Orbis, ſint verſus Septentriones, ipſa Fabrica, latæ & exporrectæ, verſus *Auſtrum* autem, acuminatæ; veriſimile eſt, illic primum innotuiſſe Terras novas, ubi minore Intervallo à veteribus disjunctæ eſſent. Quin & memoria extabat aliquarum Terrarum ad *Zephyro-Boream* ante diſcoopertarum, & pro Inſulis habitarum, quæ tamen revera eſſent pars Continentis *Americæ Borealis*. Fieri autem poſſit, ut aliqua Notitia de hac re ad *Columbum* poſtea perveniens, & ab eo ſuppreſſa, (cupido fortaſſe, ut in hujuſmodi Incœpto primus videretur) ei pro firmiore Argumento fuerit, ad credendum, univerſum illud ſpatium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ad Occidentem *Europæ* & *Aſiæ*, pelagus perpetuum non fuiſſe, quam aut *Senecæ* Prophetia, aut *Platonis* Antiquitatis, aut Currentium Maris, & Ventorum à Terra ſpirantium Natura, & ſimilia; quæ, ut fama ſpargebatur, eum maxime moverunt. Etſi non ſim neſcius, imputatum fuiſſe illud *Columbi* Incœptum fortuitæ, & tempeſtate actæ Navigationi, (paulo ante) gubernatoris cujuſdam *Hiſpani*, qui in Ædibus *Columbi* mortuus dicebatur. *Gabatus* autem iſte, *Regi* fidem faciens, ſe *Inſulam* quandam Mercibus pretioſis abundantem, reperturum, adduxit *Regem* ut Navem apud *Briſtoiam*, Commeatu & Nautis, inſtrueret, pro ea *Inſula* detegenda. Quam Navem Regiam Comitatæ ſunt tres Naviculæ, à Mercatoribus *Londinenſibus* miſſæ, mercibus quibuſdam vilibus & levibus oneratæ, quæ eſſent Commercio cum *Barbaris* exercendo idoneæ. Navigavit autem *Gabatus*, (ut ipſe poſt Reditum ſuum referebat, adducens etiam Navigationis ſuæ univerſæ chartam,) longe admodum verſus Occidentem, cum quarta parte Septentrionalis plagæ, juxta Boreale latus, *Terræ* de *Labrador*, uſque dum ad
O latitu-

latitudinem perveniſſet Sexaginta ſeptem Graduum cum dimidio, Mare continuo reperiens apertum & pervium. Certum eſt etiam *Regis* Fortunæ, oblationem porrectam, Imperii illius ampliſſimi *Indiæ Occidentalis*. Neque renuit ipſe *Rex*, ſed mora fortuita, res diſturbata eſt. Etenim *Chriſtophorus Columbus*, à *Rege Portugalliæ* repulſam ferens, (qui & *Occidentales* & *Orientales Indias* ſimul complecti conſultum non putabat,) *Bartholomæum Columbum*, Fratrem ſuum, ad HENRICUM *Regem*, Nuncium miſit, ut cum eo de ſuo Incœpto negotiaretur. Contigit autem, ut *Bartholomæus* à Piratis, in mari, captus fuiſſet; quo fortuito Impedimento detentus, non niſi diu poſt ad *Regem* pervenit: Tam diu, ut priuſquam cum *Rege* HENRICO tranſegiſſet, Expeditio illa à Fratre ſuo *Chriſtophoro* ſuſcepta eſſet; Quo pacto, providentia divina, *Indiæ Occidentales*, Coronæ *Caſtiliæ*, ut tunc, reſervatæ fuerunt. Attamen hæc *Regem* acuerunt, ut non ſolum *Gabati* Expeditionem promoveret, verum etiam poſtea decimo ſexto Anno Regni ſui, atque iterum decimo octavo, nova Diplomata concederet, ad Terras adhuc inco-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

incognitas detegendas, & occupandas.

Hoc etiam Anno, decimo quarto ſcilicet *Regis*, (admirabili *Dei* providentia, qui *Res* ad Beneplacitum ſuum flectit, & in minimis maxima ſuſpendit,) occurrit Accidens quoddam leve, ac etiam perverſum, quod magnos & fœlices effectus poſt ſe traxit. Durantibus cum *Scotia* Induciis, quidam Juvenes Nobiles ex *Scotia*, ad Oppidum *Norhami* venerunt; ibique, cum quibuſdam ex Familiaribus ſuis *Anglis*, ſe exhilararunt. Cumque in Otio eſſent, interdum ex Oppido deambularunt, & *Caſtellum* curioſe ſpectarunt. Quidam autem ex Præſidiariis *Caſtelli*, cum hoc bis aut ter animadvertiſſent, cumque animos adhuc exulceratos gererent, ex Hoſtilitate, quæ paulo ante intercеſſerat, eos pro Exploratoribus, aut habebant, aut calumniabantur. Unde Jurgia inter eos orta ſunt; Et à Jurgiis manus conſerebant: Adeo ut complures ex utraque parte vulnerati eſſent: *Scotis*, uti veriſimile erat, cum in Oppido eſſent peregrini, duriores partes ſuſtinentibus. Quinetiam nonnulli ex iis interfecti ſunt, reliquis, citato gradu, in *Scotiam* redeuntibus. Hæc Res, poſtquam inter

Cuſtodes Limitaneos, ex utraque parte tractata eſt, nec finis Controverſiæ impoſitus, *Rex Scotiæ* in ſuam Contumeliam factam eſſe interpretatus eſt, Et Fecialem ad *Regem* HENRICUM miſit, qui hujus Injuriæ reparationem poſtularet, cum proteſtatione, eum alias Bellum denunciaturum. *Rex* autem (qui Fortunæ Aleam ſæpius expertus erat, & ad pacem inclinabat) reſpondit; Quod hactenus factum eſſet, prorſus contra voluntatem ſuam, & ſine conſenſu aut notitia, contigiſſe: Verum ſi Præſidiarii in culpa fuiſſent, ſe in eos ſevere animadverſurum, atque Inducias in omnibus conſervaturum. Verum hoc Reſponſum *Regi Scotiæ*, Dilatio quædam viſa eſt, ut Querela, interpoſito ſpacio, elangueſceret: Itaque eum magis irritavit, quam placavit. At *Epiſcopus Foxus à Rege* audiens, quod *Rex Scotiæ* adhuc exæſtuaret, & impatiens eſſet, turbatus, Occaſionem Rupturæ Induciarum, à ſuis Hominibus ortam eſſe, quam-plures humiles & deprecatorias Literas ad *Regem Scotiæ* miſit, quibus eum placaret. Unde *Rex Iacobus*, *Epiſcopi* mollibus & blandis Literis delinitus, ad eum reſcripſit, ſe

licet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

licet haud parum Literis ſuis tribuerit, tamen plenam Satisfactionem non recipere poſſe, niſi cum eo colloqueretur; Tam circa præſentis Controverſiæ Compoſitionem, quam circa Res alias, quæ ad Bonum utriuſque *Regni* ſpectarent. *Epiſcopus* Mandata à *Rege* accipiens, in *Scotiam* profectus eſt. Convenerunt apud *Melroſſe*, *Abbatiam Ciſterciorum*, ubi *Rex* tum morabatur. *Rex* primo, diſertis verbis *Epiſcopo* ſignificavit, quam inique tulerat inſolentem illam Rupturam Induciarum, ab Hominibus ejus, apud Caſtrum de *Norhamo* factam. Quibus *Foxus* reſpondit tam humiliter, & tam blande, ut inſtar olei eſſet vulneri infuſi, unde ſanari cœpit. Atque hoc factum eſt, *Rege* & *Concilio* ſuo præſentibus. Poſtea, *Rex* cum *Epiſcopo* collocutus eſt ſolus; Atque Intima animi ſui exprompſit, dicendo; Tēporarias iſtas Inducias & Paces, cito concluſas, cito etiam ruptas eſſe ſolere; Se autem arctiorem cum *Rege Angliæ* Amicitiam cupere; Ideoque ſi *Rex* HENRICUS, Primogenitam ſuam Filiam, Dominam *Margaretam*, in Matrimonium ei dare vellet, ita demum Nodum fore indiſſolubilem. Se ſatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

noſſe, quantum *Epiſcopus* Auctoritate & gratia, apud *Regē* ſuum merito poſſit. Itaque ſi ipſe huic rei ſtudioſe incumbere vellet, ſe minime dubitare, quin pro voto ſuo ſucceſſura eſſet. *Epiſcopus* ſobrie reſpondit; Quod ſe potius fælicem, quam dignum reputaret, qui in tali Negotio Miniſter eſſet: Operam vero ſuam libentiſſime collaturum. *Epiſcopus* igitur ad *Regem* HENRICUM reverſus, quæque acta eſſent, referens, *Regemque* propenſum, & fere cupidum inveniens, *Regi* Conſilium dedit; Ut primum pacem ſtabiliret; deinde Tractatum Matrimonii gradatim conſummaret. Pax itaque facile concluſa, quæ paulo ante *Natalem Domini* promulta eſt, decimo quarto *Regis* Anno, duratura in vitam amborum *Regum* ſimul, aut eorum Superſtitis, & Annum unum deinceps. In hac Pace, continebatur Articulus; Ut nullus *Anglus Scotiam*, aut *Scotus Angliam* ingrederetur, niſi cum Literis Commendatoriis ſui *Regis*. Hoc, primo intuitu, videri poſſet, eo ſpectare, ut Familiaritas inter Nationes abrumperetur, ſed factum eſt ad Limitaneos coercendos, qui Diſſidiorum cauſſa eſſe conſueverant.

Hoc

Hoc etiam Anno, natus eſt *Regi*, Filius Tertius, *Edmundus* nominatus, qui paulo poſt obiit. Circa idem fere tempus, allatus quoque eſt Nuncius, de Morte *Caroli, Regis Galli*; Cujus Nomine celebratæ ſunt Exequiæ ſolennes & Regiæ.

Nec multum Temporis interceſſit, quin *Perkinus* (qui ex Argento vivo compoſitus erat, quod non facile contineri aut Incarcerari poteſt,) turbare cœperit. Etenim Cuſtodibus deluſis, ſe in Fugam dedit, & verſus Mare properavit. Verum ſtatim omnes Anguli excuſſi, tamque ſedula facta eſt Inquiſitio, ut redire compulſus eſſet, & ad *Domum* de *Bethleem*, dictam *Prioratum* de *Shine*, (quæ *Aſyli* privilegio gaudebat) confugere, Seque *Priori* illius *Monaſterii* in manus tradere. *Prior* iſte, pro ſancto admodum viro, habitus eſt, quẽ omnes, eo tempore, multum reverebantur. Ille ad *Regem* acceſſit, & pro vita tantum *Perkini* deprecatus eſt, eum alias *Regis* Arbitrio relinquens. Multi apud *Regem*, ardentius etiam quam antea inſtiterunt, ut *Rex* eum ſine mora ex *Aſylo* abriperet, & ſuſpenderet. Verum *Rex* (qui elati erat Animi; neque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

odiſſe quendam poterat, quem deſpiceret;) juſſit: *Vt Nebulo ex Aſylo extraheretur, & in Cippis poneretur*: Atque ita vitam ejus, *Prioris* precibus largitus, *Perkinũ* educi fecit. Et intra duos aut tres dies, ſuper pegma, in Area *Palatii VVeſtmonaſterienſis* erectum, compedibus vinctus & Cippo clauſus, per integrum diem ſedit. Dieque ſequente ſimiliter, cum eo, ad Crucem de *Cheapſide* actum eſt. Atque in utroque loco Confeſſionẽ ſuam, (de qua ſupra mentionem fecimus) perlegit: Exinde autem in *Turrim Londinenſem* perductus eſt. Verum (ut paulo ante notavimus) *Rex*, talem Societatem cum Fortuna inierat, ut nemo diſtinguere poſſit, quæ Actiones Fortunæ, quæ autem *Regis* Induſtriæ, deberentur. Creditum enim eſt ubique, *Perkinum* proditum fuiſſe; eumque nõ ſine *Regis* notitia elapſum; Qui eum, toto tempore Fugæ ſuæ, veluti injecta chorda, tenuiſſet: *Regemque* hoc feciſſe, ut cauſſam haberet eum Morte mulctandi, & Finem illis rebus imponendi. Verum hoc minus probabile eſt; Quandoquidem iidem Miniſtri, qui eum in Fuga ſua obſervabant, etiam ab *Aſylo* intercludere potuiſſent.

Verum

Verum fatale erat, ut Hedera iſta Serpens *Plantageniſtæ*, veram *Plantageniſtæ* Arborem, necaret. *Perkinus* enim, haud diu poſt, ſe in Gratiam & Favorem Cuſtodum ſuorum, Servorum *Ioannis Digbeii Equitis Aurati*, præfecti Turris, numero quatuor, (*Strangvvaii*, *Blevvetti*, *Aſtvvoodi*, & *Rogeri Longi*,) inſinuaverat. Atque Nebulones iſtos, promiſſorumMontibus corrumpere anniſus eſt, ut Carcere ſe eximeret. Sed ſatis gnarus, Fortunam ſuam tam contemptibilem redditam, ut nullius ſpes paſcere poſſit; (Spe autem perficienda res erat; Nam præmia deerant;) apud ſe vaſtum & tragicum Facinus machinatus eſt: Illud fuit, ut in ſocietatem Conſiliorum ſuorum, *Edvvardum Plantageniſtam*, *Comitē VVarvvici*, tum in Turre detentum, pertraheret, Quem, tædium diuturnæ Incarcerationis, & recurrentes ſubinde Metus Mortis, ita emollliverant, ut ad quamlibet Impreſſionem, de libertate ſua recuperanda recipiendam, aptus eſſet. Hunc Principem Juvenem, arbitrabatur *Perkinus*, ſervos illos, quos ſupra memoravimus, officioſe reverituros, licet ipſe iis deſpicatui eſſet. Itaque poſtquam per nuncium u-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

num aut alterum, per aliquos ex illis ſervis miſſum, *Comitis* conſenſum deguſtaſſet; conſtitutum inter eos fuit, ut quatuor hi, Dominum ſuum, *Præfectum Turris*, Noctu, ſecreto obtruncarent; & Pecunias & Bona ejuſdem Præfecti, quæ commode exportari poſſent, eriperent; Claveſque *Turris* caperent, & *Perkinum* cum *Comite* ſtatim emitterent. Verum, hæc Conjuratio detecta eſt, priuſquam perpetrari poſſit. Atque in hac quoque re, *Regis* præalta prudentia eum gravi Invidia onerabat; *Perkinum* ei tantum inſtar eſcæ fuiſſe, ad *Comitem* captandum. Atque eodem Temporis momento, dum Conjuratio iſta iniretur, (quaſi etiam illud ipſum *Regis* Induſtria effectum eſſet,) in Fatis erat, ut adulterinus quidam *Comes VVarvvici* prodiret, *Calcearii Filius*, cui nomen erat *Radulphus VVilfordus*; Adoleſcens autem edoctus & inſtructus erat à *Fratre* quodam *Auguſtiniano*, *Patricio* dicto. Uterque horum à partibus *Suffolciæ* in *Cantium* pervenerunt; ubi non ſolum clam, & per Suſurros, Rumores ſpargebant, *VVilfordum* iſtum verũ *Comitem VVarvvici* eſſe; Verumetiam *Frater* ille Populum ad credendum propenſiorem exper-

expertus impudentiſſime Conciones de ea re ad Populum habuit, eoſque, ut in Auxilium ſuum properarent, hortatus eſt; unde uterque comprehenſus eſt, & ſuppoſititius *Comes* morte affectus, *Frater* autem perpetuo Carceri damnatus. Hoc vero opportune admodum accidit, ad repræſentandum periculum, quod *Regi* à *Comite VVarvvici* imminebat, & ad velandam *Regis* Severitatem, quæ ſecuta eſt: Eaque ipſa Opportunitas, accedente veſania *Fratris*, qui tantam proditionem, antequam ullas nacta eſſet vires, publicare eſſet auſus; Quin & ejuſdem *Fratris* vitæ Condonatio, (cujus tamen revera, nihil aliud in cauſſa fuit, quam Ordinis ſui Privilegium:) Denique Miſericordia vulgi, (quæ ſi Gurgite rapido fluat, ſemper cœnum Invidiæ & Scandali excitat,) effecerunt, ut ubique potius Sermone Hominum jactatum, quam plane creditum eſſet, omnia Artificio *Regis* inſtructa fuiſſe. Sed utcunque hoc fuerit, *Perkinus* (qui jam tertio contra Gratiam peccarat) tandem in Judicium adductus eſt, apud *VVeſtmonaſterium*, & coram *Commiſſariis* de *Audiendo & Terminando*, impetitus, de diverſis Prodi-

tioni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

tionibus Commiſſis & Perpetratis, poſt ejus in *Angliam* Adventum, (ita enim Judices conſuluerunt, quoniam extraneus eſſet,) denique Condemnatus eſt, & intra paucos dies, apud *Tiburne*, capitali Supplicio affectus. Ubi rurſus Confeſſionem illam ſuam perlegit, & veram eſſe, jam ſub ipſam Mortem, agnovit. Atque is exitus fuit Baſiliſci hujus, qui potis erat eos necare, qui eum primi non aſpexiſſent. Fabula erat certe, ex hujus generis Fabulis, quæ memorantur, longiſſima; Et alium fortaſſe finem ſortita eſſet, niſi res incidiſſet, in *Regem* prudentem, animoſum, & fortunatum.

Quantum vero ad tres *Perkini* Conſiliarios, ii ſe *Aſylarios* regiſtrari fecerunt, cum *Perkinus* id ipſum feciſſet. Verum, ſive quod iis ignotum eſſet, ſive quod intra privilegium ſe continuiſſent, in Judicium minime adducti ſunt. Una cum *Perkino* ſuſpenſi ſunt, *Major Civitatis* de *Corke*, in *Hibernia*, & Filius ejus; Qui proditionum *Perkini*, inter præcipuos, Fautores fuerant. Paulo poſt, ſimiliter Morti adjudicati ſunt octo alii, propter Conjurationem factam in *Turre*; Quorum quatuor *Præfecti Turris*

Servi

Servi erant. Et ſtatim poſt, in Judicium adductus, coram *Comite Oxoniæ* (*Seneſchallo Magno Angliæ* ea vice facto,) infelix ille Princeps *Comes VVarvvici*, non propter Conatum è *Turre* evadendi, (hoc enim peractum non eſt; Atque etiam, cum Incarceratio propter proditionem minime fuiſſet, Evaſio pro Proditionis crimine, lege haberi non debuit;) Sed propter Conjurationem cum *Perkino* initam, Seditiones in *Regno* excitandi, & *Regem* deſtruendi. *Comes* autem *VVarvvici* Accuſationem Confeſſione ſua firmavit, & Paulo poſt, apud *Collem Turris*, decapitatus eſt.

Sic etiam finivit, non ſolum Nobilis iſtius, & vere commiſerabilis Perſonæ, *Comitis VVarvvici*, Primogeniti *Ducis Clarentiæ*, Tragœdia; verum etiam Stirps & Linea maſcula *Plantageniſtarum*, quæ tanto cum ſplendore & gloria floruerat, uſque à temporibus Celeberrimæ memoriæ *Regis* HENRICI *ſecundi Regis Angliæ*. Fuerat autem hæc Stirps, ſæpe ſanguine proprio intincta. Manet autem adhuc Progenies illa, ſed in alias Familias, tam Imperiales, quam Nobiles, tranſplantata. Verum nec Criminis Reatus, nec Rationes Status,

Invi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Invidiam extinguere poterant, quæ *Regi*, ob hanc Executionem incumbebant. Itaque Conſultum putabat *Rex*, Invidiam iſtam, ex *Anglia* exportare; eamque, in novum ſuum Affinem, *Ferdinandum Regem Hiſpaniarum*, exonerare. *Regibus* enim iſtis duobus, vel ſolo nutu ſe mutuo intelligentibus, res ita ſe habuit, ut literæ ex *Hiſpania* reperirentur atque oſtenderentur, quibus inter alios Sermones, circa Tractatum Matrimonii, *Ferdinandus* ad *Regem* HENRICUM, diſertis verbis ſcripſerat, ſe ſecuritatem nullam de Liberorum *Regis* in Regnum Succeſſione videre, quamdiu *Comes VVarvvici* in vivis eſſet; Seque Filiam ſuam, in manifeſta pericula & turbas mittere, haud libenter ſuſtenturum. Verum hoc facto, etſi *Rex* aliquatenus Invidiam à ſe ipſo amoliretur; tamen non animadvertit, ſe ſimul Maledictionem quandam, & omen infauſtum, Nuptiis ipſis impingere. Quod quidem eventu ita completum eſt; ut & *Princeps Arthurus* uxore ſua ad breve tempus potiretur; Atque ipſa *Principiſſa Catharina* (Fœmina triſtis & Religioſa,) diu poſt cum *Regis* HENRICI *octavi*, de ea repudianda, conſilium ei primum

primum nunciatum eſt, diceret; *Se quidem culpa vacare; ſed hoc juſto Iudicio Dei factum eſſe, quod nuptiæ ſuæ in ſanguine fundatæ fuiſſent*; Intelligendo Sanguinem *Comitis VVarvvici.*

Hoc Anno, *Regis* decimo quinto, magna graſſata eſt peſtis, tam *Londini*, quam in aliis *Regni* partibus. Itaque *Rex*, poſt loca crebro mutata, (ſive ut à Contagione tutior eſſet; ſive ut Occaſionem Colloquii cum *Archi-Duce* pręberet; ſive ob utrunque;) *Caletum* cum *Regina* ſua transfretavit. Poſtquam *Rex Caletum* veniſſet, *Archi-Dux* ſtatim ad eum Honorificam Legationem miſit; Tam ut de Adventu *Regis* in eas partes gratularetur, quam ut ſignificaret ſe præſto eſſe, (ſi *Regi* placeret,) præſentia ſua obſequium ei deferre. Sed ſimul Legati *Regi* intimarunt, ut Locum Congreſſus deſignaret, extra aliquod munitum Oppidum, aut Caſtellum, quoniam, hoc *Regi Galli*, ſimili occaſione, denegaſſet. Quamvis autem (ut ajebat) non exiguum diſcrimen inter illos duos *Reges* agnoſceret; tamen ab exemplo ſe metuere, ne forte illud ipſum, à *Rege* quopiam in poſterum, cui minus quam *Regi* HENRICO fideret, poſtularetur.

retur. *Rex* Comitatem *Archi-Ducis* ſibi gratam eſſe, excuſationem autem probatam eſſe oſtendit; Et locum ad *Ædem Sancti Petri* extra *Caletum*, colloquio deſignavit. Simul etiam *Archi-Ducem* Legatis à ſe miſſis honoravit: Hi fuerunt, *Baro* de *Sancto Ioanne*; & unus ex *Secretariis Regis*: Quos *Archi-Dux* eo honore excepit, ut (ad *Miſſam* celebrandam *Sancti Audomari* profectus,) medius inter *Baronem* de *Sancto Ioanne* à Dextra, & *Secretarium* à Siniſtra, equitaret. Die ad colloquium aſſignato, *Rex* Equo vectus, ad nonnullum ab *Æde Sancti Petri* Intervallum, in occurſum *Archi-Ducis*, perrexit. Cũ appropinquaſſent, *Archi-Dux* propere de Equo deſcendit, & ad Stapedem *Regis* tenendum, ſe obtulit: Id *Rex* nullo modo permittere voluit, ſed cum & ipſe ab *Equo* deſcendiſſet, magnis cum Amoris Indiciis ſe mutuo complexi ſunt; Atque in locum, in Templo ad hoc ornatum, ad longum Tempus collocuti ſunt; Non ſolum tractantes de Fœderum præteritorum Confirmatione, & Commerciorum libertate; Sed etiã de Nuptiis reciprocis, inter HENRICUM *Ducem Eboraci*, Filium *Regis* ſecundo-

cundo-

cundo-genitum, & *Archi-Ducis* Filiam; Et rurſus inter *Carolum Archi-Ducis* Filium primogenitum, & *Mariam* Filiam ſecundo-genitam *Regis*. Verum Gemmulæ iſtæ immaturarum Nuptiarum, nihil aliud erant, quam vota quędam *Principum* Amicorum, & Auræ Benevolentiæ, etſi alterum Matrimonium poſtea Tractatu concluſum, ſed minime conſummatum fuerit. Verum toto illo tempore, quo *Principes* iſti, inter ſe converſabantur, in *Suburbiis Caleti*, mira fuit inter eos Cordialis & intimi Amoris Demonſtratio; præcipue ex parte *Archi-Ducis*. Qui (præterquam quod eſſet *Princeps* humaniſſimus, & moribus ſuaviſſimis,) conſcius ſibi, quam moroſe & parum amanter *Rex* à Concilio ſuo tractatus fuiſſet, in negotio *Perkini*, omnibus modis contendit, ut priſtinum in *Regis* Benevolentia locum recuperaret. Atque inſuper Patris & Soceri ſui Monitis, perpetuo obſeſſus erat, qui (propter odium ſuum & ſuſpiciones adverſus *Regem Gallum*,) ſemper *Archi-ducis* Aures obtuderunt, ut ſuper amicitiam *Regis Angliæ*, veluti Anchoram jaceret; hac data occaſione, eorum monita & præcepta

exequi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

exequi gauderet: *Regem* appellans Patronum ſuum, & Patrem, & Protectorem: (Nam hæc ipſa verba *Rex* Literis ſuis poſtea inſeruit, ad Civitatem *Londini* miſſis: Quibus Humanitatem *Archi-Ducis* prolixe commendavit;) cum aliis verbis Honorificentiſſimis, quæ Amorem ſuum, & obſervantiam erga *Regem*, teſtarentur. Venerunt etiam *Caletum* ad *Regem Præſes Picardiæ*, & *Balivus Amieni*, à *Ludovico Rege Gallo* miſſi; Tam ut honorem ei exhiberent; quam ut certiorem eum facerent, de victoria ſua, & ſubjugatione *Ducatus Mediolanenſis*. *Rex* viſus eſt ſibi complacere in honoribus, qui illi, durante mora ſua *Caleti*, ab Exteris exhibiti erant. Etenim *Caleto* fuſe de iis ſcripſit ad Majorem & Senatum *Londinenſem*: quod haud (dubie) cauſſam multis ſermonibus in urbe præbuit. *Rex* enim, etſi Cives ſibi conciliare non poterat, modis ab *Edvvardo Quarto* uſitatis; tamen Affabilitate, & aliis Favoribus Regiis, eos ſemper devinciebat, ſeque illis multum dabat.

Hoc etiam Anno mortuus eſt *Ioannes Mortonus*, *Archiepiſcopus Cantuarienſis*, & *Cardinalis*, ſummuſque etiam

Angliæ

Angliæ Cancellarius. Vir prudens erat, & eloquens, ſed Ingenio aſpero, & imperioſo; *Regi* acceptiſſimus, ſed Nobilitati inviſus, Populo itidem odioſus. Neque ex Benevolentia aliqua, Nomen ejus omiſſum eſt, in Catalogo Adulatorum *Regis*, quos Edictum *Perkini* perſtrinxit; Sed eum noluerunt reliquis admiſcere, quoniam *Imaginem* & *Superſcriptionem Papæ* in ſe habuit; *Cardinalatus* ſcilicet Honore impreſſam. *Regem* ſibi obſtrinxerat, Conſiliorum Occultatione, & Diligentia; ſed præcipue, quod *Regi*, in Fortuna ſua minore, fidum ſe præbuit: Et ſimul, quod (affectu ſuo ſecreto) Inveterata malitia non vacabat, adverſus *Familiam Eboracenſem*, ſub qua Calamitates nonnullas ſubierat. Quinetiam, libenter Invidiam à *Rege* in ſe derivabat, etiam plus quam *Rex* vellet. *Rex* enim, ſubterfugia non quærebat, ſed Invidiæ in os ſe objicere ſolebat, & Cupiditates ſuas aperte præferre: Id quod Invidiam contra eum auxit ſane, ſed minus audere effecit. Verum, quatenus ad duras illas *Regis* Exactiones, Tempus poſtea prodidit, *Epiſcopum* iſtum *Regis* Ingenio obſequendo, illi potius temperaviſſe.

Sub

Sub *Richardo Tertio*, Cuſtodiæ commiſſus fuerat, in domo *Ducis Buckinghamiæ*. Quem ad Defectionem à *Richardo* ſecreto impulit. Sed poſtquam *Dux* Negotio ſe implicarat, *Epiſcopumque* præcipuum ſibi in Tempeſtate Gubernatorem Navis fore ſperaſſet, *Epiſcopus* in Scapham tranſiliverat, & trans mare profugerat. Verum, utcunque iſte Vir laudandus, aut reprehendendus occurrat, certe feliciſſimam Memoriam meritus eſt; Eo quod principale fuerat Inſtrumentum in Conjunctione duarum *Roſarum*. Grandævus admodum mortuus eſt; Sed Corpore validus, & Animi Facultatibus integris.

Anno ſequente, qui fuit Sextus Decimus *Regis*, Annuſque Domini milleſimus quingenteſimus, Jubilæum *Romæ* celebratum eſt. Verum *Papa Alexander*, quo Impenſis & Periculo longi Itineris, ad *Romam* uſque parceret, conſultum putavit, Gratias eas Spirituales, per viam permutationis transferre, ad eos, qui certas Pecuniæ Summas ſolviſſent; cum minus grave eſſet, eas in Patria quemque ſua recipere. Quo nomine, in *Angliam* miſſus eſt, *Iaſper Pons, Hiſpanus, Papæ* Commiſſarius; Meliore

Judicio

Iudicio electus, quam fuerant illi, qui nonnullis Annis poſt in *Germaniam*, à *Leone Papa* miſſi ſunt. Etenim negotium, magna cum Prudentia, & ſpecie ſanctitatis, *Pons* iſte geſſit. Ita ut ampliſſimas Pecuniarum Summas, intra hoc *Regnum Angliæ*, in uſum *Papæ* corrogaverit, exiguo aut nullo Scandalo. Opinio prava increbuerat, *Regem* Pecuniæ participaſſe. Verum apparet ex Literis *Cardinalis Adriani Regis* Penſionarii, ad *Regẽ* poſt aliquot Annos miſſis, hoc minus verum fuiſſe. Etenim, *Cardinalis* iſte, à *Rege* adhibitus, ut *Papæ Iulio* perſuaderet, Bullam Diſpenſationis pro Matrimonio inter HENRICUM *Principem* & Dominam *Catharinam* ineundo, expedire, *Papamque* in ea concedenda difficiliorem expertus, pro principali Argumento merito *Regis* erga eam Sedem, uſus eſt; Quod Pecuniæ illæ, quam *Pons* intra *Angliam* collegit, ne Denarium quidem tetigerat. Verum, quo clarius eluceſceret, (ad Populo ſatisfaciendum,) Pecuniam iſtam ſacram fuiſſe; Idem Nuncius *Breve Regi* à *Papa* detulit; Per quod *Rex* excitatus, & ſummonitus fuit, ut in Perſona propria *Bello ſacro* contra *Tur-*

cam

cam intereſſet. Quoniam *Papa* (ex Sollicitudine *Patris Univerſalis,*) quaſi ſub oculis cernens Succeſſus & Progreſſus magni illius Fidei Hoſtis, multas Conſultationes in *Conclavi*, præſentibus *Legatis Principum* Exterorum, circa *Bellum Sacrum*, & generalem *Principũ Chriſtianorum* in *Turcam* Expeditionem ſuſcipiendam, habuiſſet. In quibus Conſultationibus decretum fuiſſet; ut *Hungari, Poloni,* & *Boemi, Thraciam* Bello invaderent; *Galli* & *Hiſpani, Græciam*; *Papa* vero (promptus ad ſe immolandũ pro Cauſſa *Chriſtiana,*) in Perſona ſua, & Comitatu *Regis Angliæ*, *Venetorum*, & aliorum Statuum qui Mari pollerent, navigaret cũ Claſſe potentiſſima, per *Mare Mediterraneum*, uſque ad *Conſtantinopolim*. Quodque, in hunc finem, *Sanctitas Sua*, Nuncios ad omnes *Principes Chriſtianos* miſiſſet; Tam ut, Ceſſatio fieret omnium Diſſidiorum & Querelarum inter ſe, quam ut Apparatus Bellici, & Contributiones Pecuniarum, ſine mora fierent, ad ſacrum hoc Incœptum, ad exitum perducendum.

Huic *Papali Legationi Rex*, (de Animo & Conſiliis *Papæ* bene informatus) Reſpon-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

eſponſum dedit,magis ſolenne,quam
rium ſignificans.

Nullum in Terra *Principem* ſeipſo
omptiorem, aut obſequentiorem fu-
rum, tam Perſona propria, quam u-
verſis ſuis Copiis, & Fortunis,ad *Bel-
m* hoc *Sacrum* ineundum. Verum,
ntam eſſe Locorum diſtantiam, ut
llæ maritimæ Copiæ à ſe apparandæ
cogendæ, niſi duplici ſumptu inſtrui
oſſint, & duplici etiam (ad minimũ)
ora,quam poſſet fieri à *Regibus*, quo-
m Territoria magis eſſent in propin-
uo. Præterea, neque ſtructuram na-
ium ſuarum,(cum nullas haberet Tri-
emes,) neque Experientiam *Navar-
horum* & *Nautarum* ſuorum, illis Ma-
ibus tam apte convenire poſſe, quam
Vationum illarum. Itaque conſultius
acturam ſuam *Sanctitatem*, ſi ab uno
x *Regibus* illis, qui commodius poſſet,
mpetraret, ut ſe Mari comitaretur.
Quo pacto, omnia, & minore Impen-
dio, & majore celeritate, confici poſ-
ſint. Quinetiam, Emulatio & Diviſio,
circa Imperium Exercitus, quæ inter
illos duos *Reges, Gallum* & *Hiſpanum*,
intervenire fortaſſe poſſint, ſi uterque
in Bello terreſtri ſuper *Græciam* proce-
deret.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

deret, prudenter evitaretur. Se vero pro ſua parte, Auxiliis & Pecuniis non defuturum. Nihilominus, ſi uterque Rex hoc facere recuſaret, ſe potius quam *Sanctitas* ſua ſola navigaret, quam primum poſſet, eidem inſerviturum. Sub Conditione tamen, ut primo Diſcordias omnes inter *Principes Christianos* depoſitas, & ſedatas videret; Quemadmodum, ipſe, ex ſua parte, nullis omnino implicatus eſſet: Atque ſimul Oppida aliqua munita ad Littora *Italiæ*, in manus ſuas traderentur, quæ Hominibus ſuis, & Præſidio & Receptui eſſe poſſint.

Cum hoc Reſponſo reverſus eſt *Iaſper Pons* neutiquam triſtis. Attamē hæc *Regis* Declaratio (utcunque ſuperficialis) ei talem, apud Exteros, Exiſtimationem peperit, ut non diu poſt, ab *Equitibus Rhodi* electus eſſet Ordinis illius Protector: Omnibus rebus in multiplicationem Honoris cedentibus, *Regi* qui tantam obtinuerat Famam, Prudentiæ, & in rebus Civilibus peritiæ.

His duobus poſterioribus Annis, in Judicium vocati ſunt, quidam Hæretici; Quod tempore hujus *Regis*, rarum admodum erat: & ſi aliquando contigerat,

gerat, Pœnitentiis potius, quam Igne luebant. *Rex* (licet Scholaſticus non eſſet,) tamen Honorem ſortitus eſt, ut *Cantuariæ*, unum ex iis convinceret, & ad Sanitatem perduceret.

Hoc etiam Anno, licet *Rex* à Spiritibus & Illuſionibus non eſſet vexatus; Quos aſperſione partim Sanguinis, partim Aquæ, abegerat: Attamen, Apparitionibus quibuſdam inquietabatur; ſemper ab eadem Regione ſe oſtendentibus, *Familia* ſcilicet *Eboracenſi.* Evenit, ut *Comes Suffolciæ*, Filius *Elizabethæ*, (Sororis natu majoris, *Edvvardi Quarti*, ex *Ioanne Duce Suffolciæ*, ſecundo ejus Marito) & Frater *Ioannis Comitis Lincolniæ*, qui apud prælium de *Stoke* occubuerat, vir iracundus & cholericus, Hominem in Iræ fervore occideret, Cujus criminis, *Rex* ei gratiam fecit. Verum, aut ut ei Nubem quandam Infamiæ impingeret; Aut ut ſenſum Gratiæ ſuæ majorem incuteret; Eum palam in Judicium produxit, & *Diploma Condonationis* ſuæ aperte allegare voluit. Hoc in *Comite*, illum effectum peperit, quem ſimilibus cauſſis, in animis elatis, parere conſuevit. Nimirum, ut Ignominia altius inſideret, quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Gratia. Itaque infenſus animi, clam in *Flandriam* aufugit ad Materteram ſuam *Ducíſſam Burgundiæ*. *Rex*, hac re turbatus nonnihil eſt. Sed prioribus periculis edoctus, ut lenibus & tempeſtivis uteretur remediis, Nunciis benignis ita eum emollivit, (*Duciſſa* etiam *Margareta*, tot in Alchymia ſua fruſtrationibus, fatigata; ideoque à novis Experimentis facta aliena; partim etiam non nihil dulcorata, quod ejus Nominis, in Confeſſione *Perkini*, nulla facta fuerat mentio;) ut *Comes* placatus rediret, *Regique* reconciliaretur.

Principio Anni ſequentis, qui erat *Regis* Decimus Septimus, Domina *Catharina*, *Ferdinandi* & *Iſabellæ*, *Regis* & *Reginæ Hiſpaniæ*, Filia quarta, *Angliam* appulit, apud *Portum Plimmouthi*, Secundo die *Octobris*; Et decimo quarto *Novembris* inſequentis, *Principi Arthuro* nupſit; Matrimonio in *Templo D. Pauli* ſolenniter celebrato. *Princeps*, tunc Annorum erat circiter quindecim, Sponſa autem ejus circiter octodecim. Modus eam in *Angliam* recipiendi; Modus Ingreſſus ejus in *Londinum*; Atque Nuptiarum ipſarum Celebritas, magna & vera cum Magnificentia peracta ſunt;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Sive Sumptus ſpectetur, ſive Splendor, Sive Ordo. Præcipuus vir, qui univerſum Apparatum curavit, erat *Foxus Epiſcopus*; Qui non ſolum prudens erat Conſiliarius, in Negotiis tam Belli quã Pacis, verum etiam bonus Præfectus operum, bonus itidem *Magiſter Caremoniarum*, Denique omnia erat, quæ competerent parti Activæ, & pertinerent ad Servitium Aulæ, aut ſtatus, *Magni Regis*. Nuptiarum harum Tractatus ſeptem Annorum Opus erat; cujus partim cauſſa erat Ætas tenera *Principum*, præſertim ipſius *Arthuri*. Sed vera cauſſa ſuberat, quod hi duo *Reges*, prudentiſſimi ſcilicet, & profundi Judicii, ſtabant diu alter in fortunam alterius intuentes; ſatis gnari, Tractatum ipſum interea, Opinionem ubique creare arctæ inter illos Conjunctionis, & Amicitiæ; Quod ipſum utrinque utile erat rebus amborum *Regum*, licet liberi adhuc manerent. Verum in fine, cum utriuſque *Regis* Fortuna, indies magis proſpera & ſecura evaderet; atque cum circumſpectantes, nullã invenirent Conditionem meliorem, Tractatum Matrimonii concluſerunt.

Summa Dotis (quæ in *Regem* tran-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſtata erat per viam Renunciationis,)fuit Ducenta Millia Ducatorum. Quorum centum Millia ſolvi debebant, poſt decem dies à Solennizatione Matrimonii: Altera vero centum Millia, æquis portionibus, proximis duobus Annis. Pars tamen poterat per Jocalia, aut per Vaſa aurea & argentea, repræſentari; Et Ratio inita eſt, quo pacto juſte & indifferenter æſtimarentur. Reditus autem Principiſſæ aſſignatus, fuit tertia pars *Principatus VValliæ* & *Ducatus Cornubiæ*, & *Comitatus Ceſtriæ*, poſtea per Metas ſeparanda. Verum, ſi contigerit eam *Reginam Angliæ* fore, indefinitus relinquebatur; Ita tamen, ne minor foret, quam ulla *Regina Angliæ* ante hac frueretur.

In Spectaculis & triumphis Nuptialibus, multa ex *Ariſtonomia* deſumpta ſunt. Sponſa enim per *Heſperum* adumbrata eſt, Princeps autem per Arcturum: Sed & vetus *Rex Alphonſus*, (qui inter *Reges* maximus fuerat *Aſtrologus*, atque ſimul ex Progenitoribus *Principiſſæ*,) introductus eſt, ut Fortunam Nuptiarum prædiceret. Certe, quiſquis is fuerit, qui iſtas nugas concinnaret, ultra Pedantium ſapuit. Sed pro certo ducas,

Arthu-

Arthurum illum *Regem Britannum*, ad Fabulas uſque celebrem, atque Proſapiam *Principiſſæ Catharinæ*, à *Familia Lancaſtrenſi*, extractam, nullo modo oblivione præterita fuiſſe. Verum, (ut videtur) non fauſta res eſt, Fortunam ex *Aſtris* petere. Nam *Princeps* iſte Juvenis, (Qui, eo tempore, in ſe trahebat, non ſolum Spes & Affectus Patriæ ſuæ, verum etiam Oculos & Expectationem Exterorum) poſt paucos Menſes, ineunte *Aprile*, apud *Caſtrum* de *Ludlovv* obiit, quo miſſus erat, ut cum Aula ſua reſideret, tanquam *Princeps VVallia*. Hujus *Principis*, eo quod cito mortuus eſt; Et quia in more Patri erat, Liberos ſuos modice illuſtrare, exigua manet Memoria. Illud tantum traditur, eum bonarum Literarum ſtudioſiſſimum fuiſſe & magnos in iis profectus feciſſe, ſupra Annos ſuos, & ſupra Conſuetudinem *Principum* magnorum.

Dubitatio quædam temporibus ſequentibus oborta eſt, cum Divortium HENRICI *Octavi*, & Dominæ *Catharinæ*, tantas turbas in orbe concitaverat, utrum *Arthurus* carnaliter cognoviſſet *Catharinam* uxorem ſuam; Quo iſta pars, de Cognitione carnali, caſui inſe-

reretur. Verum autem eſt, *Catharinam* ipſam rem negaſſe; vel ſaltem Advocatos illius & rei inſtitiſſe, & ut firmamentum cauſæ non contemnendum omitti noluiſſe; Etſi plenitudo Poteſtatis *Papalis* in diſpenſando, Quæſtio fuiſſet primaria. Iſta autem Dubitatio per longum tempus duravit, reſpectu duarum *Reginarum* quæ ſucceſſerunt, *Mariæ* & *Elizabethæ*; Quarum Legitimationes erant inter ſe incompatibiles etſi Succeſſio ipſarum, vigore *Actus Parlamenti*, ſtabilita fuiſſet. Tempora autem quæ *Mariæ Reginæ* Legitimationi favebant, credi volebant, nullam fuiſſe carnalem cognitionem. Non quod videri vellent abſolutæ *Papæ* Poteſtati quicquam derogare, vel eo caſu diſpenſandi; Sed Honoris tantum cauſſa, atque ut Caſus magis eſſet favorabilis, & mollius laberetur. E contra, Tempora, quæ Legitimationi *Reginæ Elizabethæ* favebant, (quæ & longiora, & recentiora fuerunt,) contrarium defendebant. Illud certæ Memoriæ eſt, interceſſiſſe Tempus ſemeſtre, inter Mortem *Principis Arthuri*, & Creationem *Henrici*, in *Principem VValliæ*; Quod eo pertinere Homines interpretabantur, quo ſpatium

tium illud temporis, in certo poneret, utrum *Catharina* ex *Arthuro* gravida facta fuiſſet. Quin & *Catharina* ipſa, novam à *Papa Bullam* procurari fecit, ad Matrimonium melius corroborandum, cum clauſula illa, (*Vel forſan Cognitam*) quæ in priore *Bulla* comprehenſa non erat. Datum etiam in Evidentiis fuit, dum Cauſſa Divortii tractaretur, Scomma quoddam facetum; Nimirum quod *Arthurus* mane cum è lecto *Principiſſæ* ſurrexiſſet, potum poſtulaſſet, præter Conſuetudinem ſuam; Cumque Generoſus quidam è Cubiculo ſuo, qui potum ei porrigeret, ſubrideret, remque notaſſet; *Princeps* jocans, ad eum dixiſſet, *Se in medio Hiſpaniæ, quæ calida eſſet Regio fuiſſe*; Iter autem ſuum ſitibundũ eum reddidiſſe; Quodque ſi Adoleſcens ille, è tam calido Climate veniſſet, potum avidius hauſiſſet. Quinetiam *Princeps* fuerat Annorum circiter ſexdecim, cum mortuus eſt, & Corpore ſanus & robuſtus.

Februario ſequente, *Henricus Dux Eboraci* factus eſt *Princeps VValliæ*, & *Comes Ceſtriæ* & *Flintæ*; Etenim *Ducatus Cornubiæ*, ſtatuto ad eum devolutus eſt. At *Rex* Ingenio tenax, & non libenter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Reditus novos, ſi alibi nupſiſſet *Henricus*, aſſignaturus; ſed præcipue propter affectum ſuum, quo & Natura, & propter Rationes politicas, *Ferdinandum* proſecutus eſt, Affinitatis prioris continuandæ cupidus, à *Principe* obtinuit, (etſi non abſque aliqua Reluctatione, qualis ea Ætate, quæ Duodecimũ Annum nondum complevit, eſſe poterat,) ut cum *Principiſſa Catharina* contraheretur: Secreta Dei Providentia ordinante, ut Nuptiæ illæ, magnorum Eventuum & Mutationum Cauſſa exiſterent.

Eodem Anno, celebratæ ſunt Nuptiæ, *Iacobi Regis Scotiæ*, cum *Margareta*, Filia HENRICI Primogentia: Quæ per Procuratorem contractæ ſunt, & apud *Crucem Divi Pauli* publicatæ, Viceſimo quinto *Ianuarii*, & *Hymnus Te Deum* ſolenniter ibi cantatus eſt. Verum hoc certum eſt, Lætitiam Civium *Londinenſium*, per ſonitum Campanarum, Ignes Exultationis, & hujuſmodi Plebis ſuffimenta, monſtratam, majorem fuiſſe, quam quis expectare in animum induxiſſet, cum tam gravia & recentia, inter Nationes odia extitiſſent; præſertim *Londini*, quod tam longe

fuerat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

fuerat à ſenſu Periculorum & Moleſtiarum ex Bellis præcedentibus. Ideoque vere attribui poterat, ſecreto Augurio & Inſpirationi, (quæ ſæpenumero influit, non tantum in Corda *Regum*, verumetiam in pulſas & venas Populorum,) de Fælicitate, ex eo Conjugio, temporibus futuris ſecutura. Matrimonium hoc, Menſe *Auguſti* ſequentis, conſummatum fuit apud *Edenburgum*. *Rex* Filiam ſuam, uſque ad Oppidum de *Collivveſton* comitatus eſt; Ibique eam Curæ & Famulitio *Comitis Northumbriæ* commiſit. Qui magno cum Comitatu Virorum, & Fœminarum Nobilium, eam in *Scotiam*, ad Maritum ſuum perduxit.

Hoc Matrimonium, per tres fere Annos, tractatum erat; à tempore ſcilicet, quo *Rex Scotiæ*, cum *Epiſcopo Faxo*, Arcanum Animi ſui communicaſſet. Summa Dotis, à *Rege* HENRICO data, fuit Decem Mille Librarum. Reditus autem annui, à *Rege Scotiæ*, in Suſtentationem Uxoris ſuæ, aſſignati, fuerunt bis Mille Librarum, poſt Mortem *Iacobi*; & Mille Librarum in præſenti. Qui Reditus ſeparandi erant, ex præcipuis & certiſſimis Reditibus. Traditur, cum

de hoc Matrimonio deliberaretur, *Regem Concilio* ſuo *ſanctiori* Negotium remiſiſſe; Quoſdam vero ex Concilio, uſos Conſiliariorum libertate, (Rege tum præſente) ſuppoſuiſſe; Si duo *Regis* Filii, ſine Hæredibus Maſculis defuncti eſſent, *Regnum Angliæ* ad Lineam *Scotiæ* devolutum iri, quod *Monarchiæ Anglorum* præjudicio eſſe poſſit. Cui Objectioni *Rex* ipſe, nihil moratus reſpondit; Id ſi contigerit, *Scotiam* Acceſſionis *Angliæ* futuram, non *Angliam Scotiæ*: Majus enim Regnum minus ad ſe tracturum. Ideoque Unionem iſtam tutiorem futuram, quam fuerat illa *Franciæ*. Hoc Reſponſum *Regis*, inſtar Oraculi habitum eſt; & Silentium de ea re ſecutum.

Annus idem fatalis erat, tam Funeribus, quam Nuptiis: Idque æquali temperamento. Gaudia enim & Feſta Nuptiarum duarum, compenſata erant, Luctibus & Funeribus *Principis Arthuri*, (de quo jam diximus,) & *Reginæ Elizabethæ*, quæ ex Puerperio mortua eſt, apud *Turrim*, *Infante* non diu ſuperſtite. Mortuus eſt etiam eodem Anno *Reginaldus Brajus*, *Eques Auratus*, qui notatus eſt, majorem habuiſſe, apud

Regem

Regem conſulendi libertatem, quam aliquis alius Conſiliarius: Verum id genus Libertatis erat, quod Adulationē redderet magis ſapidam. Attamen plus juſto ex Invidia participavit, circa *Regis* Exactiones.

Hoc tempore Status *Regis* fuit florentiſſimus; Amicitiis *Scotiæ* munitus, *Hiſpaniæ* roboratus, *Burgendiæ* ditatus, univerſæ Turbæ inteſtinæ ſiluerunt; Atque omnis Belli ſtrepitus, (tanquam Tonitru ex longinquo,) in *Italiam* delatus. Itaque Natura, quæ ſæpenumero vinculis Fortunæ feliciter conſtringitur, & frænatur, cœpit prævalere, & prædominari effrœnis, in Animo *Regis*; Affectus ſuos & Cogitationes (tanquā Gurgite forti) impellendo, ad corrogandos & accumulandos Theſauros. Sicut autem *Reges*, multo facilius, Miniſtros & Inſtrumenta inveniunt, qui Cupiditatibus eorum inſerviant, quam qui Rebus ſuis & Honori; Nactus eſt duos Miniſtros, ex voto ſuo, aut etiam ultra votum ſuum, *Empſonum* & *Dudlejum*, (quos Populus æſtimabat pro Sanguiſugis & Expilatoribus) ambos Audaces & Famæ Contemptores; Quique ex Domini ſui mulctura, haud parum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rum ad ſe ipſi trahebant. *Dudlejus* bona Familia ortus fuit. Vir eloquens, & qui Negotia aſpera bonis Verbis condire poterat. Sed *Empſonus*, qui filius fuit Rudiarii, factum ſemper urgebat, deque eo triumphabat, miſſis aliis quibuſcunque reſpectibus, tanquam inanibus. Hi duo, ſcientia Juris periti, authoritate Conſiliarii, (quemadmodum Corruptio rerum optimarum eſt peſſima,) *Legem* & *Iuſtitiam* in *Abſynthium* & *Rapinam* verterunt. Primo enim, Mos illis erat, efficere ut plurimi ex Subditis diverſorum criminum rei peragerentur, atque eouſque juxta Formam Legis procedere; Cum vero *Billæ Impetitionis*, quæ vim tantum Accuſationis, non Deciſionis habebant; veræ repertæ fuerint, ſtatim eos Cuſtodiæ tradere. Neque tamen cauſſam Juridica via proſequebantur, aut eos tempore convenienti ad ſe defendendũ producebant, ſed in Carcere languere permittebant, & diverſis Artificiis & Terroribus, plurimas ab illis mulctas & redemptiones, extorquebant, quas Compoſitiones & Mitigationes vocabant.

Quinetiam, uſu audaciores facti, tandem tam contemptim & incurioſe proceſſe-

ceſſerunt, ut ne dimidiam illam partem, (de qua diximus,) Faciei Juſticiæ retinerent, ut per viam *Indictamenti* procederent; Sed Præcepta ſua & Miſſivæ paſſim volitabant, ad homines cõprehendendos, & coram ſeipſis,& aliis, in ædibus ſuis privatis, colore ſcilicet Commiſſionis ſuæ, ſiſtendos; Ibique via quadam Juſticiæ ſummaria, & irregulari, per Examinationem ſolam,abſque duodecim virorum Judicio,cauſſas terminabant, poteſtatem ſibi aſſumentes, in his Juſtitiæ latebris, tam Cauſſas Coronæ, quam Controverſias civiles dirimendi.

Præterea, mos illis erat, Terras & Reditus Subditorum, *Tenuris Feodalibus*, (quæ in *Capite* vocantur,)onerare, & captivare, falſas *Inquiſitiones* procurando, atque inde Cuſtodias & Matrimonia *Minorum* captando; Atque etiam *Liberaturas,primas ſeiſinas*,& mulctas pro *Alienationibus*, (hujuſmodi Tenurarum fructus ſcilicet,) exigendo; Recuſantes, ſub variis prætextibus & procraſtinationibus, Subditos admittere ad tales falſas Inquiſitiones, juxta Normam Legis,evincendas. Quinetiam *Pupillus Regis*, cum ad majorem Ætatem per-

perveniſſent, non licebat, Reſtitutionem Terrarum ſuarum obtinere, niſi immanes Pecuniarum Summas perſolverent. Rurſus mos illis erat, Subditos, Informationibus, de Intruſione in Terras *Regias*, vexare, ex meris calumniis, & prætextibus vix probabilibus.

Cum vero Subditos, ob cauſſas aliquas civiles, ex-leges fieri contigiſſet, eos chartam Condonationis ſuæ, de more, procurare non paſſi ſunt, niſi magnas & intollerabiles Pecuniarum Summas dediſſent; Rigori Legis inniſi, quæ *Vt-legatorum* Bona Fiſco applicat. Quinetiam, de proprio addebant, abſque aliquo omnino Juris adminiculo, *Regi*, nomine Mulctæ, in caſu *Vt-legationis*, dimidiam partem Terrarum & Redituum Subditorum, deberi, durante ſpacio duorum Annorum integrorum. Etiam cum *Duodecem-Viris*, & Juratoribus *Grandioribus*, minaciter agere ſolebant, eoſque compellere, ut quod ſibi libitum eſſet, renunciarent: Quod ſi minus feciſſent, in Quæſtionem eos adducere, incarcerare, & mulctare conſueverunt.

Has, cum multis aliis, oppreſſiones, & concuſſiones exercebant, Oblivione

potius

potius ſepeliendas, quam memoriæ tradendas; Tam ſicut Accipitres Domeſtici, pro *Domino* ſuo, quam ſicut Accipitres Sylveſtres, pro ſeipſis, prædantes; In tantum, ut Opes ampliſſimas ſibi comparaverint. Præcipuum autem eorum Flagellum erant *Foris-facturæ*, ex-actæ ſuper Leges pœnales; In quibus proceſſibus nulli pepercerũt. neque eminentioris Ordinis, neque Inferioris: Neque diſtinguendo, num Lex poſſibilis fuerit, aut impoſſibilis; In uſu, aut obſoleta: Sed ſtatuta omnia, tam Antiqua, quam nova, tanquam Raſtris percurrendo: Etſi complura ex illis, magis in Terrorem condita eſſent, quam ut ſummo jure ageretur. Habebant autem ſemper circa ſe Catervam Delatorum, Calumniatorum, & Juratorum pragmaticorum; Ita ut quidvis pro Arbitrio ſuo *Vere-dicto* exhiberi & confirmari efficerent, ſive de Facto, ſive de valore.

Manet etiam in hodiernum diem Narratio; *Regem*, quodam tempore, fuiſſe à *Comite Oxoniæ*, (qui præcipuus ei erat Servus, tam Bello, quam Pace,) magnifice & ſumptuoſe exceptum, apud *Caſtrum* ſuum de *Heveningham*. Sub diſceſſu

diſceſſu autem *Regis*, ſtabant Servi *Comitis*, ordine decente, Tunicis ſuis, Famulitiis, cum Inſignibus *Comitis*, utrunque latus *Regis* prætereuntis, claudentes. *Rex Comitem* ad ſe vocavit, & dixit; *Domine mi, multa audiveram de Hoſpitalitate tua, eam autem video Fama eſſe majorem. Iſti generoſi, & probi homines, quos ab utraque manu aſpicio, ſunt certe Servi tui Domeſtici, Nonne?* Comes autem ſubridens reſpondit. *Si placet Celſitudini veſtræ, hoc opes meæ non ferrent. Sunt certe illi plerique Famuli Extraordinarii, ſuis viventes Impenſis, qui hoc tempore venerunt, ut Familiam meam decorarent, præcipue autem, ut Celſitudinem veſtram ſpectarent. Rex* ad hæc paulum ſubſiliit, & dixit; *Medius fidius (Domine mi) de lauto & ſplendido apparatu, quo me excepiſti, Gratias ago, ſed pati minime poſſum, Leges meas, ſub Conſpectu meo, violari. Procurator meus tecum aget.* Atque ſimul traditur *Comitem* eo Nomine, cum *Procuratore Regis*, non minoris quam triginta mille Ducatorum, & amplius tranſegiſſe. Atque ut *Regis* incredibilis Diligentia, in ejuſmodi rebus, manifeſtius appareat, memini me, multis abhinc Annis, vidiſſe

Librum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Librum Rationum *Empſoni*, cujus ſin-gulas fere Paginas *Rex* propria manu ſubſignavit, & in aliquibus locis, poſtillæ erant etiam ex manu *Regis*. In quo libro fuit Memoriola iſta *Empſoni*.

Item receptæ (à tali) quinque mercæ, propter Condonationem A. B. *impetrandam; & ſi Condonatio non concedatur, Pecunia eſt rependenda, niſi eidem alias ſatisfactum fuerit.*

In margine autem hujus Memoriolæ per manum *Regis* propriam, appoſita ſunt hæc verba:

Alias ſatisfactum.

Cujus ideo potius mentionem facio, quod in *Rege* magnam parſimoniam oſtendit, ſed tamen cum Juſtitia conjunctam. Itaque, puſillæ iſtæ Arenulæ, & Granula, Auri & Argenti (ut videtur) haud parum fecerunt ad mirabilem illam Struem Theſauri conſtituendam.

Verum interea (ne *Rex* obdormiſceret) *Comes Suffolciæ*, in Nuptiis *Arthuri Principis*, propter ſplendidas veſtes, & alios Sumptus obæratus, animum iterum adjicit, ut fieret Eques Erraticus, & in Regionibus exteris nova Facinora experiretur; unde cum Fratre ſuo in *Flandriam* rurſus aufugit. Quod ani-

mos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

mos ei addidit, fuit proculdubio universalis Murmur populi, contra Regimen HENRICI. Cumque eſſet vir levis & temerarius, cogitavit ille, Vapores quoſque in Tempeſtates verſos iri. Neque defuit ei Factio nonnulla intra *Regnum*; Etenim Murmur Populi etiam in Nobilibus novarum Rerum ſtudium excitat; Idque rurſus, caput aliquod Seditionis evocat. *Rex* ad ſolitas Artes confugiens, *Robertum Curſonum*, Equitem *Auratum*, *Caſtelli* de *Hammes Præfectum*, (tum trans Mare degentem; Ideoque minus ſuſpectum, qui cum *Rege* Conſilia miſceret,) Præfecturam ſuã deſerere juſſit, Seque Servum *Comitis* profiteri. Eques iſte poſtquam in Arcana *Comitis* ſe ſedulo inſinuaſſet, atque ab eo exploraſſet, in quibus fiduciam præcipue reponeret, *Regem* de omnibus, quam fieri potuit occultiſſime, certiorem fecit: Et nihilominus, eundem locum in Confidentia *Comitis*, retinuit. Literis & Nunciis à *Curſono* acceptis *Rex* motus, comprehendi juſſit *Guilielmum Courtneium*, *Comitem Devoniæ*, arctiſſima Affinitate cum *Rege* conjunctum, (quippe qui in Matrimonium duxerat, Dominam *Catharinam Ed-*

vvardi

vvardi Quarti Filiam;) *Guilielmum Polum Comitis Suffolciæ* Fratrem; *Iacobum Tirrellum*, & *Ioannem VVindhamum*, Equites Auratos; Et nonnullos alios gradus inferioris Homines, & in cuſtodia habuit. Eodem quoque tempore comprehenſi ſunt, *Georgius Baro Abergavennius*, & *Thomas Greenus* Eques Auratus; Sed ſicut ob leviorem ſuſpitionem comprehenſi erant, ita ſolutiore cuſtodia habiti, & paulo poſt Libertati reſtituti. Ex his, *Comes Devoniæ*, qui cum ſanguine *Familiæ Eboracenſis*, tam alto gradu, commixtus erat; ideoque à *Rege* metuebatur ſane, licet omnino inſons fuerit; Nihilominus tanquam illa Perſona, quæ pravorum Conſiliorum, in aliis Objectum eſſe poſſet, in cuſtodia *Turris* detentus eſt, durante vita *Regis*. *Guilielmus Polus* ſimiliter, diu incarceratus fuit, etſi minus arcta Cuſtodia. Sed quantum ad *Iacobum Tirrellum*, (contra quem Sanguis *Principum Innocentium Edvvardi Quarti*, & *Fratris* ejus *ſub Altari clamabat*) & *Ioannem VVindhamum*, & alios Inferiores, illi in Judicium adducti, & ſupplicio affecti ſunt; Equites autem duo decollati. Nihilominus, ut *Curſono* Fides confirma-

retur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

retur,(qui ut veriſimile eſt, nondum omnes Artes ſuas deprompſerat, neque quæ ab eo agenda erant, perfecerat;) publicata eſt, apud *Crucem D. Pauli* tempore Executionum prædictarum *Bulla Papalis Excommunicationis* & *Anathematis* in *Comitem Suffolciæ*, & *Thomam Curſonum*, & alios quoſdam nominatim; Ac generaliter in omnes Fautores ejuſdem *Comitis*: In qua re, fatendum certe eſt, Cœlum ad Terram nimis incurvatum fuiſſe, & Religionem Rationibus politicis. Verum, haud diu poſt, *Curſonus* (Opportunitatem nactus) in *Angliam* venit, & ſimul in priſtinam apud *Regem*, gratiam, ſed majore cum Infamia apud Populum, Cujus reditu *Comes* haud parum territus eſt, Seque videns ſpe omni deſtitutum, (*Duciſſa* quoque *Margareta*, Tractu temporis, & infœlicibus ſucceſſibus, facta tepidiore,) poſt vagas quaſdam Peregrinationes, in *Gallia*, & *Germania*; Et puſilla quædam Incœpta, nihilo meliora, quam Ignes Exulis miſſiles, defeſſus tandem in *Flandriam*, in Protectionem *Archi-Ducis* ſe demum recepit; Qui per mortem *Iſabellæ*, eo tempore *Rex Caſtiliæ* eſſet, in Jure *Ioannæ* uxoris ſuæ.

Hoc

Hoc Anno (decimo nono ſcilicet *Regni* ſui) *Rex Comitia Ordinum* convocavit. Facile autem conjicere erat, quam abſolutam poteſtatem ſe crederet *Rex* habere apud *Ordines* ſuos, ex hoc, quod *Dudleius*, odioſus ille Miniſter *Regis*, factus eſſet *Prolocutor inferioris Conſeſſus*. In hoc *Parliamento*, paucæ admodum latæ ſunt Leges memorabiles, circa Adminiſtrationem *Regni* publicam. Quæ vero latæ fuerunt, *Regis*, ut ſemper, prudentiæ, & Artis imperandi, Imaginem impreſſam habuerunt.

Lata eſt *Lex*, qua irritæ factæ ſunt omnes Dimiſſiones aut Conceſſiones *Regis* adverſus eos, qui rite citati, ad ſerviendum *Regi* in Bellis ſuis, ſive contra Hoſtes, ſive contra Rebelles, non venirent, aut, ſine *Regis* licentia diſcederent; Cum Exceptione tamen quorundam virorum Togatorum: Ita tamen, ut quiſque ſtipendia *Regis*, à primo die Profectionis ſuæ, uſque ad Reditum in domum ſuam reciperet. Simile *Statutum*, quatenus ad Conceſſiones Officiorum Civilium, ante ordinatum erat; Hoc vero Sanctionem illam *Regis*, etiam ad Terras extendebat. Certe, per plurimas *Leges*, hujus

Regis

Regis tempore conditas, liquido appa- ret, *Regem* tutiſſimum judicaſſe, Leges Militares, Legibus Parliamentariis, ro- borare.

Alia *Lex* condita eſt, quæ prohiberet Importationem alicujus Manufacturę, ex Byſſo, vel ſimpliciter, vel cum mix- tura alterius Fili, textę. Verum ad Pan- nos integros ſericos non extendebat, (quoniam, eo tempore, Ars hujuſmo- di Manufacturas conficiendi in uſu a- pud *Anglos* non erat,) verum ab Byſ- ſum textilem tantum ; veluti Teniola- rum, Aſtrigmentorum, Reticulorum, Ligularum, & Cingulorum, &c. quas Manufacturas Artifices *Angliæ* ſatis callebant. *Lex* hæc veræ Regulæ nixa eſt ; videlicet ; Ubi *Materialia Extera ſuperflua ſint, ibi Manufacturas earum apud exteros prohibendas.* Hoc etenim aut ſuperfluitates illas arcebit, aut Ma- nufacturam lucrabitur.

Lata eſt etiam *Lex* alia, qua Chartæ Regiæ de peculiaribus Carceribus re- vocarentur, illique Muneri *Vice-Comi- tis* reannecterentur. Peculiaribus ſci- licet, & Privilegiatis Officiariis, non minus ad Interruptionem Juſtitiæ fa- cientibus, quam Locis Privilegiatis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Lata eſt inſuper *Lex*, quæ *Leges* Mu-
cipiorum reſtringeret; quæ ſæpenu-
ero impugnare ſolebant *Prærogati-*
um Regis, Legem communem Regni,
Libertatem Subditorum; Hujuſmo-
Municipiis & Collegiis, nil aliud exi-
entibus, quam *Fraternitatibus in Ma-*
. Ordinatum igitur eſt, ne hujuſmodi
eges peculiares, Executioni demanda-
entur, niſi recognitæ fuiſſent, & ap-
robatæ à *Cancellario* & *Theſaurario*
nglia, ac duobus *Capitalibus Iuſticia-*
iis, ſive eorum tribus; Aut etiam à
uobus *Iuſticiariis Itinerantibus*, in Lo-
is ubi Municipium ſitum eſſet.

Lata eſt etiam Lex alia, quæ hoc re-
era agebat, ut Argentum Regni, in
Monetariam *Regis*, adduceretur. Ordi-
abat autem, ut omnes Nummi Ar-
gentei tonſi, aut diminuti; in Solu-
tionibus Pecuniarum, minime recipe-
rentur; Ne grani quidem facta gratia,
quam Remedium vocant, ſed tantum
cum Exceptione Attritionis Compe-
tentis, quæ ob Incertitudinem Exce-
ptio erat quaſi Illuſoria: Adeo ut per
Conſequentiam, omnes Nummos Ar-
genteos in Monetariam *Regis*, iterum
recudendos, adduci neceſſe fuerit; unde
Rex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Rex propter novam Cuſionem, fr
ctum perciperet.

Ordinatum eſt etiam *Statutum* pro
lixum, contra Mendicos, & Errones.
In quo duæ Res occurrunt, notatu d
gnæ. Prima, Comitiis diſplicuiſſe hu
juſmodi Erronum Incarcerationem
utpote quæ Populo ſumptui eſſet, Ca
ceres ſuperoneraret, neque publicum
Exemplum, quod in Oculos Homi
num incurreret, exhiberet. Altera, quo
in Statutis hujus *Regis*, (Neque enim
hoc *Statutum* Anni Decimi noni ſolum
eſt in eo genere,) ſemper copulantur
Erronum Supplicia, cum Interdictis d
Alea, aut Chartis pictis, & hujuſmod
Ludis illicitis, à Servis & Plebeiis, uten
dis; Atque una de Cauponulis ſive Cer
viſiariis ſupprimendis: Cum hæc Fibra
ſint unius Radicis, Atque ac ſi alterum
abſque cæteris extingui poſſe, vana o-
pinio eſſet.

Quod vero ad turbulentas Homi
num Coitiones, & illicita Famulitia, vi
fuit *Parliamentum*; tempore hujus *Re-
gis*, abſque Statuto aliquo contra eas
lato; *Rege* ſemper excubias quaſdam a-
gente, contra Magnatum Potentiam, &
populares Cœtus.

Con-

Conceſſum etiam *Regi* fuit, eo *Parliamento* Subſidium Pecuniarium tam à Laicis, quam à Clero. Nihilominus, ante finem Anni, exivit Commiſſio, ad Benevolentiam generalem colligendam: Etſi nullum eſſet Bellum, nulli metus. Eodem quoque Anno, Civitas *Londini*, quinque Millia Mercarum *Regi* dedit, pro Confirmatione Immunitatum ſuarum; Res certe, quæ magis Initiis *Regis* conveniret, quam Temporibus ultimis. Neque paulum Lucri *Regi* acceſſit, Occaſione *Statuti* recentis, de recudendis Drachmis, & Semi-drachmis, Hodie Solidos, & Monetam ſex Denariorum, æquantibus. Quantum vero ad Molendina *Empſoni* & *Dudleii*, illa etiam nunc magis, quam unquam antea, molebant. Ita ut res eſſet plane ſtupenda, videre quot Imbres Aurei, in *Regis* Theſauros, ſimul deſcenderint. Nam primo, *Solutiones poſteriores Dotis Nuptialis ex Hiſpania*, in illud tempus incidebant; *Subſidium Parliamentarium* exigebatur; *Benevolentia* Colligebatur; Adde Commodum ex *Monetis Recuſis*; *Immunitatum Londini Redemptiones*. *Caſualia* undique emergentia. Hæc autem Pecuniarum Congeries, eo magis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

fuit mirabilis, quod *Rex* eo tempore, nullis omnino Bellis aut Motibus implicabatur: Quin & unicum tantum Filium habuit; Filiam etiam unam innuptam: Præterea *Rex is* fuit, qui prudentia excelleret; Altoſque itidem Spiritus gereret; Adeo ut Gloriam ei ex Divitiis petere opus non eſſet; Cum aliis Rebus plurimis, (Niſi quod certum eſt, Avaritiam ſibi Materiam Ambitionis ſemper proponere,) eniteret. Ita ut, unde tanta Pecuniarum Cupiditas Regem obſederit, non facile quis habeat, quod conjiciat. Forſitan Amor Filii, hanc Cogitationem animo ſuo ſuggeſſit, ſe tam potens *Regnum*, & tantos Theſauri cumulos, relicturum, ut Filius Arbiter Fortunæ propriæ futurus eſſet.

Hoc etiam Anno, Feſtum *Servientium ad Legem* celebratum fuit; Quod fuit, tempore *Regis* hujus Secundum.

Circa hoc tempus, *Iſabella*, *Regina Caſtiliæ*, deceſſit: Fœmina Heroica, ac Ornamentum, & Sexus ſui, & Temporum; Quæque Magnitudinis *Regni Hiſpanici*, quæ ſecuta eſt, *Lapis Angularis* fuit. Hoc Accidens, *Rex*, non ut nova peregrina accepit, ſed tanquam illud, quod magnum haberet, cum rebus ſuis,

Con-

Conſenſum; Idque duplici reſpectu præcipue. Nimirum, tam propter Exemplum, quam propter Conſequentiam. Primo ſecum reputabat, Caſum *Ferdinandi Arragoniæ*, poſt Mortem *Iſabellæ*, eundem prorſus eſſe, cum Caſu ſuo, poſt Mortem *Elizabethæ*. Caſumque *Ioannæ, Hæredis Caſtiliæ*, convenire cum Caſu Filii ſui, *Principis Henrici*. Etenim ſi uterque *Rex*, *Regnumque* teneret, in Jure Uxoris ſuæ, deſcendebat utique ad Hæredem, neque Marito accreſcebat. Et licet Caſus ſuus proprius, magis quam ille *Ferdinandi*, & Ferro, & Membrana, firmatus, (hoc eſt Victoria in Acie, & Actu Parliamentario,) nihilominus, naturale illud Jus Sanguinis ita (etiam in animo Viri prudentis) præponderabat, ut Dubitationem injiceret, num reliquis duobus, tuto & ſolide quis niti poſſet. Itaque diligentiſſime obſervabat, quomodo cum *Rege Arragoniæ*, actum foret, in Retentione *Regni Caſtiliæ*; Atque inſuper, ſi forte retinuiſſet; Utrum in Jure proprio, vel ut Adminiſtrator Bonorum Filiæ ſuæ, ſe illud tenere profiteretur. Secundo, animo volvebat Statum *Europæ*, per hanc Mortem, Converſionem quandam pati poſ-

ſe. Cum enim , temporibus anteactis , Conjunctio ſui ipſius cum *Arragonia* & *Caſtiliæ* (quæ Res una fuerant, Amicitiaque *Maximiliani*, & *Philippi* Filii ſui, *Archi-Ducis*, Potentiam *Gallorum* longe ſuperarent; Metuere jam cœpit, ne forte *Rex Gallus*, (qui in Affectibus *Philippi Regis* Juvenis *Caſtiliæ* , Locum inſignum obtinebat,) & *Philippus* ipſe, jam *Caſtiliæ Rex* , (Cui Inimicitiæ intercedebant cum Socero ſuo circa præſens Regimen *Caſtiliæ*,) Nec-non & ipſe *Maximilianus Philippi* Pater, (qui mobili eſſet Ingenio, & de quo Conjectura illa fere ſola merito capi poterat , eum nõ diu eundem futurum, qui paulo ante fuiſſet,) Hi tres potentiſſimi *Principes* , in arctam aliquam Amicitiam, & Fœdus, inter ſe coirent. Quo facto , licet Periculum minime ſibi ab illis immineret, tamen Amicitiæ *Arragoniæ* nudæ, relinqueretur. Unde fieret, ut cum ipſe prius velut Arbiter Rerum *Europæ* extitiſſet , jam Poteſtate minutus foret, & tanta Conjunctione in Ordinem redactus. Quin & *Rex* HENRICUS (ut videtur) de Nuptiis ſecundis cœpit cogitare , & circumſpicere, quales Conditiones Matrimonio-

rum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rum, in *Europa*, tunc ſe oſtenderent. Inter alias audiverat, de Pulchritudine & Moribus ſuaviſſimis, *Reginæ* Juvenis *Neapolitanæ*, Viduæ *Ferdinandi* Junioris, tunc temporis Matronali Ætate, Annorum circiter viginti ſeptem. Per quas Nuptias exiſtimabat *Regnum Neapolitanum* (de quo tam diu, inter *Regem Arragoniæ*, & *Regem Gallum*, certatum fuerat, quodque noviter tandem tranquillitatem ſortitum eſt,) poſſe ſaltem in parte, deponi intra ſuas manus, qui pignus tam tuto tueri poſſit. Miſit igitur tanquam Legatos aut Nuncios, tres Viros, quibus multum fidebat; *Franciſcum Marſinum*, *Iacobum Braybrokum*, & *Ioannem Stilum*; revera ad Inquirendum, potius quam Negotiandum; idque ſuper duas Materias. Prima erat, de Perſona, & Fortunis, *Reginæ* Juvenis *Neapolitanæ*: Altera, de omnibus Rebus, quę Relationẽ quampiam habebant ad Fortunam & Conſilia *Ferdinandi*. Cum autem ii, commodiſſime obſervare poſſint, qui ipſi minime obſervantur, eos miſit, ſub prætextibus ſpecioſis, tradens iis in manus Literas Amoris & Comitatis à *Catharina Principiſſa* ad Amitam ſuam, & Ne-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Neptim, Seniorem, & juniorem, *Reginas Neapolis*: Etiam commiſit iis Librum Articulorum Novorum circa Pacem; Qui Liber, licet antea datus fuiſſet *Doctori* de Puebla Legato *Hiſpano* in *Anglia* Reſidenti, ab illo in *Hiſpaniam* mittendus: Tamen viſum eſt *Regi*, quia pluſculum temporis interceſſerat, ex quo nihil ab *Hiſpania* accepiſſet, ut illi Nuncii, poſtquam duas illas *Reginas* viſitaſſent, recta ad *Aulam Ferdinandi* pergerent, atque ſecum Exemplar Libri perferrent. Mandata circa *Reginam Neapolis* juniorem, tam accurata erant, & exquiſita, cum Articulos continerent, adeo præciſos, ut veluti Tabulam quandam conficerent Perſonæ ejus, quoad Complexionem, Aſpectum, Lineamenta Corporis, Staturam, Valetudinem, Annos, Mores, Geſtum, Fortunas; ut ſi *Rex* Juvenis fuiſſet, eum quis facile Amoribus deditum judicaret; cum vero Ætate provectior eſſet, interpretari potius quis debeat, eum proculdubio caſtum inſigniter fuiſſe, utpote qui omnia in una Fœmina conjuncta deſideraret, quo Affectus ſuos ab Amoribus vagis contineret. Verum in his Nuptiis, *Rex* cito refrixit; poſtquam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

quam à Legatis ſuis accepiſſet, *Reginam* iſtam Juvenem, pulchris quidem & amplis Reditibus, in Regno *Neapolitano*, dotatam primo fuiſſe, quos integros recepit, durante vita *Frederici* Patrui ſui: Etiam durante tempore *Ludovici*, *Regis Galli*; Intra cujus Limites Proventus illi jacebant: Verum poſtquam *Regnum* ad *Regem Ferdinandum* perveniſſet, omnes Reditus illius *Regni*, Exercitui & Præſidiis aſſignatos fuiſſe: Illam autem penſionem tantum, aut Exhibitionem ex Arcis ejus, recipere.

Alteri Inquiſitionis parti Relatione gravi & diligenti ſatisfactum eſt, quæ *Regem* plene informabat de præſenti ſtatu *Regis Ferdinandi*. Ex hac Relatione, *Regi* conſtitit, *Ferdinandum* Regimen *Caſtiliæ* retinere, in Jure *Adminiſtratoris* Filiæ ſuæ *Ioannæ*; Adminiculo etiam Teſtamenti *Iſabellæ Reginæ* defunctæ, & partim ex Conſuetudine *Regni*, ut *Ferdinandus* prætexuit. Quodque omnia Mandata, & Chartæ *Regiæ* expediebantur, nomine *Ioannæ* Filiæ ſuæ, ſuique ipſius tanquam Adminiſtratoris, nulla facta Mentione *Philippi Mariti* ejus. Quodque *Rex Ferdinandus*, licet nomine *Regis Caſtiliæ* abſtineret,

ret, conſtitueret tamen apud ſe *Regnum* tenere, abſoluta poteſtate, abſque reddendis rationibus.

Referebant etiam, *Regem Ferdinandum* ſe ſpe nonnulla paſcere, *Philippum* ei permiſſurum Regimen *Caſtiliæ*, durante vita ſua; Quod *Ferdinandus* certe ei perſuadere vehementer conatus eſt, tam opera Conſiliariorum quorundam ipſius *Philippi*, quos *Ferdinandus* ſibi devotos habuit, quam præcipue Proteſtatione, quod ſi *Philippus*, in hoc non acquieſceret, ſe Juvenẽ aliquã uxorem ducturũ; unde eũ Suceſſione in *Regna Arragoniæ* & *Granadæ* privaret, ſi forte ipſi Filius natus foret: Poſtremo intimando ei *Imperium Burgundorum* ab *Hiſpanis*, nullo modo toleratum iri, antequã *Philippus*, mora & Tractu Temporis, factus eſſet tanquam *Hiſpanus* Naturalis. Sed in iis omnibus rebus, (etſi prudenter poſitis & captatis) *Ferdinandus* ſpe ſua fruſtratus eſſet; Niſi quod Pluto erga eum magis fuit propitius, quam Pallas.

Eadem autem Relatione, Legati, Qui Homines erant mediocris Conditionis, ideoque majore apud *Regem* Libertate gaudebant, rem tetigerunt, de qua tutum vix videbatur, apud *Regem*

gem diſſerere. Etenim non dubitarunt *Regi* apertis verbis narrare, Subditos *Hiſpaniæ*, tam Proceres, quam Populum, melius affectos eſſe erga Partes *Philippi*, (ſi modo Uxorem ſecum in *Hiſpaniam* adduxiſſet,) quam *Ferdinandi*; & cauſſam ſimul adjunxerunt, quoniam *Ferdinandus* magnis Exactionibus eos gravaret: Quæ certe ſimul repræſentata, ipſiſſimum Caſum exprimebant, inter *Regem*, & Filium ſuum.

Complectebatur etiam iſta Relatio Declarationem, de propoſitione quadam Matrimonii; quam *Amaſon, Ferdinandi Secretarius* Legatis intimavit, (ſed tanquam magnum Secretum,) inter *Carolum Principem Caſtiliæ*, & *Mariam Filiam Regis* Secundo-genitam; *Regi* pro certo referentes, Tractatum de Matrimonio tunc agitatum, inter *Principem* præfatum, & Filiam *Regis Galli* ruptum iri; Filiamque *Galli* proculdubio nuptam iri Angoleſmio, qui Hæres erat apparens *Regni Galliæ*.

Etiam diſperſum erat quidpiam, de Matrimonio *Ferdinandi*, cum Domina de *Fois*, Fœmina Nobili, ex Sanguine *Regio Galliæ*, quod poſtea certe completum eſt. Verum hoc referebant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

tanquam Rem, quam in *Gallia* perdiderant, in *Hiſpania* autem Silentio cohibitam.

Rex hac Relatione, quæ magnam ſuis Rebus Lucem præbebat, bene informatus, & edoctus fuit, quomodo ſe gereret, inter *Ferdinandum Regem Arragoniæ*, & *Philippum* Generum ejus, *Regem Caſtiliæ.* Decrevit autem apud ſe, omnem navare operam, ut illi inter ſe bene congruerent; Sed utcunque hoc ſucceſſiſſet, moderatis Conſiliis, & perſonam Amici communis præ ſe ferendo, neutrius Amicitia ſe privare: Ita tamen, ut interiori Affectu *Ferdinandi* Rebus faveret; Externis vero Demonſtrationibus & Officiis *Philippum* magis demereretur. Sed ante omnia maxime delectatus eſt, Propoſitione Matrimonii Filiæ ſuæ *Mariæ*, cum *Principe Carolo*; Tum quod Matrimonium eſſet, inter omnia *Europæ Chriſtianæ*, celſiſſimum; Tum quod ex utraque Affinitate participaret.

Verum ad corroborandam Affinitatem ſuam cum *Philippo*, Venti colloquium ei detulerunt. Etenim *Philippus* Hyemem potius eligens, ut *Regem Arragoniæ* imparatum offenderet, cū magna

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

gna Claſſe è *Flandria* in *Hiſpaniam* ſolvit, Menſe *Ianuarii,* Anno *Regis* HENRICI Viceſimo primo. Coorta autem eſt, dum navigaret, atrox Tempeſtas, quæ Naves ejus, in diverſas *Angliæ* Oras, disjecit. Navis vero, in qua *Rex* & *Regina* vehebantur, (cum duabus aliis Naviculis ſolis,) lacerata, & vix à Furore Tempeſtatis elapſa, *VVaimoutham* appulit. *Philippus* ipſe, (utpote Mari & Navigationibus inſuetus,) defeſſus, & Æger, in Terram prorſus aſcendere voluit, ut vires ſuas reficeret, licet Conſiliarii ejus contrarium ſuaderent; Moram metuentes, cum Res ejus Celeritatem potius requirerent.

Fama Claſſis potentis, ad *Angliæ* Littora viſæ, Populum Arma ſumere adegit. *Thomas* autem *Trenchardus, Eques Auratus*, cum Copiis quas ſubito coegerat, neſciens quid rei eſſet, *VVaimoutham* venit. Ubi re intellecta, ſumma cum humilitate & humanitate, *Regem* & *Reginam*, ad Ædes ſuas, invitavit; Statimque Equites expeditos ad Aulam miſit. Paulo poſt, ſupervenit *Ioannes Carous*, *Eques Auratus*, cum magno comitatu Armatorum, qui ſimile obſequium *Regi Philippo* præſtitit. *Philippus* autem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

autem, merito dubitans hos Equites, utpote Subditos, non auſuros eum, abſque Notitia & Licentia *Regis* ſui, dimittere, eorum poſtulatis annuit, donec ex Aula mandata acciperent. *Rex* quam primum nova de hoc Eventu, accepiſſet, juſſit ſtatim, ut *Comes Arundeliæ*, ſuo nomine, *Regem Caſtiliæ* viſitaret; Atque ei ſignificaret, ſe ſicut dolebat de Infortunio ejus, ita lætari, quod periculum Maris evaſiſſet; Quodque ſibi Occaſio daretur eum Honore debito proſequendi; Et ab eo petere, ut ipſe ſe, quaſi in ſuo eſſe Regno exiſtimaret; Ipſumque *Regem* HENRICUM, qua poterat celeritate, in ejus amplexus feſtinare. *Comes*, inſigni cum manificentia, ad *Regem Philippum* acceſſit, cum Turma ſplendida Equitum trecentorum; Et ad majorem pompam, Noctu, Tædis accenſis, *Regem* adiit. *Philippus*, poſtquam *Comes* mandata retuliſſet, *Regis* animum ſatis perſpiciens, quo citius abiret, Equis citatis ad HENRICUM *VVindeſoriæ* perrexit, *Regina ſua*, parvis Itineribus, ſubſequente. *Reges* duo, in occurſu ſuo, ſummis Amoris & Charitatis Indiciis, ſe mutuo exceperunt. *Rexque Caſtiliæ* urbane

bane

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ane HENRICO dixit; *Se pœnas jam olvere, quod intra munitum Oppidum Caleti, ingredi refugiſſet, cum prius collocuti eſſent.* Cui Rex reſpondit; *Muros & Maria pro nihilo eſſe, ubi Corda aperta eſſent; Quodque hic ad nihil aliud adeſſet, quam ut honore afficeretur.* Poſt unius aut alterius diei Intermiſſionem, otio, & Levamento datæ, *Reges,* ſermones de renovando Tractatu, contulerunt: Allegante HENRICO, quod licet Perſona *Philippi* eadem eſſet, tamen Fortuna ejus & ſtatus altius evecta eſſent. In quo caſu Tractatuum Renovationes in more apud *Principes* erant. Verum dum iſta tractarentur, HENRICUS, Opportunum Tempus deligens, *Regemque Caſtiliæ* in interius Cubiculum adducens, ubi nemo præter ipſos *Reges* aderat, Manuque leniter ſuper Brachium *Philippi* poſita, vultuque nonnihil ad ſerium compoſito, ei dixit; *Rex optime; Tu ad oras meas ſalutem reperiſti; ſpero te minime permiſſurum, ut ad Oras tuas ego Naufragium faciam.* Quæſivit ab eo *Rex Caſtiliæ; Quid ſibi vellet is Sermo? Loquor* (inquit *Rex* HENRICUS) *de temerario illo & cerebroſo Subdito meo, Comite Suffolciæ, qui in ditione*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

tione tua protectus eſt; & partes Fatui jã arripit, cũ alii omnes eas faſtidierint. Rex *Caſtiliæ* reſpondit; *Putaram (Domine mi) Felicitatem tuam ſupra tales Cogitationes ſitam; Verum ſi hoc moleſtum tibi ſit, Finibus meis eum ejiciam.* Replicavit *Rex, Hujuſmodi Crabrones, in Nido proprio, minus damni facere, atqui peſſimos eſſe, cũ circumvolitent. Se autem poſtulare, ut in manus ſuas traderetur. Rex Caſtiliæ* hoc poſtulato nonnihil confuſus, & tanquã in ſe deſcendens, dixit; *Hoc, ſalvo honore meo, facere non poſſum; Minus etiam ſalvo Honore tuo; Videberis enim me tanquam Captivum habuiſſe.* Cui *Rex* HENRICUS ſubito reſpondit; *Tum vero res peracta eſt. Ego enim illam Honoris mei Iacturã perferam, quo Honor tuus illibatus ſervetur. Rex Caſtiliæ,* qui *Regẽ* plurimi faciebat; Non immemor etiam in quo loco eſſet; Neq; ſciebat quãto uſui Amicitia *Regis* ei eſſe poſſet, quandoquidẽ ipſe in *Regno Hiſpaniæ* novus eſſet; Atque nec Socero ſuo, nec Populo ipſi adhuc gratus, vultu ſedato, dixit; *Legẽ tu quidem mihi imponis; Ego itidem viciſſim tibi; Habebis eum; Sed Honorem tuum obligabis, te vitam ei minime adempturum. Rex, Philippum amplexus,* dixit;

dixit; *Aſſentior.* Addidit *Rex Caſtiliæ; Neque tibi diſplicebit, ſi ad eum mittam, tali modo, ut partim ſponte redire poſſit.* *Rex* HENRICUS reſpondit; *Regem Philippum rem bene diſpoſuiſſe; Seque ſi ei placeret, in hoc cooperaturum, & Nuncium ad Comitem, in eum finem miſſurum.* Ambo *Reges* ſeparatim miſerunt, atque interea, Conviviis & Triumphis, tempus protrahebant. *Rege* hoc agente, ut *Comes* in ejus poteſtate eſſet, antequam *Philippus* diſcederet; *Rege* etiam *Caſtiliæ*, in hoc conveniente, ut Res manifeſtius à ſe extorta, putaretur. *Rex* itidem HENRICUS, multis prudentibus & egregiis Monitis & Argumentis, *Philippo* ſuadebat, ut Soceri ſui Conſiliis ſe regeret, *Principis* ſcilicet tanta prudentia, tanta experientia, tanta felicitate. *Rex Caſtiliæ*, (qui à *Ferdinando*, animo alieno erat,) reſpondit; *Quod ſi Socer ejus, ei permitteret, ut Regna ſua, ſicut par erat, regeret, ipſe etiam ab illo libenter regi vellet.*

Confeſtim Nuncii, ab utroque *Rege*, miſſi ſunt ad accerſendū *Comitem Suffolciæ*: Qui blandis verbis facile incantatus fuit, & in Reditum ſuum libenter conſentit; De vita ſua ſecurus, & de

Liber-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Libertate ſpem bonam habens. A *Flandria*, *Caletum* adductus eſt, & inde *Doroberniam* appulit, & ſtipatus cuſtodia convenieute, traditus, & receptus in *Turrim Londinenſem*. *Rex* per hoc tempus, *Regem Caſtiliæ*, in *Fraternitatem Periſcelidis*, cooptavit; Et reciproce, Filius ejus, *Henricus Princeps*, in Ordinem *Aurei velleris* admiſſus eſt; Et paulo poſt, *Philippus* cum *Regina* ſua, *Rege* Comitante, ad urbem *Londini* venit; ubi excepti ſunt omni Magnificentia, & Apparatu, quantam quidem temporis Anguſtiæ paterentur. Poſtquam autem *Comes Suffolciæ*, ad *Turrim* perductus eſſet, (Quod maxime HENRICUS expetebat,) ceſſarunt Triumphi; *Regeſque* mutuo ſibi valedixerunt. Nihilominus, durante mora *Philippi* in *Anglia*, etiam concluſus eſt Tractatus ille, quem *Belgæ Intercurſum malũ* nominarunt; gerens Datum apud *VVindeſoriam*: Quoniam in eo continentur Articuli nonnulli, in favorem *Anglorum*, potius quam *Belgarum*; Præcipue quod Articulus ille, de libera *Belgarum* Piſcatione, qui in Tractatu priore, Anno *Regis* undecimo, inſertus erat, in hoc altero omiſſus eſt, & minime confirmatus. Omnibus quo-

que

que Articulis, qui ad priores Tractatus confirmandos pertinerent, præciſe & caute limitatis, ut ad Negotium Commercii tantum, nec ad alia extenderent.

Obſervatum eſt, eandem Tempeſtatem, quæ *Philippum*, in Oras *Angliæ* compulerat, etiam *Aquilam Auratam*, de ſpira *Templi D. Pauli*, dejeciſſe; inter cadendum autem impegit in ſignum *Aquilæ nigræ*, quod in *Cœmiterio* erat, illudque confregit, & in terram conjecit. Quod erat profecto, mira quædam & præceps Accipitris in Alitem Advolatio. Hoc interpretabatur Populus, mali ominis loco, in *Familiam Imperialem*: Quod etiam impletum eſt in *Philippo Imperatoris* Filio, non ſolum in Infortunio illo Tempeſtatis; Sed & in iis quæ ſecuta ſunt. *Philippus* enim, *Hiſpaniam* ingreſſus, & *Regni Caſtiliæ* poſſeſſionem ſine vi adeptus; (Adeo ut *Ferdinandus*, qui tam magnifice antea loquebatur; non ſine difficultate, ad Colloquium Generi ſui admiſſus eſſet;) paulo poſt, Morbo correptus eſt, & diem ſuum obiit. Eo tamen ipſo Intervallo, notatum eſt à prudentioribus, quod ſi diutius vixiſſet *Philippus*, ſocer ejus, ita apud eum ſe inſinuaturus fuiſ-

ſet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſet, ut ſi minus in Affectibus ejus, at certe in Conſiliis, & Regimine, magna apud eum Auctoritate valiturus eſſet. Morte *Philippi*, univerſum *Regnum Hiſpaniæ*, ad *Ferdinandum* rediit, ſtatu priſtino, præcipue per Infirmitatem *Ioannæ* Filiæ ſuæ; Quæ Maritum ſuum unice diligens, (ex quo multos ſuſceperat liberos,) nec minus ab eo adamata, (utcunque Pater ejus, quo *Philippo* Invidiam faceret, apud Populum *Hiſpaniæ*, moroſe eum erga uxorem ſuam ſe geſſiſſe divulgaverat,) Mariti ſui obitum impatienter ferebat, & inde in Maniam plane decidit. Cujus Morbi Curationi, Pater ejus, incurioſe incumbere exiſtimabatur, quo *Imperium* in *Caſtilia* retineret. Ita ut, quemadmodum Felicitas *Caroli octavi*, ſolita erat dici Felicitas Somnii: Ita etiam Res Adverſæ *Ferdinandi*, ſomni res Adverſæ dicerentur: utræque tam ſubito tranſierunt.

Circa hoc tempus, *Regem* Cupiditas inceſſit, introducendi, in *Familiã Lancaſtriæ*, Honores Cœleſtes, unde *Papæ Iulio* ſupplicavit, ut *Regem* HENRICUM *Sextum*, pro *Sancto* canonizaret: Inter alia, Argumento uſus, quod de *Rege*

ipſo

ipſo in *Regnum* ſucceſſuro, tam clare vaticinatus eſſet. *Iulius*, (pro more) rem *Cardinalibus* quibuſdam commiſit, qui verificationem, de ſanctis ejus Operibus, & Miraculis, examinarent. Verum Res ſub hac Commiſſione extincta eſt. Generalis fuit Opinio, *Iulium Papam* rem nimio pretio æſtimaſſe, *Regemque* noluiſſe eam tanti emere. Sed veriſimilius eſt, *Papam* illum *Iulium*, (qui Honoris *Sedis Romanæ*, & Actorum ejus, fuit ſtudioſiſſimus,) ſatis gnarum, eundem HENRICUM ubique pro Homine ſimplici & minus capaci, habitum, metuiſſe, ne Honor is, tali admiſſione, vileſceret; nimirum, ſi Diſcrimen rite ſervatum non eſſet, inter *Innocentes*, & *Sanctos*.

Eodem etiam Anno, tractari cœpit Matrimonium inter *Regem* ipſum, & Dominam *Margaretam*, *Ducissam Dotariam Sabaudiæ*, unicam *Maximiliani Imperatoris* Filiam, & *Philippi Regis Caſtilliæ* ſororem; Fœminam prudentem, & Famæ integerrimæ. Hujus rei Mentio aliqua facta erat, inter duos *Reges*, quando convenerant, ſed paulo poſt in deliberationem denuo venit: In quo negotio pro Tyrocinio *Rex* opera utebatur,

batur, *Capellani* ſui, *Thomæ VVolſæi*, i
lius qui poſtea,ad tanti Prælati culm
aſcendit. Matrimonium hoc tande
concluſum eſt , ſub Conditionibus ,
Regis Favorem ampliſſimis ; ſed firm
tum tantum per verba de futuro. Fie
poteſt, ut *Rex* in hoc Matrimonium,e
magis inclinaret , quod indies audiſſ
procedere Matrimonium , inter vet
rem Affinem, & Amicum ſuum , *Ferd*
nandum Arragoniæ, & Dominam d
Fois; unde *Rex* ille *Regi Gallo* adhære
cœpit: A quo ſemper antea fuiſſet a
lienus. Adeo fatale eſt, *Regum* Amici
tias intimas & arctiſſimas , citius au
tardius , Converſionem Rotæ experir
Imo, Traditio quædam invaluit, (no
certe apud nos , verum in *Hiſpania*,
metuiſſe *Ferdinandum* ; poſtquam ac
cepiſſet Matrimonium , inter *Carolu*
Principem Caſtiliæ , & Mariam *Regi*
HENRICI Filiam ſecundo-genitam,abſ
que Impedimento procedere; (Quo
matrimonium licet à *Rege Ferdinand*
primo propoſitum ; poſtea tamen o-
pera *Maximiliani* , & Amicorum ejus
præcipue, promotum & ad exitum
perductum fuiſſet;)ne forte *Rex* HEN-
RICUS ad Regimen *Caſtiliæ* aſpira-
ret,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

et, ut Adminiſtrator; durante mi-
ori Ætate *Generi* ſui. Videbantur e-
im futuri, tres ejus Regiminis Com-
etitores; *Ferdinandus* Avus ex parte
Matris; *Maximilianus* Avus ex parte Pa-
ris; Et *Rex* HENRICUS, Principis Ado-
eſcentis Socer. Certe non abſimile ve-
o eſt, Regimen HENRICI, (ſecum *Prin-
ipem* Adoleſcentem adducentis,) magis
gratum futurum fuiſſe *Hiſpanis*, quam
reliquorum duorum. Etenim *Proceres
Caſtiliæ*, qui *Regem Arragoniæ* tam re-
center expulerant, in favorem *Regis Phi-
lippi*, & ſenſa animi ſui tam aperte pro-
tulerant, non poterant non habere, pro
ſuſpecto & inviſo, *Regem Ferdinandum*.
Maximiliani autem Ambitus, propter
cauſſas plurimas, vanus proculdubio
fuiſſet. Verum hoc *Regis* Inceptum,
quod jactatur, nobis quidem videtur
(*Regis* mores reputantibus, & Conſilia
tuta & ſolida, nec cum vaſtis aut peri-
culoſis Cogitationibus commiſta,) mi-
nus probabile; Niſi forte cupiiſſet ſpira-
re calidum, quod Pulmones affectos
haberet. Hoc Matrimonium cum *Mar-
gareta*, de die in diem, procraſtinatum
fuit, propter infirmam *Regis* valetudi-
nem, qui jam Viceſimo ſecundo Anno

Regni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Regni ſui, cœpit laborarę *Morbo Arthr*-*tico*. Verum Catarrhus, ſimul in Pulmones delatus, eos tabe infecit; Adeo u-ter in Anno, (quaſi periodis certis, præcipue autem vere, magnas experire-tur Acceſſiones, & Labores *Phthiſi*-[illegible] negotiis ſe, quantum unquam [illegible] us eſt. Ita tamen, ut hi-[illegible] monitus, magis ſerio d-[illegible] ra, meditaretur; Et ſeipſum conſecraret, potius quam *Henricum Sextum*, Theſauris melius erogatis, quam ſi dati eſſent *Papæ Iulio*. Etenim hoc Anno, majores conſuetis Eleemo-ſynas diſtribuit; Etiam Incarceratos o-mnes circa Civitatem *Londini*, redemit, qui detenti erant pro Debitis aut Feo-dis ad Summam Quadraginta Solido-rum, aut infra. Acceleravit etiam Fun-dationes religioſas: Et Anno ſequente, (qui fuit *Regni* ſui Viceſimus tertius,) illam *Savoiæ* perfecit. Quinetiam, acer-bas Populi ſui Querimonias, contra Exactiones & Oppreſſiones *Dudleii* & *Empſoni*, & eorum ſequacium, audiens; partim per Homines probos & devo-tos, qui circa eum erant; partim per Conciones publicas, (Concionatoribus in hac parte, munere ſuo libere fun-

gen-

gentibus) magna circa eas res pœniten-
tia, & Conſcientiæ Morſibus, ut pius
Princeps, tactus eſt. Nihilominus, *Em-
pſonus* & *Dudleius*, etſi non potuiſſent
non audire, de *Regis* in hac parte Con-
ſcientiæ Scrupulis, tamen acſi [illegible] ni-
ma & Pecunia diſtinctis offici[illegible]
tæ & aſſignatæ eſſent, ut nihil [illegible]-
ret una earum cum altera, nihilo len-
tius Populum gravabant, quam antea.
Eodem enim Anno Viceſimo tertio,
crudeliſſime actum eſt cum *Guilielmo
Capello, Equite Aurato*, jam ſecunda vi-
ce, prætextu, quod ſe male geſſiſſet, in
Prætura ſua *Londinenſi*. Crimen autem
non aliud erat, quam quod, in Solu-
tionibus quibuſdam, Nummos aliquot
adulterinos ſciens accepiſſet; Neque ta-
men, de illis, qui Nummos adulteraſ-
ſent, Inquiſitionem diligentem, & exa-
ctam feciſſet. Propter hoc crimen, & a-
lia quædam ei imputata, condemnatus
eſt in Summa bis Mille Librarum; Cum-
que Vir eſſet animoſus, & prioribus ve-
xationibus induratus, ne Dodrantem
quidem ſolvere voluit: Et ſimul (ut vi-
detur) verbis quibuſdam contumaci-
bus, in ejuſmodi proſecutiones, inve-
ctus eſt: Unde *Turri* commiſſus eſt, ibi-
que

que remanſit uſque ad Mortem *Reg*
Kneſvvorthus quoque, nuper *Maj*
Londinenſis, & uterque *Vice-Comes*
juſdem Anni, pro delictis quibuſdam
in Adminiſtratione Munerum ſuorum
in Judicium adducti, Incarcerati, & po
ſtea Solutione Mille & Quadraginta
rum Librarum, redempti. Item *Havvi*
ſius, unus ex *Aldermannis Londini*, im
petitus fuit, & Dolore & Anxietate A
nimi, antequam lis ad finem perduct
eſſet, mortuus. *Laurentius* etiam *Aile*
nerus, Eques Auratus, qui ſimiliter *Ma*
jor Londinenſis fuerat, & ambo ejus *Vi*
ce-comites, Mulctam Mille Librarum
ſubierunt. *Laurentius* autem, quod ſol
vere Mulctam recuſaſſet, cuſtodiæ com
miſſus eſt; Ubi remanſit, uſquedũ *Em*
pſonus ipſe, loco ejus, incarceratus eſſet.

Minime mirum erat, (cum Delicta
tam levia, Mulctæ tam graves eſſent) ſi
Theſauri *Regis* reconditi, quos morien
reliquit; Quorumque pars maxima, in
locis occultis, ſub Clave & Cuſtodia
ſua propria, *Richmondiæ*, repoſita erat,
aſcendiſſent ad Summam Quinq; Mil-
lionum, & Dimidiæ, Aureorum; Maſ-
ſam certe grandem Pecuniæ, etiam pro
ratione Temporum præſentium.

Ulti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Ultimum Negotium Status, quod *Regis* hujus Felicitatem temporalem clauſit, fuit Concluſio glorioſi illius Matrimonii, inter Filiam ſuam *Mariam*, & *Carolum Principem Caſtiliæ*, poſtea *Imperatorem* celeberrimum; utraque parte teneræ Ætatis tunc exiſtente. Qui Tractatus conſummatus erat, per *Epiſcopum Foxum*, & alios *Regis* Delegatos, *Caleti*, Anno proximo ante *Regis* Obitum. Qua Affinitate, (ut videtur,) ita delectatus eſt, & quaſi raptus, ut in Literis, quas illa de re ad *Civitatem Londini* ſcripſit, (mandans ut omnia lætitiæ & Exultationis Indicia exhiberent,) gloriaretur, ac ſi muro Aheneo *Regnum* iſtud circumdediſſet. Cum Generos ſibi jam aſciviſſet, *Regem Scotiæ*, & *Principem Caſtiliæ* ac *Burgundiæ*, Ita ut jam, nihil videretur addi poſſe, ad hujus magni *Regis* mundanam Felicitatem, uſque ad ſummum faſtigium evectam, (ſive quis intueatur excelſas illas Liberorum ſuorũ Nuptias; ſive Famam ejus, longe lateque, per Orbem ſparſam; ſive Divitias fidem fere ſuperantes; ſive Succeſſuum ſuorum perpetuam Conſtantiam;) præter Mortem opportunam, quæ eum ab aliquo

Fortunæ impetu futuro, ſubduceret: Qui certe (propter Odia Populi ſui, & Titulum Filii ſui, tunc Ætatem octodecim Annorum implentis, Principis certe Audacis & Liberalis, quique ipſo Aſpectu, & Oris Majeſtate, Oculos Populi in ſe trahebat,) fortaſſe in eum irruere potuiſſet.

Ad Coronandum etiam *Vitæ* ſuæ Exitum, æque ac *Regni* ſui Initium, Opus Pietatis & Miſericordiæ edidit, eximiũ, & Imitatione dignum. Nam Condonationem generalem promulgavit, qualis in Coronatione *Regum* concedi ſolet; Ut certus novæ Coronationis, in *Regno* meliore. Quin & Teſtamento ſuo declaravit, ſe velle, ut Reſtitutio fieret earum Summarum Pecuniæ, quæ ab Officiariis ſuis, injuſte extortæ fuiſſent.

Hoc modo, *Salomon* iſte *Anglorum*, (Nam & *Salomon* ipſe exactionibus Populo ſuo gravis fuit,) cũ quinquaginta duos Annos vixiſſet, atque Viginti tres Annos, & octo Menſes, regnaſſet; Memoria integra, & ſtatu Animæ beatiſſimo, in magna Malacia Morbi lenti, ad Cœlũ migravit, Viceſimo ſecũdo *Aprilis*, An. Salutis 1508. apud *Palatiũ* ſuum *Richmondiæ*, quod ipſe exædificaverat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

REX *iſte (ut verbis utamur quæ Merita ejus exæquent,) fuit inſtar* Miraculi *cujuſdam: Ejus ſcilicet generis, quod prudentes attonitos reddit, imperitos leviter percellit. Plurima ſiquidem habuit, & in Virtutibus ſuis, & in Fortuna; Quæ nõ tam in Locos Communes cadunt, quam in Obſervationes prudentes & graves. Vir certe fuit* Pius, *ac* Religioſus, *& Affectu, & Cultu: Sed ut erga Superſtitionem, pro modo Temporum ſuorum, ſatis perſpicax, Ita interdum Politicis Rationibus, & Conſiliis, nonnihil occæcatus.* Perſonarum Eccleſiaſticarum *Promotor, erga* Aſylorum *Privilegia (quæ tanta ei Mala pepererant,) non durus. Haud pauca* Religioſorum Cœnobia *fundavit, dotavit; Quibus accedit memorabile illud* Hoſpitale Savoya *dictum. Magnus nihilominus Eleemoſynarius in ſecreto; Quod luculenter indicat, etiam publica illa opera, Dei Gloriæ, non ſuæ, data. Pacem ſe ſummopere, & amare, & pro viribus procurare, perpetuo præ ſe tulit. Atque illud in Fœderum Præfationibus illi frequens fuit;* Pacem, cum Chriſtus in mundum veniret, Angelos præcinuiſſe; cum è mundo excederet, ipſum Dominum legaſſe. *Neque hoc ei,*

Timori aut Animi Mollitiei, imputari poterat, (quippe qui animoſus fuerit & Bellator,) ſed Virtuti vere Chriſtianæ, & Morali. Neque tamen illud eum fugit, à via Pacis aberrare illum, qui eam nimio plus videatur appetere, Itaque Famas, & Rumores, & Apparatus Belli, ſæpe excitabat, donec Pacis Conditiones, in melius flecteret. Etiam illud notatu non indignū, quod tam ſedulus Pacis Amator in Bellis tam fœlix extiterit. Siquidem Arma, & expeditiones ejus, neque in Bellis externis, neque in Civilibus, unquam ei improſpere ceſſerunt; Neque noverat ille, quid clades bellica eſſet. Bellum in Adeptione Regni, *necnon* Comitis Lincolniæ, *&* Baronis *Rebelliones, terminavit Victoria. Bella* Gallica *&* Scotica *Pax, ſed Pax ab Hoſtibus ultro petita. Bellum illud* Britanniæ, *Caſus; Mors nimirum* Britanniæ Ducis. *Tumultus* Baronis Lovelli, *item* Perkini, *tam ad* Exoniam, *quam in* Cantio, *Fuga Rebellium, antequam Prælium tentarent: Adeo ut propria ei fuerit Armorum Felicitas, atque inviolata. Cujus rei cauſſa haud parva, quatenus ad Seditiones inteſtinas compeſcendas, proculdubio fuit, quod in iis reſtinguendis, perſonam ſuam nunquam ſubtraxe-*

traxe-

traxerit. Prima quandoque pugnæ, per Duces ſuos tranſegit, cum ipſe ad ſuppetias ferendas præſto eſſet: ſed aliquam Belli partem ſemper ipſe attigit. Neque tamen hoc ipſum omnino propter Alacritatem & Fortitudinem, ſed partim ob ſuſpiciones, quod aliis parce fideret.

Leges Regni *in magno honore ſemper habuit, eaſque Auctoritate ſua munire videri voluit. Licet hoc ipſum, non minimo quidem ei eſſet impedimento, ad ea quæ voluit, pro arbitrio ſuo, exequenda. Ita enim commode earum habenas tractavit, ut ne quid de Proventibus ſuis, aut etiam* Prærogativa Regia, *intercideret. Attamen, tali uſus eſt temperamento, ut ſicut interdum* Leges *ſuas, ad Prærogativæ ſuæ Iura traheret, & prope torqueret; Ita rurſus per vices, Prærogativam ſuam, ad* Legum *æquabilitatem & moderationem, conſulto demitteret. Etenim, & Monetarum Regimen, & Belli ac Pacis Tractatus & conſilia, & Rei Militaris Adminiſtrationem, (quæ omnino abſoluti juris ſunt,) ſæpenumero ad* Comitiorum Regni *Deliberationes, & Vota, referebat. Iuſtitia, temporibus ſuis, recte & æquabiliter adminiſtrata fuit; præterquam cum* Rex *in lite Pars eſſet: Præterquam etiam,*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

quod Conſilium privatum Regis, *communibus cauſſis, circa* Meum *&* Tuum, *ſe nimis immiſceret. Etenim Conſeſſus ille, mera erat, tum, Curia & Tribunal Iuſtitiæ, præſertim ſub* Regni *ſui Initiis: Enim vero in illa Iuſtitiæ parte, quæ fixa eſt, & tanquam in ære inciſa, (hoc eſt prudentia Legislatoria,) prorſus excelluit. Iuſtitiam etiam ſuam, Miſericordia & Clementia temperavit. Vtpote, ſub cujus* Regno, *tres tantum ex Nobilitate, pœna capitali affecti ſunt.* Comes *nempe* Warvvicenſis, Aulæ Regiæ Camerarius, *&* Baro Audleus. *Quamvis priores duo, inſtar multorum eſſent, quatenus ad Invidiam, & Obloquia, apud Populum. At ne auditu quidem cognitum erat, tantas Rebelliones, tam parca ſanguinis, per gladium Iuſtitiæ, miſſione expiatas fuiſſe, quam fuerunt duæ illæ inſignes Rebelliones,* Exoniæ, *& prope* Grenovicum. *Severitas autem illa, ſatis cruenta, qua in primos illos, infimæ Conditionis Homines, qui* Cantium *appulerunt, animadverſum eſt, ad Fæcem quandam populi tantum pertinebat. Diplomata autem illa generalia, quæ gratiam præteritorum* Rebellibus *faciebant, perpetuo Arma ſua & præibant, & ſequebantur. Videre autem*

tem erat, apud eum, miram quandam & inuſitatam, Gratiæ, larga manu præbitæ, & plane inexpectatæ, cum ſuppliciorum ſeveritate, Alternationem. Quod quidem, ſi tanti Principis *prudentiam cogitemus, minime Inconſtantiæ, aut Conſiliorum vacillationi, imputari poterit; ſed aut Cauſſæ alicui Secretæ, quæ jam nos latet; aut Regulæ cuidam, quam ſibi præſcripſerat, ut Rigoris & Manſuetudinis vias per vices experiretur. Sed quo minus Sanguinis, eo plus Pecuniæ haurire ſolebat. Atque ut nonnulli ſatis malevole interpretabantur, in altero fuit continentior, ut in altero premeret magis: utrunque enim intolerabile plane fuiſſet. Natura proculdubio erat ad accumulandos Theſauros pronior, & Divitias plusquam pro faſtigio ſuo, admirabatur.* Populus *certe, quibus hoc natura inditum eſt, ad conſervandas* Monarchias, *ut* Principes *ſuos excuſent, licet ſæpenumero minus juſte, in Conſiliarios eorum, & Miniſtros, culpam rejiciant, hoc ipſum* Mortono Cardinali, & Reginaldo Brajo *Conſiliario, imputabat: Qui tamen viri, (ut poſtea luculenter patebat,) utpote qui pro veteri ipſorum apud eum Auctoritate & gratia, plurimum pollebant, ita Ingenio*

ejus obſecundabant, ut id tamen nonnihil moderarentur: ubi contra, qui ſequebantur, Empſonus & Dudlejus *viri nullius apud eum Auctoritatis, niſi quatenus Cupiditatibus illius ſervilem in modum, miniſtrabant, viam ei, non tantum præberent, verumetiam ſtruerent, ad eas Oppreſſiones & Concuſſiones, pro Pecuniis undique excutiendis, quarum & ipſum ſub finem vitæ ſuæ pœnituit, quibuſque* Succeſſor *ejus renunciavit; Quin & eaſdem diluere & expiare connixus eſt. Iſte autem Exceſſus, tunc temporis, complures nactus eſt Interpretationes, & Gloſſas. Nonnulli in ea opinione erant, perpetuas* Rebelliones, *quibus toties vexatus fuit, eum ad hoc redigiſſe, ut odio Populum ſuum haberet. Alii judicium faciebant, hoc eo tendiſſe, ut Ferocitatem Populi reprimeret, eumque, propter inopiam, humiliorem redderet. Alii eum Filio ſuo vellus aureum relinquere cupiiſſe. Alii denique, eum cogitationes ſecretas, de Bello aliquo externo, animo agitaſſe. Verum illi forſitan, ad veritatem propius accedent, qui cauſſas hujus rei minus longe petunt, eaſque attribuunt Naturæ ſuæ. Ætati ingraveſcenti, Paci, quæ opes alit, Animoque nulla alia ambitione, aut opere,*

occu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

occupato. Quibus illud addere placet, eum, quod quotidie per Occaſiones *varias, Inopiæ Mala, & difficiles Pecuniarum Conquiſitiones, in aliis* Principibus *obſervaret, ex comparatione quadam, plenarum Arcarum Felicitatem, melius agnoviſſe. Quatenus ad modum, quem ſervabat, in* Theſauris *impendendis, hoc habuit; ut nunquam Sumptui parceret, quem negotia ſua poſtulabant: In Ædificando magnificus, in Remunerando tenacior: Ita ut, Liberalitas ſua, potius ſe applicaret, ad ea, quæ ad ſtatum ſuum proprium, aut Memoriam Nominis ſui pertinerent, quā ad Præmia Benemeritorum.*

Fuit ille alti & Excelſi Animi; *Propriæ ſententiæ, proprii Conſilii, Amator; utpote qui ſeipſum revereretur, & ex ſe revera* regnare *vellet. Si privatæ Conditionis fuiſſet, Superbus proculdubio habitus eſſet; ſed in* Principe *prudente, nihil aliud hoc fuit, quam ut intervallum & ſpatium juſtum & debitum, inter ſe & Subditos ſuos tueretur; Quod certe erga omnes conſtanter tenuit; Nemini propinquum permittendo aditum, neque ad Auctoritatem ſuam, neque ad Secreta. A nullo enim ex ſuis regebatur.* Regina, Conſors *ejus, licet eum compluribus pulcher-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

rimis Liberis, *quinetiam* Corona *ipſa*, (*utcunque illud fateri non ſuſtineret*,) *beaſſet, parum apud eum potuit*. Matrem *magna ſane Reverentia proſecutus eſt, ſed ad participationem Conſiliorum ſuorum raro admovit. Qui vero grati ob converſationem ipſi forent*, (*qualis fuit* Haſtingus *apud* Regem Edvvardum Quartum, *aut* Carolus Brandonus *poſtea apud* Henricum Octavum,) *nulli fuerant*; *Niſi forte inter tales numeraremus*, Foxum Epiſcopum, & Braium, & Empſonum; *Quod eos tam frequenter ſecum habuit. Sed non alio modo, quam ſicut Inſtrumentum plerunque ſecum habet Artifex. Gloria inanis, ſi in aliquo alio Principe, Minimum in illo fuit*; *Ita tamen, ut de Majeſtate, quam ad ſummum faſtigium uſque ſemper attollebat, nihil remitteret*; *Haud ignarus*, Majeſtatis *Reverentiam* Populum *in obſequio continere*, Inanem *autem* Gloriam, (*ſi quis recte rem æſtimet*,) Reges Populari Auræ *proſtituere*.

Erga Fœderatos *ſuos juſtum ſe & conſtantem præbuit, tectum tamen*, & *cautum*; *Sed contra, tam diligenter in eos inquirebat, ſe interim ita velans & reſervans, ut illi aſpicerentur, tanquam in lumine poſiti, ipſe, veluti in tenebris collocatus*,

tus, lateret. Abſque Specie tamen Hominis ſe occultantis, ſed potius libere & familiariter communicantis Negotia ſua, atque de illorum rebus viciſſim percontantis. Quantum autem ad puſillas illas Invidias & Æmulationes (quæ inter Principes, *haud parvo rerum ſuarum detrimento, intercedere ſolent,) nihil tale in eo cernere erat; ſed ſuas res ſedulo & ſolide agebat. Atque certiſſimum eſt, Exiſtimationem ejus domi magnam, in Externis partibus adhuc majorem & illuſtriorem fuiſſe.* Exteri enim, *qui Negotiorum ejus Ductus, & vias particulares, cernere non poterant, ſed Summas tantum, & Exitus eorum, intuebantur; eum perpetuo conflictari, & perpetuo ſuperiorem eſſe, animadvertebant. Partim etiam in cauſſa erant, Literæ & Relationes* Legatorum *exterorum, qui in Comitatu Aulæ ſuæ, magno numero, erant. Quibus, non tantum Comitate, Muneribus, & Colloquiis familiaribus, ſatisfaciebat, verum in Colloquiis illis ſuis, haud parva admiratione illos perſtrinxit, cum viderent univerſalem ejus* Rerum Europæarum *notitiam. Quam licet ex ipſis Legatis, eorumque Informationibus, maxima ex parte, hauſerat, nihilominus, quod ab univerſis collegerat,*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

gerat, admirationi erat ſingulis. Ita ut magna ſemper conſcriberent ad Superiores ſuos, de Prudentia ejus, & Artibus Imperandi. Imo poſt Reditum eorum, in Patrias ſuas, per Literas, de rebus omnimodis ſcitu dignis, eum frequenter certiorem faciebant. Tantæ fuit dexteritatis, in conciliandis ſibi, Principum *externorum, Miniſtris.*

Omnibus profecto modis ſollicitus erat, de procuranda ſibi & obtinenda, rerum ubique occurrentium, notitia. Quam ut aſſequeretur, non tantum exterorum Miniſtrorum, qui apud ſe reſidebant, induſtria uſus eſt, atque Penſionariorum ſuorum, quos tam in Curia Romana, *quam alibi, in Aulis* Principum, *fovebat; verum etiam ſui ipſius* Legatorum, *qui apud Exteros perfungebantur. Quem in finem, Mandata ejus, uſque ad curioſitatem diligentiſſima erant, & per Articulos ordine digeſtos; Inter quos, plures erant, plerunque, quæ ad Inquiſitionem, quam quæ ad Negotiationem, pertinerent. Exigendo Reſponſa particularia, & Articulata, ad Quæſtiones ſuas reſpectiva.*

Quantum vero ad Emiſſarios ſuos, quos tam domi, quam foras, ad explorandas Machinationes, & Conjurationes, contra

ſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſe initas, ſubornabat; Sane hoc, quo loco res ſuæ erant, apprime neceſſarium fuit. Tot in eum, veluti Talpæ ſubterraneæ, perpetuo operam dabant, quo ſtatum ejus labefactarent, & ſubfoderent. Neque hoc illicitum habendum eſt. Etenim, ſi in Bello Exploratores probantur adverſus Hoſtes legitimos, multo magis adverſus Conjuratos & proditores. Verum ut Fides hujuſmodi Exploratoribus concilietur, per Iuramenta; Et per Execrationes; Atque Anathemata, contra illos, tanquam Hoſtes, fulminata; defenſionem juſtam non capit. Sacra enim iſta veſtimenta Larvis non conveniunt. Veruntamen, habebat illud in ſe boni, Induſtria iſta emiſſarios adhibendi; ut quemadmodum, opera eorum, multæ Conjurationes detectæ, ita etiam Fama eorum, & diffidentia inde nata, plurimæ ne tentarentur, proculdubio cohibitæ fuerint.

Maritus erat minime uxorius, ne indulgens quidem; Sed comis, & conſortio blandus, & ſine Zelotypia. Erga Liberos ſuos itidem Paterno plenus Affectu, magnam ſuſcipiens curam de iis optime educandis; Ad hoc etiam Animi quadam altitudine, aſpirans, ut Conditiones eis dignas & ſublimes procuraret; Honores quoque

quequales Amplitudinem eorum condecerent, ab omnibus deferri curavit; Sed non admodum cupidus, ut in Oculis Populi ſui, extollerentur.

Ad Sanctius Conſilium *ſuum plurima Negotia referebat, ubi frequenter & ipſe præſidebat; Satis gnarus, hoc pacto, ſe via recta & ſolida inſiſtere, tam ad Auctoritatem ſuam roborandam, quam ad Iudicium ſuum informandum. Ad quem etiam Finem, patiens fuit Libertatis eorum; Tam in ſuadendo, quam in ſuffragia ferendo, donec Animi ſui ſenſum, quem ad Finem Deliberationum reſervare ſolebat, declaraſſet.* Nobilitati *ſuæ aliquantum gravis fuit, & ad Negotia ſua, potius* Eccleſiaſticos, *&* Juriſconſultos, *evehebat; Qui magis ad obſequium parati, & apud Populum minus gratioſi erant, Quod quidem ut imperioſe regnaret, profuit, ut tuto, non item. Adeo ut mihi perſuaſiſſimum ſit, hunc ejus morem, fuiſſe cauſſam non exiguam, crebrarum perturbationum, quæ ſub Regimine ſuo contigerunt; propterea quod* Proceres Regni, *licet fidi, & obedientes, non tamen alacriter cum eo cooperabantur; Sed vota ejus magis Eventui permittebant, quam ad Effectum urgebant. Nunquam*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

ſibi metuit, à Servis & Miniſtris, *elatioribus Ingeniis & Virtutibus, præditis. Id quod in moribus erat* Ludovico Undecimo Galliæ Regi; *Sed è contra, ad ſua Negotia admovit, viros, qui ſuis Temporibus maxime eminebant; Quod ni feciſſet, fieri non potuit, ut Res ſua tam proſpere cedere potuiſſent. Hi erant, nimirum in Rebus Bellicis,* Dux Bedfordiæ, Comites Oxoniæ, & Surriæ; Barones Daubeney, & Brookus; & Poyningus, *Eques Auratus. In Rebus autem Civilibus,* Mortonus, Foxus, Brajus, Prior *de* Lanthony, Warhamus, Urſvvicus, Frovvicus, *& alii; Neque ei curæ erat, quam vafri & callidi eſſent, quibus Negotia committebat. Putabat enim, ſui ipſius Artes, eorum Artibus poſſe prædominari. Sicut autem in* Miniſtris *delegendis, ſummo judicio, agebat; Ita & in iis, quos delegerat, protegendis, haud minore utebatur Conſtantia. Mirabile enim quiddam eſt, quod licet* Princeps *eſſet occulti & reconditi ſenſus, & majorem in modum ſuſpicax, Tempora quoque ſua turbulenta, & Conjurationum plena, Spatio tamen viginti quatuor Annorum, quibus regnavit, nunquam Conſiliarium aliquem ſuum, aut interiorem Miniſtrum,*

dejecit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

dejecit aut diſcompoſuit, excepto ſolo Stanlejo Aulæ *ſuæ* Camerario. *Quatenus vero ad* Subditorum *ſuorum erga eum affectus, ita res erat: ut ex tribus illis Affectibus, qui Corda Subditorum erga* Principes *ſuos devinciunt*, Amore *ſcilicet*, Metu, *&* Reverentia; *ultimo horum eximie gauderet, ſecundo mediocriter tertio autem tam parce, ut reliquis duobus ſecuritatem ſuam deberet.*

Princeps erat ſubtriſtis, ſerius, & cogitabundus; quique ſecretas, in Animo ſuo obſervationes, & curas, foveret; Cui etiam Commentarioli *&* Memoriæ *manu propria ſcriptæ, præſto ſemper erant, præcipue circa* Perſonas: *Quos nimirum ex Subditis ſuis ad Munia deſtinaret; Quibus Premiorum Debitor eſſet; De quibus inquirendum; A quibus cavendum; Qui itidem eſſent inter ſe maxime, aut Factione, aut meritis colligati, & veluti in partes deſcendiſſent; Et ſimilia; veluti Diaria quædam Cogitationum ſuarum, componens, & ſervans. Traditur etiam hodie Narratio quædam faceta,* Cercopithecum ſuum (*ab aliquo ex ſuis Cubiculariis, ut creditum eſt, impulſum,*) *die quadam, præcipuum ex Diariis ſuis, tunc forte incurioſe poſitum, in fruſta innume-*

ra

ra diſcerpſiſſe. Ad quod, Aulici, quibus anxia illa diligentia minime complacebat, Riſu prope diſrumpebantur.

Quamvis autem eſſet Apprehenſionum & Suſpicionum *plenus, attamen ſicut facile eas admittebat, ita rurſus dimittebat, eaſque Iudicio ſuo ſubjiciebat. Vnde, potius ſibi ipſi moleſtæ, quam in alios periculoſæ, exiſtebant. Fatendum eſt tamen, Cogitationes ſuas, tam fuiſſe numeroſas, & complicatas, ut ſimul ſtare ſæpius non poſſent, ſed quod in aliquibus prodeſſet, ad alia obeſſet; Neque fieri potuit ut adeo ultra Mortale prudens eſſet, aut fœlix, ut rerum pondera juſta perpetuo exciperet. Certe Rumor ille, qui tot & tantas ei turbas concitavit, nempe quod* Dux Eboraci *dimiſſus & adhuc ſuperſtes fuit, ſub principiis, vires & fidem ab ipſo nactus eſt; quia ſcilicet hoc credi volebat, ut mollius ei imputaretur, quod in* Jure proprio, & *non in* uxoris Jure, *regnaret.*

Affabilis *fuit, &* blanda *quadam* Eloquentia *pollens, magnaque prorſus uti conſueverat verborum dulcedine, & illecebris, cum aliquid ſuadere, aut perficere vellet, quod enixe cupiebat.* Studioſus *magis erat, quam* Eruditus; *Libros, plerunque, qui* Gallica *lingua conſcripti erant,*

rant, legens. Licet Latinæ Linguæ *rudis non eſſet; Quod ex eo patet, quod* Hadrianus Cardinalis, *& alii, quibus* Lingua Gallica *ſatis familiaris erat, nihilominus* Latine *ad eum ſemper ſcriberent.*

Quatenus ad Delicias *&* Voluptates *hujus Regis, muta prorſus eſt earum Memoria. Nihilominus apparet, ex mandatis illis, quæ* Marſino, *&* Stilo, *circa* Reginam Neapolitanam *dedit, eum de Forma, & Pulchritudine, ejuſque partibus, perite admodum interrogare potuiſſe. Cum* Voluptatibus *ſic agere ſolebat, ut* Reges *magni cum Menſis Bellariorum; Pauliſper eas inſpicientes, & ſtatim terga vertentes. Neque enim unquam regnavit* Princeps, *qui magis Negotiis ſuis deditus eſſet; Totus in illis, & totus ex ſeſe. Ita ut, in* Haſtiludiis, *&* Turneamentis, *& aliis Pugnarum Simulachris, nec-non Saltationibus perſonatis, & hujuſmodi celebritatibus, potius cum dignitate quadam, & comitate, Spectator eſſe videretur, quã iis magnopere capi aut delectari.*

In eo proculdubio, ut in cæteris Mortalibus univerſis, (ac præcipue in Regibus,) Fortuna *influxum quendam habebat in* Mores, *&* Mores *viciſſim in* Fortunam. *Ad Culmen* Regium *aſcendit, non tantum*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

tum à Fortuna privata, *quæ Moderatione eum imbuere poſſet, verumetiã à* Fortuna Exulis, *quæ ſtimulos ei Induſtriæ & Sagacitatis addiderat.* Tempora *autem* Regiminis *ſui, cum eſſent potius proſpera, quam tranquilla, Confidentiam ex Succeſſibus addiderant,* Naturam *interim ſuam, aſſiduis vexationibus, fere perverterant.* Prudentia *autem ejus, per frequentes è periculis Emerſiones, (quæ ſubitis eum Remediis fidere docuerant,) verſa eſt, potius in Dexteritatem quandam, ſeipſum è malis, quando ingruerent, extricandi, quam in providentiam, illa ex longinquo arcendi, & ſummovendi; Sed & Indole propria,* Oculi Mentis *ejus, non abſimiles erant,* Oculis *quorundam* Corporalibus; *Qui ad Objecta prope ſita validi ſunt, ad remotiora infirmi.* Prudentia *enim ejus occaſione ipſa ſubito ſuſcitabatur: Atque eo magis, ſi Occaſioni acceſſerit Periculum. Atque hac* Fortuna *in* Naturam *ſuam potuit, Nec deerant rurſus quæ* Natura *ſua* Fortunæ *ſuæ impoſuit. Nam ſive hoc tribuendum ſit Providentiæ ejus* Defectui; *Aut in rebus, quas decreverat, Pertinaciæ; Aut Suſpicionibus, quæ aciem Mentis ejus perſtringebant; vel quicquid aliud in cauſſa fuit;*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

certum eſt, Fortunæ *ſuæ perturbationes continuas*, (*præſertim nulla violenta occaſione ſubnixas*,) *exoriri non potuiſſe*, *abſque magnis aliquibus in Natura ſua Impedimentis*, & *Erroribus in Conſtitutione Animi ſui radicali*; *Quæ neceſſe habuit*, *ſalvare* & *emendare*, *per mille puſillas Induſtrias*, & *Artes*. *Verum illa omnia apertius ſe produnt in* Hiſtoria *ipſa*. *Veruntamen*, *intueamur licet eum*, *cum Defectibus ſuis omnibus*, *ſi quis eum cum* Regibus, *in* Gallia, & Hiſpania, *contemporaneis ſuis*, *conferat*; *Reperiet eum*, Ludovico Duodecimo Galliarum Regi, *Prudentia civili*, & Ferdinando Hiſpaniarum, *Fide* & *Candore*, *anteponi debere*. *At ſi* Ludovicum Duodecimum *demas*, & Ludovicum Undecimum, *qui paulo ante regnavit*, *ſubſtituas*; *magis convenient Exempla*, *fierentque verius Parallela*. *Illi enim tres*, Ludovicus, Henricus, & Ferdinandus, *pro* Tribus Magis *cenſeri poſſunt*, *inter illius Ætatis* Principes. *Vt verbo concludamus*, *Si* Rex *iſte*, *res majores non geſſit*, *in cauſſa ipſe fuit ſibi*; *Quicquid enim ſuſcepit*, *perfecit*.

Corpore *erat* Henricus decoro, *Statura juſta paulo procerior*, *erectus*, & *Mem-*

Membrorum compage bona, ſed gracilis. Vultus *erat talis, quæ Reverentiam incuteret, & aſpectum Viri* Eccleſiaſtici *aliquantum referret. Et ſicut minime erat obſcurus aut ſuperciliosſus, ita neque blandus aut Conciliator: Sed tanquam* Facies *Hominis Animo compoſiti & quieti: Sed non commoda* Pictori; *Gratioſior ſcilicet facta cum loqueretur.*

Hujus Regis Dignitas *præcellens pati poſſit, ut memorentur Narrationes quæpiam, quæ ei Divinum aliquid imponant. Cum* Matris *ejus* Margaretæ, *Fœminæ raris virtutibus ornatæ Nuptias, multi Proci ambirent; viſa eſt videre in Somniis,* Virum quendam Epiſcopo ſimilem, habitu Pontificali, tradere ei in manum, Edmundum Comitem Richmondiæ, Henrici Patrem, pro Marito. *Neque illa, Liberos unquam alios concepit, præter* Regem, *licet tribus Maritis nupta: Quodam etiam die Feſto, cum* Henricus Sextus (*cui Innocentia Sanctitatem aſtruebat,*) *à prandio lavaret, oculoſque in* Henricum, *tunc Adoleſcentulum, conjiceret, dixit:* Adoleſcens iſte, Coronam, pro qua nos confligimus, pacifice tandem poſſidebit. *Sed quod vere in eo divinum cenſeri poſſit, hoc fuit;*

Quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Quod non minus Fortunam boni Chriſtiani, *quam* Magni Regis *ſortitus ſit*; *Vita exercitata, Morte pœnitenti. Ita ut non magis in* Mundanis, *quam* Spiritualibus, *Victor triumphaverit*; *& Militia ei in Conflictibus, tam Peccati, quam Crucis, proſpere ceſſerit.*

Natus *eſt*, *apud* Caſtrum Pembrochiæ, Sepultus *apud* Weſtmonaſterium, *in* Monumento, *inter opera* Europæ, *pulcherrimo, & elegantiſſimo, ſive* Capellam *ſpectes, ſive* Sepulchrum. *Adeo ut magnificentius jam, in* Sepulchri *ſui* Monumento *habitet mortuus, quam vivus, aut* Richmondiæ, *aut in alio quopiam* Palatio *ſuo, habitaverat. Optaverim ut idem ei contigiſſet, in hoc* Famæ *ſua* Monumento.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

INDEX VOCABULORUM

Hac Hiſtoria Contentorum quæ *Anglis* ſunt Peculiaria.

PROTECTOR: Regens, durante minore Ætate Regis. *Pag.9*

Roſa Alba: Erant in *Anglia* duæ Familiæ, quæ de Regno contenderunt: Altera *Eboracenſis*, quæ Inſignia gerebat *Roſæ Albæ*; Altera *Lancaſtrenſis*, quæ *Roſæ Rubeæ*. 12

Comitia: Conventus Ordinum *Angliæ*; videlicet, Prælatorum, Procerum, & Communitatis Regni: Ex quorum Conſilio, Rex Leges ſancit, Pecuniis inſtruitur, & alia magni momenti tranſigit. Ea *Comitia*, interdum appellantur *Comitia* Parlamentaria, interdum Parlamentum. *ibid.*

Turris Londinenſis: Caſtellum amplum, in quo continetur, & Palatium Regium, & Carcer ubi incarcerantur Pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Proditores, & alii Criminum atrocium Rei. 13

Eques Auratus: Ordo Equitum, qui à Rege, aut ejus locum tenente, creantur; & Calcaribus Auratis ornantur. 15

Comitatus: Provincia, vel Portio Regni integralis, ad magis commodam Adminiſtrationem Juſtitiæ, & Militiæ. 16.

Crux D. Pauli: Suggeſtum in Cœmeterio *D. Pauli*, ubi Conciones ſacræ habentur. *ibid.*

Major Londinenſis. Præfectus annuus Urbis, ſeu Prætor Urbanus. 18

Fraternitates Civitatis: Collegia, ſive Societates Mercatorum & Artificum, *ibid.*

Equites Vexillarii, ſive Baneretti: Creantur iſti, ſub Vexillo *Regis* expanſo, poſt Prælia. 23

Baro: Nomen Dignitatis, ad quam evecti, habent Jus ſuffragii, in ſuperiori conſeſſu Ordinum, aliis privilegiis haud paucis gaudent, & inter ſuperiorem *Angliæ* Nobilitatem, annumerantur. *ibid.*

Remiſſio generalis: Indulgentia Regis, qua & Crimina omnia, (exceptis

quæ

quæ in Inſtrumento Remiſſionis ſpeciatim recenſentur,) & Mulctæ aliæque ſolutiones Regi debitæ, abolentur. Illa quandoque à Rege ſolo emanat, quandoque à Rege addita Auctoritate Parlamenti. 25

Inferior Conſeſſus: In Comitiis Ordinum, ſunt duo Conſeſſus; Alter ſuperior dicitur, qui conſiſtit ex Prælatis, & Proceribus; Alter inferior, qui complectitur, per Repræſentationem, univerſum Populum Regni. Atque alteruter Conſeſſus habet Votum Negativum in omnibus. 27

Equites & Burgenſes Parliamenti: Deputati Communitatis: Equites, à populo, per Agros, & Oppida in Burgos non erecta, eliguntur; Burgenſes ab Oppidis, eo privilegio à Rege donatis. 28

Scacharii Camera: Locus in quo Judices majores conveniunt; Cum aut à Rege conſuluntur; Aut propter Vota æqualia in Curiis minoribus omnes deliberant, & Suffragia reddunt; Aut minorum Curiarum Judicia retractant. *ibid.*

Vice-Comes: Gradus Dignitatis inter Comitem & Baronem medius. 29

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Dominus Theſaurius: Præfectus Aerarii, ſive Quæſtor univerſali Regni. Quæ Dignitas eſt poſt illam Cancellarrii ſecunda. 33

Cuſtos privati Sigilli: Privatum ſigillum Diplomata Regis, Regia manu ſirmata, excipit, & ad magnum Sigillum tranſmittit. 34

Heraldi: Patres patrati, aut Fæciales, qui Bella denunciant, in compluribus ſolennitatibus adhibentur, & Armorum Inſignia diſtribuunt. 38

Iudices de Banco Regis: Judices Curiæ, quæ tractat Cauſſas Criminales, & Violationes Pacis. *ibid.*

Regii Hoſpitii Contra-Rotulator: Officiarius ex iis, qui Regis Hoſpitio, quantum ad Expenſas ejus, præſunt. 76

Subſidiaria Pecunia: Pecuniæ, quas Parlamentum Regi concedit, vocantur Subſidia. 199

Camera Stellata. Camera alba. Curia Banci Regis. Curia Banci Communis. Curia Scaccharii. Curia Cancellariæ. Vide Expoſitionem horum vocabulorum omnium, in Hiſtoria ipſa. 113

Fines: Finis eſt Inſtrumentum, quo Hæreditates transferuntur; Eam-

que

que habet vim, ut omnium Jura, ſi intra tempus non agant, extinguat. 128
Statutum de non Clameo: Lex eſt, quæ ſub Tempora Belli, cum Homiues Juri ſuo aſſerendo plerunque non vacarent, lata erat, & vim illam Finium deſtruxit, quæ tamen poſtea per aliud Statutum, reſtituebatur. *ibid.*
Dominicum: Poſſeſſiones, quæ non ſunt Feodales, ſed in Manibus Domini. 129
Juſticiarii Aſſiſarum: Judices Itinerantes, qui ſtatis temporibus, Provincias Regni viſitant, & Cauſſas terminant. 134
Publicæ Seſſiones: Conventus Juſticiariorum ordinariorum, qui Pacis vocantur, & cauſſas nonnullas Regia Auctoritate muniti determinant. *ibid.*
Auxilium à Tenentibus: Pecuniarum Summæ, quas Domini à Tenentibus ſuis exigere jure poſſunt, ad Nuptias Filiæ Natu Majoris, vel Promotionem Filii Primogeniti in Ordinem Equitis. 166
Benevolentia: Genus Impoſitionis in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Subditos, per ſpeciem Donationis voluntariæ, ſed habens quiddam ex Compulſorio. 170
Protectiones: Literæ Regiæ, quibus conceditur alicui, ne in Judicium vocetur. 171
Alienationes: Tranſlationes poſſeſſionum à Tenentibus Regis, pro quibus debetur Solutio certa Regi. *ibid.*
Inſigne Ordinis Periſcelidis: Equites Ordinis Periſcelidis, ſunt Equites Dignitatis celſioris, qui Periſcelide circa Tibiam, Paludamento Honorifico, & Torque aureo ornantur; Patronum habentes *S. Georgium.* 190
Hoſpitii Regii Camerarius: Officiarius ex Honoratioribus, qui de Cubiculis Regiis, quæ ſupra Gradus ſunt, & eorum ornatu, diſponit. 207
Equites de Balneo: Ordo Equitum, qui *Balneo* tinguntur, & tempore Coronationis tantum, aut cum Filius Regis primo-genitus creatur Princeps *VValliæ*, ordinantur. 223
Mercæ: Summa Pecuniæ, valoris duorum Ducatorum, & paulo amplius. 226
Libræ: Summa Pecuniæ, valoris trium Ducatorum, & paulo amplius. *ibid.*
Anti

Antiquus Cenſus: Valor Terrarum, qualis per antiquas Inquiſitiones relatus eſt. *ibid.*

Aldermannus Civitatis Londinenſis: Unus ex Senuatu Civitatis, cui Regimen Civitatis præcipue incumbit; Ex quorum numero; *Præfectus* annuus eligitur. 236

Servientes ad Legem: Dignitas, in quã, per Regem, cooptantur Advocati. 241

Breve de Attincta: Vide Expoſitionem Vocabuli, in Textu Hiſtoriæ. 247

Iuratores: Judices Facti. *ibid.*

Veredictum: Pronunciatum Judicum Facti. *ibid.*

Indictamentum: Prima Inquiſitio per Judices Facti capta, quæ peremptoria non eſt, ſed Accuſationis tantum loco. *ibid.*

Tallagium: Exactio Pecuniarum, ſuper Merces, Auctoritate Regia ſolum munita. 261

*Mercatores Adventurarii:*Peculiaris Societas Mercatorum, Commercium exercens cum Belgis. 267

Cuſtos Rotulorum: Officiarius, qui Cuſtodiam habet *Archivorum*. *ibid.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Quindecimæ: Auxilii Pecuniarii Genus, AuctoritateParlamenti tantum conceſſum; Sonans acſi eſſet Decima quinta Pars Bonorum, ſed Conſuetudine in Solutionem certam, & longe minus gravem, redactum. 270

Servitium Scutagii: Obligatio Tenentis, qua aſtringebatur ad Bella cum *Scotis.* 272

Vice-Comes: Peculiaris in quaque Provincia Magiſtratus Annuus, cui Munus incumbit Mandata Regia, vel circa Juſtitiam, vel circa Militiam, exequendi. 281

Crux de Cheape-ſide: Crux Aurata, quæ in principali Platea Urbis *Londini* erecta eſt. 309

Commiſſarii de Audiendo & Terminando: Judices Speciales, qui è re nata, aut alias, à Rege aſſignantur, ad Cauſſas Criminales determinandas. 323

Seneſchallus magnus Angliæ ea vice: Magiſtratus Excelſus qui pro uno die, à Rege ordinatur, cum aliquis ex Proceribus Regni, in judicium vocatur, de Noxa Capitali. 325

Magiſter Cæremoniarum: Officiarius deſignatus ad Legatos exteros Excipien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

cipiendos, & Rerum procurationẽ, quæ ad eos pertinent. 339
Tenura in Capite: Tenura immediata, de Corona aut Perſona Regis, non de Baronia, aut Prædio ſuperiore, aut hujuſmodi. 349
Cuſtodia Minorum: Jus, per quod Cuſtodia Hæredum, minoris ætatis, qui tenent per Servitium Equitis, pertinet ad Dominum. *ibid.*
Liberatura, Prima Seiſina: Jus Domino accreſcens, ad ſummam Pecuniæ, quamprimum Hæredes ſint plenæ Ætatis. *ibid.*
Vtlegati: Proſcripti ex Formula Legis, vel propter Capitalia, vel propter Contemptum & Contumaciam. 350
Prolocutor inferioris Conſeſſus: Is, qui à conſeſſu inferiore Parlamenti electus, in rebus tractandis, præſidet & moderatur. 357.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 6